A.J. Cronin

GRAN CANARIA

ARCHIBALD JOSEPH CRONIN

GRAN CANARIA

Original: *Gran Canary* (1933)

Traducere:
LUDMILA CERNAȘOV

virtual-project.eu

Editura: ORIZONTURI

2012

1.

Se mai simțea încă amețit de băutură atunci când ieși din vagonul de dormit și, împreună cu Ismay, porni de-a lungul peronului înspre biroul de bagaje. Mai simțea încă povara acelei amărăciuni care, asemenea unei substanțe corozive îl rosese – beat sau treaz – în ultimele trei săptămâni. Peronul se legăna ușor sub pașii lui; semiîntunericul rece al dimineții, care umplea bolțile înalte ale gării, se îngrămădea în jurul lui ca o ceață densă pe mare. Nu vedea nimic. Mergea automat ca un om adormit. La un moment dat se opri.

— Un cufăr de voiaj, îl auzi pe Ismay explicând, adus de la trenul din Londra. Pe numele Leith.

Funcționalul scoase creionul de după ureche și parcurse lista.

— A fost înregistrat pentru *Aureola,* răspunse el. Exact. Omul de la agenția Slade a și venit.

Apoi strigă fără să întoarcă măcar capul:

— Slade!

Un om cu fața brăzdată se grăbi spre el. Avea un carnet de chitanțe prins de haina de culoare bej. Salută ducând degetul la chipiul cu insignă aurită.

— Domnul doctor Leith; da, domnule. Lăsați totul în seama mea. Mă veți găsi cu bagajele dumneavoastră pe Cheiul Princess. La orele 10 fix. Să vă dau chitanța.

Mâzgăli ceva pe o foaie albastră, o rupse neglijent și, după ce se uită nehotărât de la unul la altul, în cele din urmă o întinse lui Ismay.

— Semnați aici, domnule. Nu, aici unde vă arăt, vă rog. Cu unghia îngălbenită de tutun trase apăsat un semn pe hârtia boțită. Mai aveți și altceva?

Ismay clătină din cap și se întoarse nehotărât ca să-i înmâneze lui Leith chitanța. Dar se răzgândi. Și în timp ce semna cu grijă „H. Leith”, se adresă hamalului:

— Sunt mulți călători?

— Opt în cursa asta, domnule. Toate cabinele sunt ocupate. O afacere bună pentru agenția Slade Brothers – da, foarte bună, domnule.

Judecând după satisfacția acestui umil slujbaș ai fi zis că omul era cel puțin acționarul principal al companiei. Apoi, cu un aer de proprietar, rosti pompos:

— Se află printre călători și Lady Fielding împreună cu invitații ei.

Leith asculta cu o figură indiferentă, dar își frământa mâinile nervos în buzunarele trenciului. Un fior îl cuprinse; trecuse de la baia de aburi din compartimentul de tren pe peron, unde era frig și curent. Nu dormise deloc; își simțea capul greu; scrâșnetul brusc al unei

locomotive care se puse în mișcare îi pricinui un spasm nervos în obrazul stâng.

— Pentru Dumnezeu, Ismay, izbucni el furios, cât timp o să mai stăm aici?

Ismay se întoarse imediat către el:

— Am terminat, Harvey, am terminat, rosti acesta cu vocea lui potolită, liniștitoare.

Harvey pufni supărat:

— Dacă ții neapărat la trăncăneala ta mondenă, să plecăm barem din curentul ăsta blestemat.

— Plecăm îndată, spuse Ismay repede. Chiar în clipa asta. Dădu hamalului un șiling și în timp ce porneau împreună, își scoase ceasul din buzunar. E ora 9. Putem lua gustarea la Adelphi.

— N-am nevoie de nicio gustare.

Ismay aruncă o privire fugară spre tovarășul său, cu o umbră de zâmbet.

— Atunci hai să ne așezăm undeva ca să omorâm timpul ce-l mai avem de așteptat.

— Pentru ce să ne așezăm?

Împăciuitor, Ismay surâse din nou. Ieșiră din gară pe Lime Street și acolo, pe trotuar, învăluit în pânza fină a ploii, dinaintea clădirilor înnegrite de funingine și a tramvaielor ce treceau zdrăngănind alene, înconjurat de viața tulbure a acestui oraș somnolent de provincie, Ismay se opri locului.

— Ei bine, observă el pe un ton pe care îl dorea cât mai rezonabil, nu cunosc toate posibilitățile orașului Liverpool la ora aceasta. Îmi închipui că nu sunt prea grozave. Afară de asta, mai și plouă. Nu vrei nici să mănânci și nici să stăm undeva. Vaporul pleacă abia la zece treizeci. Atunci poate îmi spui tu ce ai vrea să facem?

O clipă, Leith păru că meditează la această propunere cu un aer de ironie distantă.

— Ce vreau, repetă el mecanic, ca și cum nu era pe deplin conștient de ceea ce spune. Vreau să știu ce naiba caut eu aici. Se opri, ochii îi căzură pe chipul necioplit, permanent plin de bunăvoință al celuilalt.

— Îmi pare rău, Ismay, spuse rar, umezindu-și buzele, nu sunt cu totul în apele mele… vezi… Nu-și mai putu stăpâni nervii și izbucni: Pentru numele lui Dumnezeu, nu te mai holba așa la mine. Să mergem la blestematul acela de debarcader dacă trebuie. Oriunde, numai să nu stăm locului.

Porniră mai departe, croindu-și drum pe străzile ude, prin șuvoiul dens de slujbași și dactilografe, purtându-și pașii obosiți pe lângă prăvălii, cafenele, birouri ce se deschideau la ora aceea, pe lângă taxiurile și șoferii care îi invitau fără succes. Alături de statura mică, îndesată a lui Ismay, îmbrăcat cu eleganța oarecum pretențioasă a

omului care a reușit în viață, Leith, cu mersul lui repezit, oferea un contrast izbitor, aproape dureros. Era înalt, osos, îmbrăcat prost, aproape sărăcăcios, iar slăbiciunea dădea mișcărilor sale o bruschețe agresivă. Avea fața foarte palidă, nebărbierită, trăsăturile fine tăiate parcă în piatră. Asprimea imobilă a expresiei de pe fața lui părea mistuită de un foc lăuntric. Era ca un fel de provocare aprinsă zvârlită vieții – amară, distantă, austeră. Și totuși, ochii săi mari și întunecați îl trădau. Ardea în ei o durere adâncă, străbătută în răstimpuri de o undă fugară de bunătate și înțelegere. Avea sprâncenele fine și arcuite: sensibilitate și inteligență. Da, sensibilitate, acel sentiment îngrozitor al disperării. Iar acum această minte, limpezită de aerul umed și rece, era chinuită de un singur gând ce revenea ca o obsesie. De ce mă aflu aici? Numai din cauza lui Ismay, da, pentru că s-a ținut scai de mine. Eu nu vreau să plec. Nu vreau să plec. Nu vreau… Nu doresc decât să fiu lăsat în pace, să fiu de capul meu, să uit – asta vreau. Și mai ales să fiu singur… Singur! Dar nu era singur; și nici nu putea să uite: lucrurile cele mai banale și fără legătură îl duceau inevitabil la trecut făcându-l să sufere. Chiar în fața lui două fete, probabil dactilografe, se îndreptau spre birou cu pas vioi, schimbând confidențe cu voce tare și într-un fel provocator, despre cuceririle lor din ajun. Chicoteau vesele și frânturi de fraze zburau înapoi spre el ca niște pale de aer stătut, îngrețoșându-l.

— Al meu a fost tare drăguț, să știi. Lucrează în branșa textilă, mă rog. Cel puțin așa spunea. Și orchestra cânta „Crede-mă dacă vrei”.

— Al meu avea coșuri, cam prea multe. Dar dacă ai fi văzut ce maniere avea. Mamă Doamne! Și ce spilcuit era.

Pentru Harvey, cufundat într-o introspecție morbidă, fețele acestora, vesele, acoperite cu fard ieftin, mărginirea lor, trupurile moi, debile, înzestrate grotesc cu organe de reproducere reprezentau un fel de coșmar, un simbol caricatural al omenirii. Aceste ființe, și altele asemenea lor ar fi putut să profite de pe urma lui. El le-ar fi salvat – da, acesta era cuvântul; un cuvânt frumos, strălucitor. Dar ele nu voiau să profite, nu voiau să fie salvate, cel puțin deocamdată. Ce caraghios, al naibii de caraghios! Îi venea să râdă, să se oprească în mijlocul caldarâmului umed, să-și lase capul pe spate și să râdă, să râdă în hohote.

Deodată Ismay spuse:

— Aproape că am ajuns – și satisfăcut arătă fâșia de apă a fluviului Mersey care se zărea în depărtare, între două acoperișuri de case ce coborau de-a lungul străzii pietruite pe care apucaseră. Leith, cu capul plecat și umerii aduși, nu răspunse nimic.

Coborâră panta trecând de-a lungul ferestrelor cu geamuri murdare îndărătul cărora se puteau bănui odgoane, compasuri și diferite aparate de navigație; lăsară în urmă un labirint de ulicioare murdare

din vecinătatea docurilor și după cinci minute ajunseră la Cheiul Princess. Aici îi aștepta omul cu bagajele, care se repezi la ei îndată ce-i văzu, de parcă se cunoșteau de când lumea.

— Șalupa e aici, raportă el imediat și, încetând să-și frece mâinile, desemnă cu un aer de stăpân o mică barcă cu motor care, legănându-se ușor pe apă, se lovea de marginile debarcaderului. Bagajele dumneavoastră se află la bord. Totul e în regulă, domnule. În perfectă regulă.

— Bine, spuse Ismay și o apucă înainte, călcând terenul cu pași grijulii.

Se urcară la bord, lăsându-l în urmă pe omul cu fața brăzdată și cu chipul vag recunoscător sprijinit de balustrada debarcaderului și își făcură loc prin grămada de cufere și geamantane de piele, lăzi și pleduri strânse în curele, ca să treacă dincolo de un grup de oameni care îl urmăreau cu ostilitatea iritată adresată unor străini, după care se opriră, în tăcere, la proră.

Apele galbene și tulburi ale fluviului alunecau domol, înspumate pe alocuri de vârtejuri; în mijlocul fluviului se găseau ancorate din loc în loc vapoare cu flancuri de oțel, încărcate cu mărfuri; mai departe, înfruntând vântul, câteva șlepuri se târau alene, iar râul își urma drumul său neabătut spre mare, mereu mai departe, în larg.

În liniștea din jur nu se auzea decât clipocitul apei, loviturile îndepărtate ale ciocanelor pneumatice, scârțâitul stins al lanțurilor unei macarale, pentru ca brusc totul să se trezească la apariția neașteptată și zgomotoasă a unui bac mecanic ce se îndrepta grăbit, ca o rață speriată, înspre malul celălalt. Apoi, parcă în semn de simpatie, șalupa scoase un șuierat de sirenă după care își strânse odgoanele și se depărtă de chei.

Leith fu străbătut iarăși de un fior la senzația că părăsește pământul. Umezeala apei îl învălui și se simți cuprins de o stranie neliniște. Privirile ațintite în depărtare erau atrase ca de un magnet de silueta unui vas de vreo trei mii de tone, cu pavilionul albastru înălțat pentru plecare, cu fumul desprins ca un nouraș subțire din coșul cafeniu închis, și hublourile închise care luceau metalic în lumina cenușie și rece. Desluși cu greu numele înscris pe pupă – *Aureola.* Era un vas mic, construit anume pentru transportul mărfurilor, dar altminteri un vapor frumos, cu prora ascuțită, pupa fină și coca alungită și grațioasă.

— Așadar, iată-ți rabla, murmură Ismay rupând tăcerea plină de tact ce-o păstrase până atunci. *Aureola* – un nume frumos. *Aureola*! Silabisi cuvântul, gustându-i savoarea. Sună bine, sunt sigur că asta este un semn bun.

Tocmai pentru că simțea și el frumusețea și ritmul acestui nume, Harvey se sili să protesteze, izbucni apoi într-un râs sarcastic:

— Cât entuziasm, Ismay! Uite ce lumină mistică învăluie prora și se

învolburează ca un nimb în jurul catargului. Pariez că te aștepți să mă întorc și eu cu un nimb în jurul frunții. Purificat și gata s-o iau de la început.

Se întrerupse părându-i parcă rău de cele pronunțate. Era la capătul puterilor, cu nervii întinși la limită; simțea nevoia să bea ceva; da, asta era, trebuia să bea ceva ca să se liniștească. Își dădea seama de agitația ce-l stăpânea și cu luciditatea omului de știință îi puse un diagnostic exact. Dar ce mai contau toate acestea acum? Totul se sfârșise!

Și totuși era ciudată, foarte ciudată această exaltare inexplicabilă ce-și făcea loc în mintea lui tulbure, pe măsură ce barca se apropia de *Aureola*.

Se feri la o parte, fără să se uite la pasagerii care păreau să fie patru la număr și se urcau acum la bord: o femeie mică și grasă, un bărbat mai în vârstă cu o înfățișare necioplită; un alt bărbat înalt, foarte agitat care sporovăia întruna; și la urmă o femeie tânără, dar Leith încercă să nu le dea nicio atenție. După ce urcă scara care îl duse pe punte, aruncă o privire în jur ca un om care așteaptă ceva, fără să știe ce anume. Totuși nu văzu pe nimeni, în afară de un steward, de care Ismay se apropie imediat. Exaltarea lui se stinse brusc și apatia îl cuprinse din nou. Îi urmă pe Ismay și pe steward pe coridorul care ducea la cele câteva cabine destinate pasagerilor de pe vapor, se aplecă ușor și păși cu indiferență în cabina sa. Se lăsă să cadă pe o banchetă și începu să cerceteze posomorât celula albă, dată cu email strălucitor, în care urma să stea claustrat următoarele patru săptămâni.

Îl auzi vag, ca de la mari depărtări, pe Ismay vorbind cu stewardul și tot așa i se păru că-i vede ieșind împreună. Nu-i păsa dacă au plecat sau au rămas înăuntru. Nu, asta nu era deloc adevărat; și mai presus de orice – da, mai ales acum – trebuie să recunoască adevărul: era vorba despre serviabilitatea lui Ismay, care venise tocmai de la Londra ca să pună totul la punct; era ceva care depășea cu mult simpla prietenie ce-i legase la spital. Ismay era un om de treabă, poate cam rigid, dar bineînțeles era un lucru pe deplin justificat din partea unui chirurg plin de succese.

Succese! Se cutremură de acest cuvânt și rămase cu privirea pierdută la patul pe care trebuia să-l ocupe, un pat alb ca un linţoliu și îngust ca un sicriu. Au mai existat cândva trei sicrie lungi și negre, sicriele a trei oameni, care au fost duse la groapă cu întreaga panoplie sinistră a morții. El nu le-a văzut niciodată, dar așa cum stătea acum, îi răsuna parcă în urechi melopeea ecteniilor care urca din valuri, surdă și sepulcrală. Își duse mâna ostenită la frunte. N-a auzit nicio ectenie. Niciodată. Nu cumva era nebun ori beat? Strânse din fălci, apoi un zgomot neașteptat îl făcu să-și ridice capul brusc. Era Ismay

care revenea singur. După ce închise ușa cabinei, se uită la el cu o privire hotărâtă:

— Acum eu te las, Harvey. Șalupa e gata de plecare.

— Ai lipsit mult timp, spuse Harvey încet. Unde ai fost?

Urmă o scurtă tăcere.

— Am vorbit cu cineva – cu stewardul, răspunse Ismay în cele din urmă. I-am spus... I-am explicat starea în care te găsești.

Harvey îl privi fix.

— Ai să încerci, Harvey, continuă Ismay grăbit. Mi-ai făgăduit doar că ai să încerci.

— Să încerc, ce anume? Ți-am spus că nu mai încerc nimic. Las altora plăcerea de a încerca. Eu unul am terminat.

— Ascultă, Harvey, nimeni nu se gândește... De câte ori să-ți mai repet, orice om normal știe...

— Ce știu ei toți? strigă Harvey cu amărăciune. Nimic. Toată adunătura aceea de dobitoci. Obrazul îi fu din nou cuprins de un spasm dureros și chinuitor; continuă apoi cu o furie sălbatică: „luați din apa asta colorată de trei ori pe zi, apoi veniți la mine marțea viitoare. Da, stimată doamnă, două guinee, vă rog". Niște porci cu toții, niște porci ignoranți, lacomi și încrezuți.

— Stai puțin...

— Se bălăcesc mereu în aceeași mocirlă. Răscolesc cu râtul în gunoiul ignoranței. Ani și ani de-a rândul fac același și același lucru. Rămân orbi în fața adevărului. Orbi pentru vecie.

Glasul lui Ismay deveni stăruitor:

— Dar mai dă-o încolo, omule, fii rezonabil. Este vorba de tine... de viitorul tău. La asta trebuie să te gândești.

— Viitorul meu?

— Un viitor strălucit.

— Cine spune asta?

— O spun eu. Și o știi și tu. Pentru Dumnezeu, Harvey, nu distruge totul.

— E ca și distrus. Făcut țăndări. Iar țăndările îmi aparțin mie și fac cu ele ce cred eu de cuviință.

— Dar nu te gândești la omenire? strigă Ismay. N-ai decât să fii ironic cât vrei. Admit și asta. Dar sunt convins că ai să realizezi lucruri mari. O simt. Ai scânteia geniului în tine... Ei da, așa cum o avea Pasteur. Sunt absolut convins. Nu te lăsa copleșit de deznădejde. Ar fi prea groaznic.

Abia stăpânindu-și emoția, se aplecă înainte și repetă, aproape implorându-l:

— Nu te gândești la omenire?

— Omenirea! Harvey râse batjocoritor. Urăsc pe toți fiii de cățea pe care i-a durut burta vreodată.

Se lăsă o tăcere tulburată doar de zgomotul surd al pașilor de pe puntea superioară; apoi deodată Ismay își dădu seama cu un fel de jenă de emoția care îl copleșise. Căută să-și vină în fire și să-și alunge îngrijorarea de pe față.

— Atunci nu am nimic de adăugat, declară pe tonul lui obișnuit. Acum trebuie să plec. Dar te cunosc prea bine ca să nu fiu neliniștit. Tot ce-ți trebuie acum este acest spațiu nemărginit. Patru săptămâni nu e prea mult, dar e suficient. Mi-am recăpătat încrederea. Vezi, am impresia că te cunosc mai bine decât te cunoști tu însuți.

— Mă cunoști tu, cum să nu? rânji Harvey. O, Doamne!

După o nouă tăcere, Ismay întinse mâna:

— La revedere.

— La revedere, spuse Harvey scurt; ezită o clipă apoi adăugă încet, cu fața întoarsă și cu un fel de vagă remușcare: Îți mulțumesc.

— Să te întorci sănătos... și gata s-o iei iarăși de la început. Ismay îi zâmbi încurajator; apoi ușa se închise în urma lui și pașii se stinseră pe coridor.

Înapoi... gata s-o ia iarăși de la început? Ședea acolo singur, așa cum îl lăsase Ismay, stăpânit tot mai mult de convingerea că n-o va mai lua niciodată de la început. Dar ce importanță mai avea asta? Totul a trecut, s-a terminat definitiv; iar până una-alta simțea nevoia să bea ceva; această nevoie era atât de puternică încât numai la gândul acesta îi lăsa gura apă. Era uimitor cât de mult l-a ajutat alcoolul. În definitiv, era un drog despre care gândea în felul acesta – un medicament util pe care-l aplicase deliberat la propria sa condiție pentru a-și atenua suferința sufletească și zbuciumul minții sale chinuite. Judeca lucrurile la rece. El nu era ceea ce se cheamă un bețiv, ci un om de știință care nu se lasă influențat de vreun banal cod moral și care nu recunoaște altă virtute decât adevărul – acel adevăr pe care îl căutase întotdeauna – inaccesibil pentru imbecili, adevărul absolut și unic, care împiedică libertatea de a-ți făuri destinul potrivit voinței tale. Acest gând lucid îi aducea o consolare oarecum amară.

Stătea nemișcat, tânjind după băutură, simțind cum tremuraiul ușor al degetelor urcă de-a lungul brațelor cuprinse de un spasm nervos. Dar, în chip straniu, cu o încăpățânare îndârjită întârzia momentul de a-și satisface dorința. Va bea după ce vaporul se va pune în mișcare, nu înainte. Și continuă să aștepte ca vasul să pornească.

2.

Dar vasul părea că așteaptă ceva. Toate bocaporturile aflate în partea de mijloc fuseseră închise, acoperite cu o prelată și pregătite pentru ieșirea în larg. Dincolo, lângă sirenă, doi marinari în tricouri albastre așteptau în alertă, învăluiți într-un nor de aburi ce se ridică fluierând. La proră, șeful de echipaj învârtea fluierul între degete, iar la capătul culoarului Hamble, comisarul de bord, se frământa nerăbdător, scuturând praful de pe reverele redingotei sale, netezindu-și mustața mică, trăgând de cravata subțire neagră.

Șalupa plecase de mult. Pe covertă stătea bine înfipt în picioare un om scurt și îndesat, îmbrăcat în uniformă, care scruta cu privirea cheiul îndepărtat. În cele din urmă, fără să miște capul, acesta dădu ordinul de plecare. Îndată sirena se porni să urle – un vaiet lung și jalnic ce se repeta la infinit. În aceeași clipă o formă mișcătoare se desprinse de pe fundalul întunecat al docurilor și se îndreptă spre vapor. Era o barcă deschisă, cu motor, care îmboldită de mugetul alarmant al sirenei venea grăbită, desenând în urmă dâre rotunde la fiecare schimbare de viteză. După trei minute se opri lângă vas.

În afară de bagajele numeroase și de pilot – vizibil jenat că a contribuit fără voia lui la întârzierea vasului –, în barcă se mai aflau trei călători. Aceștia urcară imediat la bord.

Primul apăru Daines-Dibdin, un domn bătrân, înalt și uscățiv, cu monoclu. Avea fața roșcovană și zbârcită, dar arăta într-un fel al său propriu foarte îngrijit și distins. Se vedea chiar de la prima aruncătură de ochi că este de o corectitudine ireproșabilă, emanând un fel de siguranță și de stupiditate invariabile care-i permiteau într-o zi să se simtă ca la el acasă pe Bond Street, iar a doua zi, proaspăt ras și cu aceeași mulțumire de sine – în mijlocul pustiului Sahara.

Ajunse pe covertă respirând din greu și se întoarse ca să-i ajute pe ceilalți – o femeie și o fată –, care o porniră imediat pe culoar. În momentul acela Harvey, iritat de întârzierea vaporului, tocmai deschise ușa cabinei sale. Privirea lui mirată rămase suspendată asupra scenei ce se desfășură în fața lui: primirea solemnă, solicitudinea lui Hamble, atenția cu care erau mânuite bagajele, forfota grăbită a stewardesei, agitația neobișnuită din jur. Cu o detașare rece el înregistră aceste semne care dovedeau importanța socială a noilor veniți, iar o clipă mai târziu, când cele două femei traversară puntea, le examină cu răceală.

Cea mai în vârstă era înaltă, bine făcută și elegantă, cu un aer visător și o comportare plină de siguranță de sine încât îți trezea fără să vrei un fel de antipatie. Poate că această manieră de a fi a Elissei Baynham a fost aceea care a provocat antipatia celor doi soți ai ei,

determinându-i să intenteze acțiune de divorț. Dar se prea poate să nu fi fost așa. Un lucru era sigur, la treizeci și doi de ani arăta splendid. Dar era o splendoare lipsită de orice căldură. Numai a zecea parte a preocupărilor sale priveau lucrurile înconjurătoare – o treabă atât de obositoare! –, restul fiind concentrat exclusiv asupra propriei persoane. Dacă chipul ei nu arăta niciun fel de însuflețire, aceasta provenea din faptul că, după părerea ei, situația prezentă nu merita niciun fel de atenție. Și totuși expresia ei era impresionantă – într-un fel provocatoare, iar acum că trăsăturile îi erau în repaus, îți făcea impresia unei femei arogante, aproape nesuferite. Era frumoasă în felul ei: avea un ten strălucitor, ochi minunați, o gură mare, dinți puternici și albi.

Alături de ea, fata părea ciudat de tânără; de fapt aceasta era trăsătura dominantă care impresiona în primul rând la Mary Fielding; deși avea douăzeci și cinci de ani, uneori nu părea să aibă mai mult de cincisprezece. Era de statură mijlocie, cu trupul zvelt, aerian și oasele mici. Mâinile și picioarele îi erau mici, fața inteligentă, plină de însuflețire. Părul de un castaniu închis era tuns scurt descoperind o frunte înaltă; avea dinții mărunți și frumoși, iar în ochii ei albaștri, adânci, cu irisul înconjurat de un cerc mai închis, lumina alterna cu umbrele. Cu toate că uneori ochii aceia puteau să oglindească o stranie tristețe, acum jucau șăgalnici, animați de o veselie neașteptată. Era îmbrăcată fără prea multă grijă cu un costum de tweed maro care atârna pe ea în dezordine.

Grupul se apropia. Prudent, Harvey își întoarse privirea ca să nu fie nevoit să se uite la ei când vor trece prin fața lui. În clipa aceea Mary Fielding îl zări. Scăpă un suspin ușor; tot sângele îi fugi din obraz și în ochii ei larg deschiși trecu un fulger de bucurie și de spaimă totodată. Ezită, se opri un moment. Și atunci când Harvey își înălță capul, ochii lor se întâlniră. N-o cunoștea, n-o văzuse niciodată înainte. Încremeni privind-o în neștire.

Ea își plecă ochii. Din nou se simți speriată în sinea ei, îngrozitor de speriată și totuși bucuroasă. Chipul ei continuă să rămână palid în timp ce mergea în urma Elissei pe coridor. Harvey le urmări cu coada ochiului și le văzu intrând în cabinele lor, care, constată el cu o indiferență rece, erau vecine cu a sa.

O dată ușile închise, Harvey alungă toate acestea din minte. Se întoarse obosit și se rezemă de un stâlp. Un clopot răsună pe punte de mai multe ori. Din adâncul vasului se stârni un duduit surd, ca și cum mașinile s-ar fi trezit la viață. Simți cum vasul se urnește încet și, ca un om eliberat printr-un anumit semnal, făcu brusc cale întoarsă și intră în cabină.

3.

Ajuns aici se lăsă să cadă pe banchetă, după care apăsă pe butonul soneriei. Așteptă; apoi, prins subit de nerăbdare sună iar, îndelung. Aproape în aceeași clipă intră stewardul tulburat și cerându-și scuze, cu fața nădușită din cauza alergăturii. Era un om mic și gras, cu o chelie în creștetul capului, cu ochi căprui și bulbucați gata să iasă din orbite, cu o față rotundă care se revărsa peste gulerul hainei sale albe și scurte de dril.

— Cum te numești? întrebă Leith răstit.

— Trout, domnule.

— Mi se pare că cugeți de două ori, Trout, înainte de a răspunde la chemarea soneriei.

— Îmi pare foarte rău, domnule. Am fost extrem de ocupat cu bagajele. Știți, domnule, lady Fielding a sosit chiar acum la bord și a trebuit să-i dau zor. Sir Michael Fielding – soțul dânsei – este un om cu greutate la Slade Brothers. Are interese mari în Companie.

— Fielding? spuse Harvey. Te referi probabil la individul cu monoclu?

Trout își privi ghetele cu un aer de dezaprobare, își frecă palmele umede de tighelele lucioase ale pantalonilor săi din serj albastru.

— Sir Michael nu călătorește cu noi, domnule. Poate că vă referiți la domnul Daines-Dibdin, nu vă fie cu supărare. Un domn mai bătrâior, dar foarte distins, ca să zic așa. S-a îmbarcat împreună cu Excelența sa, lady Fielding, și cu doamna Baynham.

Harvey se uită întunecat la capul chel al stewardului.

— Nu mă interesează titlurile de noblețe, Trout, și nici influența de care se bucură cutare sau cutare pe lângă Companie. Ceea ce mă interesează acum este că mi-e al naibii de sete. Așa că adu-mi o sticlă de whisky, și vezi, mișcă-te mai repede.

Urmă o tăcere în timpul căreia ochii stewardului rămăseseră pironiți asupra ghetelor sale.

— Da, domnule, rosti într-un târziu cu jumătate de gură, ca și cum își trăgea cuvintele chiar din ghetele la care se uita. Apoi se întoarse și ieși.

Ironia dispăru de pe fața lui Harvey și îndreptându-și cu efort spinarea privi țintă la ferestruica pătrată din peretele cabinei. De ce îl bruscase pe steward? N-avea obiceiul să procedeze astfel. O tristețe sumbră îi împăienjeni ochii în timp ce se uita la conturul estompat al țărmului ce aluneca dinaintea ochilor, ca un văl cenușiu desfășurându-se încet sub privirile sale. La fel se scurgea și viața, îndepărtată, goală, fără sens.

Se mișcă enervat scrâșnind din dinți. De ce nu mai venea omul

acela? Nu avea de gând să vină odată? Așteptă cu nervii încordați, apoi, parcă împins de un arc, sări în picioare și se repezi afară din cabină. Puntea, măturată de vântul rece al estuarului, și pe care o traversa în căutarea barului, era pustie. Coborî și intră în restaurant. Era o sală mică, dar foarte luminoasă și curata, cu pereții lambrisați în alb, cu dușumeaua acoperită de un covor turcesc, o masă lungă și fixă de mahon lustruit pe care se afla, ca o pată vie de culoare, o glastră cu o floare de mușcată. Într-un colț al sălii, cu picioarele ridicate pe pernele banchetei, ședea un om voinic de vreo șaizeci de ani, cu capul mare și părul cărunt tuns scurt, cu o gambetă așezată pe o ureche, care-i dădea un aer șăgalnic și înțelept totodată. Era urât, cu sprâncenele lui zbârlite și cărunte, cu una din urechi stârcită probabil în urma unui accident, dar fața lui tăbăcită și brăzdată de cicatrice arăta o nepăsătoare cordialitate. Purta un costum albastru lucios de alpaca, prea strâmt pentru el și cam uzat. Pantalonii cam prea scurți se mulau strâns pe gambele groase, dându-i un aer aventuros și cutezător; acul ce-i prindea cravata avea o perlă falsă în vârf, iar cămașa, atât cât se vedea, părea curată. Ședea tolănit ținând în mâinile butucănoase și mari o carte cu scoarțele învelite în hârtie. Când îl zări pe Harvey intrând, coborî cartea din fața ochilor și mișcând din buze, se uită pe deasupra ochelarilor cu rame de metal așezați pe nasul lui gros și rosti afabil cu un pronunțat accent irlandez:

— Vă doresc bună dimineața!

— Bună! Harvey se lăsă pe un scaun, sună și începu să bată nervos darabana cu degetele pe genunchi. Stewardul de serviciu se prezentă imediat.

— Steward, zise Harvey cu voce stăpânită, am comandat să mi se aducă în cabină niște whisky – la numărul șapte. Vrei să-l trimiți acolo? Până atunci dă-mi un brandy cu sifon.

În aceeași clipă fața stewardului căpătă o expresie de jenă pe care încerca zadarnic s-o ascundă.

— Sunteți doctorul Leith, domnule? zise cu sfială, de la numărul șapte?

— Exact.

— Îmi pare rău, domnule. Dar barul este închis.

— Cum așa?

Stewardul se aplecă spre el și căutând vizibil să-l menajeze îi suflă stingherit:

— Închis pentru dumneavoastră, domnule. Din ordinul căpitanului, pe care mi l-a transmis domnul Hamble, comisarul de bord.

Degetele lui Harvey încetară să mai ciocănească genunchii; încremeni uluit în fața răspunsului neașteptat. Apoi buzele i se strânseră într-o linie subțire.

— Așa, vasăzică, murmură ca pentru sine. Deci așa stau lucrurile.

Simți nelămurit că cei doi se uită la el; apoi văzu ca prin ceață că stewardul se strecura afară din salon, dar nu schiță niciun gest. Ismay a făcut-o, fără îndoială – Ismay care se lăuda veșnic cu prietenia, cu influența, cu priceperea lui de a le aranja pe toate; el a stat de vorbă cu căpitanul – ah, îți vine să înnebunești…

Deodată, omul care stătea în colțul sălii începu să-i vorbească:

— Poate nu știți încă – și fața i se lumină brusc de un zâmbet prietenos –, dar unii dintre căpitanii ăștia sunt cam zurlii, zurlii sadea, crede-mă. În tot cazul, dacă eram în locul dumitale nu-mi ieșeam din pepeni pentru atâta lucru.

Se opri, dar cum Harvey nu dădea semne că l-ar fi auzit, continuă pe același ton sfătos:

— Te-am văzut în șalupă când veneai încoace. Mă cheamă Corcoran. Jimmy Corcoran. Un nume destul de cunoscut pe aceste meleaguri.

Se opri din nou cu un aer naiv și întinse urechea sănătoasă așteptând parcă confirmarea faimei sale, apoi adăugă:

— Am fost campion al Nordului la categoria grea în ’88, singurul care i-a venit de hac nebunului de Joe Crotty. Aș fi putut să ajung campion mondial dacă nu-mi rupeam piciorul. Pe onoarea mea, sunt mulți care-l cunosc pe Jimmy Corcoran și știu totul despre el. Filosof, croitor, soldat, marinar, niciodată bogătaș, dar nici pungaș, ăsta-i Jimmy C., totdeauna în formă oriunde s-ar afla. Și totdeauna zbătându-se în încurcătură, ca cucoana aia de la Drury Lane. Așa zicea maică-mea, Dumnezeu s-o ierte, cea mai grozavă femeie din Tralee și din tot Regatul Kerry.

Oftă înduioșat, scoase o tabacheră de metal din buzunarul vestei, o bătu ușor din obișnuință și luă o priză zdravănă. Apoi întinse cartea spre Harvey și-l întrebă cu simplitate:

— L-ai citit vreodată pe Platon? Ăsta a fost un tip care știa ce și cum. M-a făcut să mă gândesc uneori la niște lucruri care de care mai ciudate. Un tip măreț, Platon ăsta. Ar trebui să-l citești, tinere, dacă ai ceva timp liber.

Harvey nu răspunse. Aproape că nici nu-și dădea seama că cineva i se adresa lui. Cu o expresie rigidă se ridică în picioare, se întoarse și ieși din salon. Urcă treptele și se îndreptă spre puntea de comandă. Ajunse la cabina ofițerului de cart, alături de care se afla biroul căpitanului. Prin ușa deschisă îl zări pe căpitan scriind la o masă acoperită cu postav. Își îndreptă umerii, ciocăni în ușa dată în lături și intră în cabină.

Căpitanul Renton ridică ochii și-l privi sever. Era un om mic și țanțoș, cu ochii reci și bărbia energică; părul său blond, tuns scurt și încărunțit pe alocuri părea pătat; jacheta scurtă și strâmtă îl făcea să pară mai înalt decât era în realitate; avea un fel de a fi vioi,

intransigent și direct. Pe peretele lambrisat din fața lui se afla un portret în creion al amiralului Nelson, cu care, după spusele unora, avea asemănare și a cărui memorie o venera fără rezerve.

— Dumneavoastră, ce doriți? exclamă el, după care adăugă: Vă dați seama, sper, că sunt ocupat.

— Mă numesc Leith, spuse Harvey cu un ton glacial. Am venit să vă întreb ceva.

— Va trebui să mă întrebați mai târziu, doctore Leith, cam peste o oră. Pilotul se mai află încă pe punte. Sunt întotdeauna foarte ocupat după ridicarea ancorei.

Obrajii pământii ai lui Harvey se colorară ușor, dar nu făcu nicio mișcare să plece.

— Ați dat ordin stewardului…

— Pe vasul acesta eu dau ordinele pe care le cred de cuviință, doctore Leith.

Cei doi se priviră intens câteva clipe. În ochii lui Harvey plutea o undă de deznădejde.

— Aș vrea să vă atrag atenția, rosti el cu greutate, că este împotriva oricărei rațiuni de a-mi interzice ceva la indicația unei terțe persoane. Știți foarte bine la ce mă refer.

— Fără îndoială, doctore Leith, răspunse Renton aspru. Dar eu sunt cel care dispune aici. Așadar am vorbit cu prietenul dumneavoastră, domnul Ismay. Cazurile disperate au nevoie de remedii disperate. Nu veți căpăta nicio picătură de alcool atâta timp cât vă aflați pe vasul meu. Așa că trebuie să vă împăcați cu gândul acesta. Îndrăznesc să afirm că îmi veți mulțumi la înapoiere.

Orice urmă de roșeață dispăru de pe fața lui Harvey.

— Înțeleg, strigă el cu buzele tremurând de amărăciune. V-ați pus în gând să mă salvați cu orice preț. Ca să mă întorc înconjurat de nimbul virtuții. Împotriva voinței mele! Doamne, Dumnezeule! E atât de caraghios, încât nici nu găsesc cuvinte. Trăiască omenirea! Fiți buni și blânzi, iubiți-vă unii pe alții. Ei m-au băgat în blestemata asta de groapă și tot ei vor să mă scoată din ea.

Căpitanul își îndreptă privirea spre portretul de pe peretele din fața lui, apoi o întoarse din nou spre Leith. Vorbi lovind ușor cu tocul de birou:

— Ați avut o pasă proastă. Îmi dau seama de asta, vocea îi deveni mai blândă. Da, o pasă proastă. Aș vrea să vă spun că aveți toată simpatia mea.

— N-am ce face cu simpatia dumneavoastră, ripostă Harvey îndârjit, apoi tăcu. Chipul lui răvășit fu cuprins mai întâi de un tremur nervos, după care încremeni brusc. Se întoarse fără un cuvânt și ieși repede prin ușa deschisă. Se simțea bolnav; tâmplele îi zvâcneau dureros; ochii obosiți îl usturau de lumina zilei; fu copleșit de un val de

slăbiciune. Chinuit de greață, intră în cabina lui. Rămase un timp în picioare, țeapăn și încordat, apăsat de un sentiment de zădărnicie și de neputință. Apoi, cu un geamăt înăbușit, ca un scâncet de durere, se prăbuși pe cușetă.

4.

În mijlocul spațiului strâmt din cabina vecină, un bărbat și o femeie erau cufundați în rugăciune, cu mâinile împreunate și fețele îndreptate în sus, uniți în fervoarea comuniunii lor spirituale.

Bărbatul, de vreo treizeci de ani, înalt și drept, cu o înfățișare impunătoare, purta un costum elegant de culoare gri cu umerii largi. Era brunet, cu bărbia bine conturată, frumos, cu buzele pline, ochii umezi și nările fremătătoare. Mâinile lui albe și fine se mișcau din când în când, sensibile la exaltarea de care era cuprins. Rostea rugăciunea cu voce tare, sonoră, cu un ușor accent american care nu era lipsit de un farmec aparte.

— Trimite, Doamne, harul și binecuvântarea Ta asupra misiunii noastre, rosti el grav. Lasă lumina Ta să pogoare asupra acestor insule cufundate în beznă, unde multe suflete sunt pradă pierzaniei, rătăcind în hățișurile ignoranței, departe de adevărul Congregației Zilei a Șaptea. Îngăduie-ne, Doamne, robilor Tăi Robert și Susan Tranter, să fim uneltele iertării Tale. Fii cu noi, Mântuitorule, Dăruiește robului Tău Robert o mai bună cunoaștere a limbii acelor locuri. Dă-i, ca și până acum, roabei Tale Susan putere și neprihănire. Fii cu noi, Mântuitorule, rugămu-ne Ție. Dă-ne, Doamne, tăria să rezistăm la boală, ispită și batjocura necredincioșilor. Fă-ne, Doamne, să urmăm calea milosteniei și să năzuim la darurile cele spirituale, dar mai presus de toate, nu ne lăsa să uităm nicio clipă că toate sunt cu putință în numele Tău, care ne dai harul și tăria.

Când bărbatul sfârși rugăciunea, femeia spuse tare: „Amin", apoi adăugă cu o ardoare ce dădea cuvintelor parcă mai multă greutate:

— Și încă te mai rog, o, Doamne, ca fratele meu să-și afle vindecarea trupului, pentru numele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Amin.

Nu era atât de înaltă ca fratele ei și nici atât de frumoasă. Avea trupul cam prea voinic, aproape disproporționat, mâinile mari, șoldurile pline, nasul gros și repezit în sus, tenul curat și proaspăt; dar chipul ei, deși cam mare, păstra o anume candoare. Firea ei sinceră se oglindea poate cel mai bine în ochii ei căprui, nu prea mari, dar foarte luminoși, plini de devotament pentru Domnul Dumnezeul ei și pentru Robbie.

Se lăsă un moment de tăcere, după care, cu un oftat de ușurare, se priviră zâmbind, ca doi oameni pe care îi leagă o dragoste adâncă.

— Cred că am să mă apuc acum de despachetat, Robbie, spuse ea în cele din urmă. Mai bine s-o fac acum până nu începe vasul să se legene iar.

Nu suporta prea bine călătoria pe mare; în urmă cu două săptămâni,

în timp ce traversau Atlanticul bântuit de furtună, fusese într-o stare jalnică din pricina răului de mare. Și acum încă își mai scutura capul, cu o groază comică, ori de câte ori își aducea aminte.

— De astă dată, fetițo dragă, n-o să mai ai nevoie de lavabou. Nici măcar o dată. Crede-mă, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să fie o mare calmă precum Galileea după furtună. Și apoi nici drumul n-o să mai dureze atât. Îmi închipui că o să facem vreo șapte zile până la Las Palmas – unde avem escală de o zi. Apoi încă una până la Orotava, și să zicem încă una până la Santa Cruz. Și gata! Asta-i o nimica toată pentru un organism călit, ca al tău, Sue. Se așeză pe banchetă și fără să încrucișeze picioarele își puse mâinile pe genunchi și se uită cu afecțiune la sora lui în timp ce aceasta trase cufărul și începu să-i desfacă curelele. Vezi tu, surioară, continua el gânditor, presimt că vom da acolo la Santa Cruz de un filon bogat pentru misiunea noastră. S-au copt strugurii în vie, după cum a spus chiar reverendul Hiram McAtee; mi-a scris o adevărată epistolă. Este un om cumsecade de bună seamă și pun mare preț pe binecuvântarea și încurajarea lui frățească. Nu încape îndoială că sosim acolo tocmai la vreme. Revoluția a săvârșit mari schimbări. În Spania – țara-mamă, ca să zicem așa, a acestor insule – vechea orânduire se clatină gata să se prăbușească. Așa cum i-am scris și reverendului Hiram, este tocmai momentul cel mai potrivit pentru a sădi cuvântul Domnului în pământul acesta înțelenit.

Susan nu-l asculta cu toată atenția, deoarece cunoștea frazele pe care le folosea fratele ei. Și când acesta se opri ca să respire, ea îl privi cu zâmbetul ei plin de înțelegere.

— Sunt bucuroasă să pot lucra cu tine oriunde, Robbie. Și pentru mine este mare lucru să știu că aerul Sudului o să te întremeze. Sper că n-ai uitat să-ți iei doctoria azi-dimineață?

Fratele ei dădu din cap condescendent.

— Desigur, o să avem de înfruntat multe prejudecăți. Afară de asta, mai este și dificultatea limbii. Dar le vom răzbi noi pe toate, Sue. Am făcut-o și altă dată și o vom face din nou. Bănuiesc că Santa Cruz nu se deosebește prea mult de Okeville. În orice caz, ceea ce contează oriunde este personalitatea omului. Iată un lucru cu adevărat important. Și aș zice că contează de două ori mai mult într-o cauză ca a noastră, căreia i-am închinat întreaga viață, dragă Sue: răspândirea în lume a cuvântului lui Dumnezeu.

Ochii îi străluceau, făcea gesturi largi cu mâinile, iar dincolo de exprimarea lui pompoasă ardea jarul unei credințe adevărate. Ochii lui strălucitori se înflăcărară și mai mult, căci el, Robert Tranter, servitorul curajos al Mântuitorului său, misionar al Congregației Zilei a Șaptea din Connecticut, se și vedea semănând cuvântul Domnului în Santa Cruz, salvând sufletele prețioase ale unei populații spaniole

cufundate în noaptea păcatului.

— Am avut parte de la început de bunăvoință, Sue, continuă el după un scurt răgaz. E un semn bun. Căpitanul n-a avut nimic împotrivă ca armoniul să stea în salon. I-am vorbit simplu, ca de la om la om. „Vom plăti pentru transportul lui, domnule căpitan, i-am spus direct. Noi nu suntem niște milogi. Dar n-aș vrea ca armoniul surorii mele să sufere vreo stricăciune în cală. Este fragil și mic. Și între noi fie vorba, îl prețuiesc mai mult decât pe un Stradivarius autentic."

— Poate că ar trebui să facem slujbă duminica, Robbie, sugeră Susan. Salonul ar fi un loc foarte potrivit pentru asta.

— S-ar putea, s-ar putea. Oricum lucrurile par să meargă bine. Aruncă o privire împrejurul cabinei. Îmi pare rău, Sue, că n-ai o cabină numai pentru tine. Este destul de neplăcut să fii obligată s-o împărți cu o persoană complet străină.

— Nu face nimic, Robbie. Principalul este că tu te-ai instalat bine.

— N-ai văzut-o încă pe tovarășa ta, surioară? Este o oarecare doamnă Hemmingway, parcă așa mi-au spus. E englezoaică. Se întoarce la Santa Cruz, unde trăiește de mai mulți ani. Dacă e creștină, poate să ne fie de folos.

Nici nu sfârși bine de vorbit, că ușa cabinei se deschise brusc și fără să bată ca să se anunțe, o femeie mică și grasă cu fața roșie năvăli înăuntru, o dată cu un suflu de aer rece de pe punte.

— Uff, ce frigorniță! gemu ea. Mi s-a făcut pielea de găină. Își aranjă poalele rochiei fără să-i pese de ceilalți. Santa Maria, este mult prea *mucho* – mi s-a urcat tot sângele la cap. Și lovindu-se ușor peste sânul stâng ca pentru a-și încuraja inima să pompeze sângele din nou, încercă să-și recapete respirația.

Elisa Hemmingway era o femeie grasă, atât de grasă încât făcea impresia că lățimea ei întrece înălțimea; și într-adevăr, pieptul ei bogat și proeminent părea că reduce atât de mult spațiul și așa strâmt al cabinei, încât Robert crezu de cuviință să se retragă prudent înspre peretele din fund. Avea un chip viclean, neatrăgător, ochii lucitori ca două mărgele negre, obrajii bucălați și lucioși, fruntea teșită, ca de broască. Toate acestea îi dădeau o expresie care era un amestec ciudat de îndrăzneală, veselie și malițiozitate. Avea părul negru, gras, foarte bogat. Deasupra buzei superioare câteva tuleie țepoase și obraznice îi subliniau aerul de ironie sfidătoare. Purta o rochie de culoare vânătă țipătoare și o geantă neagră atârnată de gât, care se bălăbănea peste pieptul ei ca o gușă de pelican.

Tranter o fixă cu o totală neîncredere.

— N-ați vrea să luați loc, doamnă? spuse el în cele din urmă indicându-i bancheta cu un aer de îndoială.

Femeia își scutură capul cu violență încât i se auzi clinchetul cerceilor, își dădu drumul la corset cu o smucitură, apoi cu o mișcare

impulsivă făcu un pas înainte și se întinse comod pe cușeta de jos.

— *Carajo cono,* așa mai merge, declară ea, amestecând în dialectul ei natal cuvinte spaniole. Urcai scara prea repede, asta e. Stătui la taclale la un păhărel cu ospătara, vreau să spun cu stewardesa.

În cabină se lasă o liniște de gheață. În cele din urmă, cu o politețe stângace, Robert i se adresă:

— Am sperat, doamnă, că sora mea Susan va ocupa cușeta de jos. Știți, ea nu prea suportă bine călătoria pe mare, iar sus tangajul se simte mai tare.

Mama Hemmingway ridică sprâncenele și rânji ca un dihor:

— Cine caută găsește, răspunse ea ironic; cine pierde… restul îl știi și dumneata, domnule. Aici sunt, aici rămân. De ce n-ați ocupat patul înainte de a veni eu? Tot respectul pentru dorința dumitale. Tot respectul pentru simțământul dumitale de frate. Mi se rupe inima pentru Susan. Dar înainte de orice trebuie respectată vârsta. Așa că locul lui Susan e sus, iar al meu e jos, că-s mai în vârstă. *Carajo cono,* Jesu-Maria, mă rog și sper numai să nu verse peste mine.

Urmă din nou o tăcere grea care se prefăcu de-a dreptul în groază când Mama Hemmingway își strecură mâna groasă și plină de inele în geanta deschisă, scoase de acolo o țigară de foi subțire, frecă un chibrit de marginea cușetei și o aprinse cu un gest leneș.

— *Carajo,* continuă ea calmă, țuguindu-și buzele ca să dea drumul unei șuvițe subțiri de fum, nici nu știi ce bine-mi pare că sunt iar pe saramura asta și mă întorc acasă. Da, domnule, abia aștept să revăd aceste insule. E caraghios, nu? Sunt unele zile în Santa când mi-e *mucho* dor de Wapping și aș da cincizeci de pesetas ca să respir o clipă aerul unui bar din Londra pe o noapte cețoasă. De, slăbiciune omenească, o, casă, dulce casă, vezi bine, cum cântă Melba în fonograf de plânge toată lumea când o aude. Dar pe Hristo, când sunt acasă, aș da cinci sute de pesetas ca să plec mai repede.

— Vasăzică, locuiți în Santa Cruz? întrebă Robert cam înțepat, dar simțindu-se dator, de dragul surorii lui să continue această discuție.

— Se împlinesc treizeci de ani la Înălțare, răspunse Mama Hemmingway făcând un gest larg cu mâna în care ținea țigara. Bărbatul meu, Dumnezeu să-l ierte, a fost proprietarul lui *Christopher* – un mic vas de coastă de vreo cinci sute de tone care transporta guano. Parcă-i simt și acum mirosul când stau culcată pe patul ăsta. Se fac treizeci de ani de Înălțare de când s-a dus să tragă un chef dincolo de Teneriffe, cum îi era obiceiul. S-a rătăcit și și-a pierdut blestematul ăla de vas. S-a lovit de stâncile Anaga. Trosc-pleosc, una-două și s-a scufundat cu el cu tot în adâncul albastru al mării. Dacă era după el, ar fi vrut să mă înec și eu. Așa, din răutate. Eu însă am fost singura care am scăpat din naufragiu, ca Robinson Crusoe, cum cânta odată Corney Grain. Așa am ajuns în Santa Cruz. Și, *Madre de Dios,* dacă mă

gândesc bine, așa se întâmplă că am rămas acolo.

— Probabil că v-ați aclimatizat, doamnă, spuse Robert în silă. Cum îi găsiți pe spanioli? Sunt oameni cu care te poți înțelege?

— Trebuie să-i iei așa cum sunt, răspunse ea cu complezență. Nu pot spune că-i iubesc, dar nici nu pot spune că-i urăsc. Oameni ca toți oamenii. Și apoi nu sunt numai spanioli pe aceste insule. Poți întâlni de toate culorile, de la negrul ca tăciunele și până la metisa blondă. Dar ce importanță are asta? Vorba ceea: suntem cu toții la fel, oricare ne-ar fi culoarea pielii. Și semenii mei de culoare mi-s tot atât de dragi. Cum zice Evanghelia, adică Biblia, vreau să spun: „Oricine trece pragul casei tale, primește-l cu o vorbă bună și nu face deosebire între el și slugile casei tale".

— Și cu ce vă ocupați în Santa Cruz? întrebă Robert la fel de reținut.

— Am o afacere, *señor.* Țin un mic local așa-și-așa în orașul ăsta.

Din colțul ei, în care stătuse până atunci tăcută, cercetând chipul femeii care vorbea, Susan întrebă aproape cu uimire:

— Ce fel de local țineți în Santa Cruz, doamnă?

Mama Hemmingway scutură scrumul pe dușumea și scuipă un fir de tutun ce-i rămăsese pe limbă. Apoi se întoarse, o măsură pe Susan cu o privire de cunoscătoare și-și încreți buzele într-un zâmbet.

— Ei, un fel de hotel, aș putea spune, drăguță. Foarte simplu. Paturi și micul dejun – și tot ce mai trebuie. Nimic deosebit. Pur și simplu o afacere cinstită ca oricare alta.

Urmă o tăcere, după care Susan, care inhalase fără să vrea o gură din fumul dens ce plutea în încăpere, începu să tușească. A fost un spasm trecător, accentuat de legănarea ușoară a vasului, dar care îi aminti din nou lui Tranter de efectul odios pe care-l putea avea țigara. După ce-i servi lui Susan un pahar cu apă din carafa ce se afla pe etajera lavaboului, își drese glasul și spuse cu un ton grav:

— Sper, doamnă, că n-o să-mi luați în nume de rău ceea ce am să vă spun. Eu și sora mea suntem creștini, misionari ai Congregației Zilei a Șaptea din Connecticut și nu suntem obișnuiți cu fumatul, mai ales din partea femeilor. Apoi mai e și altceva. Vedeți, sora mea nu suportă mirosul de tutun. Din această cauză mi-aș îngădui să vă rog, în numele milei creștine, să nu fumați în cabină pe timpul acestei călătorii.

Mama Hemmingway rămase cu gura căscată și cu ochii holbați îndreptați spre Robert. Apoi izbucni deodată în râs; râdea cu o veselie dezlănțuită, cu trupul ei gras zgâlțâit parcă de spasmele unei dureri teribile. Ai fi zis – o gelatină agitată de un cutremur.

În cele din urmă se liniști și declară:

— E nemaipomenit de caraghios. *Mucho richo, señor.* Mulțumesc pentru *carajada.* Asta le întrece pe toate. Cum vine asta, încă n-ai aflat că mila creștină începe cu tine însuți? De aici, adică – și se bătu peste

pieptul ei mare încă agitat după izbucnirea de adineauri. Ei bine, eu fumez o sută de țigări pe lună, marca mea proprie – Perfecto' Emmingway, făcute special la Las Palmas. Poate vrei să-mi ceri să renunț și la jocul meu de whist. Nu, domnule, nu mă las de *seegarillos,* chiar dacă mi-ai oferi mântuirea sufletului pe tavă.

Robert se aprinse la față, dar înainte să poată răspunde, Susan interveni:

— Lasă, Robbie, n-are rost, spuse ea cu glas scăzut. Las-o să facă ce vrea. O să mă împac eu cumva și cu asta.

Mama Hemmingway prinse cuvintele din zbor.

— Sigur că o să se împace. Mă prind că noi două o să fim prietene la toartă când ajungem în Santa. Aruncă o privire piezișă spre Robert de sub fruntea ei turtită. Ești un bărbat bine, domnule. Dar ar trebui să mai știi și de glumă. *Sabe.* Să mai râzi colea, ca să te mai îngrași.

Din nou Tranter încercă să vorbească, dar după ce se uită la ea se răzgândi. Se întoarse spre Susan și observă timid cu obrajii încă în flăcări:

— Cred că ar fi mai bine să mă duc în cabina mea. Socot că mai am un ceas bun până la ora mesei ca să mai studiez ceva.

Sora lui aprobă din cap și îi strânse mâna cu înțelegere în momentul când Robert deschise ușa și ieși din cabină cu fruntea sus.

Pe covertă era frig și vântul sufla cu putere, răcorindu-i fața înfierbântată. Estuarul rămăsese mult în urmă, iar uscatul apărea ca o dâră întunecată care se estompa undeva în stânga, la babord. Ca de obicei, peste câteva momente se simți mai liniștit – firea lui impulsivă se calma tot atât de repede pe cât se aprindea – și cu pasul din nou vioi coti pe coridor înspre tribord unde se afla cabina lui. În același timp, din partea opusă venea pe coridor doamna Baynham, cu trupul ei zvelt plecat în bătaia vântului care-i îmbujora obrajii. Robert se dădu la o parte, cu pălăria în mână ca să-i facă loc; și când o văzu trecând pe lângă el în spațiul strâmt al coridorului, spuse cu glas suav:

— Bună dimineața.

Nu era decât un act de curtoazie din partea lui, o știa bine, iar curtoazia își avea rădăcinile tot în dragostea creștinească.

Dar femeia nu-i aruncă nici măcar o privire. Ochii ei mari și visători erau parcă îndreptați undeva în infinit. Apoi coti după colț și dispăru, lăsându-l înfiorat de un simțământ bizar de neliniște și de o undă fină de parfum care se destrăma imediat, luată de vânt. Rămase pe loc, tulburat de acest nou eșec care urmase atât de repede după celălalt, apoi își continuă drumul încet. Probabil că nu m-a auzit din cauza vântului, își zise pășind cu capul plecat. Gândul acesta nu-l liniști însă pe deplin și obsedat încă de privirea ei intră, nemulțumit, în cabină.

5.

Vaporul se legăna acum pe apele mării irlandeze. Sirena dădu semnalul și toți pasagerii, cu o singură excepție, se adunară în sala restaurantului și se așezară la masă împreună cu căpitanul.

Aureola fusese la început un cargobot – căruia i s-a spus adesea în derâdere „bananier” –, dar nu și în prezența căpitanului Renton. Peter Renton îl considera drept un vapor mare și frumos, iar pe sine drept stăpânul lui absolut. Omul acesta avea o înțelegere instinctivă a mării și un rar simț al demnității, pe care, după părerea lui, trebuie să-l aibă toți cei care cutreieră mările. Înaintașii lui fuseseră marinari; cunoștea biografiile lor și pe cele ale altor marinari mai străluciți ca el. Servise în tinerețea sa pe veliere și înfruntase furtunile din strâmtorile de la sud-vest. Biblioteca lui conținea cărți despre navigatori celebri și mai ales despre Nelson, pe care îl venera. Și când era în vervă povestea cu ochii strălucind de entuziasm despre acești oameni mari și despre insulele de care-și legaseră numele și pe care acostase el însuși; despre Columb, care pornise din Gomera ca să descopere America pentru Spania, despre asaltul orașului Las Palmas de către Drake și Hawkins, despre Nelson, care își pierduse brațul la Santa Cruz și despre Trowbridge, care reușise să-și croiască drum prin Plaza de la Iglesia, într-o vreme când totul – în afara de comoara spaniolilor – părea pierdut.

Acesta era Renton omul, iar metoda lui nu putea decât să-i semene. Cu o privire trează și un limbaj autoritar știa să-și mențină vasul în perfectă ordine, până chiar în cele mai mici amănunte ale serviciului la masă – prin care ținea să-și sublinieze condiția lui de gentleman. Îi plăcea să spună că la masă rufăria trebuie să fie imaculată, paharele și tacâmurile să strălucească, iar o glastră cu flori să înveselească ochii comesenilor. Și cu toate că ofițerii săi mâncau separat într-o încăpere de la pupa, el considera că-i reveneau anumite obligații mondene, printre care și aceea de a lua masa împreună cu pasagerii săi. „Un căpitan este un om singuratic, obișnuia el să spună, și această participare reprezintă într-un fel o compensație”, sau: „Până la un punct pasagerii sunt oaspeții mei”.

În momentul acela, tocmai degusta omleta, iar privirea lui critică alerga în jurul mesei. Lady Fielding se afla în dreapta lui; alături de ea, țeapăn și cu spatele drept, stătea Daines-Dibdin, pe care îl situă de la început în categoria imbecililor. Apoi venea doamna Baynham, o femeie a naibii de frumoasă, dar, își zise el, dată dracului; și Tranter, misionarul acela, un individ cam mărginit și exaltat – nu-i agrease niciodată pe yankei: bunicul său fusese împușcat în timpul blocadei, pe vremea când servea pe *SS Alabama* –, dar avea impresia că cel

puțin era sincer. La stânga lui ședea Susan Tranter care, în ciuda prejudecății lui, îi făcea o impresie mai bună; avea în ea ceva sincer și spontan care îi plăcea. Lângă ea se afla un scaun liber, ceea ce îl făcu să se încrunte. Mai departe venea Corcoran, pe care îl cunoscuse înainte de îmbarcare – o mică încurcătură cu plata biletului de voiaj dar care, cu toate acestea, îi era simpatic și în sfârșit, acea batoză grasă și vulgară, Mama Hemmingway, pe care avusese grijă s-o plaseze în colțul cel mai îndepărtat al mesei, pentru că o știa din altă călătorie, tot pe vaporul lui.

După ce-și termină inspecția, încercă să prindă câte ceva din conversație. Chiar în momentul acela Dibdin, cu gâtul întins spre ei și o curiozitate stupidă întipărită pe fața lui prelungă și osoasă, i se adresă:

— Căpitane, ce-i în lada asta caraghioasă de aici? Pe onoarea mea, este ceva cu totul neobișnuit.

— E un armoniu, domnule, răspunse Renton laconic, și aparține unuia dintre pasageri.

— Un armoniu, repetă Dibdin ca un ecou și sprâncenele i se repeziră în sus spre chelie. Dar oare nu s-a terminat cu ele? Pe onoarea mea, eram convins că aceste instrumente nu se mai folosesc, la fel ca și plasele pentru păr.

Mama Hemmingway aruncă o ocheadă malițioasă peste masă.

— N-ați fost niciodată la o adunare religioasă? Acolo drăciile astea răsar ca ciupercile. Iar asta de aici este tot pentru așa ceva. Arătă cu degetul gros spre Susan: Este al dumneaei. A plecat împreună cu frate-su să-i convertească pe spanioli. El e însă suferind.

Și după ce lansă această informație, precum o sepie cerneala ei, se întoarse satisfăcută la tocătura din farfurie.

Urmă un moment de tăcere, după care doamna Baynham se uită la Susan:

— Fratele dumitale este într-adevăr bolnav? întrebă ea cu interes. Arată ca un animal perfect sănătos.

Susan își mușcă buzele și îndreptă asupra celeilalte o privire plină de reproș. Își stăpânea greu aversiunea pentru această ființă indolentă care acum își bătea joc cu atâta nerușinare de Robbie al ei.

— Fratele meu, spuse ea cu răceală, nu este chiar atât de robust.

Tranter râse, cu râsul lui profund și plăcut, pe care îl folosea adesea chiar în amvon.

— Nu te supăra, Sue dragă, spuse el pe un ton neobișnuit de blând. Doamna Baynham n-a pus decât o simplă întrebare și nu e nimic rău în asta. De fapt, se adresă el de astă dată direct către Elissa, nu am nimic organic, doar un grad ușor de anemie. Medicul meu, de la noi din Connecticut, ca să nu mai lungesc povestea, a găsit că indicele de hemoglobină este la mine mai coborât cu cinci puncte sub normal.

Urmez acum un tratament cu extract de ficat; și nădăjduim că razele soarelui din aceste insule vor urca acest indice iarăși exact acolo unde-i este locul.

Elissa se uită la el neîncrezătoare, apoi râse amuzată:

— Dibs, strigă ea, dumneata care ai o experiență atât de vastă atât în domenii indecente cât și în celelalte… spune-mi, ai întâlnit vreodată un misionar cu un indice?… se opri, apoi spuse cu grație: deocamdată, vrea cineva să-mi dea untul?

Tranter, lângă a cărui farfurie se afla untiera, se repezi cu un gest de scuză:

— Vă rog să mă iertați, doamnă, murmură el cu fața îmbujorată, întinzându-i untiera.

Elissa întoarse capul, se uită o clipă cu ochii ei mari albaștri undeva dincolo de el, apoi își mută deliberat privirea în altă parte.

Câtva timp Mary Fielding cercetă cu o privire absentă scaunul neocupat, apoi, ca la un impuls lăuntric, se adresă lui Renton:

— Scaunul acesta gol, căpitane, zâmbi și strânse înfiorată din umeri, n-aduce oare ghinion, și asta chiar de la începutul călătoriei?

Căpitanul își netezi șervetul pe genunchi.

— Nu sunt superstițios în ce privește scaunele, doamnă. Este pur și simplu un loc, un scaun rezervat pentru unul dintre pasagerii mei. Iar dacă pasagerul respectiv nu binevoiește să-l ocupe, deduc pur și simplu că are motivele sale bine întemeiate ca să procedeze astfel. Așa că eu îmi văd mai departe liniștit de mâncare.

— Ești lipsit de inimă, căpitane, spuse doamna Baynham visătoare. Dar ne-ai făcut curioși. Nu cumva l-am mai văzut pe acest… hm… pasager când ne-am urcat la bord? Omul acela cu o figură răvășită, care stătea pe coridor. L-ai văzut, Mary, nu-i așa?

— Da, Elissa, răspunse Mary după o clipă de ezitare. L-am văzut.

— Părea sfârșit de tot, mistuit parcă de un foc lăuntric. Știi, avea în el ceva atât de intens încât te înfiora, mai adăugă Elissa. Am dori să știm mai multe despre el.

— Mai doriți puțină omletă, doamnă Baynham, spuse Renton pe un ton autoritar. Este specialitatea casei pe *Aureola,* preparată după o rețetă proprie, cu multe condimente. Am căpătat-o de la un bucătar spaniol din Palma. Sau poate preferați puțină tocătură?

Elissa zâmbi amabil.

— Parcă discutam despre pasagerul care lipsește, nu? Cine este, unde este, ce-i cu el?

Urmă o scurtă pauză. Dar din cine știe ce motive, situația luă deodată o întorsătură penibilă. De sub sprâncenele lui zbârlite Renton o examină pe Elissa, apoi răspunse foarte laconic:

— Numele lui este Leith, doamnă. Doctor Harvey Leith.

În aceeași clipă în jurul mesei se așternu o tăcere mormântală. Toți

încetară să mănânce și se uitară unii la alții.

— Leith! Doctor Leith! Elissa parcă încerca să-și aducă aminte și privirea ei rătăcea de la Renton la scaunul gol. Este nemaipomenit.

Atunci Dibs scoase un fel de nechezat:

— Ei da! exclamă el. Nu de mult ziarele erau pline de un anume Leith, Harvey Leith. Și pariez pe orice că era medic. Știți, individul care…

Renton privea drept înaintea lui cu o față împietrită. Deodată, ca din senin, Mama Hemmingway începu să chicotească:

— Să mori de râs, nu alta. E același nume ca și al amicului care lipsește! Asta-i bună! Și după mutra căpitanului pot să jur că-i același om. Să mor eu, dacă nu-i așa.

Urmă o nouă tăcere, în timpul căreia fața lui Renton rămase neschimbată și impenetrabilă; după ce-i aruncă o privire rapidă, Mary înțelese că era supărat.

— A fost un scandal monstru, declară Dibs surescitat. Este vorba aproape de un asasinat, sau cam așa ceva.

Pe neașteptate, Jimmy Corcoran își lăsă jos cuțitul și furculița. Fața lui lată rămase perfect impasibilă când rosti calm:

— După câte văd, dumneavoastră știți foarte bine despre ce-i vorba. Dumneavoastră cunoașteți o mulțime de lucruri. Sunteți un om învățat. Le știți pe toate.

— Cum, ce-ați zis? întrebă Dibs care era cam tare de o ureche. Ce vrei să spui?

— Nimic, răspunse Jimmy liniștit. Absolut nimic. Vedeți, eu nu sunt prea vorbăreț, dar am ascultat ce spuneați de când ați intrat. Și mă tot gândesc câte le știți. E nemaipomenit. Pur și simplu nemaipomenit. Probabil că v-ați închinat viața studiului. Platon a fost un copil pe lângă dumneavoastră. Se uită în tavan și mușcă cu nădejde din cornul lui.

— Presupun că și dumneata citești ziarele, spuse Dibs înțepat, foindu-se ca o femeie bătrână. Prin urmare, știi că ceea ce spun e adevărat.

Jimmy continuă să mestece energic, apoi răspunse:

— Întocmai! Citesc ziarele, dar îl citesc și pe Platon. Asta e deosebirea.

O roșeață ușoară coloră obrazul tăbăcit a lui Dibs. Monoclul îi luci din pricina agitației ce-l cuprinse.

— Dar nu pot tăgădui evidența, exclamă el. Este ceva prea bătător la ochi. Toată presa a vorbit despre asta. Individul a fost inuman. Vocea i se frânse pe o notă înaltă, făcându-l pe Renton să se încrunte și să-și înalțe capul brusc. Spuse pe un ton ferm:

— E cazul să-i punem punct. Nu-mi plac bârfelile. Și nu le voi tolera pe vasul meu. Acest doctor Leith este omul despre care vorbiți, și cu

asta să punem capăt discuției. Calomnia i-a distrus pe mulți oameni, dar a distrus și multe vapoare. Când sunt în larg nu pot să tolerez așa ceva. Cred că m-ați înțeles. Asta e tot.

Trecu aproape un minut întreg, apoi Robert Tranter făcu un gest de aprobare generoasă.

— Sunt cu totul de partea dumitale, căpitane, spuse el cu emfază. Acesta este adevăratul spirit de fraternitate umană. Cândva s-a pus întrebarea „Cine va îndrăzni să arunce prima piatră?" Ei bine, socot că niciunul dintre noi. Sora mea și cu mine l-am văzut pe acest om în șalupă. Și credeți-mă, arăta atât de abătut încât am simțit pe loc dorința de a-i exprima întreaga mea simpatie.

Cu picioarele strâns lipite și ochii plecați peste farfurie, Susan Tranter simți că se înflăcărează la cuvintele fratelui ci. Harvey Leith – doctor Harvey Leith! Tocmai el era omul despre care citise cu atâta mâhnire. Chiar înainte de a ști ceva îl remarcase pe șalupă ca pe un om care și-a pierdut credința, și mai cu seamă au impresionat-o ochii lui. Ochii aceștia erau plini de suferință, ca ochii unui Crist chinuit. Se simți năpădită de un val de compasiune. O, cât trebuie să fi suferit! Instinctiv se alinie de partea lui, împotriva indiferenței crude a acestei doamne Baynham. O îneca mila și din această milă – căci nu putea fi decât milă – se născu un gând luminos: aș putea să-l ajut. Da, simt că trebuie să-l ajut. Își înălță privirea pe furiș.

Masa era pe sfârșite. După toate aparențele, nimeni nu mai avea prea multe de spus.

Iar Mary Fielding, care vorbise atât de puțin, rămase în loc, ca și Susan, fără să scoată o vorbă. Fața ei avea din nou acea expresie tristă și enigmatică, ca și cum s-ar fi străduit să descopere ceva nelămurit care-i scăpa. Ochii ei mari erau încă înnegurați când se ridică de la masă și ieși împreună cu Elissa pe covertă. Stătură o clipă ca să-și potrivească echilibrul după legănarea ușoară a vasului, uitându-se la întinderea monotonă a apelor învolburate. Vântul care bătea cu putere le înfășură rochiile în jurul trupului. Pământul se ștersese de mult de la orizont, iar valurile enorme, cenușii, fără spumă alergau de la proră spre pupă mânând vasul inexorabil pe drumul lui. Înainte, mereu înainte, ca în atâtea alte dăți. Dar încotro anume? În fața dezolării reci a peisajului Mary se simți tulburată de amintirea discuției neplăcute pe care o provocase.

Soțul ei, care privise întotdeauna cu o neîncredere pe jumătate amuzată năzuința ei către simplitate, nu fusese de acord cu această călătorie, după el, cu totul extravagantă. Parcă-i vedea și acum fața, atunci când se apropiase de el și-i declarase hotărâtă: „Trebuie să plec, Michael. Numai eu singură. Pe un vaporaș oarecare. Oriunde, numai să fie liniște și cât mai departe. Trebuie, crede-mă! Lasă-mă să plec!"

De fapt, de ce a stăruit să plece? Era ceva cu totul inexplicabil. Doar

fusese fericită la Buckden; la urma urmei, îi era dragă acea frumoasă reședință în stil Tudor, în mijlocul unui parc imens de stejari foșnitori, îi plăceau toate acele lucruri mărunte pe care le putea face acolo în fiecare zi: să călărească singură prin tainice luminișuri, să se scalde nevăzută de nimeni în revărsat de zori în apele lacului, să hrănească căprioarele sfioase care se iveau printre fagii argintii, și să le facă toate numai ea singură.

În fond, era fericită cu Michael. Fericită? Da, destul de fericită. Era mândră de Michael. Îl îndrăgea; întotdeauna i-a plăcut. Cu blândețe și răbdare Michael căutase să aducă zeci de motive ca s-o convingă să renunțe la planul ei, dar tot el a fost acela care, cu grația ce-l făcea atât de simpatic, consimțise până la urmă. Îi făcea plăcere să cedeze capriciilor ei – aceasta era atitudinea lui față de ea. Nu căuta să-i înțeleagă motivele, dar îi acorda, ca întotdeauna, întreaga lui participare, aranjând lucrurile în așa fel ca s-o însoțească Elissa, ca Dibdin să le escorteze pe amândouă. Bietul Dibs, cu toată strălucirea numelui său, era lefter și acceptă bucuros această însărcinare. De altfel, era felul de viață a lui Dibs: trăia pe seama altora, de pe urma invitațiilor, așa că apărea numai rareori în cele două camere pe care le ocupa pe Davis Street. Bietul Dibs! La el totul era numai manieră, aparență și nimic pe dinăuntru! Nu citise o carte în toată viața lui, nu făcuse niciodată nimic. Ba nu! Nu era adevărat. Vânase – tot datorită unor invitații – un mare număr de păsări și animale.

Îi părea rău de Dibs. Și totuși ar fi preferat să plece singură; dar, din păcate, așa ceva nu era cu putință.

De ce oare mintea ei o luase razna? Era tulburată; căuta să scape de ceva, ah, da… Să scape de acea întâlnire ciudată de azi-dimineață.

Elissa începu să se agite.

— Mi-e frig, spuse ea și începu să bată din picioare pe punte. Să mergem în cabina mea.

În cabină dădu drumul micului radiator electric, și-și înveli genunchii cu un pled.

— Am nevoie de foarte mult soare ca să te pot ierta pentru toată povestea asta în care m-ai băgat, Mary dragă, spuse ea nemulțumită. Suntem înghesuite pe vaporul acesta mizerabil, fără cameristă și cu toți acești oameni oribili – ah, cât sunt de oribili cu toții! Ce ți-a venit, spune-mi, ce ți-a venit să pleci?

— Nu știu, răspunse Mary șovăitoare. Eram într-o stare îngrozitoare și apoi simțeam o nevoie stranie să plec.

Spunea adevărul. Adesea o obsedau chemări ciudate – un loc pe care avea impresia că l-a mai văzut cândva, un parfum vag și stăruitor, o grădină înmiresmată și luxuriantă undeva la poalele unui pisc înzăpezit, scăldată în lumina lunii, legănată de șoaptele unei mări neadormite. Adesea grădina aceasta îi apărea în vis, și ar fi vrut să

alerge fericită și să rătăcească pe aleile ei mângâind florile, oferindu-și obrazul razelor de lună, cuprinsă de o bucurie tainică ce o învăluia toată ca o lumină. A doua zi se trezea tristă, tăcută și singură, se simțea ciudat de stingheră, despărțită de toate preocupările obișnuite ale vieții. Într-un rând i-a vorbit lui Michael despre grădina ei. El a râs cu gentilețea lui de totdeauna, cu siguranța calmă a stăpânului.

„Ești încă un copil, Mary”, îi spusese el atunci. „E timpul să te maturizezi.”

Dar aceste cuvinte nu puteau s-o mulțumească. Era ceva de neînțeles. Viziunea aceasta ciudată, care lucra în taină ca o plantă pe întuneric căutând să răzbească spre lumină o neliniștea, uneori o îngrozea chiar, pentru că reacția pe care i-o provoca era atât de dureroasă.

Deodată își ridică ochii. Elissa o privea țintă.

— Ești o ființă ciudată, Mary, îi spuse ea râzând. Ești exact ca un copil care se uită la un curcubeu. Dă-mi o ciocolată. Și, pentru Dumnezeu, pune un disc la gramofon. Mă plictisesc, mă plictisesc de moarte.

6.

Clopotul sunase pentru al doilea cart și ecoul lui mai vibra încă în urechile lui Harvey, care zăcea în cușeta lui pe jumătate îmbrăcat, cu ochii ațintiți la șirul de buloane din tavan. Erau nouăsprezece buloane vopsite în alb, cu capetele rotunde și așezate simetric pe un singur rând; le număra la nesfârșit, ca omul chinuit de insomnie care încearcă să numere o turmă imaginară de oi, sperând zadarnic să-i vină somnul. Uneori, în mijlocul scrâșnetelor, a foșnetelor neîncetate venite din inima vaporului, i se năzărea că aude zgomotul metalic al ciocanelor lovind buloanele de deasupra lui, alteori ciocanele îi răsunau chinuitor în creier. Zăcea cu pumnii încleștați, cu chipul palid și rătăcit, ca un animal hăituit. Se vedea că suferă îngrozitor; dar îndura această suferință cu un fel de îndârjire stoică. La răstimpuri îl încerca un gând, doar câțiva pași până la parapetul vasului, apoi întunericul rece și toate se vor sfârși. Dar ar fi fost prea simplu; întotdeauna respinsese asemenea practici. Cândva își făcuse o autoanaliză necruțătoare, căutând să determine natura acestei porniri morbide. Avusese întotdeauna această curiozitate instinctivă, această dorință persistentă de a pătrunde în miezul lucrurilor. Era motivul principal care îi călăuzea viața.

Fusese crescut în condiții austere. Tatăl său era profesor, dar nu la un colegiu scump și confortabil, ci la o modestă școală-internat din Birmingham, unde muncea din greu ca profesor de științe pe o leafă de mizerie. Cu toate acestea, William Leith era un om înzestrat, ambițios, un om superior mult epocii sale și cu mult mai presus de o slujbă atât de ingrată ca aceea de a târî cu de-a sila niște tineri recalcitranți prin labirintul elementelor de chimie și fizică. Dar pentru el această slujbă era o necesitate. Julia, soția lui, era una dintre acele femei a căror existență se putea rezuma într-un singur cuvânt: pretenții. Cu o lăcomie nepotolită îi cerea rochii, bani, dragoste. Îi secătuia fără milă veniturile modeste; se plângea mereu că nu câștigă destul; îl cicălea fără încetare, vlăguindu-i sufletul și trupul, până când într-o bună zi, cu o sublimă nepăsare, fugi de acasă cu un comis-voiajor. Din ziua aceea nici soțul și nici fiul ei nu mai auziră vreodată de ea.

Înainte chiar de plecarea Juliei, William Leith suferea de o leziune pulmonară incipientă, iar tusea lui fusese poate ultima picătură care o aruncase pe soția lui în brațele comis-voiajorului. După aceea boala progresă rapid, el însă nu-i dădu atenție. Renunță la propriile lui ambiții și se dedică în întregime fiului său, căruia îi dăduse într-un moment de mândrie și de nădejde numele marelui Harvey.

Astfel în sufletul băiatului încolți de timpuriu pasiunea pentru

cercetarea științifică, și, oricât ar părea de ciudat – căci niciodată nu-și iubise mama –, un dispreț precoce pentru femei.

Când Harvey împlini doisprezece ani, William Leith muri în urma unei hemoptizii. Pentru băiat fu o lovitură groaznică. Își iubea tatăl și între ei se statorniciseră relații de strânsă camaraderie.

Rămase acum în grija unei mătuși – o fată săracă și bătrână –, care îl acceptă de nevoie și-l socoti de atunci ca o pacoste pe capul ei. Însă tânărul Harvey era ambițios. Aptitudinile lui strălucite, precum și o tenacitate de câine în urmărirea scopului propus l-au ajutat să-și termine școala și să obțină apoi trei burse pentru a-și continua studiile la Colegiul provincial de medicină. Îl văzuse pe tatăl său ratând o carieră academică pentru că i-au lipsit ocaziile de a se afirma și simțea instinctiv că medicina îi putea oferi cele mai multe șanse. Afară de asta, avea o predilecție specială pentru biologie. La Birmingham fusese considerat cel mai strălucit student din promoția sa. Dar după ce-și luă diploma și câștigă toate premiile cu putință, refuză numirea la Spitalul Comunal și fără să anunțe pe nimeni plecă la Londra. Nu aspira la o practică mănoasă, nu-și dorea un cabinet de consultații și nici să facă avere din vorbele de îmbărbătare pe care le-ar distribui cu dărnicie la patul bolnavilor. Avea o năzuință mai profundă, un ideal mai înalt. Poseda acel har unic cu care puțini oameni în lume fuseseră înzestrați de-a lungul secolelor – o pasiune autentică pentru cercetarea științifică originală.

Nu avea bani și nici nu-i dorea. Voia să câștige doar atât cât să acopere nevoile sale zilnice. Închirie o cameră mobilată în Westminster și se puse pe lucru. La Londra avu de îndurat nenumărate greutăți și privațiuni. Dar scrâșnea din dinți, își strângea cureaua mai tare, subordonând totul idealului său. Aici descoperi piedicile care stăvilesc elanul geniului, mai ales când geniul acesta provine de la o școală de provincie fără renume. Cu toate acestea, piedicile nu făcură decât să-i întărească tenacitatea cu care-și urmărea scopul. Trăia ca un pustnic, lupta ca un soldat. Obținu numirea într-un post de mică importanță la un spital dintr-un cartier mărginaș. Apoi, după trei ani de muncă istovitoare i s-a încredințat postul de medic terapeut la Spitalul Victoria – un spital mic și modest, poate, destul de vechi, cu metode anchilozate –, dar această numire a însemnat într-adevăr un pas important în cariera sa. În seara aceea se întorsese acasă, la locuința sa din Vincent Street și rămăsese câtva timp cu ochii ațintiți la portretul lui Pasteur de pe biroul său – Pasteur, singurul pe care-l considera mare cu adevărat, apoi zâmbi cu zâmbetul acela atât de rar și neobișnuit la el. Simțea cum creșteau în el forța și hotărârea de a învinge.

Se consacră inevitabil cercetării în domeniul serologiei și epidemiologiei și formulă o teorie bazată pe un șir lung de experiențe

asupra aglutinării, care marcau un pas înainte față de lucrările lui Kock și Wright și aveau să revoluționeze – era sigur de asta – însuși principiul științific al tratamentelor.

Ideea lui era uriașă, magnifică – aplicabilă nu numai la o anumită afecțiune particulară, ci viza prin ramificațiile ei câmpul cu mult mai vast al vaccinării preventive și curative. Această convingere ardea în el ca o flacără vie. Izolând un punct de atac specific, își îndreptă cercetările asupra meningitei cerebrospinale; în parte din cauza mortalității ridicate a acestei boli, precum și datorită eșecului relativ al tuturor serurilor existente.

Așadar, își începu activitatea în Spitalul Victoria. Timp de șase luni lucră intens la serul descoperit de el. După ce-și îndeplinea obligațiile rutiniere de serviciu din timpul zilei, se consacra noaptea cercetărilor sale. Sănătatea lui începu să se resimtă, dar nu se arătă înțelegător atunci când prietenul său Ismay îl sfătui să reducă timpul pe care îl petrecea în laborator. Dimpotrivă, întârzia și mai mult, mânat de acel zel lăuntric care îl ardea. Deveni nervos, irascibil, mereu încordat, dar avea senzația că se apropie cu pași siguri de victorie. În afară de asta, tocmai atunci se declarară câteva cazuri sporadice de meningită și numai gândul ineficienței tratamentului „preadamit” existent – expresia îi aparținea! – îl făcea să-și sporească eforturile.

Noaptea târziu făcu ultimele controale concludente ale experiențelor sale. Verifică de mai multe ori rezultatele. Era satisfăcut? Nu acesta era cuvântul. Era pur și simplu transportat. Își zvârli creionul în aer. Era convins că a câștigat bătălia.

În ziua următoare fură admise în spital alte trei cazuri în fază incipientă de meningită cerebrospinală. Pentru Harvey aceasta nu însemna o simplă coincidență, ci un concurs logic de împrejurări, o anticipare a victoriei sale. Se prezentă imediat la conducerea spitalului și se oferi să-și demonstreze serul.

Propunerea îi fu refuzată categoric.

Harvey rămase uluit. Nu-i trecuse niciodată prin minte că avea dușmani, că îmbrăcămintea lui neglijentă și ignorarea arogantă a etichetei făcuse din el un obiect de antipatie și suspiciune. Adevărul mușcător al rapoartelor sale în domeniul patologiei ajunsese să indispună pe mulți diagnosticieni și, asemenea tuturor mediocrităților care nu văd cu ochi buni pe cei ce le-o iau înainte, ei îl catalogaseră definitiv drept un fanfaron, un răzvrătit, un tip inteligent, dar primejdios.

Cu toate acestea, deși consternat, Harvey nu acceptă înfrângerea. Nu, nu, n-ar fi fost el însuși dacă s-ar fi împăcat cu situația.

Neîntârziat porni o campanie. Vorbi separat cu diferiți membri ai corpului medical, le demonstră dovezile experiențelor sale, se strădui din răsputeri să-i convingă pe cei care-i erau binevoitori de valoarea

operei sale originale. Iritat de inerția conservatoare, de întregul eșafodaj de șicane al autorităților spitalului, își continuă totuși insistent campania. Chiar și amărăciunea de pe chipul său respira o convingere adâncă. Întâmpină neîncredere și ezitare; era vorba despre principiile generale care călăuzeau activitatea instituției, despre o adunare generală a personalului medical. În timpul acesta starea celor trei bolnavi se înrăutățea rapid, boala progresa ajungând într-un stadiu avansat.

Apoi, pe neașteptate, opoziția slăbi și deveni mai mărinimoasă; s-a luat hotărârea, cu toată gravitatea de rigoare, de a se permite aplicarea noului tratament. Harvey primi un fel de confirmare în scris. Nu mai zăbovi nicio clipă și alergă în salon.

Din nenorocire, însă, era prea târziu. Și ar fi trebuit să-și dea seama de asta. Cei trei bolnavi, după șase zile de spitalizare și la zece zile de la debutul bolii, intraseră în comă și trăgeau să moară. Așa că situația se prezenta, din păcate, nu ca o anticipare a victoriei lui Harvey, ci mai curând ca o cursă pe care o întindea destinul în calea lui. De o parte se afla un grup de spectatori ostili care așteptau cu antipatie și neîncredere săvârșirea miracolului anunțat, de altă parte – trei cazuri disperate, pe care niciun remediu omenesc nu le mai putea salva și la care Harvey ar fi trebuit să refuze să intervină, dacă ar fi judecat lucrurile cu mai mult calm. Dar el nu era calm; ajuns la o tensiune nervoasă inimaginabilă, nu putea acorda oponenților săi satisfacția de a-l vedea înfrânt.

Credea cu disperare în serul lui, mânat parcă din urmă de un destin inexorabil. Își asumă întunecat răspunderea și injectă intrarahidian doze masive de ser, celor trei bolnavi. Rămase toata noaptea la căpătâiul lor, repetând de câteva ori dozele.

În zorii zilei următoare, aproximativ în decurs de o oră, cei trei pacienți muriră unul după altul. Ar fi murit oricum, era ceva inevitabil. Pentru Harvey însă fu o lovitură crâncenă, de pe urma căreia s-ar fi refăcut totuși datorită vitalității sale neostoite. Dar urmările se arătară mult mai grave decât ar fi putut bănui.

Cineva difuză știrea în afara zidurilor spitalului. Vestea accidentului apăru în ziare, crescu monstruoasă și se răspândi ca un incendiu în presa de mare tiraj. Se porni o campanie înspăimântătoare împotriva spitalului și a lui Harvey. El rămase impasibil și tratā toată această larmă cu un dispreț total. Acum când examina problema cu luciditate își dădea seama că intervenise prea târziu. Judecând la rece, moartea celor trei indivizi reprezenta de fapt, din punct de vedere științific, doar încheierea unui experiment neconcludent. Deoarece nu-și dorea un succes facil de public, urletele mulțimii îl lăsau rece.

Dar nu era același lucru pentru conducerea spitalului, care începu să se neliniștească.

Sub presiunea unor influențe exercitate din afară, consiliul de administrație se reuni în plen. Directorul, asemenea lui Pilat, se spălă pe mâini; protestele câtorva susținători ai lui Harvey se dovediră ineficiente; în aer plutea sentimentul vag că intrusul trebuia izgonit.

A doua zi după adunare, când intră în laborator, Harvey găsi un plic pe birou. Era somat să-și prezinte demisia. În fața nedreptății flagrante a acestei lovituri rămase încremenit fără să-și creadă ochilor. Era o absurditate. Zidurile se prăbușiră peste el. Muncise fără preget patru ani de zile în slujba științei; patru ani de zile își pusese tot sufletul în căutarea adevărului, iar acum se vedea azvârlit afară, fără slujbă, fără posibilități, fără bani, cu numele târât în noroi. Cu puțin noroc ar fi putut, eventual, să-și facă rost de un post de asistent la vreun practician obscur. Dar încolo, era un om sfârșit.

Își simți sufletul înecat de amărăciune, se ridică de la birou fără un cuvânt, arse toate foile pe care-și notase observațiile experiențelor, sparse eprubetele care conțineau rezultatul muncii sale și părăsi laboratorul.

Se întoarse acasă. Aici analiză situația cu o ironie necruțătoare și ajunse la concluzia că trebuia să uite totul – și asta cât mai repede cu putință. Începu să bea, nu din slăbiciune, ci dintr-o ură înverșunată împotriva vieții. Atitudinea lui nu era eroică, ci disprețuitoare. Alcoolul era un drog ca oricare altul, și-l folosea ca atare. Era singur pe lume; femeile nu-l interesaseră niciodată și nu era capabil să întrețină relații de prietenie, așa că numai Gerald Ismay, chirurgul, asistă la spectacolul decăderii sale.

Ismay însă fu nelipsit de lângă el. În fiecare zi din cursul acelor trei săptămâni de chin se află acolo – blând și tăcut – și încetul cu încetul, prin insinuări pline de tact, sugeră ideea acestei călătorii.

La urma urmei, de ce să nu plece? Poți bea mai ușor și să te cureți mai repede pe un vapor izolat de lume. Acceptă sugestia, fără să bănuiască cursa pe care i-o întindea Ismay. Și acum se afla aici, la bordul acestui vapor nenorocit, lipsit de băutură, chinuit de o suferință cumplită.

Deodată își răsuci capul pe pernă și tresări brusc la realitate. Cineva bătuse la ușă și în clipa următoare mânerul se învârti și Jimmy Corcoran își strecură trupul ciolănos în cabină. Se opri un moment zâmbind jovial, cu pălăria pe cap, apoi își îndoi brațele ca pentru a ridica niște haltere enorme.

— Cum merge treaba, băiete? Cu alte cuvinte, cum îți merge? Simți că ți-au mai revenit puterile?

Harvey îl fixă cu ochii injectați.

— De unde știi că nu-mi merge bine? mormăi el.

Corcoran zâmbi din nou cu un aer prietenos, aproape intim. Își împinse ușor pălăria pe ceafă.

— Nu tu masă, nu tu ceai, și acum după cât se vede, nu tu cină. Pe cinstea mea, nu-i nevoie să fii detectiv ca să vezi că nu ți-s boii acasă și pentru că sunt unul care știu ce înseamnă un knock-out, am venit să văd dacă ai reușit să te târăști până în colțul dumitale.

— Ia te uită, samariteanul cel milostiv, pufni Harvey batjocoritor.

— Chiar așa.

Urmă o scurtă tăcere, apoi, împins de un gând subit, Harvey se ridică în capul oaselor:

— Te pomenești că s-a discutat despre mine.

— Asta cam așa e, recunoscu Jimmy, după ce își trase pantalonii în sus din cingătoare și se așeză cu grijă pe banchetă. Într-adevăr, au vorbit despre dumneata. Au întors pe o parte și pe alta toată povestea dumitale. Era acolo unul mai bătrân care a îndrugat verzi și uscate. Acum tot ce nu se știe încă despre dumneata ar încăpea pe o monedă de trei peni. Dar nu-ți pierde firea. Fii calm și ține fruntea sus, măi frate.

— Pentru Dumnezeu, strigă Harvey în culmea enervării, nu-mi mai spune astfel. Spune-mi oricum altfel, dar nu așa.

— Bine, încuviință Jimmy binevoitor.

Se lăsă tăcerea. Harvey își trecu palma umedă peste frunte, apoi exclamă deodată, cu o nesfârșită amărăciune:

— De ce-ai venit aici? Nu vezi că vreau să fiu lăsat în pace?

Jimmy își scoase tabachera din buzunarul vestei, băgă în ea două degete groase, aspiră cu aer serios o priză, apoi își scutură haina de firele de tutun.

— „Când va dispărea obiectul interesului său” – cită el pe un ton profetic – „el va pleca și nu se va mai arăta.” Asta e din Platon, dar zău așa, doar n-ai să-mi ceri să plec chiar acum. Tocmai mie care mi-am dat seama de ce se întâmplă cu dumneata din chiar momentul când ai intrat în salon. Bineînțeles mi-am dat seama imediat că băutura-i toată beleaua, de cum mi-am aruncat ochii asupra dumitale. I-a distrus pe mulți oameni cumsecade. Și eu am tras la măsea pe vremuri. Cărțile și băutura!… Ah…

Oftă și se uită la celălalt dintr-o parte, cu un fel de solemnitate.

— Dar să fiu al dracului dacă mai pun gura pe așa ceva. Să știi, oi fi avut eu multe păcate, dar am spus întotdeauna adevărul. Dacă un om ține la adevăr, eu îl respect și inima mă îndeamnă să mă apropii de cel ce-a fost lovit de soartă. Pe cinstea mea, și eu unul am avut o viață zbuciumată, sus-jos, încolo-încoace, de când am văzut lumina zilei în Clontarf acum șaizeci de ani. Părinții mei erau săraci, dar oameni mândri, să știi, din Tralee, mândri, dar săraci. De mic copil am făcut școala vieții, ținând caii de căpăstru pe Sackville Street și am învățat literele silabisind afișele lui Guiness. Poate nu-ți vine să crezi una ca asta despre mine care citesc acum pe Platon ca un om învățat. Făcu o

pauză așteptând un semn de încurajare. Dar Harvey continua să țină ochii strâns închiși. Apoi m-am apucat de sport, cel mai frumos sport din lume. Am fost un tip grozav. Nu mă întrecea nimeni. N-a existat om pe ring care să-mi reziste. La Belfast l-am trimis pe Smiler Burge în corzi cu o directă de stânga. Fără îndoială că aș fi ajuns campion al lumii dacă nu-mi rupeam piciorul. Dar mi l-am rupt și trag ponoasele până în ziua de azi. Pe cinstea mea, lumea a pierdut un campion. Așa s-a făcut că am emigrat prin anii ’90. Erau ani grei.

— Ai terminat în sfârșit? gemu Harvey. Dacă ai terminat, atunci fii bun te rog și pleacă de aici.

— Dacă am terminat? protestă Jimmy. Pe cinstea mea, ăsta a fost abia începutul. De atunci numai Ăl de Sus știe ce-am mai făcut. M-am ocupat de biliard într-un local din Sydney. După aceea am nimerit în Mexic, în timpul unei revoluții dintr-alea de-ale lor. Anul următor eram la Bull Gulch printre căutătorii de aur, iar un an mai târziu țineam o crâșmă în San Francisco. Dar bineînțeles n-am putut să rezist la o astfel de viață și atunci am încercat să mă fac fermier într-unul din Statele de Sus. Asta mi-a plăcut cel mai mult. Dacă vreodată voi reuși să mă așez undeva, să știi că așa ceva îl vei găsi făcând pe Jimmy C.: cu o vacă și câteva găini pe lângă casă. Dar m-a apucat un dor nebun de ducă și am plecat în Colorado să caut argint. Pe urmă am umblat cu circul profesorului Sinnott. Bietul Bob, sper să-l văd în curând. Mă întâlnesc cu el în Santa Cruz, vezi dumneata, avem amândoi de pus la cale o afacere, o afacere grozavă. Ehei, acelea au fost niște zile fericite în circul lui Bob. În fiecare seară timp de douăsprezece luni de zile intram în cușca leoaicei Dominica, o fiară neîmblânzită. Atacase și omorâse trei îngrijitori – așa scria pe afișe. Dar în cele din urmă a murit pe brațele mele și ale lui Bob. Îi nimerise ceva în mâncare, din cușca maimuțelor. După aceea circul n-a mai ținut. Oftă și-și băgă degetul mare la subsuoara vestei. A fost o zi tristă, crede-mă, când mi-am luat rămas-bun de la Bob.

Harvey se zvârcolea înnebunit în așternut.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ia-ți rămas-bun și de la mine!

— Mă duc, mă duc, strigă Jimmy împăciuitor. Văd că nu te simți bine deloc. Am vrut numai să mă recomand și să-ți spun că-ți stau la dispoziție. Pe cinstea mea că așa e. Și nu judeca oamenii după aparențe, băiete. Se prea poate că arăt ca unul pe care l-a părăsit norocul. Se opri și-și potrivi acul de la cravată. Dar bineînțeles asta n-o să țină mult. Pentru că sunt pe cale de a încropi cea mai bună afacere din viața mea, cu profesorul, mă-nțelegi. O afacere grozavă! Bunul dumitale prieten Jimmy C. este pe cale să facă avere.

Urmă o pauză atât de impresionantă, încât Harvey fu silit să deschidă ochii și întâlni deasupra capului său zâmbetul acela dezarmant. Avu o clipă de ezitare. Aventurierul acesta bătrân și

jerpelit avea un farmec irezistibil care oprea cuvintele mânioase ce-i stăteau pe limbă. O clipă cei doi se uitară unul la altul. Apoi Corcoran se ridică.

— Deocamdată atât. Și nu uita ce ți-am spus despre omul dumitale. E de ajuns să zici o vorbă și vine imediat la dispoziția dumitale.

Făcu un pas spre ușă, își împinse pălăria pe o ureche, salută din cap și în cele din urmă se strecură afară. Avea aerul mulțumit al omului care și-a făcut datoria față de sine și față de aproapele său. Înainta fredonând ușor de-a lungul punții căutând-o din ochi pe Mama Hemmingway. Pe cinstea mea, își zise el, e timp destul până la cină pentru un păhărel de porto și o partidă liniștită de cărți.

În cabina lui, Harvey își apăsă fruntea de bara rece de alamă a cușetei. Cum am putut îndura, se întrebă el nedumerit, tentativa asta de simpatie din partea unui antropoid ca ăsta? Această tradițională lipsă de discreție a irlandezului, care ți se bagă în suflet cu bunăvoința lui. Era într-adevăr insuportabil. Începu din nou să se zvârcolească în așternut pe patul lui îngust.

Timp de o jumătate de oră nu-l deranjă nimeni. Apoi Trout intră în cabină cu o expresie speriată întipărită pe fața lui cu trăsături nedefinite; ducea în mână o cană de alamă lustruită, cu apă fierbinte.

După ce puse cana ușor pe dușumea, spuse încet:

— Să vă scot lucrurile din valiză, domnule?

Harvey nu deschise ochii.

— Nu, mormăi el fără să miște capul.

— Vreți să vă aduc cina, domnule?

— Nu.

— Poate doriți să vă servesc cu ceva?

În cabina de alături gramofonul reluă ascuțit, pentru a zecea oară în după-amiaza aceea, melodia „Dăruiește-mi sărutările tale”. Un tremur de durere trecu pe fața lui Harvey. Muzica stridentă, de un sentimentalism dulceag și agresiv îi sfredelea creierul și-l făcea să se cutremure de repulsie. În cele din urmă nu-și mai putu stăpâni nervii și se ridică brusc.

— Simt că-mi plesnește capul. Roagă-i… roagă-i să aibă milă și să oprească odată gramofonul.

Se opri văzând expresia consternată de pe fața lui Trout; apoi, ca și cum o mână ar fi luat acul de pe disc, muzica încetă brusc. Tăcerea subită, aproape apăsătoare se prelungi până când Trout îngăimă cu glas sfielnic:

— Peretele e subțire, domnule. Vocea dumneavoastră se aude dincolo dacă strigați așa de tare.

Pe urmă stewardul ieși din cabină, ca să revină peste cinci minute în brațe cu o tavă acoperită cu un șervet. Pe tavă se afla un castron cu supă fierbinte, iar alături se vedea capsula de argint a unui tub de

comprimate.

— Puțină supă, domnule? spuse Trout rugător, ca și cum s-ar fi scuzat pentru o greșeală gravă. Este foarte hrănitoare, supă à la Sydney, domnule. Căpitanul mi-a spus să v-o aduc. Iar lady Fielding, auzind că vă doare capul, m-a trimis să vă întreb dacă nu doriți niște aspirină.

Buzele lui Harvey se crispară. Ar fi vrut în clipa aceea să țipe, să înjure, să plângă.

— Lasă asta aici, spuse cu glasul stins. Lasă tava lângă pat.

Apoi se culcă din nou, închise ochii și ascultă zgomotul vasului care înainta despicând întunericul de afară. Își croia drum mânat de o forță stranie și simbolică care-l împingea înainte, mereu înainte, împotriva voinței sale. Înainte, icnind și suspinând. Avea senzația că-l înconjoară niște voci, voci ciudate care-i șopteau ceva neînțeles.

7.

Se aflau pe drum de trei zile. Vântul prielnic dinspre sud-vest legăna *Aureola* pe o hulă leneșă. Capul Finisterre abia se mai zărea dinspre babord, iar soarele dimineții ce se ivea din când în când de după nori alterna cu câte o răpăială de ploaie caldă, care se abătea peste apele molcome ale mării.

Dinspre tribord se auzea tropăit de pași, dar în salonul de jos, Robert Tranter și sora lui ședeau în fața armoniului deschis.

— Este o melodie foarte frumoasă, Robbie, spuse ea gânditoare în timp ce-și ridica mâinile de pe clape ca să răsfoiască paginile notelor de pe pupitru. Și bineînțeles tu o cânți minunat.

— Da, vechiul imn al „Gloriei” păstra același caracter înălțător, răspunse el și își îndreptă urechea spre luminator, așteptând parcă de acolo întoarcerea ecoului de pași de adineauri. Nu crezi că e cazul să terminăm exercițiul nostru, Sue? E soare afară, iar coriștii ar face bine să mai facă o plimbare sus pe punte, declară el cu un zâmbet ușor.

Degetele ei se opriră pe claviatură, apoi Susan își îndreptă ochii ei căprui și calzi spre el.

— Dar abia am început, Rob. Era vorba să facem o oră, nu? Și tocmai această oră care-mi place cel mai mult din toată ziua – când putem sta aici liniștiți împreună.

— Știu, Sue, răspunse el râzând. Bineînțeles îmi place și mie să studiem împreună… dar mă furnică parcă un fel de nerăbdare – o știi și tu – de îndată ce pun piciorul pe puntea unui vapor.

Sora lui se uită la el îndelung, apoi întoarse privirea în altă parte; luă un acord lung și armonios care făcu instrumentul să vibreze din străfunduri.

— Nu prea îmi plac oamenii de pe vasul acesta, exclamă ea deodată fără un motiv plauzibil. Și mai ales nu-mi place această doamnă Baynham.

El își contemplă câtva timp manșetele scrobite, de o albeață imaculată, prinse cu butoni de aur de o formă sobră.

— Nu se poate, Sue, protestă cu un glas neobișnuit, dar fără urmă de jenă. Cred că n-ai dreptate în privința ei. Da, sunt sigur că n-ai dreptate. Simt că are un suflet bun, că este capabilă de multă generozitate.

— Femeia asta râde de noi, Robbie. Își bate joc de orice… până și de Dumnezeu.

El îi strânse brațul în semn de dezaprobare cu mâna lui mare și albă, apoi rosti:

— „Să nu-l vorbești de rău pe aproapele tău.” Socot, Susan dragă, că nu este bine să-i criticăm pe alții.

— Văd că femeia aceasta te interesează, spuse ea repede. Mi-am dat seama imediat.

El nu încercă să tăgăduiască.

— Sunt gata să admit, Susan, că mă interesează, răspunse calm, privind-o drept în ochi. Și asta pentru că are un suflet care poate fi mântuit. Socot că am avut de-a face cu destule femei în trecut. Ei bine, ți-am dat vreodată motive să te îndoiești de mine?

Era adevărat. Întâlnise multe femei care fuseseră subjugate de fervoarea lui spirituală, manifestând față de el o devoțiune pe care Robert o acceptase cu complezență, ca ceva ce i se cuvenea. Dar niciodată au avusese față de ele nici măcar pentru o singură clipă un sentiment care ar fi meritat o umbră de reproș. Afecțiunea lui era concentrată exclusiv asupra propriei sale persoane, a lui Dumnezeu și a surorii sale.

Născut la Trenton, din părinți evlavioși, făcea parte dintre oamenii care par predestinați chiar din fragedă copilărie să devină preoți. Tatăl său, Josiah Tranter, fusese un negustor nu prea norocos, un mic brutar bărbos, adept fanatic al sectei Congregația Zilei a Șaptea – care-și dospea jimblele cu Leviticul în mână și până și turta dulce pe care o cocea avea la el un gust stătut de biserică. Mama lui, pe numele ei Emily, o femeie tăcută, cu ochii plini de zel, descindea dintr-o familie cucernică din Concord. Era liniștită, bună și suporta toate eșecurile succesive în afaceri ale soțului ei cu o răbdare și o tărie vrednice de laudă. Singura ei bucurie erau copiii. Mai ales Robby pe care, cu toată aparența ei calmă, îl adora. Și Robert o merita din plin. Era un băiat conștiincios, inteligent, evlavios din instinct, nu făcea niciodată ștrengării, iar când se întâmpla ca vreunul din clienți să-l mângâie pe cap și să-l întrebe: „Ia spune, băiete, ce ai de gând să te faci când ai să crești mare”, băiatul răspundea cu toată sinceritatea: „Am să predic cuvântul Domnului”. Această intenție înălțătoare era încurajată și aprobată cu plăcere de toată lumea. Un pastor în trecere prin oraș, care fusese găzduit în casa brutarului, a scris chiar o broșură despre el intitulată: „Harul Domnului a coborât asupra lui la vârsta fragedă de nouă ani”. Astfel Robert cunoscu încă din copilărie dorința de a aduce oamenii pe calea adevărului.

Susan, deși înzestrată cu o fire mai sensibilă, trebui să se mulțumească inevitabil cu un loc mai șters în familie. Era o fată bună, devotată sincer fratelui ei, dar nici pe departe o întruchipare a perfecțiunii. Așa că, în timp ce Robert urma un colegiu teologic, toată lumea fu de acord ca ea să intre la școala de infirmiere de pe lângă Spitalul John Stirling. Anii au trecut și veni ziua glorioasă a hirotonisirii lui Robert. Ce clipe de mândrie pentru micul brutar și soția lui! Uitând de zbuciumul și greutățile prin care trecuseră în anii de sacrificii și privațiuni, își puseră hainele lor sobre de sărbătoare și

se urcară plini de elan în trenul de Connecticut.

Dar un destin trist și pervers se abătu asupra acestui tren. La șase mile depărtare de Trenton, se ciocni de un obstacol și deraie pe taluz. Pagubele n-au fost importante: numai două vieți pierdute. Dar acestea erau Josiah și Emily Tranter. Pentru Robert a fost desigur o lovitură foarte dureroasă. Avu loc o scenă sfâșietoare când i se aduse vestea, chiar în momentul când ieșea proaspăt hirotonisit din templul Congregației. Susan a fost mai reținută. Nu te puteai aștepta desigur din partea ei să simtă lovitura tot atât de acut. Leșină totuși de două ori în lunile următoare, în timp ce era de gardă la spital. Doctorii i-au spus că are o afecțiune cardiacă și au sfătuit-o prietenește să renunțe la ideea de a lucra într-o instituție.

Astfel ajunse să stea împreună cu Robert în Okeville, prima lui parohie. Aici i se consacră cu totul fratelui ei. Nici nu-și dorea altceva. El însă, cu toate că era zelos și repurta succese mari în cariera lui, nu-și găsea liniștea. Avea un suflet romantic și înflăcărat. Dorea, fără să-și dea seama de asta, să cunoască lumea, s-o vadă cum arată, să-i simtă substanța. După un an își dădu demisia din slujba de pastor și ceru să fie trimis în străinătate ca misionar.

Sinceritatea lui nu era pusă la îndoială, calitățile lui se bucurau de prețuire, așa că cererea îi fu aprobată. S-a ținut seama de faptul că nu avea o sănătate prea robustă. Și s-a întâmplat că tocmai atunci reverendul Hiram McAtee, șeful spiritual al sectei, medita – asemenea lui Alexandru Macedon – la cucerirea de noi teritorii. Mai ales că au intervenit împrejurări speciale în care cererile din insulele Canare deveniră tot mai insistente. Robert fu trimis în străinătate, dar nu în China și nici în Congo, ci în Santa Cruz. După cum era și firesc, Susan îl însoțea.

Aceasta era pe scurt povestea vieții lui Robert Tranter, care se uita acum condescendent la sora lui.

— Sunt un om serios, Sue, continuă el ferm. Crede-mă, am o presimțire că doamna Baynham ar putea fi adusă pe drumul adevărului. E mult mai mare meritul să convertești un om cinic decât pe unul apatic și indiferent, iar pentru mine, ar fi o mare fericire dacă mi-ar fi dat să fiu unealta umilă a Domnului, și să-i aduc mântuirea sufletului. Ochii i se aprinseră, era cutremurat de măreția acestui gând.

Ea îl privea în tăcere, tulburată de o neliniște care-i aduse sângele în obraji. În aceeași clipă o aversă porni să răpăie pe luminatorul salonului, urmată imediat de o exclamație de râs. Apoi răsunară pași pe scări și Mary intră în fugă pe ușa salonului. Sandalele ei albe și mici erau stropite de ploaie, iar din părul ud se prelingeau picături grele peste obraji.

— Plouă, plouă, intona ea. Hai iute să ne ascundem!

Elissa, Dibdin și Corcoran veniră după ea în salon.

— Pe Neptun! tună Dibs, călcând cu pași legănați ca un adevărat marinar. Asta zic și eu că-i ploaie! Și așa din senin, cum îți place?

După ce-și scutură poala pardesiului, Elissa se uită la frații Tranter.

— Am impresia că aici s-a cântat, spuse ea cu glas tare. Vai ce amuzant trebuie să fie și armoniul ăsta – o, e adorabil! Probabil că apăsați pe pedalele astea, nu-i așa? Dar nu trebuie să vă opriți, dimpotrivă, trebuie să ne faceți plăcerea. E delicios. Pur și simplu delicios. Și după ce se așeză alături de ceilalți pe bancheta lungă de pluș, își luă un aer de binevoitoare așteptare.

Dintr-odată atmosfera deveni mai încordată și cu toate că obrajii îi ardeau încă, Susan răspunse ferm:

— Am cântat pentru Creatorul nostru. Și noi nu considerăm acest lucru ca o simplă distracție.

Elissa ridică din sprâncene prefăcându-se mirată:

— Nu vreți să ne cântați ceva? Adică, vreau să spun, nu s-ar putea să cântați ceva pentru Creatorul vostru și totodată să ne distrați și pe noi?

Dibs scoase nechezatul lui obișnuit, dar ochii lui Susan se întunecară și buzele îi păliră brusc; părea să-și caute cuvintele, dar Robert interveni, uitându-se drept la Elissa:

— Am să cânt pentru dumneavoastră, doamnă Baynham, din moment ce ne-o cereți. La urma urmei, nu suntem oameni chiar atât de puțin amabili. Și apoi cred că nici lui Dumnezeu n-o să-i displacă.

Se întoarse cu un aer ceremonios și puțin intimidat spre sora lui și îi adresă câteva cuvinte în șoaptă. Susan ședea dreaptă și țeapănă ca o stâncă. Trecură vreo zece secunde și se părea că nu va ieși din încremenirea ei, dar în cele din urmă trupul i se destinse și cu un gest de resemnare întinse mâinile spre armoniu și începu să cânte. Era un negro-spiritual „Toți sunt fiii Domnului” și după primele vibrații subțiri și melodioase ale modestului instrument, Robert începu să cânte.

Avea o voce plăcută de bariton care, deși suna poate puțin cam aspru în registrul grav și tremura în cel acut, avea totuși amploare și rezonanță. Cu ochii larg deschiși și gâtul întins căuta din răsputeri să cânte cât mai bine. Arăta de-a dreptul emoționant și aproape teatral. Toate acestea nu reușeau însă să tulbure frumusețea impresionantă a melodiei care răsuna în spațiul strâmt al salonului, se avânta în sus ca să se piardă apoi în nemărginirea mișcătoare a apelor.

Corcoran asculta cu urechea teafără întinsă, dând ușor din cap – pentru el aceasta era o muzică frumoasă. Dibs, cu gura deschisă întrebător, descoperindu-și dinții îngălbeniți, se gândea la masa lui de prânz; nemișcarea infatuată a Elissei trăda doar dispreț și plictiseală. Dar Mary, așezată pe banchetă cu picioarele ei subțiri strânse sub

fusta albastră de serj, scurtă și strâmtă, care-i contura șoldurile fine, asculta parcă pierdută într-un vis. Privirile ei rătăceau undeva departe, ca și cum cel care cânta nici nu se afla acolo. Fața ei frumoasă, atât de veselă și de temerară cu câteva clipe mai înainte, exprima acum o tristețe fără margini, privirea ei era străbătută de umbre de neliniște și teamă; în auz îi cânta murmurul unui izvor ce licărea sub clar de lună. O stăpânea din nou același tremur ca înaintea unei revelații.

Glasul se ridică deodată într-un ultim elan și se stinse. Nimeni nu scoase o vorbă. Mary era prea emoționată ca să mai poată vorbi. Apoi Elissa căscă demonstrativ în palmă.

— Vă mulțumesc foarte mult, spuse ea indiferentă. L-am auzit pe Robeson cântând această melodie. Era admirabil.

Tranter roși până în vârful urechilor, biciuit de această nouă umilire; Susan se ridică în picioare și cu mișcări automate începu să adune notele.

Apoi Mary spuse:

— A fost frumos… foarte frumos. Ezită căutându-și cuvintele. Muzica asta are ceva… un sens mai profund pe care nu-l poți găsi la suprafața lucrurilor.

— Pe cinstea mea, aveți dreptate, doamnă, spuse Corcoran galant, în melodia asta zace ceva mult mai adânc, care nu se poate afla prin regula de trei simplă. Lucruri la care nici nu visezi – lucruri ciudate, și oricât ai căuta, nu ți le poți explica niciodată.

Se lăsă o scurtă tăcere. Apoi Mary se ridică și fără un cuvânt ieși din salon.

Ploaia încetase. Sprijinită de balustrada punții, simți suflarea aspră și proaspătă a vântului șuierând printre dinții ci întredeschiși ca într-o scoică uriașă. Fără vreun motiv aparent, era profund emoționată. Sensul acela pe care nu-l poți găsi la suprafața lucrurilor! Fusese o proastă, prea proastă pentru ca vorbele ei să aibă vreo noimă. Dar nu și le-a putut stăpâni. Întinse brațele, orbește. Cu palmele întoarse în sus și degetele răsfirate se dărui cu tot sufletul zărilor necuprinse.

În salon grupul se destrămase: Corcoran și Dibs s-au retras fiecare în cabina lui, iar Susan se oprise în mijlocul încăperii cu teancul de note sub braț, fixându-l cu ochii ei căprui pe Robert care continua să șadă lângă armoniu.

— Vii, Robbie? întrebă ea blând. E timpul să-ți iei extractul.

Ca un om trezit din adâncul gândurilor sale, el își înălță capul.

— Vin îndată, Sue. Vrei să-mi pregătești tu blestemata aceea de doctorie, spuse el zâmbindu-i frățește.

— Să mergem acum. Altfel ai să uiți cu siguranță s-o iei.

El continuă să zâmbească, apoi vorbi cu o veselie forțată:

— Măsoară-mi tu doza, Susie, și dacă nu vin într-o jumătate de ceas,

atunci sunt gata să înghit toată sticla.

Degetele ei se încleștară mai tare pe copertele verzi ale notelor, dar făcu un efort și reuși să-i răspundă la zâmbet, apoi se întoarse și ieși fără zgomot din salon.

Elissa se trezi din visare și privirea ei căzu întâmplător asupra lui Robert.

— E geloasă pe dumneata, spuse ea și adăugă ironic: Mă întreb, ce motiv o avea?

— Susan și cu mine trăim unul pentru celălalt.

— Și cu Dumnezeu cum rămâne?

— Ei da. Și pentru Dumnezeu.

Din celălalt capăt al încăperii, se uita la el ca și cum l-ar fi văzut de pe un alt continent; privirea ei era încărcată de o ironie indolentă și în același timp de uimire ca în fața unui antipod. Pe omul acesta îl socotea creatura cea mai abjectă, individul cel mai plicticos și insuportabil, fariseul cel mai grețos care a încercat vreodată să îngâne o psalmodie. Ochii lui întunecați surprinseră verdictul nemilos și atunci el izbucni nestăpânit:

— De ce ne disprețuiți, doamnă Baynham, pe sora mea și pe mine? Noi nu avem creșterea dumneavoastră, eleganța, poziția dumneavoastră socială, dar cu toate acestea suntem oameni și noi. Cel puțin așa îmi închipui. Suntem niște oameni obișnuiți care încearcă să fie cinstiți și buni.

Ea își aprinse o țigară cu un aer nepăsător. Dar el se ridică în picioare, traversă cu pași mari încăperea și se așeză hotărât lângă ea.

— Doamnă Baynham, spuse el serios cu vocea lui plină, caldă și solemnă. Am dorit foarte mult să am ocazia să vă vorbesc. Vreau să știți – ochii i se aprinseră și începu să vorbească mai repede –, sunt absolut sincer în tot ce fac. Vă închipuiți probabil că sora mea și cu mine suntem niște fachiri sau cu alte cuvinte, pur și simplu niște șarlatani. Nu e adevărat. Noi, evangheliștii, am fost adesea împroșcați cu noroi. S-au scris cărți, s-a râs de accentul nostru, de îmbrăcămintea noastră, de orice. E o rușine! Și Dumnezeu mi-e martor, nu este adevărat. Au fost cazuri, vă asigur cazuri regretabile, când bărbați și femei în goană după câștig au prostituat cuvântul Domnului pentru bani. Dar pentru fiecare din acești nemernici există alte sute, însuflețiți de o credință adevărată ca o flacără vie. Citind aceste cărți s-ar putea crede că nu există strop de bună-credință sau năzuință sinceră în religie, că niciun preot nu crede în ceea ce predică. Este o minciună grosolană. Eu cred cu fiecare fibră a ființei mele. Doamnă Baynham, chiar dacă dumneavoastră nu sunteți de acord cu această credință, cel puțin aveți bunătatea să admiteți că noi suntem sinceri.

Femeia se uită la el de sus:

— Ce predică lungă! Ce înseamnă toate astea? Și ce importanță au?

— Au mai multă importanță decât vă închipuiți, doamnă. Și știți foarte bine ce înseamnă. Credeți-mă, sunt profund mâhnit să constat că o femeie cu talentele, deșteptăciunea și frumusețea dumneavoastră este atât de oarbă față de sensul adevărat al vieții! Dumneavoastră nu sunteți fericită. Ați gustat din toate și nu v-ați bucurat de nimic.

Elissa ridică sprâncenele.

— Vasăzică nu m-am bucurat de nimic?

— Nu, exclamă el. De nimic! Și nu veți fi niciodată fericită până când nu-l veți găsi pe Dumnezeu. Aceasta este singura bucurie a vieții.

Ea trase un fum adânc și examină atent capătul aprins al țigării. Evident, omul acesta era sincer; admitea acest lucru cu un fel de surprindere opacă. Un capriciu vag se aprinse și se stinse în ea. Are un profil plăcut, își spuse, e bine făcut, solid, dar îi cresc niște fire de păr în nări, și apoi e atât de plicticos. Se trezi spunând:

— Dar dumneata ai avut parte de toată fericirea pe care ți-ai dorit-o?

— Dumneavoastră nu vedeți, răspunse el exaltat, că sunt fericit? Mântuirea aduce fericire acum și pururea. Este un adevăr, o certitudine. O, dacă ați putea înțelege acest lucru! Doamne! Cât de mult aș vrea să vă pot convinge!

Înfășurată în indiferența ei inaccesibilă, răspunse:

— Vasăzică dumneata vrei cu adevărat să… să mă mântuiești?

Era cât pe ce să folosească o altă expresie mai usturătoare, dar se stăpâni.

— Chemarea mea este să duc oamenii la mântuire, strigă Robert și prin cuvintele lui înflorite vibra un straniu accent de sinceritate. Se aplecă spre ea cu ochii umezi și plini de fervoare: Nu vreți să încercați, doamnă Baynham? Nu vreți să încercați să veniți la Domnul? Sunteți într-adevăr prea frumoasă, pentru ca să rămâneți pierdută. Veniți! Veniți! O, lăsați-mă să vă ajut ca să veniți la Domnul.

Femeia ședea nemișcată abia reținându-și o veselie intimă și batjocoritoare, care în cele din urmă o copleși. Izbucni într-un hohot de râs, întrerupt brusc de un sunet de goarnă ca o chemare la judecata de apoi. Era semnalul sirenei care chema la masa de prânz.

În cele din urmă se întoarse spre el:

— Tocmai mă gândeam, reuși ea să articuleze înecată de râs, că ai uitat… ai uitat să-ți iei extractul de ficat.

8.

În aceeași zi, imediat după cele șase bătăi de clopot, Harvey Leith ieși din cabina lui, pentru prima oară de când vaporul pornise în larg. Orbit de o rază de soare pe care ochii săi nedeprinși cu lumina n-o putură suporta, se opri pe coridor, năpădit de o senzație stranie de izolare. Se simțea un paria. În lumina aceea necruțătoare fața lui trăda unele suferințe prin care trecuse. Avea obrajii supți, dar cu toate că era încă slăbit se simțea mai bine, mult mai bine. Trout îl bărbierise, îl ajutase să-și pună costumul gri ponosit și acum îl privea din ușa cabinei cu o expresie de mândrie autentică de creator. În tot timpul acestor trei zile micul steward fusese nelipsit de lângă el, iar Corcoran venise și el în mai multe rânduri să-l tortureze cu filosofia lui optimistă.

Harvey le era recunoscător, deși cu tot ajutorul lor se simțea un străin pe vas. De altfel aceasta era și dorința lui. Ținându-se de balustradă, urca încet treptele ce duceau la puntea superioară. În partea dinspre babord, înfășurată într-un pled ședea Mama Hemmingway, cu mâinile ei grase, pline de inele, așezate în poală ca doi bulgări de unt și cu trupul puhav ca un boț de aluat. În clipa aceea nu fuma, nu mânca, nu făcea nimic, ci stătea în deplină imobilitate. Dar când îl zări pe Leith, ochii îi licăriră malițios.

— Ia te uită, ia te uită, strigă ea. Chiar el e, străinul. Sancta Maria, dar arăți de parcă te-ai fi sculat din morți. Pe onoarea mea, când mă uit la dumneata, mă sperii de-a binelea.

Harvey își plecă ochii și se uită la obrazul ei bucălat și atât de roșu încât era parcă gata să picure sânge.

— Nu cumva trebuie să-mi cer scuze? întrebă el tăios.

— O, nu, exclamă ea pe un ton prietenos. Să nu crezi că te țin de rău pentru că ai făcut-o lată. *Carajo,* nu, domnule. Știu că-i iadul pe pământ când îți taie porția așa deodată. Ceea ce ți-ar trebui acum este o picătură din „sângele negrului” tare și bun, asta-i. E cam greu, da’ te întărește. Îi făcu cu ochiul. Spune o vorbă și-ți fac rost numaidecât.

— Nu, mulțumesc, spuse Harvey indiferent și dădu să plece.

— Stai, nu pleca așa, strigă ea volubilă. Stai jos și ține-mi tovărășie. Umblu cu limba scoasă după un *parlez-vous.* Cu blestematul ăsta de snob bătrân de la masă nu mai poți scoate o vorbă. Cred că bunul Dumnezeu l-a lăsat cam sărac cu duhul. „Ați fost vreodată la vânătoare?” mă întrebă el azi, cu gândul să mă ia la vale. „La vânătoare? – zic eu; nu știu să deosebesc un cal de un porc, dar dacă dumneata ai de gând cumva să-ți bați joc de mine, să știi că te jupoi de viu.” Își scutură cerceii indignată. Dar zâmbi imediat. Dumneata ești altfel. Ai trecut prin multe, cocoșelule, așa cum am trecut și eu. De

asta îmi place de dumneata. Să mă bată Dumnezeu, dacă nu-mi ești al dracului de simpatic. Închise un ochi cu șiretenie. Trebuie să vii să mă vezi la localul meu din Santa. O să luăm câte o gustărică și facem o partidă de whist nemțesc. Calle de la Tuna, o sută șaisprezece. Notează-ți adresa.

— Sunt copleșit de amabilitatea dumitale. Dar nu cred că am să pot veni.

— Nu se știe niciodată unde te duce întâmplarea, cocoșelule. Se uită la el iscoditor. Și pentru că veni vorba, ce învârte prietenul dumitale Corcoran? Văd că nu-și mai încape în piele de mulțumire. I-am luat toți biștarii lui nenorociți la rummy, dar n-am putut scoate nimic de la el. De ce se duce la Santa?

Harvey clătină din cap.

— N-am nici cea mai mică idee, spuse el cu răceală; apoi înainte ca ea să poată replica ceva se întoarse și se îndepărtă cu pași repezi ca să n-o mai audă.

Se îndreptă spre tribord, căutând un loc mai izolat. Dar cu toate că erau acolo câteva scaune libere, două erau ocupate. Îi era totuna. Simți deodată un fel de sfârșeală și se așeză.

Soarele era cald, o căldură binefăcătoare care venea ca un balsam peste pleoapele ochilor săi întredeschise și pătrundea ca o alinare în trupul lui ostenit. Colțurile gurii sale, lăsate în jos într-un rictus amar se relaxau pe nesimțite. Rana din suflet era încă deschisă și continua să sângereze, dar pentru o clipă uită de durerea lui. Aerul era ușor și străveziu. Apa scânteia, în unde mari, domoale. Vaporul naviga spre sud și, incredibil, deasupra lui se vedeau două rândunele zburând în cercuri largi, bucuroase de această oază nesperată care le asigura un popas sigur în drumul lor spre un țărm ospitalier.

Subit, Harvey deschise ochii, conștient că cineva îl privește stăruitor. În aceeași clipă Susan Tranter își întoarse privirea în altă parte, iar obrazul i se roși, apoi păli din nou.

Ședea pe scaunul de alături cârpind un ciorap de lână gri, cu un coșuleț de lucru lângă ea și cu un caiet de însemnări și un creion pe genunchi. Se întoarse atât de precipitat încât caietul căzu pe podea și rămase cu foile deschise lângă pantoful ei mare cu tocul plat.

El îl ridică de jos înțelegând îndată, cu acea intuiție care îi era proprie, că era jurnalul ei intim. Nici nu se putea altfel, își spuse el sarcastic, este tipul de femeie care ține un jurnal cu conștiinciozitate și cârpește lenjeria fratelui ei. Dar în timpul scurt în care ținu caietul în mână, o foaie se întoarse din întâmplare și ochii îi căzură cu mirare asupra numelui său și a unei fraze pe pagina acoperită cu un scris fin: „Nu cred că povestea asta e adevărată. Are o figură plină de noblețe.”

Numai atât; caietul închis era acum din nou în poala ei; expresia lui rămase neschimbată. Ea părea încă tulburată și avea sentimentul

chinuitor că trebuie să spună ceva, dar ce anume? În cele din urmă îndrăzni:

— Sper… sper că vă simțiți mai bine.

El își întoarse fața în altă parte. Nemulțumit de descoperirea ce-o făcuse, de sentimentul stângaci pe care îl implica, îi ura solicitudinea; și totuși în atitudinea ei era o timiditate care îl făcu să răspundă:

— Da, mă simt mai bine.

— Asta e minunat, reluă ea repede. Când ajungem la Las Palmas, sâmbătă, vă veți simți atât de bine încât veți dori să coborâți pe mal și să faceți o ascensiune pe munte.

El privea morocănos înaintea lui.

— O să cobor, probabil, pe mal ca să mă îmbăt. Și n-am s-o fac într-un mod eroic, înțelegeți; va fi pur și simplu o beție cu totul lipsită de dramatism, doar ca să mă amețesc și să uit.

În ochii ei parcă tresări ceva; ar fi vrut să protesteze, dar se stăpâni.

— Fratele meu și cu mine am fi vrut să vă ajutăm, în timp ce erați… erați bolnav. El a vrut chiar să vină la dumneavoastră în cabină, dar eu am bănuit că preferați să fiți singur.

— Ați avut dreptate.

Aprobarea lui părea o concluzie menită să pună capăt discuției. Câtva timp tăcură amândoi. Dar la un moment dat, ea rupse tăcerea:

— Remarca mea de adineauri poate să vă pară cam ciudată, spuse ea cu sfială. Trebuie să vă spun că am o oarecare experiență ca soră medicală. Am lucrat trei ani la clinica Spitalului John Stirling. Mă pricep și la îngrijirea bolnavilor cu febră – de la malarie și până la crizele dentare. Vedeți, aceasta ar putea fi de folos în activitatea de misionar a lui Robert. Făcu o pauză ca să rupă cu dinții un fir de lână, apoi adaugă: Dar sper că la Laguna climatul e destul de sănătos.

Harvey n-o asculta. În timp ce ea vorbea, ochii lui, rătăcind neliniștiți, dădură de făptura care ședea pe scaunul din față la o distanță de vreo trei metri de el. Fata adormise. Pieptul ei mic se ridica și se lăsa încet, mâinile îi căzuseră de-a lungul trupului, genele aruncau umbre albastre peste pielea palidă a obrajilor încălziți de soare. Genele îi erau lungi, întoarse și lucioase, fiecare parcă cu propria ei individualitate. Haina din blană moale, de culoare cafenie, era descheiată la gât, lăsând să se vadă un șirag de perle roz, translucide, netede și mai mari decât bobul de mazăre. Dormea liniștit ca un copil, cu trupul destins, plin de o frumusețe fragilă. Așa cum zâmbea prin somn, era drăgălașă ca o floare.

Văzându-l că este cu totul neatent, Susan tăcu și ea; dar din când în când își ridica ochii de pe lucrul ei și-i urmărea privirea, oprindu-se asupra unei fâșii subțiri de mătase galbenă ce răsărea lucitoare deasupra genunchilor fetei adormite. În cele din urmă nu se mai putu stăpâni:

— Lady Fielding este foarte tânără, se aventură ea cu băgare de seamă, pe un ton voit generos. Și într-adevăr foarte frumoasă.

— Fără îndoială, singurele ei virtuți, răspunse el cu răceală. Dar imediat regretă aceste cuvinte; avea senzația stranie de-a fi rănit ceva plăpând și fără apărare.

Susan nu-i încurajă ironia, dar nici nu-l dojeni pentru asta.

— Aceste perle, continuă ea cu aceeași voce incoloră, fiecare din ele ar permite unei familii muritoare de foame să subziste timp de un an de zile. Nu vi se pare, doctore Leith, că este îngrozitor de nedrept? Oamenii săraci mor de foame în cocioabe mizerabile, și aici iată, aceste zorzoane! Sincer, sunt atât de inutile!

— Nu mă interesează familiile care mor de foame prin cocioabe, spuse el cu o amărăciune ironică, cel mult în cazul când mor cu adevărat. Aceasta ar îmbunătăți rasa, căci e nevoie de așa ceva. Știți fără îndoială că eu am pus în practică principiul exterminării. Înainte de a mă îmbarca am curățat trei inși nenorociți care nu aveau nicio vină. Un început promițător.

Ochii ei se tulburară. Atrasă spre el din milă, bănuia acum instinctiv rana care-i ulcera sufletul. Iar chipul lui – când se uita la el i se tăia răsuflarea – semăna atât de mult cu tabloul pe care îl văzuse cândva și care reprezenta profilul Mântuitorului chinuit… Nu, trebuia să spună ceva.

— Soțul ei, sir Michael Fielding, vorbi ea la întâmplare, este teribil de bogat. Are plantații vaste pe insule. Dar cred că pentru el aceasta reprezintă doar ceva secundar. Am aflat toate acestea când ne-am informat ce fel de om este. Are o reputație frumoasă și poartă un nume istoric. Bănuiesc că este ceva mai în vârstă ca ea. Lady Fielding se numea Mainwaring înainte de căsătorie – o familie care a avut întotdeauna legături cu marea. Cel puțin așa mi s-a spus. Este ciudat că a plecat în călătorie fără soțul ei. Mă întreb, de ce oare?

— N-aveți decât să o întrebați pe ea, spuse el cu brutalitate. Mie nu-mi plac bârfelile nici atunci când sunt împănate cu texte din biblie.

Susan se uită la el cu ochii mari, adânc tulburată; privirea ei căpătă deodată o expresie de adâncă mâhnire.

— Îmi pare foarte rău, spuse ea încet. Da, nu trebuia să spun așa ceva. Sincer, îmi pare rău.

Clopotul sună rar de opt ori și imediat după aceea se auzi sunetul limpede al goarnei chemând călătorii la ceai. Trout avea latitudinea de a varia nota acestei chemări în funcție de importanța mesei. În clipa aceea Mary Fielding se trezi. Susan își strânse lucrul, luă coșulețul în mână și se ridică în picioare. Fața ei își recăpătase expresia obișnuită. Se adresă lui Leith cu voce calmă:

— Dacă veți coborî acum cu noi, voi fi bucuroasă să vă torn o ceașcă de ceai. Pe vapor ceaiul e tare, devine negru dacă-l lăsați să

stea.

Harvey ședea cu capul întors într-o parte, sprijinit de spătar, cuprins iarăși de un vălmășag de gânduri dureroase. Se prefăcu că n-o auzise. Nu avea nevoie de ceai, ceaiul negru, subțiat cu laptele bunătății omenești care izvora din ochii calzi ai acestei fete. Continuă să stea cu fața întoarsă până când Susan, după un moment de așteptare, se îndepărtă în tăcere.

Acum aștepta cu o neliniște curioasă plecarea celeilalte; aștepta enervat s-o vadă și pe ea că pleacă să-și toarne ceaiul acela negru și amar.

Dar ea nu se mișcă. În schimb, pe punte își făcu apariția Trout purtând o tavă pe care era dispus în ordine serviciul de porțelan chinezesc cu flori trandafirii al vaporului. Pe tavă erau cornuri proaspete, felii subțiri de lămâie și o cutie de argint care purta gravată adânc o creastă de val.

Apoi, Mary vorbi, adresându-se parcă aerului înconjurător:

— Îmi place întotdeauna să iau ceaiul pe punte când vremea e atât de calmă. Soarele… contribuie ca totul să aibă un gust atât de bun. Ce zici, luăm sau nu luăm ceaiul aici sus? Dacă nu vrei, n-ai decât să spui. Vocea ei plăcută și melodioasă îl făcu să se simtă ciudat de înăcrit, prost îmbrăcat și grosolan. Ar fi vrut să sară îndată în picioare și să plece, să facă un gest violent de refuz cu brațul, dar n-apucă să schițeze nimic din toate acestea, fiindcă afurisitul de Trout se și întoarse și puse pe tavă, cu o reverență, o a doua ceașcă, apoi se retrase în vârful picioarelor ca după sfânta cuminecătură.

— Îmi place acest Sea-Trout{1}. E însurat cu stewardesa, rosti ea un moment mai târziu. Au șase copii, cu toții pe uscat. Gândește-te ce minunat ar fi dacă ar veni cu toții să facă voiajul împreună. Am să-l rog pe Michael să-mi dea voie să fac asta cândva.

Harvey avu deodată viziunea tulburătoare a *Aureolei* navigând pe mări străine, condusă de cei șase copii ai stewardului; apoi își dădu seama că în timp ce vorbea, ea îi întindea o ceașcă de ceai. O luă automat și observă indispus că degete îi mai tremurau, încât lingurița trăncănea pe farfurioară.

Ea îi citi gândurile.

— Uneori și mie îmi tremură mâna îngrozitor, spuse liniștit. Când se întâmplă să servesc ceaiul la Buckden. Știi, din când în când dăm recepții foarte ceremonioase. Lui Michael îi plac grozav, eu însă nu pot să le sufăr.

El nu spuse nimic. Femeia aceasta îl deruta. Se uita la degetele ei subțiri cu vinișoare albastre sub pielea albă catifelată, la verigheta prea largă – un cerculeț de aur ce părea grotesc pe mâna ei mică de copil; văzu în minte mâna aceasta delicată ținând un ceainic masiv și greu în stil georgian și tremurând ușor din cauza efortului.

— Nici nu-ți închipui, continuă ea, cât de plăcut este să lași toate baltă și să evadezi. La un moment dat simți o apăsare din ce în ce mai mare, de parcă ai sta cu nasul turtit de geam. Și atunci îți spui: „Trebuie să evadez, ah – trebuie să fug de tot și de toate”. N-ai simțit niciodată așa ceva?

El regăsi instinctiv tonul ironic:

— Da, zise el, dar de cele mai multe ori n-am reușit.

Ea se uită la el cu o privire sinceră și zâmbi:

— Ai perfectă dreptate. Spun prostii și nu știu să exprim ceea ce simt. Nu prea sunt deșteaptă, adăugă ea și oftă. Dar soarele ăsta face ca totul să-mi pară atât de frumos. Mai vrei un ceai? E marca Twining. Simți în el aroma de portocal?

— Nu, răspunse el scurt. Nu simt. Nu sunt obișnuit cu ceaiuri scumpe. Și apoi am fost mai mult beat în ultimele trei săptămâni, așa că am cerul gurii tăbăcit.

Ea nu dădu atenție tonului său brutal și se lăsă pe spătar, oferindu-și fața razelor de soare ce se reflectau în apa mării.

— Te-ai simțit vreodată fericit? întrebă ea visătoare. Fără să știi de ce? Pur și simplu așa, fără niciun motiv?

— De fapt, aici nu există vreun motiv, răspunse el posac. Fericirea este o stare irațională. Dacă încerci s-o analizezi dispare.

— Nici nu vreau s-o analizez, murmură ea și-l privi în ochi, apoi continuă simplu: sunt fericită în clipa asta. Trebuie să ți-o spun. O știu, dar nu-mi pot explica deloc care este cauza. Vorbea rar, cu seriozitatea celui care încearcă să dezvăluie sensul ascuns al cuvintelor. Este ceva atât de straniu. În clipa în care te-am văzut am avut impresia că te cunosc, că te-am întâlnit cândva, că ai putea să mă înțelegi. E ca o amintire foarte îndepărtată, ascunsă în adâncuri. Ai simțit vreodată așa ceva? Te surprinde uneori într-o seară calmă, frumoasă de vară – ceva care revine parcă de la mari depărtări. Simți nevoia să stai complet liniștită, fără să miști un deget și să asculți. Dar totul este foarte straniu și confuz. Nu pot să-ți explic lămurit, dar există, simt că există aievea.

Farmecul și frumusețea ei deosebită îi treziră o ostilitate spontană, făcându-l să se îndoiască de sinceritatea cuvintelor ei. În mod deliberat se situă pe o poziție contrară. Râse sarcastic. Nu-și putea explica dorința asta subită, clocotitoare de a o jigni. Toată viața lui fugise de frumusețe; obsedat de muncă ca un sihastru de rugăciunile lui, aruncase doar câte o privire fugară asupra unui asfințit, unui copac înmugurit, unui chip de femeie; se izolase de toate acestea de bună voie și acum vederea trupului ei tânăr, a părului ei ce strălucea în soare, a obrazului ei frumos și însuflețit îi trezi în suflet o disperare sfâșietoare, nemărginită, care clocotea în pieptul lui ca un val imens de amărăciune.

— Îmi pare rău, spuse pe un ton tăios. Habar n-am despre ce vorbești. Nu mă interesează decât realitățile vieții. Sunt biolog de meserie. Nu am timp pentru emoții confuze și alte aiureli de felul acesta. Și sunt absolut sigur că noi doi nu ne-am întâlnit niciodată.

Pe fața ei apăru o expresie stranie de dezamăgire.

— Da, bineînțeles, spuse repede și se opri. Apoi ca și cum și-ar fi adunat întreg curajul, exclamă pe nerăsuflate: Dumneata nu știi… chiar nu știi nimic despre Casa Lebedelor? Și nici despre grădina cu frezii? Cu fântâna aceea arteziană care are ghizdurile roase și crăpate, unde se adăpostesc și dorm șopârlele acelea mici și drăguțe? Eu nu te întreb toate acestea din cine știe ce motive caraghioase. Te întreb pur și simplu pentru că îmi este peste putință să fac altfel.

În primul moment lui Harvey nu-i veni să creadă că vorbea serios; dar privirea ei, atât de gravă și concentrată, îl subjuga în chip ciudat. Clătină din cap.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Credeam, murmură ea, credeam că poate știi. Apoi, făcând o ultimă încercare, continuă cu ochii pierduți în gol: Pe poartă sunt gravate niște lebede, urci pe alee, treci pe lângă o căsuță cu zorele de culoare galbenă, ceva mai încolo într-un colț al grădinii e un copac bătrân cu crengile răsucite. Nu se poate să nu știi. În glasul ei vibra o stăruință dureroasă. Nu se poate să nu fi trecut și dumneata pe acolo.

— Niciodată.

Urmă o tăcere lungă; femeia respira greu, gâtuită de emoție.

— Mă gândeam, vorbi ea din nou cu glasul stins… mă gândeam că poate totuși cunoști această grădină.

Constată speriat că ochii ei erau scăldați în lacrimi și fără voia lui o întrebă:

— Unde se află locul acesta?… Casa Lebedelor?

Ochii ei rătăceau peste întinderea mișcătoare a mării.

— Este un loc unde mă duc uneori, spuse ea încet. Și câteodată aveam senzația că mai era cineva cu mine. Dar acum îmi dau seama că m-am înșelat. Văd că am fost o proastă și m-am făcut de râs. Dumneata nu înțelegi…

Harvey fu cuprins din nou de o emoție inexplicabilă; în adâncul sufletului simțea parcă o bătaie sfioasă de aripi. Se aplecă ușor spre ea, dar înainte de a putea rosti primul cuvânt, de jos se auzi un zgomot de pași. Ceaiul se sfârșise, salonul se golea și toată lumea urca pe punte. De pe scară răsună vocea lui Tranter.

— Iată, aici e un loc pentru toată lumea.

Și imediat apărură cu toții pe puntea superioară. Dând cu ochii de Harvey, se opriră în loc. Dibdin își căută monoclu. Elissa îl examină cu curiozitatea ei insolentă. Ochii lui Tranter se îmblânziră. Își frecă mâinile și fața i se lumină:

— Ia te uită, izbucni el vesel. Ce plăcere să te văd, dragă prietene. Mă bucur foarte mult. Voiam să vin la dumneata mai înainte, dar sora mea Sue m-a oprit. Să știi că-mi pare bine să te văd pe picioare, așezat aici atât de plăcut și confortabil.

— A refuzat să stea lângă mine, spuse Mama Hemmingway și chicoti malițios. Dar în schimb a stat frumușel lângă Înălțimea ei. Iată ce înseamnă să ai sânge albastru în vine.

Râsul lui Robert răsună din nou. Făcu un pas și puse o mână frățească pe umărul lui Harvey.

— De acum încolo să contezi pe mine, amice. Poate nu sunt chiar atât de englez și distins ca doamna, aici de față, dar am să-ți țin tovărășie ori de câte ori îți face plăcere. Da, domnul meu. Vreau să știi chiar acum, dacă există ceva ce pot face pentru dumneata, indiferent ce, să-ți consideri dorința ca și îndeplinită. Ochii lui alunecară o clipă spre Elissa. Crede-mă, dacă putem să ne ajutăm unii pe alții, în numele dragostei creștine…

Harvey înțepeni în scaunul lui. El care pierduse totul, să fie nevoit să-l suporte pe palavragiul ăsta odios! Era ceva din cale-afară! Cu o mișcare bruscă se ridică în picioare, conștient deodată că era ținta tuturor privirilor. Numai Mary, cu ochii rătăcind deasupra întinderilor nesfârșite ale mării, părea că nici nu-l vede.

— Mă măgulești, îi spuse lui Tranter cu o voce grea, amenințătoare. Crede-mă, nu sunt demn de interesul dumitale.

— Ba deloc, prietene, ba deloc. Eu socot dimpotrivă…

— Taci, șuieră Harvey, și nu mă pisa atâta.

Fața lui Tranter, îmbujorată de ceaiul fierbinte și de o simpatie virilă, se lungi deodată într-un mod caraghios.

— Cum adică, bâigui, cum adică… Credeam că n-am făcut decât să-mi ofer simpatia, ca un slujitor al lui Dumnezeu.

— Dumnezeu! repetă Harvey cu o voce joasă, încărcată de amărăciune. Trebuie să fie un Dumnezeu cam aiurea dacă lasă pe unul ca dumneata să vorbească cu atâta îngâmfare. Apoi își lăsă capul în piept și, făcându-și loc să treacă, se îndreptă grăbit spre puntea inferioară.

Chiar în momentul acela Renton ieșea din cabina de cart, dar nu dădu nicio atenție spectacolului ce se desfășura dinaintea lui. Avea o expresie preocupată, aproape descompusă. Ținea în mână o radiogramă.

Ca întotdeauna, Elissa fu aceea care mirosi că a intervenit ceva neobișnuit.

— Poate ne spui și nouă ce s-a întâmplat, căpitane, ca să ne mai treacă plictiseala, spuse ea pe tonul ei indolent.

Renton își ridică privirea de pe banda de hârtie și se uită la grupul din fața lui.

— Nu s-a întâmplat nimic, răspunse el, căutând să dea cuvintelor o notă veselă. Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc. Dar nu este absolut nimic.

Harvey n-a mai stat să asculte urmarea. Pusese deja piciorul pe scară. Coborî pierdut într-o învălmășeală de simțăminte tulburi și se cufundă din nou în singurătatea cabinei sale.

9.

Sâmbătă, într-o dimineață liniștită, acostară la Las Palmas. Strecurându-se o dată cu răsăritul în portul adormit, alunecând pe lângă vapoare cufundate în tăcere, pe care mai pâlpâiau încă palid felinarele atârnate de catarge, *Aureola* își purta spre chei carena sculptată de apa sărată a mării.

La trei ore de la ancorare Harvey se trezi din cauza zgomotului vinciurilor.

Pentru prima oară după multe nopți dormise bine și lenevea în pat liniștit, cu membrele destinse, urmărind razele calde ale soarelui care dădeau o nouă strălucire pereților albi ai cabinei. Își simțea trupul neobișnuit de ușor și aproape nu-i venea să creadă că se putea simți atât de proaspăt și de odihnit. I se părea de asemenea ciudată stabilitatea patului său înalt, în contrast cu legănarea continuă și aproape ireală din ultimele zile. Iar atunci când un dangăt depărtat de clopote de pe țărm îi pătrunse în urechi, realiză în sfârșit că vasul ancorase în port. Cuprins de o nerăbdare febrilă, se ridică din pat, își trase pe el halatul de baie și urcă pe punte.

Aici răcoarea dimineții îl învălui cu un veșmânt înrourat. Cerul era albastru, aerul transparent, rarefiat, soarele care se ridica orbitor de după munți presăra paiete fără număr peste undele mării. În fața lui se deschidea golful, tivit cu o dantelă de spumă, iar mai departe – orașul care urca în terase multicolore pe colinele galbene. Totul era scăldat în căldură și culoare: o îmbinare de roșu, verde și alb strălucitor dădea viață unui peisaj tropical de o frumusețe neobișnuită. Iar deasupra tuturor, dominând golful și orașul, înălțat trufaș peste crestele mai apropiate, se vedea un pisc îndepărtat, aproape fantomatic și misterios ca un miraj, ce-și împlânta calota de zăpadă într-un inel de nori suspendat parcă între pământ și cer.

Cuprins de o stranie uimire, Harvey rămase nemișcat, incapabil să-și ia ochii de la piscul acela semeț. Frumoasă ca o plăsmuire divină, priveliștea îl captiva, îi picura în suflet o senzație subtilă, aproape dureroasă. Ce-l impresiona oare mai mult, semnificația ei sau frumusețea însăși? Privea vrăjit, cu răsuflarea tăiată, simțind că nu mai poate suporta, dar fără să reușească totuși să se smulgă acestei vrăji.

Făcu un efort, se dezlipi de acolo și se apropie de bastingajul vaporului. Văzu cheiul galben prăfuit, unde viața își începea acum forfota ei zilnică. Pe dalele arse de soare, vreo douăzeci de peoni îmbrăcați cu pantaloni de pânză și desculți, descărcau sacii de faină cu o încetineală plină de pitoresc. Nu se grăbeau deloc: vorbeau, fumau, scuipau, își pierdeau vremea sau întindeau alene mâinile după saci și

nu păreau câtuși de puțin interesați să-și termine treaba mai repede. Unul dintre ei, îmbrăcat într-o cămașă galbenă decolorată începuse să cânte cu o voce subțire un refren ritmat, dulce și adormitor. Harvey îl asculta fără voia lui.

„*El amor es dulce*
Y el que lo desprecia un loco."

Deși cunoștea foarte puțin limba spaniolă, sensul cuvintelor era limpede: Dragostea e dulce, iar cel ce o disprețuiește e un prost.

Ca și cum ar fi căutat un antidot împotriva dulcegăriei, își plimbă ochii nerăbdători în josul cheiului și dădu de câțiva catâri nenorociți, cu crupele căzute, roase și cu coastele urâte și scheletice, înhămați la căruțele lor cu roți înalte. Unul dintre ei începu deodată să tușească ca un om, speriind muștele care roiau în jurul lui, aproape gata să cadă de slab ce era. Dar omul chircit pe capră nu-i dădu atenție; cu mâinile bălăbănind alene hățurile și o floare după ureche, scoase un grohăit de mulțumire.

Harvey se întoarse brusc – nu mai putea îndura vederea acestei brute josnice. Mai întâi – frumusețea țărmului, măreția sublimă și misterioasă a piscului, iar în clipa următoare – spectacolul dezgustător al unei vieți infame. Stăpânit de o agitație ciudată, începu să se plimbe nervos încolo și încoace cu pași repezi. Se uită la ceasul de la mână – se făcuse târziu, aproape de nouă –, întrebându-se nerăbdător ce ar putea să facă. Se afla într-un port, eliberat de orice constrângere absurdă, scăpat de asemenea de această companie silită care îl enervase atât; și o dată cu acest gând înțelese brusc că putea coborî pe țărm, putea părăsi acest vapor odios ca să se piardă din nou în uitarea pe care și-o putea crea după dorință. Va putea să uite acum acele viziuni chinuitoare ale trecutului, acele năluci bizare în care se amestecau cei vii și cei morți, care-l asaltaseră ca un coșmar morbid. Strânse din fălci; era firesc să dispară, această hotărâre o luase de la bun început; nimic în lumea asta nu-l putea abate de la ea; da, va dispărea pentru că așa vrea el și nimic nu-l va putea reține.

Și totuși Harvey nu plecă. Continuă să măsoare puntea cu pași mari, simțind căldura soarelui pe umeri și prezența aproape imperceptibilă a piscului acela sublim în spatele lui. Trebuia să se oprească, să se întoarcă și să privească din nou. În timp ce stătea așa, auzi vocea lui Renton alături de el:

— Ce priveliște splendidă, nu-i așa, doctore Leith? Este Pico de Teyde de pe Teneriffe. Și dacă vrei să mă crezi, se află la mai bine de șaptezeci și trei de mile spre vest, dar domină toate insulele. Ai să-l vezi mai bine la Santa Cruz.

Stăteau alături privind muntele, apoi Harvey spuse încet:

— Da, e o priveliște splendidă. Dar imediat simți îndemnul să-și ironizeze propriul său entuziasm și adăugă în zeflemea: O viziune a paradisului.

— Un paradis care-și are câteodată neajunsurile lui, spuse Renton tăios. Făcu o pauză, după care se uită la celălalt. Se întâmplă o treabă cam urâtă pe colinele astea din spatele orașului Santa Cruz. Am primit o radiogramă ieri. S-a declanșat acolo o epidemie de friguri galbene!

Se lăsă deodată o tăcere.

— Friguri galbene, repetă Harvey ca un ecou.

— Da! Epidemia a izbucnit în Hermosa, un sat în apropiere de Laguna. Din fericire, a putut fi localizată.

Urmă iarăși un moment de tăcere.

— Te rog să păstrezi știrea numai pentru dumneata, spuse Renton în cele din urmă. Te-am informat pentru că ești medic. Dar consider că nu are rost să-i alarmăm pe ceilalți inutil.

— Nu le-ai spus nimic?

— Nu, domnule. Nu le-am spus. Obișnuiesc să-mi țin gura dacă nu am un motiv suficient ca să vorbesc.

— Frigurile galbene nu sunt ușor de localizat, spuse Harvey, măsurându-și cuvintele. Boala e transmisă de țânțari și este un flagel îngrozitor.

Căpitanul se zbârli: mai presus de orice nu suferea să fie contrazis.

— Sper că nu încerci să mă înveți ce am de făcut, spuse enervat. Vrei să-mi țin pasagerii închiși în cală? De ce să-i bag în sperieți? Ți-am spus că voi aștepta și voi vedea ce-i de tăcut! Am primit știrea de la domnul Carr, agentul nostru. Iar el este de acord cu hotărârea mea.

— Știrile ajung uneori cu întârziere. În schimb, o epidemie se răspândește repede.

— Nu există niciun fel de epidemie, ripostă Renton supărat. Îmi pare rău că ți-am vorbit despre asta. Faci din țânțar armăsar. Ei n-au niciodată epidemii pe aici.

Stătea ca un cocoș, gata de luptă, hotărât să combată orice împotrivire. Dar Harvey se mulțumi să răspundă pe un ton neutru:

— Asta e bine.

Renton se uită la el iscoditor, dar nu putu pătrunde prin masca impasibilă a chipului său. Stătu o clipă mut, descumpănit, apoi salută scurt din cap și se depărtă încruntat spre cabina de cart.

Harvey rămase nemișcat lângă balustradă.

Friguri galbene! Nu cumva lumina veselă a golfului avea deja ceva sinistru, ceva dur și nemilos? Nu, nu era nimic, absolut nimic. Doar un om bolnav la o depărtare de șaizeci de mile. Ce ți-e și cu înclinația aceasta exagerată de a anticipa calamitățile? În orice caz, lui puțin îi păsa. De acum încolo nimic nu mai avea importanță pentru el.

Se întoarse și se îndreptă spre cabina lui, dar la un moment dat se

opri. Pe puntea inferioară, lângă coridorul dinspre pupa le zări pe Mary și pe doamna Baynham stând de vorbă cu un bărbat, care se urcase pesemne chiar atunci pe bord. Era un bărbat bine, destul de tânăr, înfloritor, cu o față rumenă și oarecum bovină, o mustață subțire și răsucită în sus, ceafa groasă și trupul musculos, cu mișcări bine studiate; purta un costum din pânză de tussore imaculat, bine croit, pantofi din piele moale de p albeață strălucitoare și o pălărie albă de panama, pe care o ținea în mâna lui îngrijită. Stătea bine înfipt, cu picioarele depărtate, râzând cu capul dat pe spate, iar o cută de piele i se revărsa deasupra cămășii. Aspectul lui i se păru lui Harvey de-a dreptul odios și grosolan. Și instinctiv îl detestă. Înregistră cu o grimasă de dispreț luciul părului său lins, înclinarea oarecum ceremonioasă a capului, ocheadele cuceritoare pe care le lansa, condescendența arogantă care răzbătea din comportarea lui respectuoasă.

O bănuială întunecată străfulgeră mintea lui Harvey. Te pomenești că o fi amantul ei, își zise el cinic, iar această întâlnire constituie de fapt scopul real al călătoriei ei? Dar amantul cui? Se uita acum încruntat la Mary căutând să deslușească pe fața ei, în gesturile repezi, impulsive ale mâinilor un cât de mic semn de aprobare. Rochia de mătase albă, strânsă pe corp trăda parcă freamătul cald al trupului ei tânăr.

În timp ce urmărea stăruitor grupul de la picioarele sale, auzi iarăși un glas care i se adresa. Tresări și se întoarse, în spatele lui se aflau Susan Tranter și fratele ei, îmbrăcați amândoi pentru a coborî pe țărm. Ea își repetă întrebarea calm, privindu-l serioasă drept în ochi:

— Te întrebam, ai vreun program pe ziua de azi?

— Un program? Smuls brusc din gândurile lui, repetă cuvintele aproape mașinal, conștient de prezența ei, de trupul ei curat și sănătos, de privirea sinceră și serioasă a ochilor. Avea mâinile înmănușate, iar pălăriuța de pai arunca o umbră ușoară peste fruntea ei largă, îndulcindu-i conturul.

— Ți-ai făcut vreun plan, vreau să spun, dacă ai un plan cum să-ți petreci ziua de azi?

— Nu!

Susan plecă ochii, apoi îi ridică imediat.

— Robert și cu mine avem o invitație, spuse ea cu voce limpede. Avem niște prieteni americani la Arucas. Sunt oameni drăguți. Au o vilă frumoasă, până și numele ci arată că e frumoasă. Se numește Bella Vista. Nu vrei să mergi și dumneata?

El își clătină capul încet.

— Nu. Nu vreau să merg.

Susan nu-și putea dezlipi ochii de pe chipul lui.

— Ar fi bine să vii cu noi, insistă ea cu glasul încet. E o ambianță

plăcută acolo. Prietenii noștri sunt creștini și oameni foarte cumsecade. Vei fi foarte bine primit. Ai să te simți ca acasă. Nu-i așa că am dreptate, Robert?

Tranter, care stătea cu capul întors și ochii pironiți la puntea de jos, făcu un gest stângaci de aprobare.

— De ce aș veni? spuse Harvey tăios. Eu nu sunt creștin și nici nu sunt amabil. Îi voi detesta pe prietenii dumitale, americani, la fel cum mă vor detesta și ei pe mine. Până și numele de Bella Vista mă umple de dezgust. Și la urma urmei, așa cum ți-am mai spus, am să cobor probabil pe țărm ca să mă îmbăt.

Ochii ei se desprinseră în sfârșit de pe chipul lui.

— Te rog, spuse ea aproape în șoaptă, te rog din suflet… m-am rugat…

Glasul i se frânse și rămase o clipă cu ochii ațintiți pe podea. În cele din urmă își înălță capul.

— Atunci să mergem, Robbie, rosti ea cu o voce neutră. Avem un drum lung de făcut și poate găsim o trăsură pe chei.

Coborâră pe puntea inferioară. Susan merse anume pe partea opusă aceleia unde se afla Elissa.

— Ascultă, Susan, îndrăzni Tranter în timp ce-și continua drumul, nu crezi că am putea amâna vizita noastră până după-amiază?

— Nu, nu cred deloc, răspunse ea privind drept înainte. Am fost invitați la masa de prânz.

— Știu asta, bineînțeles că știu, spuse el timid. Dar nu-i nevoie să ne petrecem toată ziua acolo. Socot că o după-amiază ar fi de ajuns.

Ea se opri și-l privi drept în față. Emoția de adineauri o cuprinse din nou, dar de astă dată din alt motiv.

— Este pentru a treia oară în dimineața asta că-mi propui să nu mai mergem la Bella Vista. Știi foarte bine, Robbie, cât de important este să mergem acolo. Întrebă cu buzele tremurătoare: Ce s-a întâmplat cu tine și ce altceva ar fi de făcut?

— Haide, haide, dragă Sue, protestă el grăbit. Nu-i nevoie să te superi. Dar… ei bine – ce rău vezi tu în asta, dacă m-am gândit că am putea face în dimineața asta o plimbare în Las Canteras, împreună cu doamna Baynham. Dânsa mi-a propus să mergem la plajă împreună cu grupul ei de prieteni. Spunea că am putea să înotăm puțin cu toții. Este îngrozitor de cald. Și doar știi cât de mult îți place apa. Pe vremea când erai acasă, erai cea mai bună înotătoare.

Susan rămase cu răsuflarea tăiată.

— Deci asta era, strigă ea în cele din urmă. Trebuia să-mi închipui. Și felul în care prezinți lucrurile ca să mă faci să merg pe plajă! Știi foarte bine că nu ți-a plăcut niciodată să înoți, că n-ai putut să înveți înotul niciodată. Ei da, dumneaei ne-a poftit! Nu vezi că femeia asta își bate joc de tine? O, Robbie, Robbie, dragul meu! Ce-i cu tine de

câteva zile încoace? N-o mai slăbești pe femeia asta din ochi. Ascultă-mă ce-ți spun: femeia asta își râde de tine tot timpul, iar tu continui să alergi după ea ca un nebun.

Robert se aprinse la față.

— Nu-i adevărat, te înșeli, reuși el să îngaime. Nu e nimic, absolut nimic de care să-mi fie rușine.

— Femeia asta e o stricată, lansă cuvintele cu buzele tremurând de emoție.

— Susan!

Urmă o tăcere grea în timpul căreia fata luptă să-și recapete stăpânirea de sine, apoi vorbi repede pe un ton hotărât:

— Nu pot să stau și să mă uit cum ești luat în bătaie de joc. Te iubesc prea mult pentru ca să admit așa ceva. Vom merge la Arucas. Chiar acum. Și vom sta acolo toată ziua.

Atitudinea ei hotărâtă trezi propria lui demnitate. Se simțea nedreptățit, profund dezamăgit de refuzul ei de a merge la Las Canteras, dar cu toate acestea avu tăria să răspundă calm, pe un ton semeț:

— Foarte bine. Să mergem. Dar să știi de pe acum că la întoarcere mă voi duce să stau de vorbă cu doamna Baynham. Se întoarse și începu să coboare pasarela cu capul sus.

Înăbușindu-și un suspin, cu fața tulburată și nefericită, Susan îl urmă la pas.

Harvey nu-i văzu plecând. Coborâse în cabina lui și mânca fără chef din fructele pe care Trout i le adusese pentru micul dejun: erau portocale de Telde, savuroase, cu coaja subțire, și mere proaspete și zemoase, cumpărate în dimineața aceea din piață. Un dejun delicios, dar Harvey se gândea cu un regret tardiv la scena de adineauri cu Susan. Nu intenționase să-i vorbească pe tonul acela; în definitiv, ea nu-i dorea decât binele și avea o mare calitate: era absolut sinceră. Supărat pe sine, se ridică în picioare și începu să se îmbrace. E adevărat că fusese lovit de viață și de aceea, ca un câine întărâtat se năpustea să-i muște la rândul lui pe alții, să se răzbune împotriva vieții cu o furie oarbă, ba mai mult chiar – trebuia să lovească primul, dacă nu voia să fie din nou lovit. Era reacția unui suflet rănit, dar astăzi purtarea lui i se părea un simptom al propriei sale răutăți.

Oftă și se depărtă din fața oglinzii. Nu mai era chiar atât de palid; obrajii i se bronzaseră ușor; mâna cu care tocmai se bărbierise nu mai tremura; iar privirea își recăpătase limpezimea. Vigoarea trupului se restabilea cu repeziciune, dar undeva în străfundul lui mocnea un dispreț nemăsurat față de el însuși.

Se auzi o bătaie în ușa cabinei și Harvey se opri cu capul ridicat. Crezuse că era singurul dintre toți pasagerii care rămăsese pe vas – în singurătatea pe care o căutase și o dorise atât de mult.

— Intră, strigă el.

Ușa se deschise larg și Jimmy Corcoran intră în cabină cu pieptul bombat, însuflețit parcă de frumusețea acelei dimineți. Purta pe cap o caschetă nouă dată pe ceafă, iar la gât o cravată de un verde țipător. Harvey se uită la el surprins, apoi întrebă încet:

— De când ai luat obiceiul să bați la ușă?

— Pe cuvânt că n-aș fi făcut-o. Nici măcar dac-aș fi știut că te bărbierești. Dar s-ar putea ca asta să te supere. Ești un tip al naibii de sucit.

Harvey îi întoarse spatele și începu să-și perie părul cu mișcări energice.

— Cum se face că nu ți-e silă de mine? întrebă el cu o voce străină. Cred că n-am fost prea politicos cu dumneata de când am pornit în această admirabilă călătorie.

— La naiba cu politețea, răspunse Jimmy cu convingere. Fii sigur că nu m-am dat în vânt niciodată după politețe. Nu mi-a plăcut să umblu cu mănuși. Prefer ca omul să-mi spună de la obraz ce crede despre mine și să-mi tragă una în mijlocul spatelui, uite așa – și-l pocni zdravăn între spete ca să-și întărească vorbele. Își făcu loc în fața oglinzii, se privi galeș, își strânse cravata teribilă, își netezi o șuviță pomădată și trimise imaginii sale din oglindă o sărutare din vârful degetelor. Apoi începu să cânte:

„Archie, Archie s-a întors iar în oraș,
E idolul femeilor, mor bărbații de necaz.”

— Văd că ești foarte încântat de dumneata în dimineața asta.

— Sigur că sunt încântat. Și la drept vorbind de ce n-aș fi? Sunt singurul om care l-a trimis în corzi pe Smiler Burge. Și aș fi în stare s-o fac din nou în cinstea Sfântului Patrick. Ai uitat că sunt cel mai grozav om care a ieșit vreodată din Clontarf? Așa zicea biata maică-mea. Inimă de leu și frumusețea de faun, cum zicea Platon. Iar în dimineața asta mă simt atât de bine încât m-aș bate până și cu Papa. Continuă să cânte:

„Zdrobește mii de inimi,
Mai dulce-i ca vanilia,
Când femeile îl întâlnesc,
Numai pe el îl doresc.”

Apoi, privind în jur, declară:

— Toată lumea a plecat la plajă. Dumneata mergi cu mine pe mal în dimineața asta.

Harvey se uită lung la el.

— Și zi, coborâm pe mal, Jimmy, nu mai spune!

— Sigur că mergem, răspunse el și își lovi palma cu pumnul, ca pentru a-și întări afirmația. Mergem la golful Canteras. Chiar adineauri am vorbit cu căpitanul. Zicea că-i ceva ce nu s-a mai văzut. E un ștrand frumos acolo și un mic restaurant unde se găsește ceva de haleală. Îți spun, e o plajă acolo cu un nisip galben, de-ți vine să te dai tumba de plăcere.

Un surâs fugar trecu peste fața lui Harvey când se gândi la Corcoran dându-se tumba de plăcere pe o plajă cu nisip galben. Dar se trezi spunând:

— Bine! atunci să mergem, Jimmy.

Un zâmbet larg se așternu pe chipul tăbăcit al lui Corcoran.

— Pe legea mea, dacă spuneai nu, te omoram. Azi după-masă am o treabă importantă de aranjat. Strict confidențială, înțelegi. Dar toată dimineața asta sunt omul dumitale.

Ieșiră din cabină în lumina limpede de afară, traversară pasarela și coborâră pe cheiul prăfuit. În timp ce pășea prin port cu un aer de proprietar, cu degetele mari agățate la subsuoara vestei și cu o scobitoare între buze, Corcoran emitea păreri critice despre indolența băștinașilor, despre femei, cumpără în tăcere un buchețel de violete de la o bătrână ce ședea ghemuită în drumul lor și-l prinse la butonieră, oferi o priză de tutun unui cerșetor năpădit de muște și în cele din urmă se opri în fața unei trăsuri hodorogite la care era înhămată o gloabă.

— Ehei! exclamă el, iată și ceea ce ne trebuie, băiete. Calul se ține pe picioare și trăsura are roți. Apoi adresându-se vizitiului: Cât ceri pentru o cursă până la Las Canteras, negriciosule?

Vizitiul făcu un gest din umeri care voia să însemne un preț de nimic și arătă patru degete cu unghii îngălbenite.

— Patru șilingi englezești, *señor.*

— Patru moace englezești! E prea mult. Îți dau două pesetas și o priză de tutun.

— Nu, nu, *señor.* Tartana mea e foarte frumoasă și merge repede de tot.

— Ei, la fel de repede merg și picioarele mele.

Vizitiul dădu drumul unui torent de cuvinte în spaniolă însoțite de strâmbături jalnice și gesturi rugătoare.

— Ce spune? întrebă Corcoran, scărpinându-se în cap. Nu prea sunt tare în acest jargon.

Harvey răspunse calm:

— Spune că te cunoaște bine. Că ești cel mai mare lăudăros din câți au făcut umbră pământului. Că nu l-ai trimis niciodată în corzi pe Smiler Burge. Că Smiler Burge era cât pe ce să te omoare dintr-o singură lovitură. Spune că ești urât, bătrân și mincinos pe deasupra.

Mai spune că nevastă-sa e pe moarte, împreună cu cei zece copii ai lui și că o să moară și el de inimă rea dacă nu-i dai cei patru șilingi pentru o plimbare cu frumoasa lui tartană.

Jimmy își împinse cascheta pe ceafă până atinse gulerul cămășii.

— Fie, zise el cu îndoială, să-i dăm atunci vreo doi șilingi. Doi șilingi englezești, băiete.

Fața vizitiului se lumină de bucurie. Cu un gest de grande spaniol deschise ușa șubredă a trăsurii și sări pe capră cu un aer victorios. Doi șilingi englezești! Era nici mai mult nici mai puțin decât de cinci ori tariful lui obișnuit.

— Trebuie să știi cum să-i iei pe oamenii ăștia, declară Jimmy din colțul gurii. Asta înseamnă că ai spirit comercial. Dacă nu bagi bine de seamă, ăștia îți fură până și cămașa de pe tine. Și se lăsă comod pe pernele trăsurii care porni săltându-și călătorii peste pavajul desfundat al străzii.

10.

Mary Fielding veni și ea la Playa de Las Canteras. Auzise pe Renton vorbind despre frumusețea acestui mic golf mai puțin cunoscut și acum, cu costumul ei de baie verde ud, stătea culcată pe nisipul albit de soare, lăsând căldura lui mângâietoare să pătrundă pe nesimțite în toată ființa ei. Picături minuscule de apă sărată mai scânteiau încă pe picioarele ei albe. Trupul pe care valurile îl modelaseră cu puțin înainte mai vibra încă după îmbrățișarea lor. Curba delicată a sânilor era plină de grație ca o floare și suplă ca un zbor de rândunică. Ținea ochii închiși ca să păstreze în ea senzația suavă de abandon pe care o încerca; cu toate acestea, întrevedea întreaga frumusețe a peisajului, formele fragile și efemere ale nisipului, apa de un albastru mai dens decât cerul și spuma albă a valurilor ce se spărgeau vuind de stânci; piscul de la orizont, strălucitor, transparent, atotputernic ca un zeu. Era atât de bucuroasă că venise.

Aici putea să respire în voie, să stea întinsă goală pe pământ, să se regăsească. Simțea cum crește în ea ceva nelămurit, mai alb decât spuma dantelată, mai strălucitor decât piscul muntelui – o amintire, un elan sau poate amândouă la un loc. Niciodată încă nu realizase cu atâta intensitate că felul acela de viață pe care fusese nevoită să-l ducă nu era altceva decât un subterfugiu, o umbră palidă a realității. Și niciodată până acum nu urâse și nu disprețuise cu atâta pasiune spectacolul pompos și înzorzonat al înaltei societăți, ritualul de la Buckden, da, până și Buckdenul cu cărămizile lui decolorate de vreme i se părea că o strivește sub snobismul lui secular.

Aici, în mijlocul acestei naturi simple și adevărate totul i se părea ceva îndepărtat și vag; tot atât de amorf ca și nisipul ce-i curgea printre degete.

Se ridică puțin și se uită în cealaltă parte unde se aflau Elissa și Dibdin, care ședeau sprijiniți spate în spate la umbra unei umbrele uriașe. Elissa nu se dezbrăcase, deoarece pielea ei nu suporta aerul mării. Dar Dibs, cu un fel de senilă zburdălnicie își dezgolise trupul zbârcit și părea o mumie costumată într-un șort de serj albastru, care-și expunea carcasa secătuită brizei răcoroase.

Sprijinită în cot, Mary asculta conversația lor. Se silea să fie atentă, deși își dădea seama de toată deșertăciunea acestei vorbării.

— Elissa, spunea Dibs, la drept vorbind nu ești plictisită că ai venit aici?

Timp de vreo două minute Elissa Baynham își pudră nasul cu cea mai mare atenție: pentru a patra oară în răstimp de o oră se dedica pasiunii ei pentru perfecțiune.

— Știi bine că sunt întotdeauna plictisită, răspunse ea, tocmai în

momentul când interlocutorul ei își pierduse orice speranță de a mai căpăta un răspuns. Mai ales că nu-i niciun bărbat pe aici.

— Niciun bărbat, chicoti Dibs, dar eu ce sunt?

— Dumneata? făcu Elissa și nu mai adăugă nimic. Aprinde-mi o țigară, ceru ea într-un târziu. Dar să n-o umezești că mă apucă o criză de isterie. Făcu o pauză. Mi-a venit deodată în minte un nume nou pentru dumneata, acum că te-am văzut dezbrăcat. Pe viitor am să te numesc Sex-Appeal.

El găsi tabachera de onix în poșeta ei împletită din fir de aur, scoase din ea țigara cu degetele lui vânoase și o aprinse.

Întinzându-și o mână peste umăr, Elissa spuse:

— Dă-mi-o, dar în așa fel ca să nu fiu nevoită să mă întorc. Vederea pielii dumitale îmi face rău.

— Pielea mea! exclamă el jenat în cele din urmă. Pielea mea n-are niciun cusur și au fost sute de femei cărora le-a plăcut.

— Dragul meu, asta s-a întâmplat înainte de a începe să porți corsete.

Dibs începu să tremure de furie și căută să se răzbune pe altă cale.

— Ești teribil de proastă, Elissa. Nu înțeleg ce ți-a venit să-l lași pe nenorocitul asta de Tranter să alerge după dumneata.

— Într-adevăr, ce bătaie de cap! Dar dacă omul vrea neapărat să mă salveze?

— Numai că nenorocitul ăsta e îndrăgostit de dumneata până peste urechi.

— Da, dar el nu știe asta. Trase un fum adânc din țigară. E atât de plicticos, altfel poate mi-ar fi plăcut să încerc o dată. O singură dată, așa din pură fantezie, Dibs dragă, adică să-ți spun Sex-Appeal.

El își îndreptă spinarea ciolănoasă.

— Asta e prea de tot, Elissa. Pe cuvântul meu, dacă nu te întreci cu gluma. Nu știu unde o să ajungă tânăra generație. Pe vremea mea aveam și noi aventurile noastre, dar cel puțin aveam decența să nu vorbim despre ele. Noi nu ne afișam niciodată și cel puțin eram cuviincioși.

— Spuneai întotdeauna: „Îmi dați voie?” nu-i așa, Dibs dragă? răspunse ea în zeflemea.

— Pe cinstea mea! suflă el; într-adevăr ești femeia cea mai imorală din câte mi-a fost dat să cunosc.

— Nu, Dibs. Nu sunt imorală, reflectă ea. Doar fără falsă pudoare. N-am să mă consider niciodată imorală atâta timp cât îmi voi permite să fac dragoste cu un amant pe o canapea.

Mary, care asculta cu fața nemișcată, făcu un gest slab de deznădejde.

— Lissa, aș prefera să nu mai vorbești așa, spuse ea deodată cu glas încet și ochii îi rătăciră peste întinderea mișcătoare a mării. Este prea

îngrozitor. Strici toată plăcerea.

— Stric plăcerea! răspunse Elissa. Știi că-mi placi, Mary dragă. Cine ne-a ținut în pustietatea asta? Cine a refuzat invitația lui Carr la Quinney? Cine a insistat ca el să vină să ia masa aici cu noi? Nu-i făcea absolut nicio plăcere, dă-mi voie să ți-o spun fără supărare. Se vedea că l-ai atins în demnitatea lui. Scormoni puțin nisipul cu degetul arătător și înfipse înăuntru capătul aprins al țigării.

— Nu-mi plac restaurantele luxoase, cu toată eticheta lor țeapănă și oribilă, murmură Mary în chip de scuză. De aceea am vrut să vin aici. E atât de pustiu și încântător. Iar domnul Carr n-o să se supere. În fond, n-are decât să nu vină dacă nu-i place.

— O să vină, spuse Elissa cu un aer nepăsător. Îi atârnă limba de un cot când se uită la tine.

Mary avu deodată o senzație neplăcută – parcă atinsese ceva murdar. Scutură din cap ca să alunge un gând încă nedeslușit.

— Mă duc să mai înot, spuse pe neașteptate, se sculă în picioare și se repezi în fugă în valurile înspumate. Dincolo de spuma ce clocotea și se învolbura în jurul ei, marea se vedea opalescentă albastră și ireal de eterică, asemenea luminii reflectate în peșteri adânci de cristal. Picioarele ei se desprinseră de pe nisipul cald și deodată avu senzația delicioasă a adâncului. Cu mișcări energice se îndreptă spre pluta ancorată la jumătatea drumului în direcția stâncilor. Se simțea acum purificată, cu membrele biciuite de apa sărată a mării și sângele înviorat de aerul înțepător și proaspăt. Înotă tot mai departe până când cu un mic strigăt de plăcere atinse marginea mișcătoare a plutei și se cățără încântată pe suprafața ei acoperită cu o rogojină. Se odihni acolo cu brațele întinse în lături și obrazul apăsat de rogojina caldă și umedă. Se simțea acum la mii de mile depărtare de limba slobodă a Elissei, dar deodată avu senzația că nu e singură. Cu o mișcare înceată își întoarse capul. La capătul celălalt al plutei stătea culcat Harvey Leith.

Se uitară unul la celălalt un timp, care i se păru foarte lung. Dezbrăcat de costumul lui ponosit, trupul său avea o frumusețe nebănuită: umeri largi, șolduri înguste, picioare fine și musculoase totodată. În cele din urmă, uimită și surprinsă, clipi din pleoapele cu gene lungi.

— Nu credeam… nu știam că ești aici, spuse ea jenată.

— Nici eu nu am știut că mă voi afla aici, răspunse el încet. Dar uite că sunt.

— Și eu la fel, spuse ea râzând ușor. Plutim din nou pe un alt val. Nu-i nostim?

Nimic mai banal decât vorbele pe care le rostise și totuși sub aparența lor, simți că revine și crește din nou în ea acea neliniște stranie care o cuprinsese și altă dată. Ceva ursit demult, o forță vie

care o mâna inexorabil spre un viitor necunoscut, care îi schimba cursul obișnuit al vieții, îmbrăcând momentul prezent în culorile visului ei, umplându-i întreaga ființă cu un fel de așteptare inexplicabilă. Nu încercase niciodată o armonie atât de adâncă și palpitantă a simțirii, niciodată încă n-o stăpânise o constrângere atât de stranie și aproape dureroasă. Nu era în stare să înțeleagă și nici să se apere. Degetele i se jucau nervoase cu o șuviță liberă a rogojinii, nu avea puterea să-l privească.

— E atât de plăcut aici, spuse în cele din urmă cu un fel de nervozitate. Marea, soarele, zăpada pe vârful muntelui. E atât de frumos. Mă simt de parcă aș fi cunoscut toate acestea dintotdeauna. Vorbea cu o voce surdă, gâtuită de emoție.

Harvey nu răspunse. Stătea întins fără să se miște pe pluta legănată de valuri, plutind parcă între cer și pământ, ca într-o lume fermecată. Cu privirea fixă, subjugat de frumusețea vie a acestui trup tânăr, părea să mediteze adânc la vorbele ei. „E atât de frumos!” spusese ea. Își simțea sângele pulsând puternic în tâmple. „E atât de frumos!” El nu se gândise niciodată la frumos și nici nu căutase să dezlege misterul fugar al frumuseții. Dusese o viață dură ca o stâncă de granit, guvernată de legi cunoscute, inflexibile. Fusese un cercetător. Da, un cercetător al adevărului. Dar în ce scop? Nu urmărise niciodată să ajute omenirea, ci pur și simplu să afle cauza lucrurilor – nudă și indiferentă. Acum însă, în lumina aceea orbitoare ce pătrundea în el din afară ca o flacără, în sufletul lui se opera o transformare ciudată și stăruitoare.

— Insula asta se cheamă Gran Canaria, murmură ea, Gran Canaria! Câtă culoare și mișcare în numele acesta! Când mă gândesc la această călătorie, trebuie să-mi repet mereu Gran Canaria! Are o sonoritate emoționantă.

Cuvintele ei căpătau un alt sens, filtrate prin albeața orbitoare a acestei bucurii tainice. Atunci o întrebă:

— Mâine părăsești vasul?

— Da, trebuie să rămân în Orotava.

Era straniu și inevitabil. Ea va pleca. Diseară *Aureola* va porni în larg, croindu-și drum prin întunericul cald spre o insulă mai depărtată, iar dimineața ea va fi plecată.

— La Orotava e multă liniște, continuă ea. E o localitate mică și fără pretenții. Este ceea ce îmi place cel mai mult. Domnul Carr a aranjat totul pentru noi, la hotelul San Jorge. Este agentul soțului meu aici, în insule.

— Înțeleg, spuse el și simți subit cum se stinge în el toată lumina. Primise ceva și acum i se lua înapoi. Strânse din fălci și încercă să se uite la ea cât se poate de calm.

— Sunt sigur că te vei distra foarte bine.

— Dumneata, bineînțeles, mergi mai departe cu vaporul? întrebă ea privindu-l cu ochii larg deschiși.

— Merg mai departe, apoi mă întorc tot cu vasul acesta.

Se lăsă o tăcere, în timpul căreia fiecare rămase cu propriile-i gânduri. Deodată ea făcu acea mișcare ușoară și impulsivă cu mâna, ca și cum ar fi vrut să oprească din zbor o bucurie fugară.

— Vrei să iei masa astăzi cu noi? Te rog, te rog nu refuza. E un mic restaurant acolo, foarte plăcut. Trebuie să vină domnul Carr. Dar eu vreau să vii și dumneata.

Simțea o plăcere amară la gândul că trebuie să refuze.

— Nu sunt singur, răspunse. Corcoran m-a adus aici. Făcu un gest înspre larg, în partea unde Jimmy se zărea în depărtare sărind peste valuri ca o focă bătrână.

— Să vină și el, spuse ea repede. Trebuie să veniți amândoi.

— El are treburi în oraș.

— Dar dumneata n-ai niciun fel de treabă?

Se purtase destul de mojic cu ea pe vapor; acum când își amintea de asta, refuzul i se stinse pe buze.

— Admirabil! strigă ea încântată, fără să țină seama de tăcerea lui. Vasăzică vii, vii să iei masa cu noi.

Vorbele ei aduseră o umbră de zâmbet pe buzele lui și când îl văzu zâmbind sări în picioare, își arcui brațele fine cu un fel de delectare nevinovată și plonjă adânc în apă. Impetuozitatea elanului ei provocă un recul atât de puternic al plutei, încât Harvey se rostogoli după ea și căzu pe creasta unui val care se apropia tocmai atunci. Deschise ochii sub apă. Răsfrânt prin lumina subacvatică, trupul ei aluneca depărtându-se de el, scânteind alb ca o rază de lună. Se ridică la suprafață și își umplu plămânii cu aer. Simți deodată dorința să urmărească pata aceea albă și scânteietoare. Dar n-o făcu. Schimbă direcția și înotă voinicește spre cabana de pe mal. Aici în ghereta care mirosea a rășină de brad se îmbrăcă cu mișcări încete. Pielea lui biciuită de curenții vii ai mării avea o nuanță trandafirie. Privea fix înaintea lui retrăind o viziune recentă, acum fugară și îndepărtată.

Când apăru Jimmy cu torsul puternic șiroind de apă, Harvey îi relată pe un ton detașat despre invitația pe care o acceptase.

Manevrând prosopul cu o îndemânare profesională, Corcoran îi aruncă o căutătură mirată, dar nu zise nimic. În capul lui mare se învălmășeau gânduri ciudate. În cele din urmă spuse:

— Pe cinstea mea, trebuie să fii mândru de o invitație ca asta. Dacă nu aveam atâta treabă, aș fi mers și eu cu plăcere. Dar în orice caz am să te însoțesc și am să-i salut pe toți înainte de plecare.

Zece minute mai târziu intrară amândoi în micul restaurant.

Mary spusese cuvântul „plăcut” pentru a-l descrie și, într-un fel, adjectivul era corect. Localul era mic și foarte curat, dușumeaua din

scânduri albe proaspăt frecată, mesele acoperite cu fețe de pânză albastră perfect curate. Fațada deschisă în întregime avea vederea spre mare, spre cer și spre piscul acela îndepărtat și fantomatic. În fund se afla barul în formă de potcoavă, deasupra căruia se înălța un raft plin de sticle, dar, lucru curios, Harvey nu se mai gândea deloc la uitarea pe care o căutase cu atâta ardoare. Iar în dosul tejghelei un chelner, numai în cămașă, ședea absent pe un scaun înalt răsucindu-și mustața mică, care semăna mai curând cu o sprânceană crescută din greșeală în altă parte. Într-un colț se afla un pian mecanic ce părea rătăcit acolo nu se știe de unde.

La vederea instrumentului, ochii lui Jimmy licăriră de plăcere, se apropie de el numaidecât și cu o monedă îl puse vesel în mișcare. O melodie stridentă sfâșie aerul, și după ce își mișcă de câteva ori umerii în ritmul muzicii, Corcoran se lansă într-un dans îndrăcit. Chelnerul începu să zâmbească, un tânăr care ședea la bar și sorbea leneș dintr-un păhărel de absint zâmbi și el, la fel și familia de spanioli de la masa din colț. Înțeleseră cu toții și le făcea plăcere căci știau ce înseamnă să fii fericit. Muzica se revărsa mai departe în cascade. Picioarele lui Jimmy descriau figuri întortocheate și se mișcau cu o iuțeală uluitoare. Chelnerul începu să bată din palme în tactul muzicii; spaniola cea grasă își legăna capul cu vioiciune deasupra șervetului legat la gât; tânărul cu gura căscată, ca un câine întărâtat, se porni deodată să cânte melodia cu o voce înaltă de tenor. Prin valurile de muzică răbufneau din când în când de la bucătărie arome de mâncăruri rafinate, care se amestecau cu un iz de usturoi și boarea sărată a mării.

În clipa aceea Mary intră în sală, urmată de Elissa, Dibs și Carr. Totul se opri ca prin farmec; Jimmy, cu răsuflarea tăiată, se uită de astă dată rușinat în jurul lui, tânărul amuți, chelnerul coborî de pe scaunul lui și muzica se sfârși cu un ultim acord. Dar Mary începu să râdă.

— Minunat, strigă ea bătând din palme. Ce melodie minunată. Mai puneți-o odată.

Wilfred Carr nu râse. Se oprise în cadrul ușii și își plimba ochii peste toată această ambianță – cu totul deplasată – pe care o desființă dintr-o singură privire. Niciodată până acum nu intrase într-un local atât de ordinar și bineînțeles nu va intra nici de acum încolo. Nu era cu putință ca un gentleman să poată lua o masă cumsecade într-o asemenea speluncă, decât numai pentru a satisface un capriciu ridicol al unei femei fermecătoare. Își îndreptă cu mândrie trupul îmbrăcat într-un costum mătăsos, când dădu cu ochii de Harvey, care stătea cu mâinile vârâte în buzunarele costumului său prost croit, și de tovarășul său, acest irlandez bătrân și vulgar. Se arătă de o politețe glacială în timpul prezentărilor. Stătu înțepat deoparte, în timp ce

Corcoran își lua rămas-bun.

— Vă rog să mă scuzați, declară Jimmy. N-aș pleca dacă n-aș fi obligat. Dar, la drept vorbind, am primit o telegramă și mai am și alte lucruri de aranjat, extrem de importante.

Din atitudinea lui se putea deduce că de el depindeau chestiuni de primă mărime, așa că se înclină galant în fața celor prezenți și plecă.

— Cine-i individul acesta? întrebă Carr plin de dispreț.

— Este un bun prieten al meu, repetă Harvey scurt.

Se măsurară un moment cu privirea.

— O, înțeleg, mormăi Carr, mutându-și ochii în cele din urmă. De altfel e firesc.

Se așeză la masă într-o atmosferă brusc încărcată de electricitate.

Micul chelner romantic se întrecu pe sine, căci de bună seamă, nu în fiecare zi îi picau în local niște lorzi englezi, iar mica Contesă care comandase masa era atât de frumoasă – *bella, molte bella.* Așa că șervetele din pânză tare scrobită luară forme cu totul neașteptate, lângă fiecare tacâm se afla câte un buchețel de violete proaspete, încă ude de rouă; măslinele negre și mici erau delicioase; omleta proaspătă cu condimente, așa cum se ceruse, fu ridicată în slăvi ca și El Telde însuși. Și acum erau la *ensalada.*

— Vreau, vreau neapărat puțin usturoi la salata mea, declară Mary.

Carr făcu un gest de oroare, se înecă și începu să tușească.

— Desigur, desigur. Se întoarse și vorbi chelnerului cu voce tare, într-o spaniolă stâlcită, dar arogantă.

— Uite ce e, Mary, spuse el și se aplecă spre ea confidențial, trebuia de fapt să mă lași pe mine să-ți aranjez ziua de azi. I se adresă pe numele mic cu dezinvoltură. Masa, la club. Ar fi fost mai bine, aș zice, mult mai bine ca aici. După aceea – o partidă de golf. Avem un teren foarte bun.

— Dar n-am venit aici ca să joc golf.

— În sfârșit, lasă-mă cel puțin să aranjez lucrurile pentru dumneata la Orotava, declară el cu familiaritate. Peste vreo două zile mă cheamă niște treburi în Santa Cruz – exact de cealaltă parte a insulei. Cu siguranță că am să vin să te văd.

Solicitudinea lui insistentă, concentrată asupra ei, dădea a înțelege cu subtilitate că era absolut cu neputință ca ea să rămână insensibilă la interesul ce-i arăta și să nu fie cucerită de farmecul lui irezistibil. Acesta era felul de a fi al lui Wilfred Carr. Atâtea femei îi spuseseră că avea farmec încât ajunsese să fie convins că nicio femeie nu-i poate rezista.

Poate că avea într-adevăr farmec, nu-i lipsea niciunul din atribute pentru asta. Dansa admirabil, juca golf destul de bine, iar tenis strălucit; făcea călărie, boxase odinioară în echipa colegiului său, se pricepea la bridge și era ca la el acasă în orice budoar. Tatăl lui nu era

decât un preot de țară. Dar Wilfred frecventase școli scumpe unde primise o educație aleasă, așa că avea totul în maniere și nimic în cap! Mai presus de toate era înzestrat cu instinctul parvenirii. Pe vremea când era încă în Anglia cultivase relații cu oamenii din lumea bună, oameni ce-i puteau fi de folos. Se apropiase de Michael Fielding, iar acum avea o situație bună, o viață ușoară, o popularitate meritată în societatea restrânsă din insule și își spunea adesea că nu are niciun motiv să se plângă.

O întâlnise pe Mary destul de des în Anglia și de multe ori o admirase de la distanță. Dar iată că acum ea se afla aici, o femeie tânără și foarte atrăgătoare – desigur, cu înclinații destul de ciudate, din moment ce era în stare să invite un bărbat să ia masa într-o bombă atât de infectă. Întotdeauna s-a spus despre ea că are ciudățenii – dorința de a duce o viață simplă și alte fleacuri de felul acesta; o ființă cam sucită; un dobitoc o poreclise cândva Alice în Țara Minunilor, dar independent de toate astea, sau poate tocmai de aceea, era o femeiușcă extrem de atrăgătoare. Se aplecă din nou spre ea, făcând un gest curtenitor cu mâinile lui frumoase și îngrijite.

— Da, spuse. Dacă vrei să te lași în seama mea, îți promit că te vei distra admirabil. Cred că ți-a fost destul de urât pe „bananiera” asta mică cu care ai venit.

Ea se uită la el cu o expresie curioasă, ca un copil care se uită la un crab.

— Nu mi-a fost chiar atât de urât.

Carr râse bine dispus.

— N-are a face, acum însă trebuie să te înveselești. Mă voi simți de-a dreptul nenorocit dacă nu-mi promiți asta. Știi, Mary, anumită lume își închipuie că noi, cei de aici, suntem o societate primitivă. Nu e câtuși de puțin adevărat. Avem tot ce ne dorim. Este locul cel mai plăcut și încântător pe care ți-l poți imagina. Vorbea cu toate superlativele unui colonist care, aclimatizându-se și prosperând într-un anumit loc, consideră acum noua sa patrie ca o imagine a lui însuși. Și adăugă cu căldură, urmărind totodată efectul pe care vorbele lui îl produceau asupra lui Mary. Cea mai desăvârșită utopie. Toată lumea se distrează aici – și de ce nu? Deveni de-a dreptul liric. Și oamenii și dobitoacele duc aici o viață minunată.

Harvey sta cu chipul întunecat, simțind cum se ridică în el un val uriaș de antipatie; fără să știe de ce, devenea din ce în ce mai furios. Se întoarse ostentativ spre Carr.

— Am văzut niște catâri azi-dimineață pe chei. Nu arătau prea prosperi. Și nu păreau să ducă o viață chiar atât de minunată.

Carr se îndreptă în scaunul lui și se încruntă.

— Ce-i cu catârii? spuse el scurt. Nimeni nu-i bagă în seamă.

— Apoi mai sunt și țânțarii, urmă Harvey gonind o insectă ce bâzâia

deasupra farfuriei lui, presupun că nici pe aceștia nu-i bagă nimeni în seamă.

Carr se încruntă și mai mult.

— Nu, răspunse el categoric, nimeni în afară de doamnele bătrâne și de niște turiști prăpădiți.

— Foarte bine, ripostă Harvey calm. Până și țânțarii o duc minunat. Și nimeni nu are nimic de suferit din pricina asta. Nici pomeneală de friguri sau altceva. Este cât se poate de bine.

Pe fața lui Carr începu să-și facă loc o lumină de înțelegere. Râse sarcastic și condescendent.

— Vasăzică asta e. Ți-au ajuns la urechi zvonuri alarmiste și te-ai speriat. Trebuia să-mi închipui.

Dibdin lăsă furculița din mână cu un aer perplex.

— Ia ascultați, oameni buni! Nu înțeleg, despre ce tot vorbiți?

Carr făcu un gest energic de dispreț.

— Nu este nimic, absolut nimic, declară el. În momentul de față sunt câteva cazuri izolate de friguri pe insulă, dar niciun om care judecă cât de cât nu le dă nici cea mai mică atenție. Se găsește întotdeauna cineva care să stârnească panica printre indigeni. Noi însă nu putem lua în serios asemenea fleacuri. Doamne, Dumnezeule, nu. N-am mai fi englezi dacă am face-o încheie el pe un ton marțial și patriotic.

— Iată vocea unui englez autentic, spuse Elissa cu o strâmbătură. Dar cineva trebuie să ne spună și nouă. De acum încolo vederea unui țânțar mă va paraliza pur și simplu de groază. A și început să mă mănânce tot corpul, din creștet până în tălpi.

— Am impresia că ne-au și înțepat azi-dimineață, spuse Mary cu un aer gânditor, în timp ce treceam prin port.

— Nu te necăji, Mary, răspunse Carr liniștitor; o mângâie ușor pe braț. Toată povestea este cu desăvârșire absurdă. Un caz de friguri. Dumnezeule mare, dar asta nu înseamnă nimic. Voi avea eu grijă ca să nu fii expusă la riscuri.

Ea își feri brațul încetișor și rămase cu privirea pierdută.

— Ce înseamnă să fii expus la riscuri? Așa ceva nu există, spuse ea liniștită. Ce ți-e dat să se întâmple se întâmplă. Aceasta e convingerea mea.

— Da, bineînțeles, încuviință Carr cam fără tragere de inimă, dar totuși voi veghea asupra dumitale ca să nu pățești nimic.

Harvey tăcu, dar clocotea în sinea lui. Își cunoștea presimțirile care-l făceau să pară absurd, dar era de fapt flerul omului de știință. Văzuse odată în portul Londrei un marinar indian bolnav de friguri galbene și nu putea uita niciodată ravagiile înspăimântătoare ale acestei boli cu manifestări tot atât de acute ca holera și tot atât de mortale ca ciuma. Și acum iată-l pe dobitocul ăsta lăudăros proclamând că totul e un

fleac de nimic, etalându-și bravura zornăitoare și ignorantă – era înnebunitor. Își întoarse capul spre Carr și-l măsură de sus cu o privire disprețuitoare. Dar înainte de a putea spune primul cuvânt, Mary se ridică în picioare.

— Hai să luăm cafeaua afară, pe terasă, spuse ea.

Se ridicară de la masa și ieșiră pe mica platformă de lemn cu vederea spre miazăzi, unde în partea umbrită erau așezate câteva mese acoperite cu tablă de zinc. Aici li se serviră cafele pe care le băură în tăcere. Micul chelner avea un aer trist ca și cum ar fi înțeles că armonia acelei zile s-a terminat.

— Mi-e somn, spuse Elissa cu ochii pe jumătate închiși.

Nimeni nu-i răspunse pentru că nimeni nu mai avea prea multe de spus. Harvey ședea posac, cu picioarele întinse și cu mâinile înfundate adânc în buzunarele pantalonilor. Gura lui Dibs era deschisă, semn că se plictisea; în sinea lui îl socotea pe Carr ăsta un tip cam mărginit, iar masa fusese poate și ea cam prea grea pentru ficatul lui.

Fața lui Mary exprima un fel de detașare tristă și nedumerită; părea preocupată de un gând tainic, înșelător și în același timp prețios. Se întoarse spre Harvey:

— Pluta aceea, spuse ea visătoare, îți amintești? Am impresia că mă mai legăn și acum pe ea. Și ochii ei îl priveau atent, învăluindu-l într-o lumină dulce și stranie.

Cu ceașca de cafea în mână, Carr se plimba țanțoș pe terasă, aparent îmbufnat, oprindu-se numai ca să dea cu piciorul în șopârlele mici ce traversau grăbite platforma de scânduri. Din când în când arunca pe furiș câte o privire spre Mary care ședea cu spatele la el, ca să-i admire ceafa albă, fină, pe care tremura ușor un zuluf cârlionțat. Îl tratase cu multă indiferență, nici vorbă! Dar până la urmă uită de supărare. Un zâmbet apăru pe buzele lui pline.

Se apropie și-și trase scaunul lângă al ei. Era gata să înceapă să-i facă confidențe, dar prevenindu-i intenția, Mary spuse cu un glas ce părea că vine de departe:

— Aș vrea să mă întorc pe vas.

Imediat Carr se aplecă spre ea și începu să protesteze cu efuziune. Era prea devreme; *Aureola* nu avea să pornească înainte de opt; ei ar putea să mai facă o plimbare pe mare în jurul capului Puerto – șalupa lui se afla jos la debarcader – și mai ales trebuia să ia ceaiul la club. Își redobândise întregul arsenal de seducție și era gata să se împace din nou cu viața și cu Mary.

Dar Mary se ridică în picioare păstrând în ochi acea expresie distantă care îi umbrea câteodată. Ceilalți puteau să mai rămână, ea însă trebuia să plece.

Dar nici ceilalți nu erau dispuși să rămână; după ce achitară nota, plecară cu toții. Traversară istmul îngust care ducea spre Puerto și

unde, după cum îi anunțase Carr cu emfază, îi aștepta șalupa lui, de data aceasta însă, nu pentru o plimbare. Cu un aer mâhnit o ajută să coboare treptele. Ceilalți îi urmară, și barca se puse îndată în mișcare. În timp ce goneau prin golf, Carr avu parte de o mică satisfacție. Ședea alături de ea și prin țesătura subțire a rochiei îi simțea căldura și moliciunea trupului. Făcu o manevră ușoară cu genunchiul. Dar ea privea drept înainte, în depărtare. Totuși nu-și pierdu răbdarea. Nu se știe niciodată. Femeile astea sunt creaturi ciudate.

Cinci minute mai târziu se opriră lângă *Aureola.* El se ridică galant s-o ajute să urce scara, nimeni nu știe să strângă un braț de femeie cu mai mult subînțeles ca el, dar când întinse mâna, cineva din urmă îl împinse violent la o parte.

— Lasă că fac eu asta, suflă Harvey feroce. Auzi?

— Ce este? bâigui Carr, luat pe neașteptate. Ce vrei să faci?

— Dă-te la o parte, șuieră celălalt, că de nu te arunc în apă.

Carr rămase o clipă înmărmurit, incapabil să scoată un cuvânt, dar cu toate acestea, ceva în ochii aceia învăpăiați îl făcu să se dea la o parte. Ieșiră cu toții din șalupă înainte ca el să-și poată veni în fire. „Dracu' să-l ia pe nebunul asta, își zise. Fir-ar să fie, de ce nu l-am plesnit?" Surâsul îi încremeni pe buze, dar făcu un efort și continuă să zâmbească.

Își ridică pălăria și o flutură grațios în timp ce striga:

— Nu uita. Ne vom întâlni săptămâna viitoare.

În timp ce se lăsă pe pernele șalupei, jură în sinea lui că va face totul ca s-o revadă pe Mary.

11.

În aceeași după-amiază, pe la ora șase, când soarele mângâia cu degete trandafirii colinele de la Santa Ana, Susan și Robert Tranter se înapoiară pe vas. Erau ultimii, deoarece Corcoran era de mult pe bord. Aveau încă încălțămintea plină de praf – căci din motive de economie dăduseră drumul trăsurii la Plaza. Umerii lui Susan erau ușor aduși, iar Robert avea o expresie încordată ca și cum ziua care a trecut fusese mai curând o corvoadă decât o plăcere.

Suiră pasarela încet, în tăcere, cufundați fiecare în propriile sale gânduri nerostite. Dar în clipa când Susan puse piciorul pe punte, îl zări pe Harvey Leith plimbându-se cu pași mari, înainte și înapoi, pe partea dinspre pupa. Fața fetei se lumină, brusc, umerii se îndreptară, iar oboseala și teama se spulberară ca prin farmec. Un glas cânta în sufletul ei: „Se simte bine! Se simte bine!" Silueta ei greoaie deveni parcă mai aeriană, o rază de soare polei cu aur părul ei închis. Scăldată astfel în lumină se opri un moment în capul scării, apoi îl urmă pe fratele ei în lungul culoarului.

— Ce bine că ne-am întors, Robbie, nu-i așa? observă ea pe un ton vesel. Acum când am terminat ce-am avut de făcut, am impresia că a fost o zi obositoare.

El nu-i răspunse nimic. Ochii i se întunecară din nou, dar rosti fără să-și schimbe expresia:

— Cred că am să merg să mă întind puțin. A început să mă doară capul. Poate că până la cină ai să te simți destul de bine, dragul meu.

Robert mergea țeapăn, dar când îi răspunse peste umăr, se putea ghici după tonul vocii că se simțea nedreptățit:

— Consider că m-am simțit bine tot timpul. Și cu fruntea sus păși în cabina lui și închise ușa cu zgomot.

Dar oare se simțea bine cu adevărat? Se opri o clipă în fața oglinzii și se uită absent la imaginea sa. Obrazul îi era palid și parcă străin. Pe urmă se lăsă tulburat pe marginea cușetei și-și îngropă fruntea în palme. Vizita la Arucas, de care depindea întrucâtva succesul misiunii sale, a fost de fapt o corvoadă chinuitoare; fusese tot timpul neatent la discuția importantă cu privire la tipărirea materialelor de propagandă în limba spaniolă; era cât pe ce să uite scrisoarea de recomandare către domnul Rodgers din Laguna. Ziua întreagă fusese obsedat de un singur gând: Elissa! Numele ei, deși nerostit, avea darul să-l facă să roșească. Dar de ce? Doar nu avea niciun motiv să-i fie rușine. Și totuși așa era. Desigur, nimeni în afară de el nu putea să înțeleagă cu adevărat; Susan, toți cei de pe vapor, toată lumea asta bârfitoare putea să-l judece total greșit, să-l arate cu degetul, să-i condamne sentimentul. El însă știa că toți ceilalți se înșelau, că emoția lui era

nobilă, frumoasă și înălțătoare. Frumoasă – o simțea cu adevărat, era o emoție generoasă care ardea într-nsul și-l făcea să se simtă mai aproape de Dumnezeu.

Elissa! Cât era de frumoasă! Și ce era rușinos în asta? Frumusețea este un dar dumnezeiesc, animat de aceeași suflare care a dat lutului un suflet nemuritor. Și dacă ea păcătuise la viața ei, de ce trebuia, asemenea fariseilor din vechime, s-o condamne și să se depărteze de ea? Nu și nu! În fața lui Dumnezeu, de un milion de ori nu! Își propusese chiar de la început s-o ajute pe această femeie atât de frumoasă căzută pradă deșertăciunilor. Chiar și astăzi, faptul că a trebuit să stea departe de ea, să piardă trei ore prețioase îl făcea să se simtă chinuit de remușcări dureroase. Da, remușcări dureroase, acesta era cuvântul. Îl cuprinse din nou o dorință arzătoare de a fi cu ea – de a o ajuta. Chipul ei fericit, sanctificat, îi apăru deodată în față, alături de el, ca o viziune sublimă, înconjurată de crâmpeie vagi de sunete și culori: o bătaie ușoară a unor aripi de îngeri, trâmbițe cu sunete armonioase, albul imaculat al unor veșminte și niște buze suave și pure, porți de aur deschizându-se larg și sâni pe care capul lui ar putea să se odihnească. O, era prea mult, mult mai mult decât putea să suporte o inimă omenească.

Stătea singur în cabină cu nările fremătând, cu tot sângele năvălit în obraji, apoi își înălță deodată ochii și strigă cu glasul vibrând de emoție:

— Voi putea să fac orice în numele lui Hristos care-mi dă puterea!

Rămase câtva timp cu privirea îndreptată în sus ca într-o rugă, apoi se ridică în picioare, se spălă pe mâini și pe față, își puse un guler curat și ieși din cabină. Urcă imediat pe puntea superioară.

Sperase atât de mult și se așteptase atât de puțin s-o găsească pe Elissa acolo, încât atunci când o zări lâncezind plictisită și singură într-un colț retras, tot sângele îi fugi din nou în inimă. Păli violent. La câțiva metri mai încolo, în apropierea cabinei de cart, Mama Hemmingway ședea îngrămădită în fotoliul ei, ca un colac de frânghie sau vreun alt accesoriu al vaporului, atentă ca întotdeauna, malițioasă și iscoditoare. Ea fusese singura persoană care nu se mișcase de pe vas toată ziua. Dar Tranter n-o zări atunci când se îndreptă cu ochii strălucitori spre Elissa.

Femeia ridică privirea și se uită la el.

— Aproape că te-am uitat, spuse ea cu glasul tărăgănat. Îi plăcea să fie adulată și devotamentul umil din ochii lui o determină să se arate aproape politicoasă.

— Trebuia să fac o vizită, crede-mă, pur și simplu am fost obligat să o fac, se grăbi el să-i explice. Dar să știi că m-am gândit toată ziua la dumneata.

Elissa căscă, etalându-și fără jenă șirul de dinți albi și puternici din

gura ei mare, roșie.

— Ești obosită, spuse el repede. Ai umblat prea mult.

Solicitudinea lui era cu totul frățească, deși ar fi putut desigur să acorde măcar o fărâmă din compasiunea lui și surorii sale Susan, care suferea tocmai atunci de o durere de cap cumplită.

— Am avut o zi extrem de obositoare și cu totul neinteresantă.

— Cred că și despre ziua mea s-ar putea spune același lucru, răspunse el sprijinindu-și cotul de bastingaj și privind-o în ochi surâzător. Deși nu acesta este cuvântul pe care ar fi trebuit să-l folosesc. Totuși îmi rămâne conștiința unei datorii împlinite. Vizita noastră la Arucas ar putea să dea roade. Vreau să spun, în ce privește succesul misiunii noastre. Oamenii aceia ne-au promis sprijinul lor financiar. Am căpătat o scrisoare de recomandare către un plantator foarte influent din Laguna, așa că putem porni cu toată încrederea înainte. Rămase o clipă gânditor. Este ceva de-a dreptul uimitor: toată ziua prea puțin m-am preocupat de perspectivele muncii mele, iar acum când stau aici și discut despre aceste lucruri cu dumneata abia îmi pot stăpâni nerăbdarea. Mă simt plin de elan și pentru mine asta înseamnă foarte mult.

— De ce?

— Toată viața mi-am dăruit-o vocației mele. Am cunoscut grația divină la o vârstă fragedă. Da, am găsit calea adevărului încă pe când eram copil. Trebuie să-ți spun că am fost un băiat sărac. A trebuit să lupt din greu ca să răzbesc, ca să fac o școală teologică, a trebuit să mă străduiesc din răsputeri pentru ca să pot munci în via Domnului.

Elissa se uită la el neîncrezătoare; omul acesta nu e sincer, își spuse, nu poate fi sincer. Pe urmă rosti cu glas tare:

— Nu cumva ai de gând să-mi istorisești povestea vieții dumitale?

— Nu, câtuși de puțin, protestă el și făcu un gest energic cu mâna. Simt pur și simplu că trebuie să-ți spun totul, totul despre mine, despre ceea ce sunt cu adevărat. Mi-e imposibil să păstrez aceste lucruri în mine.

Urmă o pauză, după care, împinsă de curiozitate, Elissa întrebă înălțând ușor din sprâncene:

— Dumneata ai avut vreodată de-a face cu femeile?

— Nu.

— Nici măcar o singură dată?

El clătină din cap, privind-o cu ochii mari strălucitori cum și-ar privi un câine credincios stăpâna.

— Ia te uită, murmură ea ca pentru sine. Vasăzică e adevărat. Și ai făcut tot drumul ăsta lung de la Connecticut…

— Poftim?

— Spuneam, răspunse ea, că de acum încolo te voi numi Iosif.

Se aprinse la față; nu înțelesese aluzia.

— Iosif! articulă el. Dar numele meu este Robert.

— Eu mă voi gândi întotdeauna la dumneata ca la Iosif. Pentru mine te-ai născut din nou cu numele acesta. Deși nu știu. Nu m-am hotărât încă.

Vorbea foarte serios, dar pe Robert îl încerca bănuiala groaznică că-și bate joc de el. Exclamă cu o seriozitate patetică:

— Pentru mine faptul de a te fi întâlnit a fost unul din marile evenimente ale vieții mele. Atât de mare încât nici nu-mi pot închipui că vei dispărea din existența mea – făcu o mișcare largă cu brațul și lansă platitudinea arhiuzată – ca un vapor care se pierde în noapte. Ar fi prea absurd. Întâlnirea noastră trebuie să aibă o continuare. Da, trebuie. Toate aceste convorbiri între noi doi nu se poate să nu ducă la nimic. O, aș fi în stare să-mi dau mâna dreaptă ca să pot fi instrumentul mântuirii dumitale. Glasul începu să-i tremure și se frânse. Copleșit de emoție, își puse mâna rugător pe brațul ei și urmă cu căldură: Aș vrea să-ți dau ceva. Ceva care să exprime ceea ce simt pentru dumneata. Și este sigur că asta simt. Dacă ai vrea să primești, aș dori să-ți dau ceva la care țin foarte mult. O carte mică ce a aparținut mamei mele. Nu e mare lucru – doar o carte mică, cu vorbe bune. Dar nu m-am despărțit de ea niciodată în ultimii douăzeci de ani. Vrei… vrei s-o primești?

Elissa ridică privirea, apoi se uită repede în altă parte.

— Femeia aceea groaznică de colo se uită țintă la dumneata, observă ea cu indiferență. Mie nu-mi pasă deloc, dar dumitale probabil că-ți pasă.

El întoarse capul și întâlni ochii ca două mărgele ai Mamei Hemmingway privindu-l sfredelitor.

— Nu, nu mă supără deloc, declară el, dar în același timp își retrase mâna de pe brațul ei.

— Să mi-o dai după cină, spuse Elissa deodată, când vom ieși din port, după ce se întunecă. Va fi mult mai misterios și mai plăcut așa… Și va mai drege puțin ziua de azi.

Se uita la ea vrăjit. Ceva mai încolo, Mama Hemmingway se ridică anevoie din fotoliul ei și se îndreptă cu pași târșâiți spre scară. Văzuse destul și acum trepida de nerăbdare. Mici izbucniri de veselie lăuntrică îi agitau osânza de pe pântecele enorm, în timp ce punea cu băgare de seamă picioarele mici și strânse în șireturi pe treptele scării.

— Să mor, dacă n-am prins poanta cea mai grozavă, murmură ea satisfăcută. Santa Maria, să-mi sară ochii dacă mint. Se mai și roagă lui Dumnezeu să iasă bine! Șarlatan afurisit. Am niște ochi, să-mi trăiască… Pe cinstea mea, e o poantă prea bună ca să n-o spun și altcuiva. Plină de însuflețire, înaintă de-a lungul coridorului ca o broască mică și neagră, până ajunse la cabina ei. După cum se așteptase, Susan se afla acolo, culcată pe cușetă cu o batistă udă pe

frunte.

— *Hello, hello,* strigă ea pe un ton cât se poate de nevinovat. Ai ațipit un pic? Bine ai făcut. Pe aici trebuie să ai grijă de sănătatea dumitale, că de nu, te cureți repede. Ascultă ce-ți spun eu. Ia-le mai ușor, drăguță, exact cum face frățiorul dumitale pe puntea superioară.

Susan ridică batista de pe un ochi. Urmă o pauză.

— Fratele meu?

— Chiar el, strigă Mama Hemmingway cu o supremă bunăvoință și se sprijini de peretele cabinei. Chiar el, domnul acela drăguț care cântă la armoniu. Și, Sancta Maria, ce mai cântă și acum. Nu se încurcă. Nu că l-aș condamna. Chiar atâta muncă, fără nicio bucurie, te face să căpiezi. Asta e sigur. Așa am făcut și eu, de când mă știu.

Susan deschise și celălalt ochi.

— Ce vrei să spui?

Mama Hemmingway izbucni într-un hohot de râs tunător.

— Nu te speria, fetițo. Lui Robby n-o să i se întâmple nimica rău. La urma urmei, așa e firea omenească. Altfel de ce ar fi mai lăsat Dumnezeu muierușe pe pământ?

Se făcu liniște, apoi Susan se lăsă pe pernă și închise ochii scârbită.

— Ce-ar fi să stăm puțin fără să vorbim, spuse ea. Am o durere de cap…

Dar Mama Hemmingway nu se lăsă descurajată.

— Doamne Dumnezeule, de câte ori nu m-a durut și pe mine capul. Mai ales după chef. Nu vreau să te plictisesc, drăguță. M-am gândit însă că poate te-ar interesa să știi că fratele Bob se distrează de minune cu doamna Baynham. Se țin de mână. Vorba aceea: du-te încolo, vino încoace, lasă-mă și nu-mi da pace. Își lăsă capul pe spate și începu să cânte cu ifose:

„Învârte-mă, Willie, în jur înc-o dată
Tot roată, și roată și roată.
Că muzica-i dulce și iute ca vântul
Picioarele nici să n-atingă pământul.”

Și cu vocea ei obișnuită:

— Adevărul este că dragostea e visul celor tineri, nu-i așa? Uitându-mă la ei m-a apucat setea. Se întoarse cu dezinvoltură, luă o gură de apă din carafă și începu să-și gargarisească gâtlejul cu zgomot în fața lavaboului.

Susan se ridică brusc de pe cușetă și se uită năucă, cutremurată la silueta aceea informă și lucitoare. Privirea ei deveni speriată; se ridică încet, deschise ușa cabinei și ieși. Mama Hemmingway, care urmărea iscoditoare orice mișcare ca și cum ar fi avut ochi și la ceafă, strigă deodată în urma ei:

— Ia șalul meu, drăguță. Soarele e spre asfințit și bate un vânt rece.

Apoi căzu pe banchetă și lovindu-și pieptul umflat cu palmele începu să râdă în hohote.

Susan urcă țeapănă pe puntea superioară, cu mintea chinuită de nesiguranță. O privire rapidă, temătoare o convinse că Robert nu era acolo; coborâse probabil în cabină. În schimb, doamna Baynham mai trândăvea încă pe punte. Silueta ei de o frumusețe voluptuoasă se profila cu intensitate în lumina orbitoare a asfințitului. Trupul acela cu formele împlinite, oarecum exagerate, emana ceva care o umplu pe Susan de oroare. Buzele i se crispară, figura îi deveni speriată. Dar avea în ea o forță de neînfrânt. Se apropie de femeia aceea.

— De ce nu-l lași pe fratele meu în pace? o abordă ea fără ocol. Vorbea cu vocea joasă, concentrată.

Elissa își ridică ochii spre ea, apoi îi mută în altă parte.

— S-a și comentat în cabină? murmură ea. O mică conversație creștinească cu mahalagioaica aceea anglo-spaniolă, prietena dumitale?

— Să nu crezi că scapi de mine cu una, cu două, răspunse Susan neînduplecată. Știu demult că l-ai scos din minți pe fratele meu.

— Atunci de ce nu vorbești cu el?

— Am vorbit cu el, dar nu vrea să înțeleagă. N-a fost încă niciodată în halul acesta. Parcă a înnebunit de tot.

Elissa începu să-și pudreze nasul.

— Vrei să spui că dumneata ești înnebunită de groază, ca nu cumva să-l pierzi. Se vede cât de colo pe fața dumitale. De ani de zile îl cocoloșești și acum când pentru prima oară se uită la o altă femeie leșini de frică.

Degetele lui Susan se încleștară; deveni albă ca varul.

— Nu-i adevărat, strigă ea cu glasul tremurător. Nu vreau decât ca Robert să fie fericit. Devotamentul meu pentru el este cu totul dezinteresat. Nimeni n-ar fi fost mai fericit ca mine dacă s-ar fi îndrăgostit de… de o femeie cumsecade.

— O, Doamne, oftă Elissa și închise pudriera cu o mișcare leneșă. Am crezut că toate aceste lucruri sunt de mult de domeniul trecutului. Pur și simplu nu sunt în stare să suport așa ceva.

— Îmi pare rău, spuse Susan printre dinți, dar va trebui să suporți.

— Pleacă, o rugă Elissa pe un ton plictisit. Te rog să pleci. Nu mai pot. Ești prea teatrală. Parcă ai fi o tânără creștină din antichitate aruncată în arena cu lei. Simt că mă apucă disperarea.

— Degeaba încerci să fii ironică, spuse Susan cu glasul sugrumat; simțea că se sufocă. Trebuie să-mi promiți acum… aici.

Brusc, Elissa se dezbără de aerul ei indolent ca de o haină veche; își înălță capul încet și o țintui pe Susan cu o privire de un dispreț nimicitor.

— Nu ești altceva decât o biată nebună și ai început să mă plictisești. Pentru Dumnezeu, femeie, de ce nu poți să lași niciodată oamenii și lucrurile în pace? Vrei ca toată lumea să fie ca dumneata. Ești de un egoism nemaipomenit. Și pe lângă toate mai ești și acaparatoare! L-ai monopolizat pe micuțul Robert al dumitale ca să faci din el o a doua ediție a Mântuitorului. La urma urmei, n-ai decât. Pe mine nu mă privește nici dacă o faci și nici pe cine convertești. Dar ce te privește pe dumneata cu cine mă culc eu?

— Nu se poate, îngăimă Susan, nu se poate să spui așa ceva. Este îngrozitor.

Elissa râse scurt, apoi se ridică deodată în picioare.

— Foarte amuzantă această conversație, spuse ea cu o răceală autoritară. Dar consider că a durat destul. Acum trebuie să cobor. Și, târând după ea pledul ce-i atârna pe braț, trecu foșnind ușor prin fața lui Susan și se îndreptă cu un mers grațios spre cabine.

Susan rămase nemișcată, cu genunchii tremurând, cu toată ființa răvășită, cufundată parcă în beznă. Dar cel puțin vorbise. Da, spusese ce avea de spus. Gândul acesta o reconfortă. Își ridică fața și privi cerul strălucitor care-și revărsa mai departe splendoarea în torente scânteietoare, izvorând parcă din însuși tronul Creatorului.

Dumnezeu! Da, acolo era Dumnezeu. Totul era bine din nou. Putea să se roage. Se simți iarăși puternică și cu ochii îndreptați în slăvi își mișcă buzele într-o rugă mută, pasionată.

Deodată răsunară stins trei bătăi de clopot, ca o chemare la vecernie sub cupola unei catedrale. Sunetul acesta se răspândi în ungherele cele mai îndepărtate, trezind parcă la viață întreaga animație a vasului. Se auzi un plescăit de odgoane peste luciul apei, un scârțâit de scânduri de dană, câteva strigăte răzlețe de pe mal care se destrămară în neant. O briză ușoară se stârni în văzduhul liniștit. Vasul se mișca din ce în ce mai repede. *Aureola* își croia din nou drumul către larg.

12.

Masa de seară se sfârșise; o masă tăcută, tristă, străbătută de momente de emoție, învăluită în atmosfera stranie a despărțirii iminente. Căpitanul, de obicei adept al unei conversații continui în timpul mesei, de astă dată vorbise puțin. Era preocupat de un gând, poate de gândul că pierdea un pasager pentru care avea un respect sincer; poate ceva mai mult decât atât. Privirea lui se îndreptase de câteva ori spre Mary și în cele din urmă întrebă:

— Vă veți petrece tot timpul la Orotava, la hotel?

La răspunsul ei afirmativ, ezită – lucru puțin obișnuit la un om ca el, apoi spuse:

— Este o localitate plăcută. Curată și sănătoasă datorită așezării ei. O adevărată stațiune climaterică, iar vântul bate întotdeauna dinspre mare.

Și nu mai adăugă nimic.

Harvey se urcase acum pe puntea superioară bucurându-se de liniștea nopții, după zăpușeala din salon. Efervescența asfințitului se topise înghițită de apele mării. Și cu un suspin de ușurare, văzduhul se înseninå și se limpezi din nou; se lăsase o noapte albă, liniștită, iluminată de vraja fluidă și palidă a lunii care se ridica încet în urma vasului, încă neîmplinită, ca o fecioară dulce și sfioasă speriată de feminitatea ei născândă. Stelele sclipeau și ele undeva în înaltul luminiscent al cerului. La babord luminile orașului Las Palmas licăreau în zare presărate ca niște puncte scânteietoare pe linia clară a orizontului.

Aureola aluneca înainte fără grabă, abia cu cinci noduri pe oră, legănându-se ușor în mers, ca și cum ar fi știut că nu avea un drum lung de făcut și că mai era timp destul până să arunce ancora înainte de revărsatul zorilor. Apa clipocea vesel lovindu-se de flancuri și de pupă, iar zgomotul ei se ridica murmurând și stârnind ecouri vagi și sclipiri de argint.

Rezemat de bara de la proră, Harvey își lăsă privirea să se afunde în adâncul cald al nopții; apa, pământul și cerul unite între ele și împăcate. Dar în inima lui nu era pace.

Deodată auzi pași apropiindu-se și o mână îi atinse umărul. Harvey nu se mișcă; fără să întoarcă capul, spuse cu o voce străină, sugrumată de tristețe:

— Ei bine, Jimmy, ți-ai pus afacerea pe picioare?

— Bineînțeles, e ca și făcută, strigă Corcoran și în liniștea nopții vocea îi răsună cu o tărie neașteptată. Am trimis o telegramă la Santa Cruz. Asta-i tot ce mai aveam de aranjat. Când Bob o s-o primească, va sări în sus de bucurie. Ți-am spus că sunt pus pe fapte mari.

— Ești foarte misterios, Jimmy, spuse Harvey absent, în legătură cu afacerea asta a dumitale,

— Exact! strigă Jimmy. Dar toate lucrurile la vremea lor, nu-i așa? Și niciun om n-a făcut vreodată avere vorbind prea mult. Se întrerupse și aruncă o privire șireată spre profilul întunecat și sever al lui Harvey; apoi cu un mic gest confidențial declară: Dar dumneata ești prietenul meu, nu-i așa? Nu mi-e teamă să-ți spun ce am de gând să fac.

— Altă dată, Jimmy, spuse Harvey repede. Nu sunt tocmai într-o stare sufletească potrivită pentru a asculta confidențe.

— Bine, bine, răspunse Jimmy împăciuitor; își retrase brațul, luă o postură ofensivă, strânse pumnii și făcu câteva mișcări puternice de box prin aer; apoi, gâfâind ușor, luă o priză de tutun. Vezi, asta e povestea. Toate la timpul lor, zici? Ai dreptate, răspund eu. Dar ai să cobori cu mine în Santa Cruz și ai să-l cunoști pe profesor, ori să nu-mi zici mie Jimmy C.

Se lăsă o scurtă tăcere, în timpul căreia Jimmy își ciuli urechea mutilată.

— Îl auzi? spuse el și un zâmbet larg i se putea ghici pe întuneric. E întocmai ca o vacă într-un magazin de porțelanuri.

Dincolo de cabina de cart auziră pașii repezi, agitați ai lui Robert Tranter. Fredona un cântec – semn sigur că era neliniștit. Ori de câte ori mintea lui evanghelică era stăpânită de nehotărâre, Tranter începea să fredoneze; și acum, printre buzele lui groase și țuguiate, ieșeau anevoie notele psalmului „Coboară, car frumos”.

— Cai verzi pe pereți, reluă Jimmy, dar ăsta e un papă-lapte sadea. Avea dreptate Platon când spunea că bunul-simț e un lucru care nu poate fi învățat niciodată. Și uite-l cum umblă de colo-colo ca un somnambul. Pe cinstea mea, soră-sa face cât șase ca el. Căscă, își încleștă pumnii și-i ridică cu o vădită plăcere în sus. Apoi declară cu un aer cât se poate de indiferent: Bun, mă duc jos, să mai stau liniștit la o parolă cu Mama Hemmingway și Hamble. O conversație mondenă, mă-nțelegi. Nimic altceva. La revedere. Vreau să spun, deocamdată.

O urmă de zâmbet trecu pe fața lui Harvey – reticențele lui Corcoran erau caraghioase din cale-afară –, apoi se stinse imediat. Se întoarse din nou să se sprijine de bară, dornic de singurătatea mării, de tăcerea adâncă a nopții. Dar o clipă mai târziu, fu deranjat din nou; alături de el se oprise Tranter.

— Văd că ai ieșit să visezi, doctore Leith. Și e o noapte minunată pentru a comunica cu stelele. Da, domnule. Nițel cam închisă poate. Un pic umedă, nu crezi? Trebuie să recunosc că sunt leoarcă de transpirație. Harvey îi auzea respirația precipitată printre amabilitățile pe care i le adresa. Oamenii ar trebui să iasă pe punte ca să mai respire.

— Oamenii ar trebui să facă fiecare ce dorește, i-o reteză Harvey plictisit.

Tranter râse cu râsul acela prompt și emoționat care în seara asta venea parcă mai prompt, suna parcă mai strident, aproape isteric.

— Ha! ha! Sigur că așa trebuie. Vorbea ca și cum ar fi vrut să-și dea singur curaj. Cum să nu. Adică, până la un punct. Mă gândeam numai că doamnele s-ar simți mai bine aici, pe punte, și mă întreb, de fapt, oare unde s-or fi dus?

Harvey se depărtă de el, îngrețoșat de tonul moale, oarecum speriat, dar persistent al cuvintelor lui.

— Doamna Baynham s-a retras în cabina ei îndată după cină, îi aruncă el scurt, peste umăr. Am auzit-o spunând că este obosită și că dorește să se culce imediat. Se întoarse brusc și se îndreptă spre cabine, vag conștient de valul subit de dezolare care inundă fața celuilalt.

A plecat, a dispărut pentru toată noaptea în sanctuarul inviolabil al cabinei sale! Și-i promisese doar… era o lovitură cruntă pentru Tranter. Micul volum legat în piele moale, care umfla buzunarul de la piept îi apăsa acum inima ca o bucată de plumb. Cu desăvârșire zdrobit, rămase un moment locului, cu un aer disperat și rătăcit, apoi își lăsă capul în piept și începu să se plimbe încolo și încoace. Uită să mai fredoneze.

Pe puntea inferioară, în fața intrării coridorului, Harvey se opri. Să intre și el în cabină? Se simțea obosit, epuizat, fără să știe de ce. Amintirea penibilă a obrazului lui Tranter îl obseda, ca o pată urâtă, înfuriindu-l fără motiv. Această manifestare de tandrețe dulceagă, etalată cu atâta lipsă de pudoare îi confirmă în întregime convingerea că dragostea nu e decât o himeră, o necesitate biologică, o reacție animalică a celor stăpâniți de instincte vulgare. Atât și nimic mai mult. Așa gândise întotdeauna, cu sânge rece. Acum însă gândul acesta îl deprima umplându-i sufletul de remușcare. Ce se întâmplase? Mândria lui senină și superbă era biciuită de ironia unui glas lăuntric. În jurul lui mai auzea și alte glasuri. Vraja acelei nopți îl învăluia cu mii de șoapte dojenitoare și îi tulbura simțurile. Frumusețea – pe care o respinsese întotdeauna ca fiind diametral opusă adevărului – era ireconciliabilă cu convingerile lui.

Copleșit de tristețe își continuă drumul spre proră. Vaporul își urma și el calea lui neabătut, într-o mare de liniște. Harvey ajunsese la proră. Aici, deși fața lui nu trăda nimic, inima i se opri deodată, apoi începu să bată năvalnic. Silueta ei zveltă și fragilă ca o trestie îi apăru în fața ochilor, trezindu-i un elan de bucurie tainică. În clipa următoare se pomeni alături de ea, sprijinit de bară, cu privirea ațintită în depărtarea necuprinsă și tăcută.

— Știam că ai să vii, spuse ea într-un târziu, fără să se uite la el.

Acum nu mă mai simt abătută. Vorbea cu o voce stinsă, incoloră, lipsită de orice urmă de cochetărie. A fost o zi atât de stranie, urmă ea. Sunt năucită. Iar mâine părăsesc vaporul.

— Ai fi preferat să nu pleci? spuse el și cuvintele sunau dureros de reci.

— Da! N-aș vrea să părăsesc vaporul acesta. Îmi place. Pe bordul lui mă simt în siguranță. Și totuși va trebui să plec.

El nu-i răspunse nimic.

— Ai simțit vreodată, reluă ea și vorbele îi sunau ciudat, venite parcă de la mare depărtare, că ești prins într-un angrenaj și că trebuie să mergi înainte condus parcă de niște sfori nevăzute, mereu înainte?

Scormoni în minte să găsească o glumă care să sublinieze extravaganța cuvintelor ei; dar nu găsi nimic.

— Am impresia că toată viața mea a fost așa. Acest vaporaș mă împinge acum înainte către ceva – nici eu nu știu către ce anume. Și totuși știu, adică îmi dau seama foarte vag, fără să fiu în stare să înțeleg.

— Toate acestea sunt copilării, spuse el cu glasul stins.

— Știu că sunt copilării, și totuși acesta e adevărul. Ai râs de mine zilele trecute când ți-am vorbit de visul meu. Mă crezi proastă, poate chiar nebună! Dar ce să fac, n-am încotro. Este ceva mai puternic decât mine, care mă obsedează, planează asupra mea ca o pasăre mare. Nu vrea să-mi dea pace. N-am fost încă niciodată pe aceste insule. Și totuși am sentimentul nelămurit că mă reîntorc aici. Nu ți-am văzut chipul niciodată înainte și totuși… dar ți-am mai spus-o și altă dată! Crede ce vrei, dar e adevărat – e purul adevăr. Pe pluta aceea, astăzi, am simțit într-un chip cu totul inexplicabil că te cunoșteam mai bine decât mă cunosc pe mine însămi. Vorbele ei se stinseră într-un oftat ușor care își luă zborul în necunoscut, întocmai ca o pasăre albă! Rătăcită și speriată, departe de țărm.

Harvey făcu un efort ca să-i răspundă.

— Când ești pe mare îți vin fel de fel de idei, fără nicio legătură cu viața reală. Peste șase săptămâni vei fi din nou în Anglia și ai să uiți de toate acestea. Iar sforile nevăzute de care vorbești te vor conduce foarte vesel la restaurantele de lux, la operă, la acele recepții despre care mi-ai vorbit zilele trecute. O viață cât se poate de plăcută!

Pentru prima dată își întoarse capul spre el. Chipul ei zbuciumat avea o paloare ciudată, iar ochii luceau cerniți și triști.

— Totul este numai o aparență, răspunse ea cu melancolie. Acest fel de viață nu-mi place și nu mi-a plăcut niciodată. Niciodată. Locul meu nu este acolo. Într-un fel, nu mi se potrivește. Glasul ei căpătă un accent chinuit și începu să vorbească mai repede. Te gândești că sunt încă un copil, că nu pricep nimic din viață. Dar să știi că înțeleg destule și de aceea uneori n-o mai pot suporta, de aceea trebuie să

plec undeva cât mai departe. Este atât de deșartă, gălăgioasă, agitată. Nimeni nu are astâmpăr – petreceri peste petreceri, cocteiluri, baluri, cinema, alergătură de colo-colo, o viață dezlănțuită, în fiece clipă te asurzește jazzul. Gramofonul Elissei – cred că ar muri fără el. O singură preocupare – Cum să te distrezi? Poate n-ai să mă crezi, dar n-ai timp nici să te gândești. Îți spui probabil că sunt o nebună, că nu am simțul proporțiilor și nici al umorului. Dar am convingerea că n-ai dreptul să primești de la viață decât dacă investești ceva în ea. Iar oamenii pe care îi cunosc pretind să ia mereu, fără să dea nimic în schimb. Totul este strălucitor pe deasupra și gol pe dinăuntru și nu există nimeni care să înțeleagă acest lucru. Tăcu brusc și se întoarse iarăși, abătută, cu fața spre larg.

Harvey rămase multă vreme neclintit, mut, apoi se trezi spunând, cu un glas ce părea că vine din adâncul ființei sale:

— Ești măritată. Ai un soț.

Melancolia ce plutea în jurul ei ca o umbră transparentă învălui glasul când îi răspunse ca și când ar fi repetat o lecție:

— Michael e foarte bun cu mine. Ține foarte mult la mine și eu țin mult la el.

Lupta care se dădea în el deveni insuportabilă, cuvintele îi scăpară violent de pe buze, fără să și le poată reține:

— Atunci n-ai niciun motiv să te plângi. Soțul dumitale te iubește și dumneata îl iubești pe el.

Totul păru că se oprește în loc; vaporul, marea, noaptea și brusc se făcu tăcere. Mary își strânse mâinile deznădăjduită și spuse în șoaptă:

— Este odios din partea mea să vorbesc despre astfel de lucruri. Dar dumneata mi-ai cerut-o. Nu pot… n-am iubit niciodată. Am încercat, dar mi-a fost peste putință. Este ca și cum acest sentiment ar fi fost smuls din mine cu ani și ani în urmă.

Trecură clipe lungi. Niciunul din ei nu scoase o vorbă. Vaporul își continua cursa pe o mare ușor învolburată. Vântul aducea până la ei foșnetul și clipoceala apei, iar stelele clipeau pe cerul limpede ca niște ochi deschiși proaspăt spălați. Stăteau unul lângă altul pe întuneric, uniți într-o intimitate misterioasă. Nimic altceva nu mai avea importanță. Timpul și spațiul se topiseră undeva în necunoscut. Vaporul nu mai era vapor, ci un fel de element celest, straniu, înzestrat cu o forță care, fără să țină seama că trupurile le erau despărțite, îi purta în grabă pe amândoi spre același destin. Da, erau împreună, legați printr-o forță ale cărei mobiluri nu le puteau descifra, dar care era acolo, reală și de neînțeles. În afara trecutului și în afara viitorului, mistică și totuși palpabilă. Inima lui bătea să-i spargă pieptul. O încântare divină plutea în aer gata să-i pătrundă în sânge. Cuprins de un tremur, nu dorea decât un singur lucru: să afle că ea îl iubea. Dar nu spuse nimic – orice cuvânt ar fi fost o profanare într-o

clipă ca asta. Într-un târziu se auzi slab o bătaie de clopot, undeva departe în urma lor. Mary oftă.

— Acum trebuie să plec. Da, trebuie…

Se desprinse în tăcere și o însoți. Orice mișcare a ei i se părea infinit de prețioasă, încărcată de un sens tainic. Ajunși pe coridor se opriră, apoi, fără să se mai uite unul la altul, intră fiecare în cabina lui. Harvey nu îndrăzni s-o privească. Nu-și spuseseră nici măcar „noapte bună”!

O liniște adâncă coborî asupra vaporului. La fel ca și mai înainte, când soarele se contopise într-o apoteoză de frumusețe pură cu apele mării, în liniștea de acum stăruia ceva trist și cast totodată. Jucătorii de cărți se retrăseseră în cabinele lor. Vasul parcă adormise.

În momentul acela, tulburând liniștea din jurul lui, se auzi pe puntea superioară pasul tiptil și grăbit al lui Robert Tranter. La ora asta, trebuia să fie de mult în cabina lui. Coborâse și, din fericire, Susan îl văzuse îndreptându-se spre cabină. Dar ieșise din nou. Era zăpușeală, pur și simplu nu mai putea respira. La urma urmei, omul are tot dreptul să ia puțin aer proaspăt, fie ce-o fi.

Și așa ajunse pe puntea superioară, înconjurat de farmecul senin, ei da… al operei Creatorului său, și umbla, umbla mereu neostenit încolo și încoace. Uf, ce căldură! Trase nervos de guler. Nu puteai cere unui om să stea jos în cabină pe o noapte ca asta. Și totuși, probabil că va trebui să meargă jos; da, domnule; doar n-o să stea afară toată noaptea. Un zâmbet slab îi alunecă pe față la gândul acesta. El, Robert Tranter, să se poarte ca un Don Juan! Apoi zâmbetul se topi, făcând loc unei expresii de spaimă.

Cât de mult dorise s-o vadă pe doamna Baynham după cină! Ea îi făgăduise doar; da, fir-ar să fie, îi făgăduise. Și Elissa – da, de ce să nu-i spună Elissa, doar acesta era numele ei, nu-i așa? – nu era o femeie care să nu se țină de cuvânt. Era sigur că dacă spunea ceva, făcea exact ceea ce spunea.

Doamne, ce căldură! Se simțea încins, cu cămașa lipită de trup. Tamponându-și fruntea cu batista, căuta cu disperare să-și vină în fire. Dar degeaba. Ea îi spusese, nu-i așa, că va accepta cartea. După cină. Și plecase imediat în cabina ei. Posibilitatea la care se gândise mai înainte îi trecu din nou prin minte cu o îndoită stăruință și-l făcu să se cutremure.

Probabil ea înțelesese că el o să-i aducă cartea chiar în cabina ei. Da, cu siguranță că așa era. Și de ce nu? Înghiți în sec și-și șterse fruntea din nou. Da, de ce nu? Nu era trecut cu mult de ora zece. Și apoi mâine ea va părăsi vasul.

„Mâine ea va părăsi vasul.” Un glas abia auzit care putea să fie și al său, îi repeta întruna aceste cuvinte la ureche.

Nu putea s-o lase să plece chiar așa. Nu, nu. Și-ar putea închipui

despre el că a uitat, că a făcut o glumă proastă. Nu, domnule. El nu era în stare să facă o glumă atât de proastă, atât de grosolană.

Deodată se opri din mers. Cu o privire hipnotizată, speriată, se întoarse și începu să coboare încet scara ce ducea la cabine. Se apropie prudent de ușa cabinei ei. Cu degete tremurătoare ciocăni ușor, bâjbâi nesigur, apoi deschise ușa.

Elissa nu se culcase încă, ci stătea întinsă aproape goală pe banchetă. Îmbrăcămintea ei somptuoasă, risipită pretutindeni îi atrase privirea, dar mai ales vederea ei acolo îl zăpăci.

— Ei, spuse ea cu un calm desăvârșit. Ți-a trebuit mult timp până să te hotărăști.

El nu răspunse. Pe fața lui speriată apăru o expresie lacomă. Se uită din nou la ea, la părul ei, la pielea albă, la curba superbă a taliei. Își simți gâtul uscat. În clipa următoare uită de toate. Intră șovăitor în cabină, apoi închise ușa în urma lui.

13.

Dar noaptea făcu loc zorilor și tot farmecul fierbinte al întunericului se scufundă în ocean ca o mână ostenită. Se revărsa de ziuă, o zi rece și posomorâtă. Pe cer se târau inexorabil trene lungi de nori. *Aureola,* ancorată în fața Orotavei încă de când clopotul bătuse de șapte ori, se legăna acum pe valurile cenușii și agitate, cu trâmbe de ceață în jurul catargelor, și toată alămăria vaporului aburită de frigul dimineții. În față, litoralul era și el învăluit într-o ceață fină care plutea alburie deasupra orașului și se izbea în rotocoale dese de Pisc, ascunzându-l vederii. Din când în când printre valurile ceții se ivea fugar câte o pată de culoare – galbenul unui vârf de acoperiș, verdele unei crengi de palmier sau purpura unei tufe înflorite – care licărea și se stingea intermitent, amăgitoare și efemeră. Valurile se izbeau întunecate de nisipul negru vulcanic al țărmului, iar pescărușii care zburau în jurul vasului cu țipete ascuțite adăugau acestui muget îndepărtat o notă dezolantă și amenințătoare.

— Pe legea mea, spuse Corcoran în timp ce privea de pe puntea superioară peisajul din fața lui împreună cu Mama Hemmnigway. N-aș spune că mă încântă priveliștea asta. Nu se vede mare lucru, dar ceea ce se vede arată de-a dreptul groaznic.

Fără să-și ia ochii ei mici și lucitori de la țărmul îndepărtat, își mută țigara de foi în celălalt colț al gurii.

— Ia te uită la el, mormăi ea cu dispreț. Ei nu, că asta-i bună. De ce vorbești ca un nătărău despre ceea ce nu știi? Când se ridică ceața, locul ăsta e un colț de rai. N-ai loc să te miști de-atâtea flori frumoase. Îți aduci aminte de cântecul lui George Lashwood „În fiecare dimineață îți cumpăr un buchet de violete”. Mare cântăreț, George ăsta. Aici n-ar fi avut nevoie să le cumpere. Și nici dumneata. Răsar de peste tot și ți se bagă drept în ochi. Numai că eu nu dau o para chioară pe ele, fie că răsar sau nu răsar. Așa-s eu. Înțelegi?

— Înțeleg foarte bine, spuse Jimmy mohorât. Dumneata nu dai o para chioară pe nimeni, de asta ai un noroc atât de-al dracului la cărți. Când pornim de aici?

— O să ridicăm ancora destul de repede. Îndată ce Înălțimile lor, simandicoșii noștri pasageri vor fi debarcați. Dacă dumitale nu-ți place orașul, căpitanului nu-i place portul. Și nici nu e bun deloc. Uite acolo, cocoșelule, în partea din față, ce stânci se văd. Arunci un biscuit de la pupa și ajunge la ele. Dacă ai fi trecut printr-un naufragiu, așa cum am trecut eu în tinerețe, ai fi știut ce înseamnă asta. Pariez că într-o jumătate de oră am plecat de aici. La ora cinci trebuie să fim la Santa Cruz. Buna mea Santana! Poți fi sigur că bătrâna Hemmingway n-o să mai zăbovească o clipă – fuga la mica ei *Casa presto printo.* Cu

picioarele pe preș și cu coatele pe masă la o mică *comida.* Și dacă nu pricepi ce-i aia, să știi că e o mâncărică pe cinste. Într-un fel nu prea mi-a plăcut haleala în ultima vreme. Pur și simplu nu mi-a tihnit. Cu blestematul ăla de țap bătrân înfipt în fața ta nici nu puteai să înghiți dumicatul ca lumea. Ori, eu una mănânc cum nu se mănâncă, să zicem, peștele la palatul Buckingham. Vulgar, grozav de vulgar, dar cu toată plăcerea. Ăsta-i adevărul. În aceeași clipă se întoarse pe jumătate și-i aruncă o privire piezișă. Și pentru că veni vorba de adevăr. Ia spune-mi ce ai de gând să învârți după ce ajungi la Santa?

— Niște afaceri, răspunse el și-și trecu palma peste bărbie. Am o întâlnire importantă de afaceri.

Ea chicoti neîncrezătoare.

— Să fim bine înțeleși. Pe mine nu mă duci cu așa ceva. Doar n-oi fi Rockefeller. Știu ce-ai făcut în după-amiaza aceea în Las Palmas. Ți-ai vândut acul de cravată. Da, cocoșelule, i-ai dat drumul pe gârlă ca să faci rost de niscaiva mărunțiș pentru o mică partidă de rummy. Și acum uite că Hemmingway ți i-a luat pe toți. Bătu satisfăcută cu palma peste punga ce-i atârna pe piept. Sunt aici bănișorii. În seiful meu particular, iar dumneata umbli iarăși să împuști banul.

Jimmy rămase cu gura căscată în fața intuiției ei diabolice și dacă n-ar fi fost atât de năucit, poate că ar fi roșit.

— Ce vrei să spui cu prostiile astea? N-am pus eu la cale o afacere care mă așteaptă deîndată ce cobor de pe vas? Nu-i totul aranjat? Nu mă așteaptă prietenul meu, profesorul Sinnott, cu brațele deschise ca să mă ia tovarăș?

Ea se uită la el câteva clipe mută de uimire. Apoi se porni pe râs. La început stăpânit, gustând pe îndelete savoarea acestei glume, apoi se dezlănțui, țipând de veselie și ținându-se cu amândouă mâinile de bară ca să nu cadă.

— Sinnott, hohoti ea, bătrânul Bob Sinnott care ținea barăcile alea pricăjite de distracții lângă arena de tauri! Sfinte Dumnezeule, o baracă de tras la țintă pentru toți derbedeii, și un manej cu un singur cal pentru bambinos. Doamne ajută și nu mă lăsa, asta-i bună. Îl știu pe bătrânul Sinnott. Și nici nu-i profesor, e un nenorocit, un biet nenorocit ca vai de capul lui, îți spun eu. E pe ducă. Barăcile lui sunt gata să se dărâme, și el o dată cu ele. Ăsta e omul care o să te ia ca tovarăș în afaceri? Nu mai spune – și izbucni din nou în cascade de râs.

Se uita la ea consternat și neîncrezător.

— Toate astea sunt prostii, protestă el, niște prostii sfruntate. Bob și cu mine am fost tovarăși pe vremuri în Colorado, el mi-a scris și mi-a cerut să vin.

Femeia își șterse ochii și trase cu poftă un fum din țigară.

— Vom trăi și vom vedea, declară ea satisfăcută. Așteaptă puțin și ai

să vezi. Bob Sinnott e dator vândut la toată lumea dimprejur. Se agață și de un fir de păr. N-are nici măcar un ban de aramă nenorocit ca să zică și el că-i al lui. E la pământ.

Tăcere mormântală.

— Nu se poate, murmură el într-un târziu, te înșeli.

Femeia își scutură capul cu energie.

— Ascultă-mă pe mine, cocoșelule. Dumneata ești cel care te înșeli. Ai să vii în curând la mine: Dă-mi o coajă de pâine, cucoană, așa să-mi ajute Dumnezeu. Și ai să-i dai dreptate lu' maica Hemmingway. Dar nu-ți fie teamă. N-o să te las să mori de foame. Mama Hemmingway are o inimă bună. Bătrână și urâtă, dar cu o inimă de aur. Se uită la el dintr-o parte. Calle de la Tuma 166, asta-i adresa. Toată lumea îmi cunoaște localul. O vorbă bună pentru fiecare și niciun fel de favoruri. N-ai decât să întrebi pur și simplu unde-i localul Mamei Hemmingway. Dacă vrei poți să întrebi și un polițist. Mai trase adânc un fum din țigară. Haide, n-o lua chiar așa de serios, cocoșelule. Fii vesel. Ar trebui să iei exemplu de la doamna Baynham. Nimic n-o poate doborî. Încercă vădit să-l încurajeze. N-ai văzut-o azi? Umbla ca o pisică care a mâncat smântâna. Și vrei să știi de ce? Își ridică sprâncenele cu înțeles, apoi chicoti de plăcere. N-ai observat? Tranter nu s-a arătat încă în dimineața asta. Aseară târziu a avut de făcut o rugăciune cu cineva. Doarme târziu, drăguțul de el. Stai cuminte, organistule, dacă nu vrei să dai de altă muzică.

Corcoran se uită la ea încruntat și neîncrezător.

— N-ai putea să lași oamenii în pace? spuse în cele din urmă încă amărât. Întotdeauna ești gata să pui altora în cârcă tot ce poate fi mai rău.

— Tot ce poate fi mai rău? ripostă ea indignată. Nu l-am văzut eu cu ochii mei behăind ca o oaie rătăcită la ușa cabinei ei ca să-i dea drumul înăuntru? Nu l-am văzut eu…, se opri brusc, dând cu ochii de Susan Tranter care se apropia de ei venind dinspre cabina de cart.

— L-ați văzut cumva pe doctorul Leith? întrebă ea.

— Nu, răspunse Mama Hemmingway, cu o efuziune onctuoasă. Noi nu l-am văzut, drăguță. Tocmai stăteam aici și vorbeam despre vremea de afară, despre port și câte altele. Frumoșii trandafiri care înfloresc primăvara, tra, la, la. E un psalm, întreabă-l și pe Rockefeller, aici de față, dacă nu-i așa. Dar nu l-am văzut deloc pe doctor. O fi poate în cabina lui. Pentru ce ai nevoie de el, drăguță?

— Nu are importanță, răspunse Susan cu o veselie forțată. Nu-i chiar atât de important.

— Sper că fratele dumitale nu-i bolnav? întrebă Mama Hemmingway plină de solicitudine. Sper și mă rog să nu i se fi întâmplat nimic.

— Arată puțin cam palid astăzi, spuse Susan. Dar nu e nimic serios.

— Aha, răsuflă Mama Hemmingway ușurată. Poate că o ușoară indigestie, drăguță. Poate că a avut o noapte agitată.

Se lăsă o tăcere grea, apoi, ca pentru a umple tăcerea, se auzi o bătaie ușoară de vâsle în aerul dens și opac și din ceață se desprinse o barcă de formă lunguiață. Condusă de opt oameni desculți care vâsleau voinicește, așezați în rând câte doi în partea dinspre pupa, barca se apropia încet de *Aureola.*

— Iată și barca, spuse Jimmy deodată. Acum o să coboare pe mal toți cei care debarcă la Orotava.

— Să le fie de bine și noroc celor ce pleacă, strigă Mama Hemmingway, și-și aruncă mucul țigării care se stinse sfârâind în apă. Drept să spun, mi-a venit să plâng când și-au luat rămas-bun azi-dimineață la masă. Cucoana cea micuță este cumsecade, trebuie s-o recunosc. „*Mary, hai spune-mi, Mary, cum îți cresc florile în toiul verii*?" Nu se poate să nu-ți placă. Dar ceilalți doi! Sigur, oamenii sunt cum sunt, dar să mă bată Dumnezeu dacă n-ar trebui ca unii să fie mai atenți cum se poartă.

Din nou se făcu liniște în timpul căreia cei trei se uitau la barca ce se apropia, fiecare stăpânit de alte gânduri. De pe puntea inferioară Harvey se uita și el la barcă prin ușa întredeschisă a cabinei sale. Privirea lui întunecată și fixă părea că nu e ațintită asupra bărcii mici care dansa pe valuri, ci asupra unui gând depărtat și tulbure. Sub bronzul recent al pielii arse de soare, fața lui avea o paloare ciudată. Toate simțurile îi erau parcă amorțite: mintea lui părea că contemplă cu un fel de detașare și uimire confuză propria sa ființă, atât de înstrăinată, aproape de nerecunoscut.

Barca se apropia tot mai mult, împinsă de mișcările ritmice și greoaie ale vâslelor: mai aproape, tot mai aproape; până când dispăru din vedere sub pupa înaltă a *Aureolei.* Acum era probabil lângă flancul vasului.

Harvey își simți inima zvâcnind surd în piept; ceața se mai risipise învăluindu-l într-un abur transparent de dezolare; mărgele mici de apă picurau de pe tocul ușii ca niște lacrimi.

Auzi ca prin vis un zgomot de bagaje ridicate, un tropot de pași, un sunet de glasuri; dar toate acestea ajungeau până la el nelămurit, fără formă sau substanță. Deodată își înălță capul. Pe coridor, în fața lui stătea Mary, îmbrăcată de plecare. Cu figura ei mică și neobișnuit de încordată, cu ochii ei întunecați care se uitau la el cu o privire gravă.

— Așadar, plec, spuse și glasul ei ajungea până la el parcă de la mari depărtări.

O vedea ca prin vis. Mary pleca.

— Mi-am luat rămas-bun de la toți, și de la dumneata, la micul dejun. Știu că nu trebuia, dar am venit. Barca ne așteaptă jos.

El se ridică în picioare.

— Da, am văzut-o venind. Glasul i se frânse, se uită mașinal, fără rost la ceas. Mâinile îi tremurau.

— Mi se pare atât de fantastică plecarea asta în mijlocul ceții, spuse ea cu aceeași voce stinsă.

— Totul pare atât de ireal. Dar cred că mâine soarele va străluci din nou. Va fi cu totul altceva, nu-i așa?

— Da, va fi cu totul altceva.

Se uitau unul la altul. Ochii ei luceau acum mirați și triști, avea chipul tras și părea o nălucă albă și fragilă.

Privind-o astfel, îi reveni în minte imaginea rândunicii care zburase ostenită deasupra punții și i se păru deodată că Mary este pasărea aceea mică și obosită.

— După ce vei ajunge la țărm, ai să te simți mult mai liniștită, spuse el hotărât. Văd că te-ai întristat pentru că trebuie să părăsești vasul.

— Într-adevăr. Încercă să zâmbească, dar în loc de asta scoase un oftat, ca și când inima i s-ar fi zbătut într-o strânsoare. O lacrimă grea îi izvorî între gene și se rostogoli încet de-a lungul obrazului. N-o lua în seamă, spuse ea abia auzit. Nu e nimic, crede-mă. Mi se întâmplă adesea să nu mă pot stăpâni și să mă fac de râs.

— Poate nu te simți bine?

— Ba da, suflă ea. Mă simt perfect. Nu-ți face griji din pricina asta.

Cu capul plecat într-o parte, ca o pasăre speriată ce-și caută adăpost sub propria-i aripă, stătu câtva timp nemișcată. Apoi întinse mâna.

— Și acum…

El îi luă mâna, mâna ei caldă și mică. Inima îi zvâcni îndurerată. Spuse cu glasul sugrumat:

— Eu n-am să te conduc la barcă.

— Nu, nu-i nevoie să vii jos.

Chinul ce-i tortura sufletul îl împinse să adauge inutil:

— Toți ceilalți… o să fie acolo.

— Da.

— Așa că… acum ne spunem cu adevărat bun rămas.

Ea repetă ultimul cuvânt ca un ecou, cuprinsă parcă de groază; mai zăbovi o clipă, inertă și pierdută. Apoi totul se sfârși. Mâna ei nu mai era într-a lui; ochii ei lucitori dispăruseră. Plecase.

Se așeză greoi pe banchetă și-și propti capul în palme, ca și cum lumina zilei i-ar fi tăcut rău. Nu văzu barca cea lungă depărtându-se de vapor și alunecând pe valuri spre malul învăluit în ceață. Niciodată încă nu se simțise atât de îngrozitor de singur. Trăise până atunci fără să se gândească vreodată la singurătatea lui. Acum însă, parcă scăpați din frâu, anii aceia de izolare năvăliră peste el ca o povară grea și insuportabilă. Brusc deveni conștient că era un individ aspru, venit parcă dintr-o altă lume, lipsit de darul prieteniei, incapabil de a se face iubit. Smuls muncii sale, aruncat de destin pe acest vapor, fusese

purtat spre țărmuri necunoscute, unde o clipă zăbovise ca în fața unui miracol, cu sufletul înfiorat, de uimire și bucurie. Dar acum miracolul murise, scurta lui bucurie se risipise, și cu vaporul acesta – instrument și simbol al destinului său – se va întoarce înapoi trist și mohorât, pe același drum pe care venise. Simțea în gât un nod greu de amărăciune. Deasupra capului său, pe covertă, bocăneau pași grei, se strigau comenzi, vinciul înfășură neobosit, cu un zornăit surd, cablul ancorei în jurul cabestanului, iar zgomotele pătrundeau prin planșeu ca un ecou îndepărtat. Harvey însă nu auzea nimic din toate acestea; continua să stea acolo singur, copleșit de tristețe, cu ochii pierduți în gol.

Ploaia se înteți și acum spinteca grea și rece aerul cenușiu, scurgându-se cu un foșnet monoton pe funiile îmbibate de apă. Vântul care se repezea intermitent în rafale neașteptate spre țărm stârnea peste apele umflate unde mici și tremurătoare.

Păsările de mare se roteau și plonjau fără încetare țipând ascuțit, bătând din aripi, rătăcite și speriate. O nesfârșită dezolare cobora parcă din cerul acoperit ca să se întindă peste o lume pustie și părăsită. Mâine poate soarele va străluci din nou, și dulci adieri vor dansa ușoare peste pământul înviorat; astăzi însă, în timp ce *Aureola* sălta greoaie peste valuri departe de țărm, nu era decât tristețe și pustietate. Și prora despica valurile tulburi, tot mai departe și mai departe.

14.

Dar în curând ploaia rămase undeva în urmă.

Drumul scurt până la Santa Cruz se terminase și *Aureola* acosta pe un soare strălucitor în fața malului arcuit.

După ce aruncă o ultimă privire asupra orașului care împodobea ca o floare strălucitoare pieptul masiv al muntelui, Susan alergă în cabina fratelui ei.

— Am ajuns, Robbie! În sfârșit! Era încântată, trepida de emoția sosirii care se adăugă ușurării ce o resimțea după plecarea Elissei. Dar după ce închise ușa, se întoarse și se opri în loc.

Cu spatele spre ea, Robert, aplecat asupra unui geamantan, meșterea ceva la curele, dar cu mișcări atât de incoerente ca și cum ar fi sărit chiar atunci din pat în căutarea unui pretext care să dea impresia că este ocupat.

Mirată, Susan făcu ochii mari; de obicei ea era aceea care se ocupa de bagajele fratelui ei.

— Ce-i asta? exclamă ea, am uitat să pun ceva în grabă?

— Catarama asta, murmură el fără să-și ridice capul. Vreau s-o strâng mai tare. Am impresia că nu ține cum ar trebui.

Ea nu răspunse, dar continuă să-l urmărească atent în timp ce trăgea fără convingere de curea. În cele din urmă el își îndreptă spatele, și cu fața roșie din cauza efortului se uită la ea.

— Te simți mai bine acum? întrebă dânsa.

— Da.

— Azi-dimineață eram puțin îngrijorată din cauza ta, insistă ea cu îndoială. Mă gândisem chiar să-l rog pe doctorul Leith să vină să te vadă.

Robert roși mai tare.

— Nu, nu, declară el grăbit. Nu pot… nu vreau să-l văd.

— Atunci spune-mi, ce s-a întâmplat, Robbie? Se aplecă spre el întrebătoare căutând să-i întâlnească privirea.

Dar el o evită, îi întoarse spatele ca să privească prin fereastra cabinei spre port.

— Nu s-a întâmplat nimic. Absolut nimic.

Urmă o tăcere, apoi Susan continuă pe un ton mai vioi:

— Eu îmi ziceam că ai să vii cu mine pe punte ca să vezi cum intră vasul în port. Este o priveliște splendidă. Cred că are să-ți placă. Am văzut o clipă panorama Lagunei departe sus pe colină, parcă ar fi la jumătatea drumului între cer și pământ. Este o regiune minunat de frumoasă. Văi pline de verdeață, păduri, pe alocuri plantații și o mulțime de palmieri. Niciodată nu mi-am închipuit că palmierii cresc atât de înalți. Un peisaj cu adevărat exotic. Am senzația că locul

acesta va însemna ceva pentru noi. Am simțit-o imediat ce mi-au căzut ochii asupra lui. Ceva… ceva cu adevărat important. Aceasta mi-a fost prima impresie. Unii au și coborât pe țărm, urmă ea grăbită. Femeia aceea groaznică, Hemmingway, s-a topit repede ca fumul. Două fete – să știi că aveau o înfățișare cam ciudată – o așteptau pe chei și i-au sărit îndată de gât. Doamne, ce scenă a mai fost și asta. Nici nu pot să-ți descriu. Făcu o pauză. Iar domnul Corcoran a coborât și el; purta alte haine și o cravată nouă. Arăta foarte șic, dar părea grăbit și abia și-a luat rămas-bun. Se opri din nou. Și acum cred că a sosit și pentru noi timpul să ne grăbim.

Robert continuă să stea cu ochii ațintiți spre port, fără să răspundă.

— Când vine domnul Rodgers?

— Înțelegerea a fost să ne aștepte pe chei când vaporul va ancora în port. Așa ni s-a spus la Arucas. Nu-ți amintești, Robbie? Trebuie să mergem chiar acum ca să ne luăm rămas-bun de la căpitanul Renton. S-a purtat foarte amabil cu noi. Făcu o pauză. Am impresia că la început avea unele rezerve în ceea ce ne privește. L-am auzit spunând că nu-i prea plac misionarii. Se vede că nu avea încredere, dar acum s-a convins, cred, că noi suntem altfel.

Robert dădu enervat din mâini și se întoarse brusc, fără să vrea, cu buzele tremurând și nările dilatate ca ale unui cal nărăvaș.

— Susan, exclamă el și se opri.

— Da, dragă?

— Nu vezi, strigă el aproape isteric. Tu nu vezi în ce stare sunt eu?

Ochii ei stăruitori nu se dezlipeau de pe obrazul lui; îi luă mâna și i-o strânse între palmele sale.

— Înțeleg foarte bine, Robbie. Dar, dragul meu, să știi că te respect pentru asta.

Se uită la ea uluit și repetă ca un ecou:

— Mă respecți?

— Și de ce nu? răspunse ea cu vehemență. Tu nu mă poți dezamăgi. Văd că ești deznădăjduit. Dumnezeu mi-e martor că am văzut chiar de la început cum stau lucrurile. A trebuit să lupți, Robbie, iar dacă victoria a fost plătită scump, meritul este cu atât mai mare.

— Dar, Susan…, gemu el.

— Știu ceea ce simți, interveni ea repede, cu o sensibilitate ca a ta. Da, da. Până acum nu ți-a fost dat să înfrunți așa ceva. Știu că era frumoasă. Dar, era o stricată, Robbie dragă, o femeie cu totul decăzută. Dacă ai fi fost slab de înger, ea ar fi distrus totul, da, toată viața ta. N-ai observat cât eram de îngrijorată? M-am rugat, m-am rugat mereu ca Dumnezeu să-ți ajute să fii tare. În sfârșit! Acum a plecat și-i mulțumesc lui Dumnezeu că n-o s-o mai vedem niciodată.

Se uită la ea prostit, cu gura căscată și cu ochii strălucitori, larg deschiși.

— Adu-ți aminte, Robert, spuse ea pe un ton potolit și încurajator, că și El a fost ispitit. Gândul acesta trebuie să-ți aline suferința din suflet.

Un fel de geamăt îi scăpă de pe buze; cuvinte fără noimă stăteau gata să i se reverse de pe limbă. Isteric, exaltat, cuprins de remușcări, era cât pe ce să înceapă să vorbească, când deodată se auzi o bătaie în ușă. Sunetul clar și sec străbătu aerul ca un foc de pistol. Se întoarseră amândoi în timp ce ușa se deschise și un bărbat intră înăuntru.

Era înalt, blond, cu ochelari, cu trupul osos și uscățiv. Părea cam prea larg în umeri, iar costumul de pânză groasă era parcă prea larg și el. Avea un aer impasibil – atitudinea omului care le știe dinainte pe toate –, dar paloarea buzelor și un licăr sumbru al privirii trădau o forță ascunsă care ardea în el ca un foc mocnit. O clipă îi măsură pe cei doi în tăcere, apoi întinse mâna, o mână uscată și aspră, acoperită cu fire de păr roșcat.

— Ați sosit la timp, declară el calm, cu glasul nițel răgușit și tărăgănat, ca și cum cei doi ar fi sosit la masă cu bacul de pe celălalt mal al râului. Vă spun: bine ați venit. Ați legat curelele la bagaje? Trăsurica mea vă așteaptă pe chei gata de drum.

— Vasăzică, începu Susan puțin emoționată, dumneavoastră trebuie să fiți, dacă nu mă înșel, domnul Rodgers?

Dădu din cap cu indiferență.

— Numele meu este Aaron Rodgers, plantator de pe James River. Am renunțat la fermă când s-a declarat criza și m-am stabilit acum trei ani pe insula asta păcătoasă. Cultiv stafide, banane, lucernă și lămâi. Mă bucur să vă pot oferi ospitalitatea mea până vă veți afla în casa voastră. Aruncă o privire rapidă și sumbră spre Tranter. Sunt foarte mulțumit că ai venit aici, frate. Locul acesta este o cloacă care colcăie de necredincioși și ignoranți.

Sub privirea lui pătrunzătoare Tranter tresări și se fâstâci; o roșeață bruscă i se urcă din nou în obraz.

— Și nouă ne pare la fel de bine, domnule, reuși el să spună, ca și cum s-ar fi apărat. Sunt foarte bucuros să vă cunosc.

— Este ceasul al unsprezecelea, replică celălalt netulburat. Dacă nu poți duce sufletele la mântuire, atunci lasă-le să putrezească în iad. Făcu o pauză, apoi cu o satisfacție întunecată lăsă să cadă cuvintele: Ați sosit aici exact în mijlocul celei mai groaznice molime care a bântuit vreodată pe aceste locuri. Friguri galbene, tot ce poate fi mai rău. Se spune că boala a fost adusă din Africa, de un cargobot liberian. După părerea mea însă este o pedeapsă trimisă de Dumnezeu. Nici mai mult, nici mai puțin.

— Am auzit și noi un zvon, spuse Susan, dar după câte am înțeles, este vorba de câteva cazuri fără importanță.

— Fără importanță? repetă el cu dispreț. Este rău, mult mai rău ca o

otravă. Autoritatea încearcă să ascundă realitatea, dar martor mi-e Cel de Sus, care m-a făcut, că de astă dată au de-a face cu o adevărată urgie care nu poate fi ascunsă.

Susan își contractă buzele.

— Epidemia s-a declarat în Laguna? întrebă ea cu gravitate.

— În toată partea de sus a orașului, răspunse el, acru. Nu se gândesc decât cum să facă ca s-o țină departe de Santa Cruz. La noi, cei de aici, nu s-au gândit deloc. Ce e mai rău, e că molima se întinde spre apus, a apărut și pe celelalte insule. Mi s-a spus că a coborât săptămâna trecută și la Palmas. Dar Laguna este focarul. La marginea orașului, chiar în apropiere de plantația mea se află o moșie, Casa de Los Cisnes. Stăpâna ei este o cucoană bătrână pe jumătate nebună, de origine spaniolă. Vocea îi deveni deodată rea și tăioasă. Este ceea ce se cheamă aici o *marquesa.* Mă rog, se poate! Dar sângele ei albastru n-o poate salva de ruină. Pământuri de cea mai bună calitate în paragină, uscate, năpădite de buruieni. Duce lipsă de apă. Și nici n-o să capete atâta timp cât sunt eu aici. În sfârșit, pe proprietatea ei prăpădul e cel mai mare. Și-a pierdut jumătate din puținii peoni pe care-i mai avea. Cimitirul e plin.

După aceste cuvinte înspăimântătoare se lăsă o scurtă tăcere; apoi Robert trase adânc aer în piept ca pentru a-și reface încărcătura de entuziasm și generozitate.

— Prin urmare, declară el, o să avem destul de făcut pe aici. Atunci să m-apuc de treabă. Glasul îi vibra adânc, patetic, dar tocmai de aceea suna oarecum fals.

— Atunci să mergem, spuse Rodgers. Duceți bagajele pe chei. Și ieși din cabină, grav și rigid, înaintea celorlalți, în lumina soarelui, o lumină orbitoare, în același timp lipsită de viață și amenințătoare. Despre Robert însă nu se mai putea spune acum că era lipsit de viață. Nehotărârea lui de adineauri dispăruse iară urmă și sub privirea ascuțită a lui Rodgers, comportarea lui vădea un zel oarecum nervos. El, care de obicei privea activitatea surorii sale cu o detașare indulgentă, acum o dădu pe Susan la o parte și începu să-și facă de lucru cu geamantanele.

Ea stătea în picioare și-l urmărea în timp ce-și punea mănușile. În ciuda căldurii de afară s-ar fi simțit dezbrăcată dacă ar fi pășit pe țărm fără mănuși, apoi, parcă mânată de un impuls, se depărtă încet și urcă pe puntea superioară.

Lângă cabina de cart dădu de Renton. Era gata să-i spună „Am venit ca să-mi iau rămas-bun”, când căpitanul i-o luă înainte:

— Tocmai te căutam. Avea fața nădușită, preocupată; strângea în mâini un maldăr de hârtii. Făcu o pauză, apoi repezindu-și bărbia înainte continuă: Este vorba de povestea aceea cu frigurile. Mă tem că este mult mai grav decât ni s-a spus la început. Aud că lucrurile stau

destul de rău în Laguna. Așa că n-ar trebui să vă băgați în gura lupului. Rămâneți deocamdată în Santa Cruz până trece epidemia. Sau puteți rămâne încă o zi pe vas, dacă vreți, până vă hotărâți unde vă stabiliți. Nu plecăm de aici până mâine.

Un zâmbet slab apăru pe buzele ei.

— Mie nu mi-e frică, căpitane, și apoi febra nu s-a întins oare și în Santa Cruz? Și în Las Palmas e la fel. Ne-a spus-o chiar acum domnul Rodgers. De fapt, nu trebuia să coborâm cu toții de pe vapor acolo, dacă situația e atât de gravă.

El mormăi ceva nedeslușit, și obrazul i se roși violent. Obișnuit cu o disciplină severă, temperamentul lui nu suporta să-i fugă terenul de sub picioare.

— Informațiile pe care le-am primit erau greșite, răspunse el laconic. Iar agentul o să răspundă pentru asta. Situația este mult mai gravă decât mi s-a spus. Acum am informații exacte și ați face mai bine să-mi urmați sfatul. Rămâneți la Santa Cruz. Acolo e relativ liniște, și până una alta vă va conveni destul de bine. N-are rost să vă expuneți la primejdie. E un bun-simț elementar.

Ea își scutură capul încet.

— Lucrurile nu ies întotdeauna cel mai bine dacă ne luăm numai după bunul-simț.

Căpitanul foșni iritat hârtiile.

— Prin urmare, vă duceți?

— Da.

O cercetă cu luare-aminte și expresia lui încăpățânată se îndulci. Întinse mâna, iar ochii lui nu mai aveau sclipirea aceea înghețată.

— Atunci vă urez noroc. Nu ieși seara din casă și mai ales nu te pierde cu firea.

Respectul lui îi încălzi inima și obrazul i se lumină din nou de un zâmbet trist.

— Consider că nu fac parte dintre acei care se pierd cu firea, spuse, apoi se întoarse și-și văzu de drum. Coborî scara care ducea spre cabine, și în timp ce mergea pe coridorul dinspre tribord, ochii i se aprinseră deodată. În întâmpinarea ei venea Harvey Leith. Se întâlniră față în față în mijlocul coridorului; și cu un fel de nepăsare inconștientă, nu se feri din calea lui. Harvey fu silit să se oprească. Câteva clipe lungi o tăcere jenantă pluti între ei; după care, împinsă de un simțământ confuz, Susan reuși să articuleze:

— Noi plecăm acum. Adineauri mi-am luat rămas-bun de la căpitan.

El se uită la ea cu o privire fixă, cu trăsăturile rigide ca o mască; părea că întreaga amărăciune din zilele acelea când s-au cunoscuții stăpânea din nou, atât de rece și fără viață era expresia de pe chipul lui.

— În cazul ăsta, spuse el în cele din urmă, la revedere.

În aceeași clipă Susan se făcu roșie ca focul, simțind cu o nouă intensitate forța lui teribilă de a o răni. Și tot atunci își dădu seama de faptul că se despărțea de el, că nu avea să-l mai vadă niciodată, amănunt la care nu se gândise înainte, dar care o zgudui ca o spaimă subită.

— Și acum îmi dai voie să trec, spuse el obosit, sau poate vrei să cântăm un ultim psalm împreună?

— Așteaptă, strigă ea. Nu pleca încă. Nu pleca. Și mânată de dorința nestăpânită de a-l reține, întinse mâna și îl apucă de mânecă.

Îi simți antebrațul sub stofa subțire. Atingerea o cutremură de un fior care îi înfierbântă sângele și stârni în ea un val de rușine.

— Vrei să-mi făgăduiești… să-mi promiți ceva înainte de plecare? Vorbea sacadat, aproape fără să-și dea seama de ceea ce face.

— De ce să-ți promit? N-am nicio obligație față de dumneata.

— Nu față de mine, suflă ea, față de dumneata. O, eu nu mă gândesc la nimeni, doar la dumneata.

El continuă să se uite fix la fața ei deschisă, ridicată spre el, ce fremăta acum pradă emoției.

— Mă doare, urmă ea aproape vehement, când te văd cum îți bați joc de dumneata. Astăzi n-ai venit la nicio masă. Nu mănânci nimic. Nu te îngrijești deloc… se întrerupse brusc privindu-l cu ochii strălucitori, apoi își adună curajul și continuă, pe un ton implorator: Știu că mă fac de râs. Dar nu-mi pasă. Știu că-ți sunt nesuferită. Dar asta nu mă va opri. Este ceva în dumneata care mă face să ard de dorința de a te ajuta. Mi-am pus în dumneata toată încrederea. Știu că ești în stare să realizezi lucruri mari și ai trecut prin atâta suferință. Nu vreau să mai suferi pe viitor. Nu vreau, îți spun. Nu pot suporta să știu că suferi. Nu pot. Te rog, te implor, lasă-mă să cred că vei avea grijă de dumneata. Spune-mi că ai s-o faci și… și voi pleca fericită. Mâna ei alunecă de-a lungul mânecii și își apăsă convulsiv degetele în palma lui.

— Să nu faci asta, strigă el, dându-se înapoi imediat ca și cum atingerea asta tremurătoare l-ar fi mânjit.

— Știu, știu foarte bine, ripostă ea într-o izbucnire de gelozie. Știu că ești îndrăgostit de ca. Să nu crezi că n-am văzut. Dar nici asta nu mă poate opri. Ea nu poate să simtă pentru dumneata ceea ce simt eu. Și apoi, ea a plecat, vezi, așa cum voi pleca și eu. Dar gândurile mele te vor urma necurmat. Nu vei putea scăpa de ele. Nu vei putea, să știi. O să mă rog pentru dumneata. Da, am să te slujesc prin rugile mele.

Se opri îngrozită. În liniștea care urmă nu se auzea decât respirația ei precipitată.

— Te rog, nu trebuie, spuse el încet cu durere în glas. Te pierzi cu firea și nu… nu are niciun rost.

Totul e zadarnic, păreau să spună cuvintele lui, dar tocmai când

Susan se pregătea să protesteze, întărâtată de aerul lui iremediabil înfrânt, o voce din spatele ei o opri brusc în loc:

— Noi suntem gata. Te așteptăm să vii.

Era Rodgers, înarmat cu aceeași privire trufașă, sfredelitoare, iar alături de el se afla fratele ei.

Susan rămase o clipă nemișcată. Apoi mâna îi căzu cu o mișcare deznădăjduită. Ochii ei mai stăruiră un moment asupra lui, apoi fără un cuvânt se întoarse și cu capul plecat porni încet spre pasarelă.

— Și acum…, spuse Tranter șovăitor. Murmură nedeslușit un bun rămas și dădu mâna cu Harvey – era o mână moale, rece ca o coadă de pește, departe de strângerea lui caldă, energică și bărbătească de altă dată! Rodgers nu spuse nimic. Îl măsură pe Harvey cu o privire rece, nemulțumită, apoi întoarse spatele lui colțuros și se depărtă înțepat.

Harvey stătea cuprins de un fel de amorțeală, cu fața imobilă și lipsită de expresie. Îi urmări astfel până coborâră pasarela și urcară în trăsura care-i aștepta. Se auzi un clinchet de zurgălăi, un tropăit de copite, apoi se ridică un norișor de praf albicios. Mereu nemișcat, o văzu îndreptându-se încet spre Laguna… spre Laguna unde bântuia epidemia de friguri galbene.

15.

Era singurul dintre toți pasagerii care mai rămase pe vaporul acesta, acum nemișcat și învăluit într-o tăcere ciudată, ca tăcerea aceea neașteptată care cuprinde o casă părăsită în grabă. Singur! Era un cuvânt înfiorător; un cuvânt care se agăța de el ca o obsesie. El, care dorise singurătatea, care se mulțumise întotdeauna cu sine însuși, suferea acum sfâșiat de tortura singurătății.

Ședea în cabină cu o carte pe genunchi și se prefăcea că citește. Dar literele îi jucau tulburi în fața ochilor, iar cuvintele păreau fără sens. O viziune retrospectivă, haotică a întregii sale vieți îl tortura. Tot ce făcuse până atunci fusese inutil! Gândul că nu fusese bun de nimic își făcea loc tot mai insistent în mintea lui. Incidentul care pusese capăt carierei sale la spital îi apăru brusc într-o altă lumină. Îl încerca o vagă părere de rău, nu pentru sine, ci pentru cei trei care muriseră. Bieții oameni, își zicea, n-au avut noroc.

Aruncă nervos cartea pe cușetă și stătu multă vreme cu ochii ațintiți în gol. Apoi se auzi o bătaie ușoară, ușa se deschise și Trout apăru purtând bine cunoscuta ceașcă cu apă fierbinte.

Harvey îl urmări pe steward, în timp ce punea cana jos și după aceea, când făcea ordine în cabină mișcându-se fără zgomot. Împins de un impuls inexplicabil, își scoase portvizitul, luă o bancnotă și o întinse stewardului.

— Ia asta, spuse, pentru că ai avut grijă de un porc ingrat ca mine.

Trout făcu un gest delicat de protest.

— Nu, domnule. Vă rog, nu trebuie. A fost plăcerea mea. O să fie timp destul când ne-om întoarce acasă.

— Ia-o, spuse Harvey brutal.

Trout o luă, stătu o clipă nehotărât, apoi se strecură afară cu un murmur de recunoștință.

Pentru ce, se întrebă Harvey, am făcut gestul acesta? Începuse prin a-l brusca pe Trout, iar acum, într-un elan sentimental îi dădu, cu totul inoportun, o liră sterlină. Era o enigmă prea greu de dezlegat, așa că renunță. Apoi ochii îi căzură asupra cănii de alamă pusă lângă lavabou și perspectiva unei cine singuratice, pe care i-o sugera, îl umplu de disperare. În timpul cât vaporul se afla în port, Renton își lua mesele invariabil în cabina lui; Corcoran – ei da, și Corcoran îl părăsise, și probabil fără gând de întoarcere. Va fi singur, singur cuc. Din nou se simți copleșit de melancolia acestui cuvânt.

Fusese atât de sigur de el în trecut, își încleștase pumnii în fața prieteniei, disprețuise orice afecțiune cu o superioritate definitivă și nimicitoare. Acum însă începu să înțeleagă că sentința lui nu era chiar atât de definitivă.

Ce l-a făcut să-și dea seama de asta? Dragostea! Cu șase luni în urmă cuvântul acesta l-ar fi făcut să râdă batjocoritor, să facă spirite și să afirme cu superioritate că dragostea este ceva stupid. Acum însă nici nu râdea și nici nu făcea spirite. Se gândea la Mary.

Oare într-adevăr n-o va mai vedea niciodată?

Îi era dor de ea. Spusese odată în felul ei incoerent că viața era guvernată de niște forțe invizibile, tainice și subtile, pe care mintea omenească nu le poate cuprinde. La gândul acesta, un fatalism straniu, nou apărut, aprinse în el o rază slabă de speranță. În tot cursul vieții se obișnuise să se bazeze pe faptul cert și incisiv. Acum însă avea impresia vagă că există o altă forță, mai înaltă, mai profundă decât rațiunea…

Suspină adânc, se ridică în picioare și se uită afară prin hublou. În port activitatea încetase, deși era încă lumină. În depărtare, dincolo de linia malului se înălțau vârfurile acoperișurilor orașului, unul deasupra celuilalt. Erau învăluite în tăcere și totuși parcă îl chemau. Deodată, starea lui meditativă se schimbă făcând loc unei agitații febrile: „Nu mai pot rămâne pe vas. Pur și simplu nu mai pot.”

Totul se petrecu într-o clipită: gândul se materializă în faptă. Apucă pălăria, ieși aproape alergând din cabină și coborî pe chei.

Aerul era răcoros; mersul lui grăbit deveni ceva mai liniștit, ajunse la capătul cheiului, traversă drumul, trecu de clădirea vămii și intră în *plaza.* Aici se opri.

Prăvăliile erau închise. Fațada sclipitoare a hotelului îi stârni o senzație de repulsie: era singur între străini. Ce făcea el acolo? În scuar, pe sub palmierii rămuroși oamenii treceau pe lângă el într-un du-te-vino continuu. Bărbații se plimbau separat de femei: două șiruri de oameni defilau în ordine pe o parte și pe alta a aleii. Nu se observa niciun fel de agitație sau însuflețire; totul se reducea la simpla plăcere de a respira aerul răcoros al serii. Prezența epidemiei în oraș nu părea să afecteze calmul aparent al existenței obișnuite. Viața își urma cursul indolentă și netulburată; azi e azi, iar mâine – vom trăi și vom vedea: aceasta era suprema filosofie. Câteva clipe Harvey rămase să-i privească, apoi brusc se îndepărtă. Aceeași neliniște care îi clocotea în sânge îl mâna mereu înainte. O luă spre stânga, pentru a scăpa de strada principală, de bătaia luminilor și se afundă într-un labirint de străduțe înguste, până când, la capătul uneia dintre ele dădu de o clădire veche. Era catedrala. Ascultând de un impuls subit, intră înăuntru. Pesemne că tocmai se terminase o slujbă: un miros de ceară și tămâie plutea în aer; câteva femei stăteau îngenuncheate în fața altarului central cu capetele plecate, fără să se miște, învăluite în obscuritatea albăstruie a bisericii. Harvey rămase nemișcat, stăpânit de o stranie uimire. Avea impresia că vede biserica așa cum era ea cu mulți ani în urmă; înfiorat, auzea parcă ecoul pierdut al unor pași de

demult; simțea în nas mirosul de rășină al unei torțe aprinse. Se mișca încet sub bolta invizibilă a naosului, ca un om care caută zadarnic ceva – poate pacea sufletului. Se oprea când aici, când dincolo, uitându-se la veșmintele brodate, la relicve, la femurul Papei Clement, la crucea adusă acolo de conchistadori. Apoi ajunse în dreptul drapelelor. În fața lui atârnau grele în vitrina lor de sticlă două stindarde luate de la Nelson în timpul asediului orașului. Se uită la ele gândindu-se la mâinile care le atinseseră cu mulți ani în urmă. Îl cuprinse deodată dorința de a pipăi țesătura acestei pânze zdrențuite. Degetele îi tremurau, simți parcă o durere ciudată, și totuși nu era durere, ci o emoție unică, nelămurită, stârnită de vederea acestor steaguri. O fulgerare retrospectivă cu un iz straniu de melancolie îl săgetă brusc și dispăru repede. Nu-și putea explica de unde provenea această senzație insolită care-l tulbura, lăsându-l pustiit și trist.

Încă deprimat de gândul că o asemenea emoție poate sălășlui în sufletul lui, se întoarse și ieși din catedrală. Se opri nehotărât pe treptele măcinate de vreme. Se făcuse întuneric. Dinspre mare un reflector își plimba în cerc raza care îl cuprinse și pe el o clipă în lumina lui orbitoare. Raza aceasta neașteptată era aidoma gândului său: o iluminare de o clipă, apoi recăderea în întuneric.

Lăsase în urmă umbrele bisericii. Dar ce-l aștepta oare înainte? Coborî treptele, rătăci la întâmplare în lungul țărmului. Singurătatea îl apăsa ca un blestem. Din nou îl asalta dorința de a evada. Ce s-a întâmplat cu mine? se întrebă. Dacă nu reușesc să mă scutur de această obsesie voi înnebuni. Și mânat de un imbold de moment traversă strada pietruită și intră într-o cafenea puternic luminată, situată alături de un vechi depozit de materiale navale.

Era un local sărăcăcios, de fapt o cârciumă ordinară, joasă, la demisol. Pardoseala era de piatră, iar mesele din lemn nevopsit. Din tavan atârna la capătul unui lanț vechi o lampă de petrol. Lângă bar un tânăr spaniol, numai în cămașă, își consuma cina compusă din pâine neagră și măsline. La intervale își întorcea capul ca să scuipe sâmburii peste umăr: întoarcerea capului constituia o delicată concesie făcută politeții. Pe lavițele de lemn ședeau câțiva clienți, numai bărbați – toți din categoria celor care-și fac veacul în port. Se uitară curioși la Harvey când se așeză la o masă. Se uită și el la ei, întrebându-se mirat ce căuta acolo; nu știa nici el prea bine cum ajunsese de pe vapor în catedrală și din catedrală în taverna aceea. Dar ce drept avea un om să cerceteze cauza prezenței sale prestabilite în timp și spațiu? Nu era ceva care depindea exclusiv de voință sau de întâmplare, căci nu fusese adus în tavernă la ora aceea anume de un simplu concurs de împrejurări sau de fuga vertiginoasă a clipelor prin infinit; așa i-a fost scris – era ferm convins de asta, deși ideea părea absurdă. Târșindu-și picioarele încălțate cu niște espadrile uriașe,

ospătarul îi aduse un pahar de vin. După ce curăță masa de firimituri cu un șervet de bumbac, puse paharul jos, luă banii cu un aer ofensat și se întoarse la măslinele lui.

Harvey ședea cu capul în piept, uitându-se la vinul negru din fața lui. Apoi ridică paharul și îl goli. Nu se mai temea: se lecuise de dorința aceea stupidă din trecut de a se ameți; o simțea cu toată ființa lui. Cum de-și închipuise că putea găsi o scăpare în băutură? Acum știa că nu-i adevărat. Starea lui devenise alta și chiar el însuși devenise un alt om, de nerecunoscut.

Scoase un oftat neauzit și-și ridică privirea. Fără voia lui fu atras de o priveliște neașteptată. Un om se oprise în fața intrării. Stătu acolo un moment uitându-se înăuntru, apoi se aplecă repede și trecu pragul. Era Corcoran.

În același moment îl zări pe Harvey. Se uitară unul la altul, apoi Corcoran traversă încăperea, se așeză la masă și-și șterse fruntea. Seninătatea lui obișnuită dispăruse fără urmă; arăta trist și necăjit; avea obrazul plin de praf, brăzdat de dâre de sudoare – ca și cum ar fi alergat în mare grabă. Fără să-i adreseze un cuvânt lui Harvey, comandă răstit de băut, își băgă batista în buzunar și mută scaunul în colțul de unde putea să vadă ușa. Când i se aduse băutura, trase o dușcă zdravănă, își șterse buzele cu podul palmei, apoi se răzgândi, bău din nou, răsuflă adânc și-și drese glasul. În cele din urmă zâmbi, dar era un zâmbet de îndoială care ascundea o tulburare adâncă.

— Ce bine că te-am întâlnit, declară el clătinând din cap. Că dacă nu aveam o pereche de picioare atât de iuți, dracu' știe de ne mai întâlneam pe lumea asta.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Harvey.

— Ce s-a întâmplat? mârâi Corcoran. O poveste foarte tâmpită. Și este numai din vina lui Bob Sinnott, deși poate n-ar trebui s-o spun, Dumnezeu să-l ierte, că acuma-i mort și îngropat.

Harvey se uită la el în tăcere. Cu o clipă în urmă gândurile îl purtaseră asupra problemelor înalte ale vieții; în urechi mai răsuna o profeție a destinului său. Avusese o viziune tulbure, simțise chemarea unui mesaj din trecut. Și iată, acum îi era impusă inevitabil prezența acestui irlandez cu lamentația lui fantastică împotriva unui oarecare Sinnott „mort și îngropat". Nu există oare o ierarhie a valorilor în lumea asta? Numai fenomenul acesta tragicomic al căderii de pe culmi?

Se frământă neliniștit, își înăbuși un suspin și în cele din urmă întrebă:

— Este vorba de omul căruia îi ziceai Profesorul?

— Exact, strigă Jimmy, supărat din cale-afară. Chiar el, care m-a chemat încoace, mi-a scris și mi-a cerut să mă asociez cu el, mi-a promis marea cu sarea; Sfânta Fecioară să-l ierte în purgatoriu. Zicea

că are un fel de parc de distracții pe lângă arena de tauri, ceva ca un bâlci; și că lucrurile de felul acesta merg foarte bine prin părțile astea, cel puțin așa zicea el, Dumnezeu să-l ierte. Adevărul este că Bob a umblat toată viața lui după cai verzi pe pereți. Dar aș fi vrut să vezi și dumneata locul acela! Pe Sfânta Cruce, voia să mă bage în mare bucluc, cum mă vezi și cum te văd! Nu pot să-mi vin în fire, când mă gândesc că Bob voia să mă bage la apă.

— Ce vrei să spui?

Jimmy făcu un gest amărât cu mâna.

— Acum îmi dau seama că Bob începuse să se ducă la fund când mi-a scris scrisoarea aceea. Era băgat până în gât în încurcături și avea datorii până peste cap. Împrumutase bani pe bază că voi veni eu ca să mă asociez cu el. Pe legea mea! Dacă poți să-ți închipui ceva mai năstrușnic ca asta! N-am văzut în viața mea un om ca Profesorul, care să ticluiască mai bine o poveste.

— Nu i-ai promis niciodată că ai să-ți bagi banii în afacerea lui?

Corcoran fu apucat de un acces puternic de tuse care îl chinui îndelung și-i aduse tot sângele în obraji. În cele din urmă ridică o privire șireată și întrebă:

— Ei, cum poți să spui așa ceva?

Se lăsă o tăcere adâncă.

— Înțeleg, spuse Harvey ironic. Dar dacă omul a murit, înseamnă că totul s-a terminat.

— Bineînțeles, mai ales că e mort de-a binelea, exclamă Jimmy. L-au doborât frigurile alea blestemate care bântuie în oraș. Dacă ar fi murit și el ca omul, acu' o lună sau două, ar fi fost cu mult mai bine. Dar să dea ortul popii taman în ajunul sosirii mele, asta-i culmea neobrăzării. Jimmy era atât de revoltat încât Harvey, aducându-și aminte de declarațiile pompoase despre „o asociație într-o mare afacere” și despre performanțele extraordinare ale „Profesorului”, nu-și putu stăpâni un zâmbet.

— Va trebui să te întorci pe vapor împreună cu mine. Nu cumva asta este ceea ce te supără?

— Ba nu sunt supărat deloc. Pe cinstea mea, nu mă necăjesc nici atâtica. Pur și simplu îmi pare rău că mi s-a putut întâmpla tocmai mie una ca asta.

— Vrei să spui, că i s-a putut întâmpla lui Sinnott?

— Ba mie, declară Corcoran cu necaz. Ți-am spus că Bob datora o mulțime de bani. Și aș fi vrut să-l vezi pe cuțitarul ăla căruia îi era dator. Dacă vrei să știi, era acolo cu o bandă de derbedei cu pielea măslinie după el, atunci când am ajuns la barăcile lui Bob – mă aștepta pe mine înarmat cu telegrama pe care am expediat-o din Las Palmas și mai avea pe lângă asta și vreo două scrisori de-ale mele… Au venit la mine de parcă eram un Cresus, căutând să mă facă

răspunzător pentru ceea ce împrumutase Bob. Eu, dacă vrei să știi, mă zbat în propriile mele dificultăți financiare. Pe cinstea mea, s-au repezit la mine ca o haită de câini de vânătoare. Și jur că ar fi pus mâna pe mine dacă nu eram destul de deștept ca s-o iau din loc. Răsuflă adânc, luă paharul, îl duse la buze și adăugă: Așadar, iată-mă aici viu și nevătămat. Încă nu s-a născut omul care să-i vină de hac lui Jimmy C.

Începuse să-și recapete buna dispoziție, când deodată se opri eu gura căscată și puse paharul jos neatins.

În pragul tavernei stăteau trei bărbați. După ce-și rotiră privirea prin încăpere, aparent fără niciun interes și fără să se oprească nicio clipă asupra lui Corcoran, intrară înăuntru cu băgare de seamă și se așezară la masa de lângă ușă.

— Fir-ar să fie, mormăi Jimmy printre dinți.

Harvey se întoarse și se uită la cei trei. Arătau înspăimântător. Unul dintre ei, scurt și îndesat, cu fața smeadă își aprinse o țigară și cu un gest insolent aruncă chibritul jos. Ceilalți doi stăteau răsturnați pe laviță cu un aer indolent și obraznic, dând parcă a înțelege că deocamdată se mulțumeau să aștepte. Cel mai înalt dintre ei purta o pelerină ca să-l apere de răcoarea nopții. La un moment dat o aruncă de pe umeri cu o afectare trufașă. Cel de al treilea era îmbrăcat cu un pulover alb și murdar, iar în picioare purta niște espadrile rupte; pe cap avea o caschetă jerpelită, cu cozorocul crăpat, care-i cădea peste ochi ca o aripă frântă.

Între timp, ospătarul se apropie de ei în mare grabă și cu un respect vădit execută comanda aducându-le la masă o sticlă de vin. Desfundă sticla, șterse servil paharele cu șorțul și turnă vinul; apoi stătu cu capul plecat ascultând ceea ce-i spunea individul voinic și îndesat. Omul vorbea tare, cu multe exclamații ironice, arătând cu degetul mare în direcția lui Corcoran. La urmă ospătarul dădu din cap și se apropie de Corcoran.

— El Brazo, spuse el privind într-altă parte, El Brazo spune că trebuie să plătești.

— Să plătesc?

Ospătarul se întoarse spre grupul de la ușă așteptând o încurajare; văzând că cei doi dau din cap aprobativ, continuă:

— El Brazo spune că dumneata vei plăti vinul.

Corcoran se îndreptă pe scaun, își umflă pieptul; fața i se aprinse de furie; împinse coatele în lături ca și cum ar fi vrut să-și facă loc prin mulțime.

— Vasăzică, ăștia își închipuie că am să cumpăr șandramaua, mârâi el și spuse ospătarului pe un ton ridicat, ca să-l audă toată lumea: Spune-le că nu plătesc nimic. Spune-le să se ducă dracului și să-i ardă focul!

Toți cei prezenți încremeniră și ascultau atenți. În aer se simțea miros de încăierare.

Harvey interveni:

— Nu fi prost, spuse el răstit, doar n-ai de gând să te iei la bătaie în bomba asta.

— Ba să fie bătaie, fir-ar ea afurisită! zbieră Jimmy. M-am săturat de cuțitarii ăștia. Clocotea de mânie. Își încheie haina și se întoarse spre ospătar: Spune-i lui Brazo din partea mea că e o jigodie galbenă și murdară. Și mai spune-i că nu-mi place mutra lui, iar la urmă spune-i că n-o să vadă de la mine niciun sfanț nenorocit.

Ospătarul ridică din umeri și se uită într-o parte.

— Poate că i-o spui chiar dumneata. El Brazo zice că-i datorezi niște bani. El Brazo este matador. A ucis mulți tauri.

— Tauri, repetă Jimmy, și chiar mai mult decât atât.

— Da, îngână chelnerul, și chiar mai mult decât atât.

În timpul acesta bărbatul cel scund se ridicase în picioare. Urmat de prietenii săi, se apropia încet cu o mână ascunsă după jiletcă, cu ochii amenințători.

— Așa, spuse el rânjind. Și acum ai să-mi plătești pentru ceea ce mi-a furat tovarășul tău. El a furat de la mine, El Brazo, cunoscut pentru cinstea și curajul său, o sută de pesetas. Așa, ai de gând să-mi plătești?

În încăpere se lăsă o tăcere încordată. Se auzi un suspin general de așteptare când Harvey se ridică în picioare, la fel și Corcoran, care răsturnă scaunul.

— Pleacă de aici, zbieră el, repezindu-și bărbia înainte, ori te pocnesc de nu te vezi.

În aceeași clipă celălalt făcu o mișcare fulgerătoare cu brațul. Dar Corcoran i-o luă înainte. Pumnul lui uriaș îl nimeri pe El Brazo drept în bărbie. Zgomotul loviturii răbufni în încăpere și El Brazo se retrase curajos spre dușumea. În timp ce se rostogolea, în ochii lui se aprinse un licăr vag de uimire, apoi trupul i se lovi de lespezile de piatră și nimeni nu se mai ocupă de el. Cât ai clipi, începu un vacarm de nedescris. De pretutindeni porniră strigăte și toți se repeziră de-a valma. Ospătarul sări în spatele tejghelei. Cineva zvârli o sticlă. Iar Harvey și Corcoran încercară să-și croiască drum spre ieșire.

Erau aproape de ieșire când deodată printr-o breșă în învălmășeala generală, tovarășul înalt al lui El Brazo aruncă un cuțit. Totul se petrecu fulgerător. Harvey zări ceva lucind în aer și cuțitul se înfipse în brațul lui Jimmy. Încercă să treacă înainte, alunecă, apoi cineva ridică un scaun și-l lovi cu putere în creștetul capului. Văzu negru în fața ochilor. Frânturi de strigăte, tropăit de picioare ajungeau până la el parcă de la mari depărtări; niște oameni se înghesuiau în jurul lui, pe urmă îl simți pe Corcoran trăgându-l cu o violență sălbatică prin mulțime. Afară îl învălui aerul rece al nopții, iar prin creierul său

tulbure trecu inexplicabil un gând: avusese dreptate. Nu era o întâmplare, ci ordinea prestabilită a lucrurilor. Așa i-a fost scris. Își dădea seama vag că Jimmy îl sprijinea în timp ce coborau strada. Apoi totul se cufundă din nou în beznă.

16.

Harvey deschise ochii. Era culcat pe o sofa de pluș roșu într-o odaie mică în care plutea un miros cald de cafea, ceapă și fum de țigară. Își simțea ceafa înțepenită și capul îl durea îngrozitor. Zăcea nemișcat lăsând odaia să se materializeze treptat din ceață și să îmbrace contururi mai precise. Lucrurile deveniră mai limpezi. Pe consola șemineului se distingea un ceas de marmură verde, o cutie de țigări de foi, doi cocheri spanioli din porțelan cu urechile blegi și o expresie încremenită de devotament, iar deasupra atârna un text brodat: „Doamne, binecuvântează căminul nostru fericit”. Pe pereții acoperiți cu tapete maronii oribile spânzurau tablouri în ulei cu rame aurite și țipătoare; Ormonde câștigând Derby-ul, o Madonă multicoloră între doi serafimi, un bărbat cu barbă în costum de navigator, apoi o fotogravură reprezentând o femeie goală, zâmbitoare și impudică.

Închise ochii ca să nu mai vadă. Desigur, trăia un coșmar: totul era prea oribil ca să fie real.

Dar nu era un vis. Lumina vie a soarelui se revărsa în cameră prin fereastra închisă. Era dimineață. Își mișcă capul cu grijă. Mai încolo, lângă masa așternută pentru dejun, ședea cu picioarele încrucișate și o țigară de foi între buzele strânse cu afectare însăși Mama Hemmingway. Parcurgea cu ochii ei ca două mărgele coloanele unui ziar.

Harvey se uită la ea cu o privire fixă, își umezi buzele și în cele din urma reuși să articuleze:

— Cum am ajuns aici?

Ea nu-și ridică ochii de pe ziar, ci continuă lectura trăgând cu poftă din țigară. După un răstimp, lansă cu malițiozitatea ei inimitabilă:

— Vasăzică, te-ai trezit, drăguțule. Te-ai odihnit bine? Apoi foșni ziarul și-și mută ochii pe o altă coloană, asupra căreia păru să-și concentreze întreaga atenție. Vreau să sper, din mila Domnului, că ai dormit bine și *comodo*. Dacă nu, atunci ne vom plânge. Asta e, vom adresa o plângere către administrație. Și, asta sunt eu.

El își duse mâna la cap și îl palpă cu grijă. Imediat, ca și cum ar fi așteptat acest semnal, femeia se întoarse spre el și rânji:

— Ei, ia te uită, spuse afabilă. Te pomenești că-l doare? L-o fi lovit poate careva? Ce om rău! Rușine, rușine să-i fie! De ce oare nu pot oamenii să fie politicoși și bine crescuți când au norocul să întâlnească un gentleman atât de manierat și distins ca Domnia voastră?

Ochii lui Harvey se opriră din nou asupra ei.

— Drăguțul de Jimmy te-a adus. Pe furtună, orice fel de port e bun. Știi cum vine asta. Dar mi-a făcut din pricina asta o întreagă dandana. Mi-a stricat bunătate de vânzare aseară și pe deasupra mi-a murdărit

de sânge tot covorul din salon. Noroc că e de culoare vânătă. Poftim! Ia și mănâncă ceva! Făcu un gest brusc spre masă. Stai colea și gustă un pic. De ce-oi fi făcând asta, habar n-am. Am să mă trezesc într-o bună zi cu o pereche de aripioare – pe onoarea mea îți spun.

— Unde e Corcoran? întrebă el.

— Lasă-l că n-are nimic. E viu și nevătămat. Doarme jos într-un pat. Nu e decât un fleac. O mică zgârietură pe braț și atâta tot. Și-a luat gustarea acum o oră! A înghițit aproape o litră de șuncă, ca un câine flămând.

Harvey se ridică în picioare. Apoi, cu pași nesiguri, se apropie de fereastră și se uită afară. Camera era la etaj și în fața lui, dincolo de strada liniștită, se întindea țărmul mării, golful, debarcaderul ieșit în afară, asupra căruia privirile lui, rătăcind în neștire, se opriră deodată perplex.

Se uită îndelung la locul gol unde acostase în ajun vaporul lui și o exclamație de surpriză îi scăpă de pe buze. Înălțându-și capul instinctiv spre orizont, descoperi o șuviță subțire de fum care putea să fie un vapor. Se putea foarte bine să fie *Aureola.* Nu era sigur; știa numai atât: vaporul lui nu mai era acolo.

Se întoarse încet și întâlni ochii care-l pândeau tot timpul cu o curiozitate plină de viclenie.

— De ce nu i-ai anunțat? i se adresă el cu reproș. Pe Renton sau pe oricare altul. Puteai să faci cel puțin atâta lucru!

Ea chicoti încet; apoi începu deodată să râdă în hohote, cu veselia ei obișnuită și lovi cu palma peste masă.

— Ia uitați-vă la el! strigă ea. Numai uitați-vă la el! Nu vezi că ăsta-i cel mai bun renghi al Mamei Hemmingway? *Carajo*! Mă prăpădesc de râs. Râdea ținându-se cu mâinile de burtă. Știam… Știam că Renton n-o să aștepte nici dacă ar fi Bunul Dumnezeu. Am văzut vaporul plecând chiar de la fereastra asta. Dar am văzut cât ești de obosit, puiule. Așa că te-am lăsat să dormi. Se cutremură iarăși de râs, apoi se opri și schimbă tonul: Hai, vino aici, spuse ea mișcând farfuriile îmbietor. Nu mai fi supărat. Mănâncă ceva. Eu am mâncat, așa că nu te uita la mine. Iată, ai aici niște salam și roșii. Ia ce crezi că o să-ți priască.

El o privi încruntat, după care apropie un scaun și se așeză la masă fără s-o slăbească din ochi.

— Asta-i treaba! strigă ea în timp ce împingea mâncarea spre el. Pe ce am mai sfânt, n-aș fi crezut, atunci când erai atât de politicos cu mine pe vapor, că voi avea cinstea să-ți înapoiez amabilitatea și încă cu dobândă. *Carajo,* nu. Uite că s-a răcit cafeaua! Am să spun să-ți aducă alta, fierbinte.

— Mulțumesc! Poate că o să te miri, dar mi-e foame.

În timp ce Harvey își ungea un corn cu unt, ea întinse mâna și trase

de șnurul clopoțelului. După scurt timp apăru o tânără fată spaniolă. Purta o fustă largă de culoare roz și era încălțată cu pantofi cu tocuri înalte pe piciorul gol; părul îi cădea peste pieptul tânăr și plin în două meșe strânse neglijent; surâse întâi către Mama Hemmingway, apoi, mai galeș, către Harvey.

— Hei, Cuca, adu niște cafea. Să fie fierbinte. *Presto, pronto.*

— *Si, señora.*

— Și nu te mai hlizi, Cuca. Că nu fac chef cu acest *señor*.

— *Si, señora.* Dar Cuca ieșind din cameră nu încetă să surâdă și încă mai zâmbea atunci când se întoarse cu ibricul de cafea fierbinte. Nu era un zâmbet amuzat, ci pur și simplu expresia unei bunăvoințe irezistibile care parcă se lipise de ea și de care nu mai putea scăpa.

— Drăguță fată, Cuca asta, spuse Mama Hemmingway după ce fata ieși din cameră. Turnă cafeaua în ceașcă și i-o întinse. După aceea își supse dinții gânditoare. Se fac cinci ani de Vinerea Mare de când a venit la mine. E veselă ca o ciocârlie, destul de manierată și la locul ei. S-a mai îngrășat de atunci. Sancta Maria, acum e o plăcere să te uiți la ea, dar s-o fi văzut când am luat-o. Mamă, Doamne, era mai subțire decât o coadă de șobolan. N-o să-ți vină să crezi, dacă ți-aș spune ce creștere avea. Nimeni nu s-a ocupat de ea. Nu fusese dusă nici măcar la prima împărtășanie când am luat-o la mine. Da, domnule, poți să-mi spui în față că sunt o mincinoasă, dacă n-am dus-o chiar eu la împărtășanie în prima săptămână când a venit la mine.

Harvey nu replică nimic și-și puse o felie de salam pe pâine.

— N-o să-ți vină să crezi, îți spun, repetă ea, cu o convingere duioasă, dar mă port foarte frumos cu toate fetele mele, așa să-mi ajute Dumnezeu. Bineînțeles, aici la mine nu e școală duminicală, recunosc asta. Dar fac o treabă cinstită. Înțelegi? Cu dreptate și fără hatâruri pentru nimeni, iar cui nu-i place n-are decât să plece.

Harvey bănuise vag ce fel de casă ținea Mama Hemmingway Acum bănuiala i se confirma pe deplin. Dar, lucru curios, constatarea aceasta nu-i provocă niciun fel de dispreț sau dezgust. Ceva se schimbase în el. Acum, dimpotrivă, simțea cum urcă spre lumină din adâncul sufletului său o resemnare ciudată. Viața trebuia acceptată însă cum era, fără s-o disprețuiești. Nenorocirile prin care trecuse treziră în el o toleranță, un fel de umilință binefăcătoare de care din păcate fusese lipsit multă vreme.

— E bună cafeaua asta, remarcă el, privind-o peste masă. La fel și cornurile. Aș zice, e mai bine c-am scăpat vaporul decât să fi scăpat gustarea asta.

Surprinsă de remarca lui neașteptată, se îndreptă pe scaun și se puse imediat în gardă.

— Ia ascultă, cocoșelule, ce-i cu dumneata? Lasă-te de bancuri. Să știi că cu mine nu-ți merge.

— Dar nu fac niciun fel de bancuri. Îți apreciez ospitalitatea mai mult decât îți închipui.

Femeia își scutură cerceii cu un aer ofensat.

— Dumneata nu ești un om cu suflet darnic. Asta-i nenorocirea cu dumneata, domnule dragă. Îți închipui că le știi pe toate. Te-ai cocoțat pe un tron și te uiți la toți de sus. Dar mai ai multe de învățat. Crede-mă, așa este, cum îți spun. Eu te-am găzduit aici și ți-am dat de mâncare pe degeaba, prietenește, iar dumneata în schimb mă scuipi între ochi. Ce-ar fi să te porți mai cumsecade? Încearcă să înveți un lucru pe care nu-l găsești în cărți. Apucă ziarul dintr-o mișcare și începu să-l citească indignată.

El o cercetă atent cu o umbră de zâmbet:

— Poate că am învățat mai multe decât îți închipui… Poate că în ultimele zile m-am gândit și eu la câteva lucruri.

Ea îi aruncă o privire bănuitoare și se întoarse la ziarul ei.

— Poate că te-ai gândit și la ceea ce vei face în Santa, cocoșelule. Poate că ești destul de deștept ca să te gândești măcar la asta.

— Ai ceva să-mi propui?

Mereu neîncrezătoare, îi răspunse cu un zâmbet în colțul gurii:

— Rămâi aici, dacă vrei. Și vei avea ocazia să te convingi că nu sunt chiar atât de neagră cum mă crezi dumneata. Despre toți îți închipui numai lucruri rele, asta e. Dacă vrei să știi adevărul, n-am știut că vaporul ăla afurisit a plecat. Credeam că nu ridică ancora până după-amiază. Acum o oră, când m-am uitat pe fereastră și l-am văzut în largul golfului era să mă lovească damblaua. Eu nu-ți doresc niciun rău. N-ai decât să rămâi aici, dacă vrei. Fă ce-ți place, cum a zis cucoana aia care a aruncat o banană unei foci: dacă vrei o mănânci, dacă nu o lași.

Harvey ședea zâmbind ușor, fără cea mai mică urmă de dușmănie. După o pauză lungă ea își ridică ochii și-l privi scrutător. Apoi lovi ușor cu palma ziarul din fața ei.

— Dacă te interesează să lucrezi ceva, de ce nu te-ai duce la Laguna? Doar ești doctor, nu? Cel puțin așa am auzit. Și acolo bântuie o molimă cum nu s-a mai pomenit de mult. Mor oamenii pe capete cât ai zice pește. Medicul spaniol a făcut aripi – scrie în *Gaceta* de azi-dimineață. Este al doilea care s-a dus să cânte la harpă în paradis. Iar celorlalți nu pare să le placă *destajo mucho mucho.* De ce n-ai încerca dumneata?

El încercă să fărâmițeze bucățica de corn și se uită la ea în tăcere.

— Da, de ce nu? repetă el ca un ecou.

În ochii ei ca două mărgele se aprinse iarăși licărul acela malițios în timp ce-i cerceta fața cu atenție.

— Cred că nu-ți pasă dacă peste câteva zile te vor duce de acolo într-o ladă neagră de scânduri, insinuă ea perfidă. Dumneata nu ești

omul căruia să-i pese de așa ceva.

El abia îi percepea cuvintele. Se gândea la situația lui și la destinul care-l mâna inexorabil pe un drum prestabilit. Da, va merge acolo, va merge neapărat. Cum de nu se gândise la asta până atunci? Ceva mai profund decât o simplă întâmplare pusese la cale lucrurile. Avea senzația stranie că acesta era un moment pe care îl așteptase de mult.

— Va trebui să te duci în satul Hermosa, urmă ea. Sus la Casa de Los Cisnes. Este casa de unde a pornit molima. De altfel este un loc cam ciudat. Nimeni nu se apropie prea mult de această casă, nici chiar pe vreme bună. Totul e numai o paragină. Iar ea e pe jumătate nebună, vorbesc de cucuveaua aia bătrână care o stăpânește.

— Voi merge acolo, își spuse el din nou. Da, trebuie să mă duc. Îndemnul acesta devenea tot mai stăruitor și repetă ca pentru sine: Casa de Los Cisnes.

Se făcu liniște. Femeia își întoarse spre el fața rumenă și lucioasă și-l studie pe furiș, plină de curiozitate.

— Văd că nu-ți lipsește curajul, constată ea pe neașteptate. Trebuie să recunosc acest lucru. Se corectă în grabă. Dar, pe cinstea mea, ai să îngrași pământul dacă te duci.

El își împinse scaunul la o parte și, parcă tras de o mână nevăzută, se ridică de la masă și porni spre ușă.

— Sancta Maria, țipă ea uimită. Doar n-ai să pleci *pronto.* Trebuie să te odihnești. Și, la naiba, ar trebui mai curând să te bărbierești și să te speli puțin.

— Nu plec încă, răspunse el. Mă duc să-l văd pe Corcoran. E timpul să mă uit la brațul lui.

— Atunci, să fii sănătos. Nu te repezi la mine, că mă apucă leșinul. Și nu pleca fără mine, că ai să nimerești unde nu trebuie.

Îi făcu cu ochiul, strivi mucul țigării pe o farfurie și se ridică pe picioarele ei minuscule. Îl conduse pe un palier câteva trepte de lemn neacoperite, și merse de-a lungul unui coridor îngust în care plutea un miros de aer stătut. De jos se auzea țăcănit de vase de bucătărie, hohote de râs, glasuri ascuțite de femei care se ciorovăiau între ele.

Pe urmă, cu un aer mândru, Mama Hemmingway apucă o clanță și deschise larg ușa unui dormitor spațios destul de murdar având la mijloc un pat cu tăbliile aurite și acoperit cu o plapumă viu colorată, plină de pete. Iar în mijlocul patului trona Corcoran. Îmbrăcat numai în cămașa lui vărgată, albastru cu roșu, ședea sprijinit în perna de un aspect îndoielnic, cu un aer de nepăsare placidă.

Avea brațul bandajat, pe nas ochelarii cu ramă metalică, iar pe genunchi nelipsitul Platon, zdrențuit și cu colțurile îndoite ca niște urechi pleoștite de ogar. Își mișca buzele încet și nu-l auzi intrând.

— Trezește-te, bunico, strigă Mama Hemmingway. Uite, a venit Scufița Roșie să te vadă. N-ai putea să zâmbești puțin și să arăți mai

mulțumit? Dumneata, care mi-ai murdărit de sânge cel mai bun covor din casă.

Jimmy își înălță capul și clipi ca o bufniță. Se uită prin sticlele ochelarilor la Harvey și exclamă, afectând o uimire și o bucurie oarecum exagerată:

— Ia te uită, ce plăcere neașteptată în dimineața asta. Respectați-mi emoția, vă rog, căci am crezut că ai plecat și m-ai părăsit fără un cuvânt de bun rămas. Dar spune-mi repede cum se face că nu ești pe vapor?

— Vaporul a plecat fără mine.

— Nu mai spune! se miră iarăși Corcoran. Asta este chiar culmea ghinionului.

— Hai lasă, lasă, i-o reteză Harvey. Ai știut tot timpul că vaporul a plecat.

— Asta-i bună! stărui Corcoran cu un surâs lingușitor către Mama Hemmingway. După ce am avut atâta bătaie de cap ca să-l scot din încurcătură, să se poarte cu mine în felul acesta? Dar nu face nimic! Se întoarse spre Harvey. Este o bucurie să te știu alături de mine și o consolare pentru ochii mei întristați să te văd iarăși pe picioare.

Harvey se apropie de pat și începu să dezlege bandajul.

— Cum merge? întrebă scurt. Se aplecă și cercetă rana de cuțit care îi străpunsese superficial tricepsul.

— Fii liniștit, nu simt mai nimic. Pentru un om ca mine care a primit și a dat la viața lui lovituri serioase asta nu-i altceva decât o împunsătură de ac. Singura mea dorință este ca într-una din zilele următoare să-l întâlnesc pe individul acela galben care mi-a făcut-o.

— Câteva zile de odihnă, și ai să te faci bine, spuse Harvey. Schimbă pansamentul, strânse iar bandajul și se ridică în picioare. Apoi vocea îi deveni deodată mai aspră: Până atunci mă duc la Laguna, declară el detașat. Vreau să văd ce-i cu epidemia aceea acolo.

La auzul acestor cuvinte, Jimmy își frecă bărbia gânditor.

— Mă rog, spuse el în cele din urmă, foarte frumos. Dar eu ce să fac? Deocamdată afacerea mea a căzut baltă. Nu știu încotro s-o apuc. Pe onoarea mea, ar fi mai bine să vin cu dumneata.

— Nici vorbă de așa ceva. În primul rând, nu poți părăsi patul înainte de câteva zile.

— Atunci vin după dumneata îndată ce mă pun pe picioare. Pe cinstea mea, n-ai să te descotorosești de mine așa cu una, cu două. Te voi urma imediat ce voi pune piciorul în pământ.

— N-are rost, stărui Harvey. N-am nevoie de dumneata.

— Cu atât mai bine, răspunse Jimmy cu zâmbetul lui dezarmant. Am să vin special ca să-ți fac în necaz. Căută sub pernă cu mâna lui sănătoasă și cu un gest solemn își luă priza de tutun.

17.

În seara aceleiași zile, când soarele scăpăta după versantul vestic al Piscului, Harvey porni pe jos spre Hermosa – satul situat mai în vale de Laguna. Drumul era lung și urcușul greu, căci imediat după ieșirea din oraș începea să urce pieptiș în povârnișuri scurte și repezi. Dar cu un fel de încăpățânare sălbatică, bizară, hotărâse să facă drumul pe jos. Într-un fel, efortul fizic pe care și-l impunea îi domolea zbuciumul sufletesc, căci pe măsură ce se cățăra tot mai sus în aerul rarefiat, iar pantofii i se acopereau de praf și fruntea de sudoare, simțea cum coboară în el o liniște binefăcătoare. Mergea cu fața spre asfințit, o fărâmă întunecată în acel fluviu scânteietor de lumină care se revărsa peste crestele de lavă ale muntelui Telde. Deasupra buzei vulcanice plana, asemenea unui rotocol de abur, un nor alburiu și fin. Cerul cânta o simfonie de culori pe care pământul o repeta ca un ecou. De o parte și de alta a drumului bananierii își lăsaseră în jos frunzele grele, de un verde închis. Frunzișul sfâșiat de vânturi părea inert în aerul cald și transparent. Ochiurile rotunde de apă sălcie, galbenă ca aurul și tot atât de prețioasă, zăceau nemișcate, clipind abia vizibil, prin frunzișul plantației. Trei capre de munte se opriseră lângă unul din ele ca să-și astâmpere setea. Harvey merse mai sus și trecu printr-o pădurice de eucalipți înalți și zvelți ca niște cedri, ce-și răspândeau mireasma în aerul din jur. Pe urmă drumul se deschise larg, arborii rămaseră în urmă și la picioarele lui se întindea în depărtare golful liniștit, cu vaporașele lui mici ca niște jucării și catargele subțiri și ascuțite. În jurul golfului orașul se așternea ca în palmă cu logiile și balconașele sale ce se desenau în perspectivă ca niște guri deschise, însetate de aer, cu mulțimea de acoperișuri înghesuite, printre care Barranca Almeida își strecura apele cu luciri de argint. Dar această priveliște dispăru după o nouă cotitură a drumului și în locul ei se înșiruiau acum podișuri goale și reci de bazalt. Stâncile de lavă și bolovanii uriași îi atraseră privirea.

Se afla pe drum de aproape un ceas. Puțin mai târziu trecu prin cătunul La Cuesta: o mână de căsuțe; moaște sub sticlă, lumina pâlpâitoare a lumânărilor, o bisericuță cu pereții albi. Totul părea pustiu sau adormit. Lăsă în urmă cătunul și urcă mai departe pe drumul ce începea să se îngusteze. Curând, cam la o milă distanță unde cărarea făcea un cot brusc, îi apăru în față silueta măruntă a unei fete care înainta încet ducând pe cap un urcior cu apă. Grăbi pasul și o ajunse din urmă.

— *Señorita,* întrebă el în spaniola lui chinuită. Acesta este drumul spre Hermosa? Satul acela de lângă Laguna.

Fără să se oprească și fără să miște capul pe care balansa urciorul

greu, fata îi aruncă o privire piezișă. Purta o bluză roșie decolorată și ruptă. Avea ochii negri strălucitori. Se ținea dreaptă și mergea legănându-și șoldurile cu o grație firească. Între degetele subțiri și murdare ale mâinii stângi ținea o floare galbenă. Nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani.

— San Cristobal de la Laguna, spuse în cele din urmă, apoi repetă: la Laguna.

— Da. Am apucat pe drumul bun?

— Drumul? Este Drumul Regelui.

— Drumul Regelui?

— *Carretera real.* Drumul cel vechi. Sigur că-i un drum bun.

— Bine, dar drumul ăsta duce la Laguna?

Conversația părea s-o amuze; zâmbi, descoperindu-și dinții de un alb strălucitor; dacă nu i-ar fi fost teamă să nu răstoarne urciorul, probabil că ar fi râs.

— *Ay de mi,* ofta ea, ce obosită sunt de căratul apei! Apoi parcă uită cu totul de el. Merseră alături în tăcere o bună bucată pe cărarea șerpuită care părea că nu se mai sfârșește. Fata așteptă până trecură de un pâlc de arbori de plută, apoi întinse alene mâna în care ținea floarea și-i arătă ceva.

Harvey își ridică fruntea. Acolo, destul de aproape, deasupra unui rând de ziduri acoperite de iarbă se înălțau turnurile întunecate ale unei vechi fortărețe.

— De la Laguna, repetă ea. San Cristobal de la Laguna. Vorbele ei aveau o armonie ciudată.

— Bântuie molima în oraș? întrebă el.

— *Si, señor.*

— Sunt mulți bolnavi?

— *Si, señor.* Apucă floarea între dinți și începu să-i mestece vrejul cu indiferență.

— Vreau să ajung la Hermosa. La Casa de Los Cisnes. Poți să-mi spui în ce parte se află?

Fata îi aruncă iarăși o privire piezișă. Luă floarea din gură, între două degete, ca pe o țigară.

— Acolo sunt cei mai mulți bolnavi. La Laguna s-a terminat. Dar la Hermosa nu s-a terminat încă.

— Vreau să merg acolo.

— Nu s-a terminat încă, repetă ea și adăugă cu un aer atotștiutor: Jesu-Maria. E un blestem acolo.

Merseră iarăși un timp în tăcere, apoi cam la un sfert de milă de oraș, fata se opri brusc și arătă cu floarea galbenă ofilită spre o potecă ce se abătea din drum.

— Iată! spuse liniștit. Pe aici trebuie s-o iei, *señor,* dacă vrei să ajungi acolo.

Poteca pe care i-o arătase pornea de la șoseaua principală și tăia o pădurice de pini. După ce-i mulțumi, Harvey apucă pe cărare. În timp ce intra în umbra copacilor simți că fata îl urmărește cu privirea și instinctiv se întoarse. Într-adevăr, așa era. Stătea locului și se uita după el; sub ochii lui își îndreptă urciorul pe cap, își făcu cruce și se îndepărtă grăbită. Aproape în aceeași clipă soarele coborî dincolo de linia depărtată a orizontului. Aerul se răci brusc. Harvey avea impresia că pe fața lui se plimbă niște degete înghețate.

Pădurea era sumbră, poteca îngustă, străbătută de rădăcini groase și tari ca piatra. Crengile plecate atârnau grele conspirând în șoaptă pe întuneric. O piatră de care se împiedică se rostogoli la vale și căzu în adâncul unei râpe. La zgomotul acesta copacii se strânseră parcă și mai mult unii în alții, înspăimântați; o adiere de vânt trecu printre crengi stârnind un șuier tainic.

Tăcerea sinistră a crângului i se furișă în suflet și-l umplu de melancolie. Și ar fi rătăcit astfel prin obscuritate mai departe, tot mai departe ca o nălucă, până la contopirea totală cu întunericul fără fund. Dar deodată, cam la vreo sută de pași înaintea lui copacii începură să se rărească; trecu peste un podeț de lemn și ieși din nou la loc deschis unde văzu o casă înconjurată de o grădină. Era o proprietate mică, dar bănui imediat că era locul pe care-l căuta – o vale cu pământ roșu și gras alimentată de o șuviță prețioasă de apă care abia se mai zărea de sub vegetația luxuriantă ce acoperea malurile. Dar oricât de rodnic părea pământul, oricât de bogată vegetația, întreaga plantație dădea o impresie de paragină: grădina era năpădită de ierburi, neîngrijită, dar de o frumusețe sălbatică, fecundă și primitivă.

Uitându-se prin uriașa poartă de fier forjat, Harvey își ținu respirația furat de ceea ce vedea: pretutindeni numai flori, și ce flori! O revărsare nebună de culori în lumina crepusculară: mase de azalee sălbatice îi săgetau ochii cu roșul lor violet, irișii suavi pluteau parcă pe o mare de opal; un vrej de convulvulus purpuriu își răsucea trompetele printre valurile de granadilla; orhideele se repezeau spre cer cu aripile lor albastre și galbene într-un zbor perpetuu; și peste toate acestea unduiau albe și parfumate florile de frezia ca o dantelă fină de spumă.

Tresări și încercă să se reculeagă. Apucă clanța de alamă a porții, o răsuci, o scutură, se propti cu umărul de barele ruginite. În zadar: poarta era încuiată. Dar nu avea importanță – gardul viu care împrejmuia proprietatea avea din loc în loc deschizături de trecere, ceea ce se potrivea pe deplin cu paragina din jur. Dădu să plece, când deodată privirea lui, alunecând peste poarta masivă, se opri asupra arcadei uriașe pe care se vedea o stemă gravată în metal. Era o lebădă în zbor. O lebădă cu aripile întinse!

Se uită fascinat la emblema lebedei, ce părea vie și plină de un

înțeles ascuns. Casa de Los Cisnes. Într-adevăr. Se opri încremenit, cu răsuflarea tăiată. Cum de nu și-a dat seama mai înainte? Casa de Los Cisnes – Casa Lebedelor.

Rămase multă vreme acolo, cu capul dat pe spate, înfiorat de uimire și de emoție. Casa Lebedelor. Apoi respiră adânc și dădu să plece. Nu era nimic; nu putea să fie altceva decât o simplă coincidență.

Încercă să se scuture de aceste gânduri și după ce făcu trei pași la dreapta, trecu printr-o deschizătură a gardului și apucă pe aleea năpădită de bălării. De fiecare parte a aleii se vedea câte o căsuță de chirpici. Se opri în fața uneia dintre ele, bătu cu putere în ușa îngustă, apoi repetă bătaia. Nu-i răspunse altcineva decât ecoul stins al loviturilor sale. Ușa era zăvorâtă, coloanele ferestrelor închise ermetic, casa părea pustie și părăsită.

Se îndreptă repede spre cealaltă colibă. Aici găsi ușa larg deschisă și putu să vadă interiorul sumbru al singurei odăi pe care o avea. Nu se observa niciun semn de viață. Dar pe dușumeaua de pământ era așternută o pătură cafenie de formă pătrată, iar pe pătură zăcea un mort cu ochii tulburi deschiși, cu gura căscată a mirare. Două lumânări aprinse la picioare aruncau o lumină palidă pe obrazul lui livid, iar parfumul freziilor plutea în aer ca un balsam binefăcător.

Aici nu mai era nimic de făcut. Harvey ieși afară și închise ușa în urma lui. Porni mai departe pe aleea care cotea spre miazăzi, șerpuind ușor către casa ce se profila albă pe coasta colinei și pe fondul întunecat al copacilor. Era o clădire din piatră de culoarea fildeșului, joasă dar cu aspect nobil, o casă impunătoare care cădea în ruină: porticul dărâmat, balconul căzut, obloanele putrede și strâmbe, pereții pătați de umezeală și licheni. Două urne mari de o parte și de alta a intrării zăceau răsturnate într-o rână.

Harvey urcă treptele roase, între crăpăturile cărora creștea un fel de mucegai roșu ca sângele, și trase de mânerul clopotului. Minutele treceau cu o încetineală enervantă. Trase încă o dată de clopot și ecoul răsună inutil în interiorul casei. Într-un târziu o femeie de vârstă mijlocie, îmbrăcată într-o rochie de stambă pătată, întredeschise ușa. Se uită la el bănuitoare prin crăpătura ușii ca și cum ar fi văzut o arătare, până când îl auzi spunând:

— Vreau să vorbesc cu stăpâna dumitale.

Expresia chipului ei încadrat de un păr negru, lins și acoperit cu o basma roșie și galbenă deveni deodată evazivă și speriată.

— E târziu, *señor,* spuse, ziua e pe sfârșite.

— Dar nu s-a sfârșit încă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, *señor*: soarele a trecut dincolo de culmea muntelui. Cred că ar fi mai bine să veniți mâine.

— Trebuie să vorbesc cu ea.

— Dar, *señor, marquesa* e bătrână. Are și așa destule griji, așa că nu

primește pe nimeni.

Făcu doi pași înainte silind-o să se retragă în interiorul vestibulului.

— Spune-i că sunt aici.

Femeia stătea nemișcată și-l cerceta cu privirea în timp ce mâinile ei frământau nehotărâte colțurile șorțului. În cele din urmă se întoarse mormăind și începu să urce scările.

Harvey se uită împrejur. Se afla într-un vestibul înalt cu tavanul încrustat cu arabescuri, în care vocea stârnea un ecou grav, întocmai ca în naosul unei vechi biserici. Lumina slabă, crepusculară pătrundea prin unica fereastră înfundată adânc în zid, deasupra căreia se vedea emblema lebedei în culori șterse. Pe pereții văruiți atârnau săbii curbate în tecile lor. Se aflau acolo probabil de mulți ani și arătau formidabile și grotești totodată, în tăcerea și pustietatea din jur. Sub panoplii o armură ca un corp chircit de cavaler războinic, cu brațele anchilozate și genunchii îndoiți, dar păstrând încă ceva amenințător, cu lancea împinsă înainte și viziera întredeschisă agresiv, părea gata să se năpustească asupra lui Harvey. Întreaga ambianță îl impresionă într-un chip ciudat; îi era aproape teamă să-și miște piciorul. Se simțea vlăguit, cu sufletul pustiu. Sunt ostenit, încercă să se îmbărbăteze singur, am mers prea mult pe jos.

Un zgomot de pași pe treptele de lemn ale scării îl făcu să-și ridice capul brusc. O femeie bătrână și scundă cobora dinspre galeria de la etaj. Venea încet târându-și picioarele tremurânde unul după altul; mâna ei uscată se încleșta ca o gheară de balustrada grea și lustruită. Dar cu toată încetineala ei, se ținea dreaptă, cu distincția proprie rasei. Era îmbrăcată toată în negru, până și bentița care îi ținea părul pieptănat în stil Pompadour era neagră, iar rochia cu trenă și mâneci bufante, cu guler înalt și bogat amintea de moda secolului trecut. Când se apropie de el, Harvey observă limpede semnele senilității. Avea pielea galbenă ca pergamentul, brăzdată de crețuri fără număr, vinele gâtului proeminente ca niște tendoane de pasăre, nasul mic, subțire și acvilin, iar buzele ușor țuguiate. Ochii negri cu pungi sub pleoape erau sticloși. Purta o mulțime de brățări la încheieturile mâinilor, iar pe degete o adevărată galaxie de inele străvechi.

Harvey o salută îndată și se prezentă direct:

— Sunt un medic englez, spuse. Mă numesc Leith. Știu că pe moșia dumneavoastră bântuie friguri galbene, la fel ca și în satul din apropiere. Este o boală foarte periculoasă și am venit să vă ofer ajutorul meu dacă vreți să-l primiți.

Stătea în fața lui ca o statuetă îmbrăcată în negru și ochii ei tulburi, dar încă vii, priveau undeva, dincolo de el, cu o liniște proprie numai celor foarte bătrâni.

— Nimeni nu mai vine pe aici, spuse în cele din urmă, iar vocea ei avea o cadență cântătoare curioasă. Nimeni nu mai vine acum la

marquesa de Luego. E foarte bătrână. Toată ziua stă în camera ei și coboară numai dacă este chemată. Spuneți, vă rog, *señor,* ce altceva ar putea face? Rugăciunile au putere mare, nu-i așa? Așa spunea Don Balthazar. Acum e mort și el, dar Isabel de Luego trăiește. Așa că stă în camera ei și așteaptă să fie chemată. Fără îndoială este o amabilitate din partea dumneavoastră că ați venit la ea.

Da, este cam ciudată, își zise Harvey, auzind-o cum vorbește despre ea însăși. Dar în toată această ciudățenie era un fel de măreție care îl impresionă adânc.

— Nu este câtuși de puțin o amabilitate, spuse el. Mă aflam în Santa Cruz. Am auzit de epidemia pe care o aveți aici – și la Hermosa. De fapt, trebuie să mărturisesc că nu aveam nimic altceva de făcut. Așa că iată-mă aici.

— Este un act de mărinimie, *señor,* și meritul lui e cu atât mai mare cu cât căutați să-l tăgăduiți. A avut grijă cineva de calul dumneavoastră? Și ce doriți de fapt? Am și uitat. *Povre de mi.* Se uită atâtea lucruri. Și atâția au dispărut. Dar trebuie să luați masa. Ascultați sfatul celor mai în vârstă: sigur că trebuie să luați masa.

— Nu-i nevoie, spuse el repede. Să vedem mai întâi unde sunt bolnavii.

— În sat. Acolo sunt mulți bolnavi. Și atâția au murit. Aici la conac toți au murit sau au fugit care încotro. Toți, în afară de Manuela și de mine. Pablo a fost ultimul. Pablo portarul. A murit la amiază. Mai târziu o să vedeți.

Râse cam sinistru și, întorcându-se către femeia care stătea în fund și asculta morocănoasă, exclamă:

— Manuela, domnul va lua cina astă-scară cu *marquesa* de Luego.

Fața Manuelei deveni și mai morocănoasă: făcu un gest de neîncredere.

— Dar, doamnă *marquesa,* cina dumneavoastră este deja servită.

Era o notă de protest în glasul ei, care însă căzu în gol. *Marquesa* îi repetă lui Harvey cu o veselie copilărească:

— Vedeți, cina se și află pe masă. De bună seamă sunteți așteptat. Dar *marquesa*? Și ea și-a pus toaleta ei cea mai elegantă. Totul cade cât se poate de bine, nu-i așa? Poftim, *señor.*

Porni înainte prin vestibul și intră într-o cameră lungă cu pereții lambrisați cu lemn de encina, de culoare închisă și acoperiți de portrete vechi în rame aurite care purtau patina vremii. În rest, dușumelele erau goale, iar pe tavan era pictată o lebădă uriașă. Unul din pereți era ascuns de un enorm aparador din abanos, iar în mijlocul încăperii, pe masa de sufragerie din lemn de nuc, era servită o cină simplă compusă din fructe, friptură rece de pasăre, brânză și lapte.

Ursuză, Manuela aduse un al doilea tacâm, apropie un al doilea scaun greu, tapisat cu piele și după ce aruncă pe furiș o ultimă privire

spre Harvey se retrase.

Marquesa luă loc pe scaun cu un aer ușor afectat, își turnă absentă un pahar de lapte pe care-l lăsă să stea în fața ei. Apoi luă o smochină de pe platou și începu să o taie felii.

— Trebuie să mănânci, spuse, înălțându-și capul delicat ca o pasăre. Cel ce mănâncă cumpătat, postește destul. Brânza e bună. E făcută cu *cardo* din anghinare sălbatică. Niște flori mici albastre, da, flori mici albastre. Le culegeam și eu când eram copil. Și asta n-a fost ieri-alaltăieri.

Harvey luă puțină brânză și o bucată de pâine galbenă uscată; căută să alunge impresia de ireal care îl stăpânea. Ar fi dorit să afle cât mai multe amănunte despre epidemie.

— Cum a început această calamitate? întrebă el.

— Calamitatea, *señor*? Dar ce altceva este viața, dacă nu o calamitate? Cum zice proverbul: Ieși din lac ca să intri în puț. A fost unul cu numele Jose care s-a întors la familia lui. Fusese marinar pe un vas. Pe urmă a murit, și alții după el. Este ceva ca ciuma din Modorra de altădată, care a bântuit în Laguna pe vremea când era rege Ferdinand. Oamenii mai găsesc și astăzi uneori mici grămezi de oase în peșterile din munți. Sunt osemintele guanchilor care s-au retras acolo ca să moară. Asta s-a petrecut de mult, tare de mult.

O întrebă aproape cu venerație:

— Familia dumneavoastră s-a stabilit de multă vreme prin părțile astea?

Privirea ei trecu dincolo de el ca să se cufunde în trecut.

— Dar, *señor,* dumneata nu înțelegi. Ce înseamnă multă vreme? Nici luni și nici ani. *Puneta, no, señor.* Probabil că este mult mai mult decât atât. Se opri visătoare și ridicând mâna își îndreptă privirea spre fereastra închisă prin care se zărea într-un fel de patio întunecat un copac de formă ciudată, cu ramurile netede, tubulare, răsucite bizar ca și cum ar fi fost un animal în spasmele morții. Uită-te colo, *señor.* Este copacul dragonului. E încă tânăr, deși trebuie să aibă vreo patru sute de ani. Nu, nu! Eu nu glumesc de fel. S-au împlinit patru sute de ani de când Don Cortez Alonso de Luego, el Conquistador și Adelantado a venit în casa asta. De aici, împreună cu oștenii săi din Castilia a luptat împotriva guanchilor la Mantasa și la Turnul Refugiului. A fost rănit în Piața Masacrului. De atunci, *señor,* familia de Luego a trăit întotdeauna aici, întotdeauna. Oftă și lăsă mâna ei mică să-i cadă în poală. Acum însă s-au schimbat toate. Fratele meu, odihnească-se în pace, a pierdut, a pierdut totul cu ani în urmă când s-a prăbușit comerțul cu coșenilla. Toată proprietatea era plantată cu cactus de coșenilla. Dar s-a descoperit o vopsea nouă, înțelegi, un colorant preparat numai din chimicale. Și atunci s-a terminat cu coșenilla. Fratele meu, bietul de el, a fost ruinat și a murit acum zece ani. De

atunci nenorocirile s-au ținut lanț. Vin cu carul și pleacă cu fărâma. Lipsa de apă nu împiedică buruienile să crească. Nu e nimeni care să aibă grijă de proprietate. A fost Don Balthazar, dar acum s-a prăpădit și el. *Dios mio,* este trist, *señor,* pentru Isabel de Luego. Este adevărat că-i bătrână, dar cu toate acestea mai iubește încă viața. Cu cât viața trece, cu atât o iubești mai mult. E un proverb din Galicia. Și aici soarele încălzește oasele bătrâne. Te rog, *señor,* mai ia lapte. Este dulce ca mierea.

Își turnă ascultător din laptele cald de capră care făcu un guler de spumă în paharul înalt și îngust. Înțelese totul: femeia aceasta era ultima supraviețuitoare a unei epoci în care predominase principiul nobleții de neam. Fratele ei fusese ruinat de descoperirea vopselelor de anilină și după moartea lui rămăsese aici, bătrână, slabă și părăsită, victimă poate a unor țărani indolenți, a unui administrator necinstit, lovită până și de izbucnirea unei epidemii dezastruoase, rămășiță jalnică a unei rase nobile.

— Ah, *señor,* exclamă ea deodată, cum de n-ai cunoscut adevărata Casa de Los Cisnes, înainte de a cădea în ruină: pe când havuzul clipocea în patio și o mulțime de peoni curați și ordonați cântau, cântau cu toții la umbra copacilor. Mișcată de propriile ei cuvinte, cuprinsă de o stranie exaltare se ridică în picioare și rămase astfel privind prin fereastra îngustă în patio-ul cufundat în umbră. Camera era acum aproape în întuneric, iar silueta ei fină și mică avea ceva fantomatic.

— N-ai auzit încă niciodată asemenea cântece, declară ea cu o voce înaltă; buzele începură să-i tremure ușor și două pete roșii colorară obrajii ofiliți. Niciodată, niciodată nu va mai răsuna cântecul în tufișul de carobia. Uneori, când se lasă seara, îmi pare că-l aud și acum. Cu obrazul tremurând, iluminată de gloria trecutului, și spre disperarea lui Harvey, începu să cânte cu glasul stins și tremurat:

„*Al acabarse el trabajo*
Y a la puerta del sol
Nos juntamos en la alameda:
Brilian las luciernagas como estrellas
La luna en el cielo esta”.

Urmă o stranie tăcere. *Marquesa* nu făcu nicio mișcare ca să-și reia locul la masă ci, continuând să stea în picioare, cu ochii pierduți în gol, începu să mănânce absentă din fructele de pe farfurie, apoi bău câteva înghițituri de lapte. Se scurseră astfel câteva momente. În cele din urmă coborî capul încet și surprinse privirea tulburată a lui Harvey asupra ei. Treptat vraja se destrămă, și revenită la realitate, femeia începu să râdă încetișor. După ce aprinse cele două lumânări

de pe masă, se așeză pe scaun tot atât de ușor cum se ridicase și-și împreună mâinile în poală, cu un oftat care îi umflă pieptul scofâlcit.

Cu ochii în farfurie, Harvey începu să frământe jenat o bucățică de pâine.

— Îmi pare rău, îngână el. Îmi pare rău că atâta nenorocire s-a abătut asupra dumneavoastră. Și după o pauză adăugă: Și acum vă rog să mă iertați, dar trebuie să plec.

— Da, răspunse ea într-un târziu, trebuie să pleci. Apoi, ca și cum îl vedea pentru prima oară declară: Ești englez și ai venit la apusul soarelui. *Dios mio,* cât e de ciudat. Au trecut foarte mulți ani de când un englez a venit la Los Cisnes. Și atunci firește nu se putea să fii dumneata. Un zâmbet straniu îi tremura pe față. Într-adevăr, cum era să fii dumneata? Căci și aceasta, *señor,* este o poveste veche, de pe când Nelson al vostru a vrut să cucerească Santa Cruz. A fost înfrânt, după cum știi. Ai, ai, ai – garnizoana spaniolă a fost foarte vitează. Pe urmă, după ce bătălia s-a terminat, a venit aici către seară un englez. Nu, nu, sigur că nu erai dumneata! Zâmbetul se transformă într-o fărâmă de râs copilăresc și tainic. Stă scris într-o carte. Am citit-o de câteva ori în *libreria.* Într-o zi am să ți-o arăt. Este atât de trist și straniu. A venit împreună cu iubita lui să caute adăpost. Ea era sora unui căpitan englez. A lăsat-o aici și peste câtva timp s-a întors. *Povre de mi,* ce crudă e viața. Când s-a întors, n-a mai găsit-o aici. Plecase, plecase de tot. Se uită la el și glasul îi scăzu treptat până la o șoaptă subțire, aproape ca o lamentație. Urmă iarăși o tăcere. Pe masă lumânările pâlpâiau ușor trimițând umbre rătăcitoare pe lambriurile pereților. Iar gândurile lui Harvey rătăceau și ele o dată cu umbrele. Deodată i se urcă un nod în gât și, prins de o emoție necunoscută, avu senzația netă că aici, în locul acesta ciudat, populat de umbrele trecutului, era încătușat de o vrajă.

Casa Lebedelor. Memoria lui se aventură o clipă pe potecile unui tainic labirint, apoi se retrase tremurătoare. Gânduri ciudate răsăreau și dispăreau, se zbăteau înspăimântate ca niște pești speriați în apele limpezi ale lacului. Era ostil acestor gânduri, căuta să le alunge, dar ele reveneau insistent, absurde, obsedante și chinuitoare. Întreaga lui personalitate începea parcă să se destrame, contopindu-se cu umbrele ireale ce pluteau de-a lungul pereților lambrisați.

Se cutremură, tăcu un efort ca să se stăpânească. Văzu că *marquesa* terminase de mâncat. Împinse scaunul și se ridică în picioare.

— Trebuie să plec, repetă din nou. Dacă îmi îngăduiți, m-aș duce până în sat.

— Da, da. Du-te dacă trebuie. Cine sunt eu ca să mă pun în calea destinului? Nu e departe de aici. Manuela îți va arăta drumul. Se ridică și, cu același zâmbet șters și aceeași ținută țeapănă a corpului, porni înaintea lui spre ieșire.

— Manuela, strigă ea bătând din palme când ajunseră în vestibul. Manuela, Manuela.

Așteptară fără să-și vorbească până când femeia apăru, alunecând neauzit din umbră în papucii ei cu tălpi de pâslă.

— Manuela, ia o lanternă și însoțește-l pe *señor* până în sat.

Femeia, care sta cu ochii plecați, se uită deodată la ei cu o expresie de spaimă.

— Nu, nu, strigă ea clătinându-și capul violent. Nu mă duc. Am suferit destul. Aerul nopții e otrăvit de boală.

— Spune-mi pe unde s-o iau, spuse Harvey repede. E de ajuns atât.

— Da, asta se poate. Și e lună plină afară ca să vă lumineze calea. Nu e nevoie de lanternă și nici de mine.

Marquesa făcu un mic gest de neputință.

— *Povre de mi,* oftă ea. Manuela nu vrea să meargă. Nu vrea, nu vrea și pace. De câte ori mi-e dat să aud asta. Dar ea e singura care mi-a mai rămas. Fii atent, *señor,* și ea o să-ți spună. După aceea te rog să te întorci în casa asta, chiar dacă nu e prea primitoare. Și dumneata ai cunoscut nefericirea. Scrie pe chipul dumitale, *señor.* Dragostea și durerea sunt cele două lucruri care nu pot fi ascunse. Dar căile Domnului sunt de nepătruns. Cine știe, poate venirea dumitale e cu noroc. Pentru dumneata… și poate pentru mine. Și acum – *adios.*

Se întoarse cu o demnitate naivă și cu mișcări încete începu să urce scara. Ciocănitul tocurilor pe treptele de lemn răsuna în urma ei ca un ecou, apoi fu înghițită de întunericul dens care învăluia galeria de sus.

Manuela îl aștepta la ușa de la intrare, și după ce ascultă tăcut indicațiile ei aspre porni la drum. Noaptea era senină, iar grădina luminată de o lună mai plină ca niciodată. Parfumul florilor de frezia îi pătrundea în nas în valuri domoale. Totul era nemișcat. Până și licuricii atârnau îngrămădiți pe frunzele de granedilla, lucind ca o puzderie de ochi mărunți larg deschiși.

Cărarea șerpuia spre răsărit urcând colina argintie ca un curs de apă în lumina difuză a nopții. Urmând firul ei fantastic, trecu printr-o pădurice de portocali în rod, pe lângă un pâlc de bananieri bătrâni, aproape sufocați de liane, pe lângă câteva șoproane cu vechituri, o fierărie fără acoperiș, o căruță goală aplecată într-o rână peste roata ruptă. Pretutindeni erau urme de viață și pretutindeni paragină.

După ce parcurse cam un sfert de milă, dădu peste un zid, nu prea înalt, de piatră și uitându-se pe deasupra lui văzu o mulțime de luminițe clipind slab în întuneric. Trei minute mai târziu se afla pe ulița satului, conștient deodată de nenorocirea care căzuse peste el ca un lințoliu. Satul părea pustiu, fără alte urme de viață în afară de câțiva câini prăpădiți ce se piteau înspăimântați în calea lui. Dar ajungând la o răscruce a drumului, văzu deschizându-se deodată ușile negre ale unei biserici și din interiorul opac începu să se scurgă o

procesiune lentă: mai întâi purtătorii de cădelnițe, un paracliser și un preot, apoi neamurile mortului ținând în mâini sforile subțiri care îl legau de coșciug. Harvey rămase pe loc și se descoperi când coșciugul mic și alb trecu prin fața lui. Nimeni nu-l luă în seamă. Trebuie să fie un copil, gândi instinctiv, și când cortegiul funerar coti și intră în cimitir, miji ochii și observă movilele proaspăt ridicate ale mormintelor. Merse mai departe și întâlni un grup de soldați, adunați lângă un camion în lumina unei torțe de rășină. Pe drum, în jurul lor, erau răspândite lăzi de împachetat. Două călugărițe se apropiară cu pași repezi de grup.

În sfârșit, am ajuns, gândi Harvey. În sfârșit o să pot face și eu ceva. Nu mai așteptă. Ușa primei case pe care o văzu era deschisă și fără să mai stea pe gânduri intră în odaia luminată.

În aceeași clipă o femeie se ridică din fața unui pat în care zăcea o fată de țăran. Se întoarse, se uită la el și își înăbuși un țipăt. Femeia era Susan Tranter.

18.

Cu două zile în urmă, Mary Fielding urmărise plecarea *Aureolei* din golful Orotava. Ieșise pe balconul hotelului San Jorge și cu ochii biciuiți de vânt și ploaie se uită în urma vaporului ce se topea încet în negura depărtării. Catargele se mai văzură un timp la orizont, dar pe urmă dispărură și ele; se simți părăsită și tristă. Rămăsese multă vreme nemișcată, ascultând zgomotul mașinilor care încă îi mai vuia în urechi, apoi se întoarse încet, trecu prin ușa largă de sticlă și intră în dormitorul ei. Era o cameră încântătoare; spațioasă, curată, mobilată cu gust; patul din lemn de caoba era ascuns după o plasă scrobită, împotriva țânțarilor. Se așeză pe un fotoliu de răchită lângă bagajele ei dispuse în stivă, conștientă de golul imens din sufletul ei. Ar fi trebuit să sune ca să vină camerista să despacheteze, să se ducă să vadă ce face Elissa, să-și deschidă scrisorile sosite: pe cufărul de sus se afla un maldăr enorm de scrisori. N-ar fi trebuit să stea în felul acesta, pasivă, cu mâinile în poală. Dar nu era în stare să se scuture din starea de apatie ce o stăpânea. Simțea un junghi în coastă care o chinuia îngrozitor.

Își mușcă buzele. Nu fi proastă, își zise, o proastă și o stupidă incurabilă. Sări în picioare enervată, apăsă pe butonul soneriei și așteptă.

Apăru camerista, o mulatră scundă ale cărei manșete și guler scrobit se luau la întrecere cu albul strălucitor al ochilor ei mari. La primul cuvânt se repezi la cufere și cu degetele ei cafenii, mici și agile, începu să desfacă legăturile curelelor. Mary o urmărea în tăcere, apoi se apropie neliniștită de fereastră. Cu mâinile împreunate privea la șuvițele repezi ale ploii care nu mai contenea.

— Când o să stea ploaia asta?

Mulatra se întoarse spre ea și zâmbi descoperind două șiraguri de dinți albi, strălucitori.

— Vă rog, *madama,* vremea frumoasă vine bine oricând. Așa Rosita spune. Vorbea răgușit, într-o cadență cam caraghioasă.

Poate că altădată pe Mary ar fi amuzat-o glasul acesta nostim. Acum însă nu era în stare nici măcar să zâmbească.

— Se va face oare frumos în curând?

— Da, vă rog, *madama,* mâine. Va fi frumos mâine, *madama.* Rosita repetă cuvântul, ca și cum ar fi avut pentru ea o savoare deosebită.

Mâine! La gândul acesta Mary se cutremură îngrozită: mâine și iar mâine; ziua următoare, apoi cealaltă – tot șirul acesta de zile pustii care se așternea în fața ei la nesfârșit. Ochii i se umplură de lacrimi. Își apăsă obrazul de geamul rece și suspină cu inima frântă.

Dar ziua se scurgea nepăsătoare. Fata termină de despachetat,

zâmbi și se retrase cu o reverență. Se auzi gongul care chema lumea la masă.

Coborî încet în sufragerie și se așeză împreună cu Dibs și Elissa la o masă într-un colț al sălii. Erau amândoi foarte bine dispuși, Elissa – plăcut impresionată de eleganța localului, iar Dibs – de perspectiva neașteptată a unei mese gustoase.

Dar râsetele lor o loveau ca niște palme.

Totul era ireproșabil: serviciul discret, mâncarea bună, sala spațioasă și liniștită, în care arbuști rămuroși răcoreau aerul. Dar Mary n-avea poftă de mâncare. Abia se atinse, fără să-i simtă gustul, de friptura de cocoș preparată cu vin alb care-l extazia pe Dibs. Se prefăcea că participă la conversație, dar tot timpul se străduia să țină ascunsă durerea chinuitoare ce o ardea sub coastă.

După masă trecură în hol. Ploaia continua să mai picure din cerul fumuriu, iar Elissa, după ce inspectă cerul cu o mină neîncrezătoare propuse o partidă de bridge.

Bridge! Mary deschise gura ca să refuze, apoi se stăpâni. Nu putea să sufere jocul de bridge, dar n-avea importanță, va face un efort – la urma urmei trebuie să-l facă –, își zise ca să nu se mai gândească numai la ea, ca să se arate mai amabilă față de ceilalți. Făcu o sforțare și-și impuse să dea din cap în semn de aprobare.

Li se aduseră scaunele și cărțile și se așezară la bridge. Al patrulea era un domn bătrâior, mic de statură, cu o mustață tăiată scurt, îmbrăcat într-o jachetă lungă și pantaloni de călărie, cu o alură de militar, care chiar de la început căutase să fie invitat, dar o făcuse cu discreție, într-o manieră politicoasă, pentru că era un omuleț bine crescut. Invitația se produse cu puțin înainte, ca din întâmplare, și fu acceptată cu grație. Omulețul cunoștea deja numele și antecedentele tovarășilor săi de joc – obișnuia să studieze atent în fiecare dimineață registrul noilor sosiți și nu-i fu greu să descopere că aveau cunoștințe comune în lumea bună. Își petrecea iarna în străinătate de dragul „micii lui soții”, făcea crochiuri, organiza excursii, vorbea poate cam prea gălăgios și mulțumea Cerului că se născuse gentleman englez. Numele lui, Forbes-Smith, se scria bineînțeles cu liniuță de unire.

Jocul parcă nu se mai sfârșea: amestecatul, tăiatul, împărțitul cărților, apoi anunțarea și combinațiile minuțioase de joc „fără mână”. Nu se termina bine o rundă, că începea alta. Pentru Mary jocul acesta avea ceva straniu și fără sens. Ce-o determina să stea acolo, ținând în mână cărțile lucioase viu colorate, silindu-se să vorbească, să zâmbească? Mintea îi era tulbure, iar amabilitățile lui Forbes-Smith o plictiseau îngrozitor. Simțea nevoia să fie singură, liniștită, numai cu propriile ei gânduri.

Dar ultima manșă nu se termină înainte de ora cinci. Urmară socotelile, o discuție stupidă între Dibs și Elissa din cauza punctelor,

apoi insistențele lui Forbes-Smith de a-i face cunoștință cu câteva „persoane încântătoare” care se aflau în hol. Trecuse de cinci când reuși să scape de acolo. Sus în camera ei își răcori cu apă tâmplele care zvâcneau înfierbântate, își schimbă rochia cu cea dintâi care-i căzu sub mână și coborî din nou ca să suporte încă o dată simulacrul unei mese. Pe urmă, sub pretextul oboselii, fu în sfârșit liberă să se refugieze în intimitatea camerei ei. Închise ușa, se sprijini epuizată cu umărul de tăblie, apoi cu un gest de abandon deschise larg ferestrele.

Afară ploaia încetase și luna, ascunsă după nori, cernea o lumină blândă. Noaptea era cețoasă, dar cu toate acestea plină de o lumină care plutea ușoară ca o mantie fină în aerul limpezit de ploaie. De departe se auzea stins orăcăitul broaștelor ce se îngâna cu vuietul surd al valurilor lovite de țărm. Sub balcon, licărea albul florilor de crin crescute în pilcuri dese. Parfumul lor – întocmai ca parfumul freziilor – se ridica în valuri grele, înăbușitoare; din când în când durerea o săgeta tăindu-i răsuflarea. Era peste puterile ei, simțea că nu mai poate îndura.

Se dezbrăcă cu mișcări leneșe, lăsând rochia să-i alunece pe dușumea. Aerul umed îi răcorea trupul fierbinte. Acum era întinsă pe spate în patul ei, cu privirile ațintite în întuneric. Pierduse noțiunea timpului. Orăcăitul broaștelor continua, ca și mugetul surd al valurilor. Zgomotele nocturne ale hotelului ajungeau intermitent până la ea, alungându-i somnul. Avea senzația că plasa albă, scrobită, care înconjura patul ca un giulgiu o sufocă.

Nu cumva era bolnavă de se simțea atât de rău? Nu-i trecuse prin minte niciodată așa ceva, și totuși avea febră. În sângele ei se agitau perfide toxinele infecției. Dar nu știa încă nimic despre asta; știa doar că nu reușea să adoarmă. Trecură trei ore lungi până când un somn tulbure îi închise ochii obosiți. Se scufundă tot mai adânc în uitare. Apoi începu să viseze.

Niciodată până atunci visul ei nu-i apăruse cu atâta claritate. Începuse ca de obicei, cu vedenia havuzului din curte: vechiul havuz cu ghizdurile crăpate, unde o lebădă de metal părea că înoată absurd într-un bazin fără apă. Mici șopârle verzi se încălzeau leneșe pe margine clipind din ochi prietenoase, când te apropiai de ele. Simțea răcoarea plăcută a dalelor de piatră sub pașii ei; arborele dragonului își ridica în aer ramurile răsucite bizar, iar în aer plutea parfumul suav al florilor de frezia. Dar nu avea timp să zăbovească. Alerga în grădină și în timp ce fugea, două mari lebede albe se ridicară din tufele de rodii și zburară țipând și bătând maiestuos din aripi, spre munții din depărtare. Bătu din palme și se îndreptă spre livada de portocali. Aici o aștepta o nouă emoție. Se opri surprinsă, transfigurată, ca în fața unui miracol. Din nou, el era acolo, în mijlocul acelei livezi, care era de fapt un domeniu ce-i aparținuse numai ei. Era așa cum îl văzuse de

atâtea ori, dar acum nu mai avea trăsăturile vagi, obrazul ascuns în umbră. Putea să-l vadă foarte bine. Era chiar el. O, era adevărat, în sfârșit era sigură că nu fusese o amăgire. De data asta el nu va mai putea tăgădui. Inima îi zvâcnea să-i spargă pieptul. Cuprinsă de o bucurie nespusă, întinse brațele și alergă spre el, râzând și plângând în același timp.

Râdea și plângea în același timp. Era o fericire nemărginită, prea mult ca să încapă în piept. Inima îi creștea, cânta de fericire. Nimic în lumea asta și nici în cea de dincolo nu putea să se asemene cu clipa aceasta de extaz.

În sfârșit înțelese, ca într-o revelație divină, de ce se afla acolo. Venise pentru el, cel pe care îl căutase toată viața. Iar acum nimic nu mai lipsea din grădina aceea. Nu trebuia să se mai teamă de singurătate și nici să ascundă disperată închipuirile ei copilărești. Chinul a rămas undeva în urmă, el era acolo real, adevărat, în afara oricărei iluzii, și viața ei toată fusese probabil menită s-o conducă la această întâlnire.

Fața lui neștiutoare de prezența ei îi trezea un fel de milă în mijlocul bucuriei. Trebuia să-i spună că este lângă el, să aprindă în ochii lui care n-o vedeau lumina aceleiași bucurii pe care o încerca și ea. Îi șopti numele cu dor, dar el n-o auzi. Îl rosti din nou, mai tare și încercă să se apropie de el. Dar în aceeași clipă, vraja nouă ce pusese stăpânire pe sufletul ei se risipi. Zâmbetul îi înghețǎ pe buze. Era incapabilă să înțeleagă, incapabilă să se miște. Vru să facă un pas, dar picioarele îi erau parcă țintuite, iar trupul încătușat. Se zbătu din răsputeri. Spaima și speranța se contopiră într-un singur elan. Făcu o sforțare ca să se miște, sfâșiată de teama înfrângerii. Apoi, cu un scâncet de groază, se trezi.

Ochii ei, tulburi de spaimă și deznădejde, întâlniră uimiți zorile unei zile noi. Cu răsuflarea tăiată, realiză că nu era într-o grădină, ci aici – înconjurată de realitatea crudă a acestei camere de hotel. Respirând anevoie, zăcea nemișcată, obsedată încă de sfârșitul de coșmar al visului ei. Se cutremură înfiorată. Fusese atât de aproape, poate mai aproape chiar decât valurile când se sparg mugind de țărm. Și acum, iată, din nou atât de departe! Suspină adânc. Se simțea pierdută, copleșită de amărăciunea neîmplinirii.

Când intră în cameră ca să-i aducă tava cu micul dejun, Rosita o găsi cu capul culcat pe braț; în timp ce trăgea cu o mișcare iute perdeaua la o parte, declară:

— Vedeți, astăzi e o zi foarte frumoasă. Și după cum v-am spus, *madama,* aveți soare de ajuns.

Mary se uită la ea în tăcere, frământată de același gând; atât de aproape, poate mai aproape chiar decât valurile de țărm. Deodată, împinsă de o vagă speranță, spuse:

— Rosita! Vorbea cu un glas tainic și străin. Spune-mi, există aici pe aproape o grădină? Un parc vechi, vechi de tot, unde vin uneori lebedele în amurg?

Rosita se opri, făcu ochii mari, apoi râse respectuos clătinându-și capul cu admirație, ca în fața unei glume bune.

— Da, doamnă, vă rog. Rosita e o fată foarte aiurită, dar n-a auzit niciodată de așa ceva.

— Ești sigură… absolut sigură?

— Știe Dumnezeu, *madama,* că spun adevărul. Râse mai tare. Sunt o mulțime de grădini, știe Dumnezeu, o mulțime, dar niciuna ca asta. Locuiesc aici de douăzeci de ani, dar niciodată n-am văzut măcar o singură lebădă.

Mary nu zise nimic. Era doar pe jumătate conștientă de răspunsul Rositei. Cealaltă parte a ființei ei se afla foarte departe, desprinsă din prezent, pradă unei presimțiri misterioase.

Se sculă din pat și trase peste ea un halat. Așa cum spusese Rosita, ziua era frumoasă. Dar parcă prea cald, sau cel puțin așa i se părea. Simțea o vâjâială ciudată în cap și în timp ce ochii îi alunecau deasupra întinderii albastre a mării se gândi, absentă, cât de proaspătă și răcoroasă trebuie să fie apa. Da, trebuie să facă o baie. Maioul ei în care se rătăciseră câteva fire din nisipul de pe Plaja de la Los Cantaras îi evoca o amintire dureroasă. Dar aceasta nu stărui prea mult, ci trecu ca un junghi scurt prin învălmășeala ciudată din mintea ei. Își luă prosoapele, coborî treptele largi de piatră, trecu pe lângă stratul de crini și ajunse pe plajă.

Plaja era pustie. Unde mici, albe și scânteietoare încrețeau ușor luciul necuprins al mării. Începu să înoate cu ușurință prin azurul eteric și parcă fără substanță al apei. Își simțea corpul fluid și ireal. Deși încă nu băgase de seamă, brațul stâng îi era înțepenit, iar la încheietură apăruse o mică pată roșiatică. Era o mușcătură de țânțar. În urmă cu trei zile, în timp ce traversa portul Las Palmas fusese mușcată de o insectă purtătoare de boală. Ce trebuie să se întâmple se va întâmpla. „Nu întâmplarea, ci destinul hotărăște viețile noastre.” Erau chiar cuvintele ei, iar acum, victimă a propriei sale profeții, se afla la o cotitură primejdioasă a destinului.

Era contaminată de friguri galbene.

Această imponderabilitate a corpului, senzația continuă de amețeală nu erau decât primele simptome ale bolii.

Când ieși din apă urechile îi vâjâiau. Se șterse cu prosopul, își puse halatul și porni înapoi prin grădina hotelului. Câteva minute rătăci în neștire, mereu cu zumzetul acela ciudat în urechi. Deodată, la o cotitură a cărării dădu peste un bătrân care plivea îngenuncheat un strat de mixandre purpurii. Avea capul acoperit de o pălărie mare de pai, iar urechile lungi și uscate erau strânse de două inele subțiri de

aur. Mary se uită la ceafa zbârcită și arsă de soare a bătrânului, care continua să plivească liniștit și meticulos. În cele din urmă se întoarse spre ea zâmbind sfios și murmură câteva cuvinte de salut.

Ea îi răspunse. Nu putea ni ci să zâmbească, dar în sine își bătea joc de ea însăși. Cât de caraghioasă, cât de proastă putea să fie. Așa era de când se știa și așa va fi întotdeauna! În fond totul era o glumă, o glumă sinistră. Dar nu putea să facă altfel. Trebuia neapărat să pună veșnica ei întrebare și acestui peon bătrân. Fără îndoială că va râde de dânsa, așa cum râsese și Rosita. Dar ce importanță avea? Oricum, râdea și ea de sine însăși, râdea în ungherele cele mai ascunse ale inimii care bătea nebunește.

Când îi puse întrebarea bătrânul nu râse. Se ridică în picioare și îi cercetă fața cu gravitate. Tăcu multă vreme și Mary repetă întrebarea.

— V-am înțeles foarte bine, *señora,* spuse el într-un târziu, cu o oarecare ezitare. S-ar putea să cunosc locul despre care vorbiți.

Faptul că bătrânul nu se lepădă de întrebarea ei o făcu să se înfioare ca de un tremur lăuntric. Se uită la el cu ochii mari.

— Cu mulți ani în urmă, continuă el, am muncit pe această insulă la familia de Luego. Da*, señora.* Pe atunci Estancia era mare. Chiar foarte mare. Își frământă borul pălăriei căznindu-se să găsească cuvintele. Iar stema acestei familii este o lebădă, *señora*; lebădă în zbor.

Se simți cuprinsă de un fel de vârtej și închise ochii; fără îndoială din cauza soarelui care o orbea.

— Stema aceasta se află sus pe poartă, o poartă mare de fler, lângă o căsuță galbenă?

El se gândi câteva clipe.

— Da, așa este, *señora,* spuse, și mai este una pe havuzul din patio.

Dar Mary îl întrerupse cu un țipăt ușor:

— Havuzul este secat, iar pe marginea lui aleargă mici șopârle verzi. În fața porticului e un strat de frezii. Iar în josul aleii se află o livadă de portocali, sute și sute de pomi.

Bătrânul zâmbi grav mijindu-și ochii cu pleoapele înroșite de soare.

— Chiar așa*, señora.* Este întocmai cum spuneți. Probabil ați mai fost acolo, nici nu se poate altfel, la Casa de Los Cisnes.

La Casa de Los Cisnes! Repetă numele ca pentru a-l întipări mai bine în ființa ei, de teamă să nu-l uite. Pe urmă șopti:

— E departe, departe de aici?

El își clătină capul dintr-o parte în alta.

— Nu, nu, *señora.* Nu e departe deloc. Și drumul e ușor. Mai întâi până la Santa Cruz, de acolo la Laguna unde toată lumea cunoaște vechea Estancia. Dar nu e greu să ajungeți până acolo. Într-o zi luați mica barcă ce pleacă din port în fiecare zi la amiază. După aceea mergeți puțin cu trăsura. O nimica toată.

Cuvintele peonului se încrucișau cu un zgomot ciudat în mintea ei,

tremurând cu scânteieri orbitoare. Simțea un val fierbinte de recunoștință. Se trezi mulțumindu-i. Era vocea ei și parcă totuși o voce străină. Nu mai era pe deplin conștientă de ceea ce o înconjura, evadase de acolo, departe, în splendoarea altei grădini.

Știa exact ce avea de făcut și hotărârea ei o umplea de o nespusă plăcere. Era calmă – plină de elan și siguranță; doar o mică părticică din ființa ei se mai simțea dezorientată și speriată.

Ca prin vis se întoarse la hotel, urcă în cameră, își spălă fața aprinsă, își perie părul și puse aceeași rochie care o purtase la Las Palmas. Când se uită în oglindă văzu că ochii îi luceau febril. Luă cu ea ceva bani, se gândi o clipă, apoi scrise câteva rânduri pentru Elissa pe o foaie de hârtie pe care o puse anume pe măsuța de toaletă.

În sfârșit era gata. Se strecură afară din cameră ca în transă. Se furișă pe nesimțite, în vârful picioarelor. Nimeni nu trebuia s-o audă. Nimeni nu trebuia s-o vadă plecând. O forță ciudată îi dirija orice mișcare. După ce coborî scările și ajunse la poartă, se opri cuprinsă din nou de acea nostalgie chinuitoare. Casa de Los Cisnes, repetă încă o dată. Tremura din tot corpul. Plec, gândi ea, în sfârșit mă duc acolo. Își înălță capul și cu ochii pierduți în zare porni în călătoria ei.

19.

Pe frunzele late ale cactușilor începuse să se lase roua înserării când Harvey plecă spre casă. Mergea cu umerii aduși, cu capul plecat. Toată ziua lucrase la Hermosa. Avusese o zi grea, o zi fără spor, extrem de obositoare pentru el. Respirase aerul viciat de duhorile molimei și de mirosul de bălegar aprins, luptase împotriva ignoranței, incompetenței, murdăriei. În sat erau trupe, se întâlnise cu comandantul spaniol care privi cu neîncredere oferta lui de ajutor. Era tot atât de arogant pe cât era de bănuitor: „Noi nu v-am rugat să veniți, *señor*.” Dar mai presus de toate aceste neplăceri, își dădu seama că faza cea mai gravă a epidemiei trecuse. Ca un caraghios, sosise prea târziu. Era un gând tulburător. Dar nu se dădu bătut. Toată ziua muncise ca un sclav, își dăduse toată silința. Iar acum, frânt trupește și sufletește, se întorcea acasă, urcând încet aleea care ducea spre proprietate.

La un moment dat, în timp ce trecea prin patio își ridică ochii și i se păru că o vede. Se opri brusc, ca lovit de trăsnet. Se făcu alb la față ca un mort, își apasă palma pe ochi.

E din cauza căldurii, se gândi îndurerat. O să-mi treacă. Dar când își luă mâna de la ochi, Mary era tot acolo. Îl cuprinse o emoție atât de puternică, atât de neașteptată, atât de sublimă încât abia putu să îngaime:

— Mary, și încă o dată: Mary. Era singurul cuvânt pe care buzele sale izbutiră să-l articuleze. Era acolo. Lumina ce scălda în aur pridvorul casei se reflecta pe obrazul ei împrumutându-i o frumusețe ireală. Ochii ei îi căutau privirea. Se avântă spre el zveltă ca un copac tânăr, încântătoare ca un crâmpei de melodie. Inima începu să-i zburde în piept ca o flacără veselă.

Acum se afla lângă el.

— De ce ai venit aici? o întrebă cu un glas pe care nu și-l recunoștea. Avea și ea chipul palid, dar ochii care-l priveau stăruitor păreau să-i zâmbească.

— Îmi pare atât de bine, șopti ea, că te-am găsit.

Se făcu liniște. Harvey simți că i se urcă un nod în gât.

— Credeam că n-am să mai ajung niciodată până aici, șopti ea din nou, că n-am să te mai văd niciodată. Trupul ei se sprijini ușor de el. Părea obosită, ca cineva ajuns la capătul unei zile lungi.

— Mary! izbucni el. Nu pot să înțeleg. De ce ești aici?

— Nu te nelinişti, răspunse ea ca prin vis. Acum când sunt cu dumneata, totul e bine. Și apoi, aici e ca și cum aș fi acasă.

Între ei aerul vibra ușor. Și totuși jarul nestins din ochii ei îl înspăimânta. Era o strălucire grea, întunecată, cum nu mai văzuse

până atunci.

— Ești obosită, spuse cu glasul înăbușit. Trebuie să iei ceva… ceva de mâncare.

— Nu mi-e foame. Dar mi-e sete… mi-e tare sete.

Își desprinse privirea de pe chipul ei și adăugă fără s-o mai privească:

— Atunci vino, am să-ți aduc niște lapte.

Când intrară în casă sângele îi zvâcnea în tâmple cu un zgomot surd învălmășindu-i gândurile. În sufragerie nu găsiră pe nimeni: trecuse de mult de ora cinci și după cum arăta masa Harvey înțelese că *marquesa* mâncase. Cu o mână șovăielnică turnă un pahar cu lapte. Când se întoarse, Mary se afla în hol.

— Mulțumesc. Bău uitându-se la el peste marginea paharului. E bun, spuse cu un oftat. Am avut o durere de cap, dar acum cred că mi-a trecut.

El îi luă cu grijă paharul din mână. Mâna îi tremură din nou când îi atinse degetele.

— Trebuie să te odihnești neapărat. Arăți foarte obosită.

Clătină din cap încet, ca să nu stârnească iarăși durerea aceea chinuitoare.

— Nu, mi-a trecut oboseala. Mă simt mai bine. Mă simt fericită și parcă mai ușoară ca aerul. Vreau să merg iar în grădină.

Harvey încercă să zâmbească, dar buzele lui uscate nu-l ascultau; nu izbuti să schițeze niciun zâmbet.

— Mary, poate că e prea târziu ca să mai mergem în grădină. Fără să vrea, încă o dată îi spusese pe nume, iar ea îi repetă cu glasul stins, adăugând:

— Îmi face atâta plăcere să te aud spunându-mi pe nume. E ceva care vine parcă dintr-un trecut îndepărtat, cu mult înaintea noastră. Își împreună mâinile într-un gest instinctiv: Hai să mergem în grădină, exclamă deodată. Acolo, unde sunt freziile. O mulțime de frezii – atât de proaspete și frumoase. Apoi mai e și o livadă de portocali. Vreau să mă conving că sunt aici cu adevărat. Nu-ți dai seama cât sunt de fericită și de emoționată? E atât de minunat să știi în sfârșit că visul ți s-a împlinit, că suntem aici amândoi, că n-am să mă mai trezesc singură și tristă.

Gravitatea visătoare cu care vorbea îl neliniști. Ar fi vrut să protesteze și în același timp să i se supună. Când își cufundă privirea în întunericul cald al ochilor ei, auzi parcă răsunându-i în urechi un semnal de alarmă. Simți iarăși că-l năpădește frica. Dar zâmbetul dulce al gurii ei îi topi spaimele și împotrivirea. Nu mai era în stare să se gândească la nimic. Avea o singură dorință: să fie aproape de ea. Se trezi pășind în urma ei prin vestibulul pustiu.

În fața intrării cu treptele roase și crăpate, incrustate cu licheni

sângerii, Mary se opri. Cu privirea îndreptată spre apus, se lipi de el și scoase un oftat lung în care se contopeau tristețea și bucuria. Acolo, departe, pe crestele de lavă, soarele, un glob de foc, încinse văzduhul cu o văpaie sălbatică de purpură. Adunate în cupa cerului, limbile de flăcări coborau tot mai jos lăsând în urmă doar niște lumini verzi, translucide ce se înălțau tremurătoare spre bolta palidă și tot mai întunecată. Stătură astfel câteva clipe, pe urmă o auzi spunând:

— Când stai așa lângă mine parcă simt asfințitul pulsându-mi în inimă.

Nu-i răspunse nimic și din nou tăcerea îi înlănțui. Avea senzația că un singur cuvânt rostit ar fi risipit vraja acestei tăceri. În fața ochilor lor ziua se ofilea încet, tânjind parcă de dor după întunericul ce întârzia s-o cuprindă în brațe.

Mary tresări. Se uită la el cu ochii larg deschiși, surâzători și porni spre livada de portocali. Freziile crescute peste marginea potecii îi atingeau, susurând ușor, poala rochiei; se aplecă și-și trecu degetele prin masa lor albă și catifelată ca o undă mângâietoare.

— De atâtea ori am fost înșelată de această iluzie. Cum întindeam mâna ca să mângâi freziile, totul dispărea și nu mai rămânea decât întunericul rece.

Deodată, sfidând orice rațiune, începu să prindă formă o nălucire stranie. Era din ce în ce mai vie și Harvey avu o intuiție extraordinară, aberantă și totuși minunată. Mintea lui lupta din răsputeri ca să-i reziste, zadarnic însă: era prins și se lăsă în voia ei ca să-l ducă înapoi peste spațiu și timp.

— Acesta este locul de care mi-ai vorbit? o întrebă el cu glasul sugrumat. Ești sigură de asta?

— Da, răspunse ea cu tonul cel mai firesc – absolut sigură. De aceea simt că aici sunt acasă cu adevărat. Totul este exact cum mi-am închipuit: casa, curtea, copacul acesta bizar cu crengile răsucite, livada de portocali. Totul se potrivește perfect. Și freziile, frumoasele mele frezii! Vocea i se frânse emoționată, apoi adăugă dintr-o suflare: Și dumneata. Acum știu în sfârșit. Visul meu nu e nimic, grădina nu înseamnă nimic fără dumneata. Noi am mai fost aici cândva. Pe noi doi ne leagă ceva mai mult decât niște visuri. Sunt sigură de asta.

Vorbea încordată, încercând cu disperare să-l facă să înțeleagă. Și auzindu-i cuvintele, Harvey simți din nou cum din adâncul insondabil al subconștientului se ridică și crește în el o prezență inefabilă. Dar nu, nu se poate, totul e o nebunie, o poveste absurdă și imposibilă. Și cu toate acestea, aici, pe această insulă vulcanică, izbucnită din străfundul apelor în vremuri de nimeni știute, realitățile vieții erau mituri, și fiecare mit o realitate palpabilă. Și brusc, ca și cum o stea s-ar fi aprins peste o lume cufundată în întuneric percepu limpede sensul întâlnirii lor și avu senzația certă că abia în clipa aceea începea

adevărata lui viață. Nu era în stare să-și explice și nici să înțeleagă pe deplin ce se întâmplase, nu putea să facă altceva decât să creadă.

Se apropie și mai mult de ea. Toată frumusețea cerului și a pământului se adunase în ochii ei și venea acum spre el ca un torent arzător. O iubea, era sigur. Se aflau în mijlocul livezii de portocali. Amurgul devenea tot mai dens, și asemenea unei cădelnițe uriașe de argint lucitor, luna porni legănându-se încet în cereasca ei călătorie, poleind copacii cu raze de lumină. Mary se opri sub unul din ei și ridică mâna arătând crengile fragile.

— Privește, spuse în șoaptă, cât este de minunat.

Pomul, încărcat de roade grele date în pârg, avea și unele crengi pline de flori deschise sau abia îmbobocite, peste care luna își arunca reflexele de argint. Flori și fructe; inocență și cunoaștere – această dublă ipostază ce-i fusese hărăzită și ei în chip miraculos.

Harvey întinse brațul printre frunzele cărnoase și apucă o portocală lucioasă. O simțea în mână rece și netedă ca un sân de fecioară, dar n-o culese. Nici ea nu rupse fructul, ci aplecă doar o ramură înflorită ce-și distilă parfumul suav al petalelor pe obrazul ei.

Harvey se uită la ea înfiorat de emoție. Conturul fin al sânilor ei, subliniat de brațul ridicat i se oferea cu nevinovăție și ar fi vrut să-l cuprindă, așa cum cuprinsese adineauri fructul.

— Mary, murmură el, și din nou resimți armonia dulce a numelui ei pe buze. Ochii i se umeziră de duioșie. N-am cunoscut încă niciodată un sentiment ca acesta și nici ceva care să se asemene cu frumusețea ta. E peste putință să înțeleg, dar știu că toată viața mea n-a însemnat nimic până astăzi.

Cu toate că aștepta de ani și ani de zile această clipă, ochii ei, închiși sub adierea parfumată a florilor de portocal se deschiseră și se îndreptară sfioși spre el. Zvâcnirea ciudată care o chinuise toată ziua începu să i se zbată iarăși în tâmple. Poate că e fericirea, gândi ea.

Harvey simțea cum i se aprinde dorința în sânge, iar chipul i se lumină de o bucurie năvalnică. Îi veni deodată gândul nebunesc că n-o atinsese încă niciodată. Nu, zise el, nu i-am atins nici măcar degetele; trebuie să fie răcoroase și moi sub buzele mele. Tremurând din tot trupul, întinse brațul spre ea.

O cuprinse o senzație stranie de imaterialitate, era parcă mai ușoară decât aerul scăldat în lumina lunii. Dar pulsul acela îi bătea stăruitor în creier, bătea fără astâmpăr, învălmășindu-i gândurile. Ca în transă trecu florile de portocal în mâna lui. Cu mișcări stângace, el i le prinse în păr. Mary încercă să surâdă, dar buzele îi erau rigide și uscate. Nu era în stare să zâmbească fericirii ce cânta în sufletul ei.

Harvey era aproape de ea, atât de aproape încât percepea dulcea căldură a trupului ei. Își ținu respirația. Erau împreună în casa aceasta pustie, învăluiți de miresmele calde ale nopții, singuri. Și nimic nu se

va schimba pentru că erau predestinați unul altuia. Florile de portocal licăreau palid în părul ei. Nicio putere din lume nu le va mai putea zăgăzui dragostea, această dragoste pe care el n-o cunoscuse până atunci și care, aproape de necrezut – era acum a lui.

— Ești fericită?

— Da, sunt fericită, răspunse ea dintr-o suflare. Aceasta e tot ce știu. Mă simt ușoară și liberă. Departe de toate.

Simțea cum îi crește inima, cum toată ființa lui se topește de dragoste, dar în același timp își simțea trupul ca o cușcă în care elanul fierbinte era ferecat fără milă. Îl dorea din tot sufletul și știa că dacă nu se va supune acestei dorințe decepția va fi mai amară ca moartea. Îl iubesc, își repeta deznădăjduită. În sfârșit mi-am găsit dragostea pe care am așteptat-o chinuitor toata viața. Și luptând ca să alunge tenebrele ce-o cuprindeau, rosti cu glasul stins:

— Am venit aici pentru că te iubesc. Înțelegi, dragostea mea? În viața mea nu există nimic în afară de tine; își apăsă îndurerată mâna pe frunte.

Se uita la ea uluit, sfâșiat între bucurie și groază. Paloarea frunții ei îl izbi deodată și observă tot atunci cum ochii i se tulbură de febra lăuntrică ce-i mistuia toată fruntea. Instinctiv îi luă mâna. Ardea ca focul, ca văpaia de flăcări ce se zbătea în creierul ei. Culoarea îi fugi din obraji și buzele îi deveniră albe ca varul. Sângele, aprins de fericire o clipă mai devreme, îi îngheță acum de spaimă.

— Mary, iubita mea! strigă el. Îți ard mâinile.

— Este starea aceea ciudată, răspunse ea cu greutate, care m-a apucat din nou. Dar o să treacă, așa cum a trecut și adineauri. Ce importanță are asta, când te iubesc?

Încercă iarăși să-i zâmbească, dar acum obrazul îi era ca o mască străină ce-și bătea joc de ea. Nu una singură, ci o mulțime de măști se strâmbau la ea printre umbrele portocalilor. Dar prin tot acest vălmășag de năluciri revenea obsedant dorința arzătoare de a se pierde în dulceața sărutului său.

Pe urmă se simți deodată înfrântă, zdrobită. Încercă să articuleze din nou „te iubesc”, dar nu izbuti să scoată niciun sunet. În schimb, măștile acelea schimonosite se învârteau acum în jurul ei, mai repede, tot mai repede, într-un dans drăcesc, pe urmă pământul se ridică și întunericul o învălui. Se legănă pe picioare și căzu în brațele lui.

Harvey scoase un țipăt de groază, străfulgerat de un gând oribil. Îi cuprinse trupul ușor ca un fulg și-i luă din nou mâna. Sub arcada fină a încheieturii pulsul galopa nebunește. Își lipi obrazul de obrazul ei încins. Tot trupul ei ardea ca o văpaie.

— Dumnezeule! gemu el, cum de nu mi-am dat seama de la început? Are friguri.

Își întredeschise pleoapele palide și o clipă își afundă ochii într-ai

lui cu o privire pierdută și tristă, de pasăre rănită.

— În sfârșit! murmură abia auzit. Dar mă simt atât de ciudat. Și capul îi căzu moale pe brațul lui.

Se uită un moment în ochii ei închiși, apoi o ridică în brațe cu o grabă înfrigurată și o purtă alergând și poticnindu-se spre casă. Deschise ușa cu o apăsare violentă a umărului și strigă tare, din mers, în holul pustiu: „Manuela, Manuela!” Apoi urcă repede scările și intră în camera lui. O culcă în pat peste cuvertura veche de brocart și îngenunche lângă ea cu sufletul la gură. La vederea trupului ei întins, atât de plăpând și neajutorat pe patul acela, îl copleși un gând dureros. Ochii i se împăienjeniră de lacrimi. Îi strângea în neștire mâinile moi într-ale sale.

Un scârțâit îl făcu să se întoarcă brusc. În spatele lui apăruse din umbră Manuela și se uita la el cu ochii ei întunecați, plini de uimire. Fără să se ridice, Harvey îi spuse repezit:

— *Señora* engleză e bolnavă, a leșinat. Adu-mi te rog niște apă. Repede.

Femeia nu se mișcă, dar după o pauză, care lui i se păru nesfârșită, spuse indiferentă:

— Dar ce caută această *señora* engleză aici?

— Nu caută nimic, strigă el. Dar este bolnavă. Ia urciorul și adu apă rece.

Se făcu tăcere. Servitoarea stătea cu o privire fixă părând să rumege niște gânduri ciudate în ungherele întunecoase ale minții ei. Apoi deodată se aplecă înainte și se uită peste umărul lui cu ochii măriți de spaimă.

— *Sea por Dios*! exclamă ea cu o voce stridentă. E bolnavă, spui dumneata. *Dios mio,* o văd și eu după felul în care arată. Începu să țipe. *Dios mio,* dar e scris pe chipul ei. E bolnavă de friguri.

— Taci din gură! se răsti Harvey la ea. Adu apă, îți spun. Trebuie să mă ajuți. Ai înțeles?

Manuela se dădu înapoi, gata să protesteze violent. Dar nu spuse nimic. Rămăsese pe loc cu brațele încrucișate, într-o înțepenire ciudată. Apoi gura i se închise ca o trapă. Se întoarse fără un cuvânt și cu o ultimă privire peste umăr se strecură afară din cameră.

Imediat după aceea Harvey se ridică în picioare și mai aprinse o lumânare. Mâinile îi tremurau atât de tare încât ceara topită îi stropi degetele cu picături calde, dar ferind flacăra cu palma mâinii, Harvey apropie lumânarea de pat și scrută cu o privire adâncă fața lui Mary. Obrajii îi ardeau, pleoapele erau puțin umflate, buzele sângerii ca o rană deschisă. Un geamăt surd scăpă de pe buzele lui. Știa că Manuela spusese adevărul.

Manuela! Femeia asta nu mai avea de gând să vină? Strânse pumnii furios, apoi cu o hotărâre bruscă țâșni afară din cameră și alergă la

parter chemând cu glas tare „Manuela, Manuela!” Strigătele lui stârneau un ecou ce creștea și se stingea în vestibulul gol, în sufragerie, în bucătărie. Nu primi niciun răspuns. Mai chemă o dată, și încă o dată, apoi brusc se opri în bucătăria pustie, dându-și seama de realitate. Manuela se speriase și părăsise casa.

Încet, expresia i se schimbă. Prin urmare era singur, în afară de bătrâna *marquesa,* care acum dormea în camera ei – singur cu Mary în casa cufundată în beznă. Rămase nemișcat câteva secunde. O oală cu supă clocotea încet, uitată pe jăratic. De afară se auzea orăcăitul stins al broaștelor ca niște glasuri batjocoritoare. Apoi deodată privirea i se împietri hotărâtă. Își scoase haina, se întoarse, apucă un urcior mare plin cu apă de pe un scăunel și strângând în brațe vasul umed de lut urcă repede la etaj.

Mary zăcea așa cum o lăsase, cu buzele sângerii întredeschise, cu pieptul agitat de o respirație precipitată. Începu să-i descheie rochia cu fața încremenită. Degetele îi erau țepene și reci ca gheața, dar acum nu mai tremurau. În schimb, în piept inima îi palpita cuprinsă de o spaimă de moarte. Trupul ei era atât de ușor încât îmbrăcămintea puțină alunecă de pe ea ca o plasă de păianjen. Unul câte unul îi așeză lucrurile pe scaun: rochia parcă anume făcută pentru un trup atât de fragil, ciorapii subțiri pe care nici nu-i simțeai în mână.

Broboane mici de sudoare rece apărură pe fruntea ei, conturul fin al nărilor părea tăiat în piatră. Dar își continuă treaba. Știa că era absolut necesar, trebuia să combată creșterea temperaturii. Pielea ei era albă ca o mătase, sânii dezgoliți, mici și tari, cu vârfurile roze ca de fecioară. Umbre palide cădeau pieziș peste trupul ei întins, zăbovind în jurul șoldurilor, drapându-i nuditatea lipsită de apărare. Făptura ei nemișcată emana parcă o seninătate și o liniște miraculoasă.

În cele din urmă Harvey o ridică ușor în brațe și după ce trase cu un gest convulsiv cuvertura la o parte, o culcă peste cearșaful rece. Când o ridică, brațul ei căzu moale și păru că-și caută locul în jurul gâtului lui. În această singură clipă pleoapele ei grele se ridicară și cunoștința îi reveni.

— Nu sunt în stare să-ți pricinuiesc decât necazuri, murmură cu glasul stins.

Dar înainte să-i poată răspunde, ea recăzu din nou în întunericul fără fund al uitării.

Harvey udă un prosop și începu să-i frece repede trupul gol. Mintea îi lucra febril. Se gândea fără încetare: trebuie s-o salvez, o voi salva. Dacă moare, voi muri și eu. Dar asta n-are nicio importanță. Acum nimic n-are importanță în afară de salvarea ei.

Sub mâinile lui înfrigurate pielea ei se mai răci puțin, răcorită de apa de izvor care îi rămase între sâni ca niște picături de rouă. Căută

să se convingă singur că respira mai liniștit; palpă cu vârful degetelor gâtul ei fin ca să surprindă o încetinire a goanei sângelui prin vene. Nimic nu mă interesează, își zicea mereu, nimic nu contează, numai ea să se facă bine. Gândul acesta i se răsucea în creier, se destrăma, se contura iarăși, până când îi umplu tot sufletul și se ridică într-un zbor avântat prin odaia întunecoasă către cerul nemișcat, ca o rugăciune.

Aruncă prosopul, o acoperi ușor cu cearșaful și se aplecă deasupra ei. Apoi îi veni un gând: coborî în bucătărie, turnă într-o ceașcă puțină supă fierbinte și reveni sus. După ce supa se răci, sprijini ușor capul ostenit al bolnavei și-i dădu să bea. Instinctiv, ca un om pe jumătate adormit, sorbi adânc cu buzele însetate. Văzând-o cum înghite lichidul rece, Harvey se simți mai reconfortat. Avea din nou curaj să lupte. Puse încet ceașca goală la o parte și se așeză liniștit lângă pat. Se aplecă înainte, îi luă mâna într-a sa și-i lăsă degetele să i se odihnească în palmă. Nemișcat ca o stâncă, încerca parcă să-i transmită vigoarea lui.

Minutele treceau încet. Veghea îl cufundă într-o stare ciudată de mulțumire. În întunericul rece al sufletului său se aprinse o rază de speranță. Își promisese singur s-o salveze. Afară broaștele orăcăiau în limba lor ceva neînțeles și monoton. O pasăre de noapte foșni ușor atingând fereastra cu aripile ei mătăsoase. Luna apăru rotundă, umplând odaia cu o lumină molcomă, zăbovi câtva timp, apoi trecu mai departe. Și cât ținu noaptea aceea lungă și tăcută, el nu se mișcă de lângă ea și o păzi cu grijă.

20.

Lumânările se topiseră aproape cu totul. Zorile se iviră limpezi și luminoase. Frunzele se înfiorară ca trezite din somn. Iar Susan Tranter cobora cu pași vioi cărarea ce ducea spre Los Cisnes.

O roșeață ușoară i se urcase în obraji. E cam devreme, își zicea, pentru o vizită. Da, fără îndoială că așa era! Totuși rupse o floare și în timp ce-o prindea de rochie se gândi: nu-i niciun rău în asta. La urma urmei, lucrăm împreună, nu? Probabil că-l voi găsi luându-și gustarea, cu expresia aceea calmă pe față. Poate că îmi va zâmbi chiar și vom pleca împreună în sat.

Într-adevăr, era o fericire pentru ea să lucreze împreună cu Harvey, legați de o cauză comună. Evident, apogeul epidemiei trecuse; se observau unele semne de descreștere. Forma fusese gravă, dar incidența scădea tot atât de repede precum apăruse. Și în ciuda criticilor și invectivelor lui Rodgers autoritățile intraseră în acțiune. Nu era desigur o acțiune pe care ar fi desfășurat-o o organizație specială, bine orânduită, se gândea ea. Sigur că nu, totuși își va îndeplini menirea. Garda civilă se afla la Hermosa, mai era acolo și un medic militar; morții fuseseră îngropați, casele dezinfectate, se deschisese un spital de campanie, în jurul satului se instituise un cordon sanitar foarte sever.

Pentru Susan era mai puțin de lucru decât și-ar fi dorit. Dar ceea ce făcea era totuși o muncă nobilă. Și mai ales să muncești alături de Harvey – ah, asta era o fericire, o fericire adevărată care o înfiora și reușea să-i atenueze până și grija ce i-o pricinuia purtarea fratelui ei. Ceva nu era în regulă cu Robbie. Nu dorea să-l știe amestecat în acțiunea antiepidemică. Nu era de el, deoarece organismul lui nu era destul de robust ca să se expună infecției. Și totuși, văzându-l cum lâncezește apatic zile întregi, sau cum începe să se agite fără rost ca să dea impresia că lucrează, sub privirile caustice ale lui Rodgers, o cuprindea o neliniște inexplicabilă.

Dar nici asta nu putea să-i stingă strălucirea ochilor sau s-o facă să ezite, în momentul când deschise ușa ca să intre în vestibulul casei Los Cisnes. Cu o mină veselă se îndreptă spre sufragerie. Văzu că masa nu era pusă și în odaie nu era nimeni. Se opri surprinsă, apoi încercă să zâmbească. Probabil o fi dormit mai târziu, își zise, de n-a coborât până acum. Zâmbetul îi stărui pe buze ca la un gând ascuns. Apoi se întoarse și începu să urce încet treptele scării. Se opri din nou. În sfârșit ciocăni sfios la ușa camerei lui.

— Te-ai sculat? întrebă ea.

Urmă o tăcere stranie. Pe urmă o voce îi răspunse dinăuntru. Dar cu toate că ținea urechea lipită de tăblie, nu putu desluși cuvintele.

Se făcu din nou tăcere, apoi glasul lui se auzi a doua oară invitând-o să intre.

Puse mâna pe clanță și intră în cameră. Făcu trei pași înainte și zâmbetul i se stinse. Gura i se crispă și toată bucuria îi pieri de pe față. Ochii îi alunecară de pe chipul lui descompus spre forma inertă de pe pat. Un țipăt scurt îi îngheță pe buze.

— E bolnavă, spuse el cu o voce străină. S-a molipsit de frigurile astea blestemate. Și își întoarse capul în altă parte.

Pentru Susan lumea parcă se prăbuși în neant. Nu-i trecu prin minte să întrebe ce căuta Mary acolo. Era destul că se afla acolo – o lovitură neașteptată care spulbera fără nădejde toată noua ei bucurie de viață. Privirile îi rătăceau în neștire prin cameră înregistrând fiecare amănunt, prosoapele umede aruncate pe jos, brațul gol al lui Mary, mâna ei odihnindu-se în palma lui, maldărul mătăsos de lenjerie de corp pus la vedere pe scaun. O săgetă un spasm de durere. Dar reuși să vorbească:

— Este foarte grav?

— Da.

— Și n-are nimic aici… nici… Nici măcar o cămașă de noapte?

— Ce importanță are asta?

Se făcu liniște.

— Ai stat de veghe lângă ea toată noaptea?

— Da.

— Ieri ai lucrat toată ziua. Ai stat treaz toată noaptea. Trebuie să fii foarte obosit.

Nu-i răspunse nimic; tăcu și ea. După un răstimp, cu simțământul vag că-i datorează o explicație, Harvey îi povesti pe scurt despre sosirea lui Mary seara trecută.

Asculta fără să-l privească, apoi rosti:

— Nu poți s-o ții aici. Trebuie să fie dusă la Santa Cruz. Aici n-ai cele trebuincioase pentru a îngriji o persoană bolnavă. N-ai medicamente, n-ai nimic.

— Am să fac rost de tot ce-mi trebuie. Ea nu trebuie mișcată din loc și nici nu vreau să fie dusă de aici.

Susan nu răspunse. Privea fix, cu o stăruință ridicolă, la dușumeaua din fața ei. Înăbușindu-și un suspin adânc, făcu câțiva pași înainte, își scoase pălăria, mănușile de bumbac și le puse pe masa de lângă fereastră.

— Bine, acum trebuie să te odihnești, spuse în cele din urmă; vorbea cu glasul stins, monoton. Trebuie să fii îngrozitor de obosit. Am să am eu grijă de ea.

Părea că nici n-a auzit-o, dar când începu să facă ordine în cameră, se uită la ea dintr-o parte, urmărindu-i fiecare mișcare. În cele din urmă spuse:

— Vrei să zici că ai să mă ajuți să o îngrijesc?

— O voi îngriji eu. Socot că nu încape nicio discuție. Este de datoria mea.

Se uită la ea atent, cu ochii chinuiți de nesomn, apoi rosti încet:

— Asta n-am s-o uit. Ești într-adevăr bună.

Susan se opri scurt, ca lovită de bici. În aceeași clipă fruntea i se aprinse de rușine. Părea că nu va spune nimic, dar deodată izbucni:

— Te înșeli, și acum glasul ei nu mai era monoton. Nu bunătatea mă îndeamnă s-o fac, ci cu totul altceva. Să știi că nu e vorba de bunătate, ci de cea mai ticăloasă gelozie. Știu că o iubești. Nu vezi că nu pot suporta nici măcar gândul că o atingi? De aceea am să stau aici și am s-o îngrijesc eu. Cel puțin am să fiu aici. Cel puțin… Se înecă și își duse mâna la gât. Ochii îi căzură peste hainele pe care începuse să le împăturească. Cu un hohot de plâns le lăsă să cadă înapoi pe scaun.

Harvey se ridică în picioare și se uită afară prin fereastră. Trecură câteva minute, apoi cu o voce calmă, cu totul schimbată, Susan spuse:

— Trebuie să mergi să te culci.

— Nu e nevoie. Mă simt perfect.

— Te rog, fii înțelegător. Dacă vrei să fii în stare…, se opri un moment, apoi continuă hotărâtă: De dragul ei trebuie să te odihnești. Am să-i trimit un bilet lui Robbie ca să știe ce s-a întâmplat. Dar dumneata trebuie să te culci.

El păru să-i cântărească cuvintele, apoi cu o hotărâre rece se îndepărtă de lângă fereastră.

— Foarte bine. Mă duc să mă culc pentru vreo oră. Știi ce ai de făcut?

— Da.

— Vezi, trebuie să facem totul pentru ca febra să scadă; îi dădu toate instrucțiunile căutând să vorbească pe un ton plin de încredere și la urmă adăugă: situația se va agrava. Curând cred că vom avea de luptat din greu.

Femeia dădu din cap cu o tragică resemnare, uitându-se la el cu o privire de animal rănit.

Ochii lui se desprinseră de pe fața ei, apoi alunecară peste umărul ei și se opriră pe obrazul încins de pe pernă. O clipă se simți dezarmat, cu sufletul străpuns și înspăimântat, dar se întoarse și ieși.

Traversă coridorul și intră la întâmplare într-o altă cameră. Nu era un dormitor, ci o cameră elegantă, plină de mobile aurite și lustre de cristal prăfuite care nu mai lăsau lumina să treacă, cu draperii roase și covoare mâncate de termite – ruină palidă a unui nobil salon de odinioară. Dar lui nu-i păsa de toate acestea. Își descheie gulerul cămășii, se trânti pe sofaua de brocart și închise ochii.

Încercă să adoarmă, dar somnul întârzia să vină. În cele din urmă se cufundă într-un fel de toropeală, între somn și veghe. Camera avea un

miros stătut, ca al dulapurilor în care s-au cuibărit șoarecii. I se părea că lustrele se legănau ușor, gata-gata să scoată un clinchet. Se suci și se răsuci pe sofaua tare. Mintea îi era chinuită de viziuni care năvăleau peste el înspăimântătoare, incoerente, dar înlănțuite inextricabil în procesiunea lor nesfârșită. Și mereu Mary era acolo implorându-l s-o ajute. Deodată i se păru că aude voci, apoi un bocănit puternic, semn că sosise cineva.

Somnul lui tulbure dura de aproape un ceas când deodată deschise ochii. Neodihnit, își pironi privirea în tavanul aurit pe care o lebădă pictată, cu gâtul și aripile întinse plana fantastică deasupra lui. Tresări fără să vrea. Repetarea aceleiași embleme pe tavanul tuturor camerelor îi dădu o senzație de ceva amenințător, inevitabil. Se înfioră ca în fața unei primejdii necunoscute.

În cele din urmă se sculă în picioare, se scutură din starea aceea de letargie și ieși din cameră. Pe coridor se opri surprins: cineva umbla pe jos cu pași grei, dar precauți. Era sigur că pasul acesta îi era cunoscut. Ascultă atent, pe urmă, mișcându-se cu băgare de seamă, trecu pe lângă camera unde era Mary, coborî scările și intră în sufragerie. Da, știuse de la început cine era.

— Ei bine, spuse, văd că ai sosit.

De pe scaunul pe care încălecase, Corcoran îl privea cu veșnicul lui zâmbet familiar, de un optimism dezarmant.

— Bineînțeles. Nu ți-am spus de atunci?

— Îmi pare bine, rosti Harvey deprimat. Da, îmi pare bine că ai venit.

Urmă o tăcere, în timpul căreia Corcoran aruncă pe furiș o privire cercetătoare spre Harvey; pe urmă scoase tabachera și începu s-o studieze cu cel mai mare interes dând din cap gânditor.

— Știu cum stau lucrurile, spuse. Susan mi-a spus tot. Știi, ea mi-a dat drumul în casă. Era să leșin când am văzut-o în fața mea. Îmi pare rău, pe cinstea mea, îmi pare rău de tot ce s-a întâmplat. Și Dumnezeu mi-e martor că am să fac tot ce pot ca să te ajut.

— Ce ai să poți face aici?

— Va trebui să mâncați ceva, nu? Am să-mi suflec mânecile și am să dau o raită prin bucătărie. Să știi că la vremea mea am gătit pentru cincizeci de inși, acolo în tabăra din Oregon. Aș vrea să arunc o privire prin casă… să văd unde-i bucătăria și celelalte. E o casă drăguță, dar se vede că are nevoie de cineva care se pricepe să facă puțină ordine.

Harvey asculta cu fața împietrită.

— Mi-ar trebui câteva lucruri din oraș, spuse. N-ai vrea să mi le aduci?

— Pe cinstea mea, sigur că vreau, răspunse Jimmy inimos. Adineauri n-am tras eu o fugă ca să duc un bilet pentru Susan T.? Fac orice ai nevoie. Spune-mi numai ce vrei. Și pentru că veni vorba, am

să stau alături de dumneata dacă o fi să se întâmple vreo încurcătură pe aici.

— Încurcătură? Ce vrei să spui?

— Ei, tot felul de lucruri pe care le-am auzit prin oraș. Știi, ba una, ba alta. Nimic deosebit. Așa, vorbe fără rost.

— Ce vorbe? insistă Harvey.

Jimmy suflă peste tabachera lui, o frecă ușor de pantaloni, apoi o băgă înapoi în buzunar.

— Ceilalți doi au venit și ei din Orotava, răspunse el într-o doară. Dibdin și doamna Baynham, vreau să spun. Au tras la hotel Plaza. Afară de asta, agentul ăla, Carr, a picat și el în oraș aseară și a răscolit peste tot ca s-o găsească pe mica doamnă. Ce mai încolo și încoace, cred că o să iasă tărăboi mare dacă o ții aici.

— Am de gând s-o țin aici.

— Bineînțeles că așa vei face, cum altfel?

Harvey tocmai se pregătea să mai spună ceva când clopoțelul de la intrare sună violent, apoi sună din nou, inutil, cu putere sporită, înainte ca primul ecou să se fi stins în adâncul casei. Cei doi se uitară unul la altul și pe chipul lui Corcoran apăru o expresie de aprehensiune îndreptățită.

— Hait! Ce ți-am spus? mormăi el. Au venit după ea.

— Du-te și vezi cine e, răspunse Harvey scurt.

Jimmy se scotoci prin buzunare după nelipsita lui scobitoare, obiect absolut indispensabil pentru a-și compune o atitudine demnă. După ce o băgă delicat între dinți, ieși din cameră cu un aer nepăsător. O clipă mai târziu se auziră pași grăbiți în vestibul și un bărbat dădu buzna în sufragerie. Era Carr. După el venea un spaniol mic de statură, cu o față măslinie, în mână cu o valiză mare și frumoasă de piele. În urma lor apăru Corcoran și închise ușa cu o neglijență studiată.

Carr nu-și pierduse vremea; fața lui greoaie era roșie, venele gâtului umflate; arăta ca un om gonit de furie. Într-o clipă privirea lui arogantă făcu ocolul camerei, după care se opri asupra lui Harvey.

— Mary Fielding se află în această casă, spuse el. Am venit s-o iau de aici.

Harvey se uită țintă la el. Câtva timp nu răspunse nimic.

— De unde știi dumneata că e aici?

— Mary și-a lăsat prietenii la Orotava. Se purtase ciudat – era evident că nu se simțea bine. În aceeași după-amiază a fost văzută la Santa Cruz întrebând de drumul care duce la Laguna. Știm că a luat o trăsură spre Los Cisnes. Aseară am aflat precis de la o femeie cu numele de Manuela despre o *señora* engleză care zace bolnavă de friguri galbene în casa asta. Știu că e vorba de Mary Fielding. Acum ești satisfăcut? Am adus cu mine un medic și o mașină închisă, așa că o voi lua de aici imediat.

Ochii lui Harvey se opriră asupra spaniolului.

— Dumneata ești medic? întrebă el politicos.

— *Si, señor.* Omulețul măsliniu își apropie cizmele mici cu boturile ascuțite și făcu o plecăciune cu un aer de dezaprobare. Sunt farmacist, laureat al Facultății din Sevilla. Am scrisori de recomandare de la multe familii distinse cărora le-am acordat ajutorul meu.

— Foarte bine! spuse Harvey – farmacist, laureat și recomandat. Perfect. Privirea lui rătăci gânditoare înapoi spre Carr. Și spui că vrei s-o iei de aici?

Carr se făcu stacojiu la față.

— Ți-am spus o dată, răspunse el tăios. Și n-am de gând să spun a doua oară. Unde este? Unde e camera ei? Mă duc după ea chiar acum.

— Nu, replică Harvey pe același ton liniștit. N-ai să te duci nicăieri și nici n-ai s-o iei de aici. A venit de bună voie. Iar acum e bolnavă, foarte grav bolnavă. Înțelegi? Și farmacistul dumitale nu se va apropia de ea. O voi îngriji eu, aici, în această casă.

— Dumneata! zbieră Carr. Știu foarte bine cine ești. Am luat unele informații după ce te-am cunoscut. Nu mi-aș lăsa nici câinele în grija dumitale. Și încă aici! Ce fel de loc este acesta pentru o persoană bolnavă? N-ai nici infirmieră, nici medicamente. N-ai nimic.

Harvey îi aruncă o privire înghețată.

— Am o infirmieră care o va îngriji. Știu foarte bine ce fac. Și te previn că e o nebunie să încerci să o iei de aici. Nu trebuie mișcată până nu trece criza. Prietenul dumitale spaniol îți va spune că am dreptate.

Micul farmacist, interpelat astfel, își puse valiza jos și strânse ușor din umeri în semn că nu se amestecă.

Carr nu-l luă în seamă; negru de furie, se uită la Harvey cu ochii injectați.

— Dumneata! strigă iarăși, mai tare. Află că nu dau doi bani pe părerea dumitale. Ți-am spus ce voi face și n-am de gând să mai pierd timpul. Sunt grăbit. Și acum vreau s-o găsesc. Făcu doi pași înainte, dar Harvey ajunse la ușă înaintea lui.

— Nu, spuse el cu o voce de gheață. Nu cred că ai s-o faci. Era el însuși mirat de calmul său. Simțea în toată ființa lui o liniște concentrată, ca un alergător care așteaptă semnalul de pornire. Hotărârea luată ardea în el cu o intensitate rece. Gândul la violență fizică, la amestecul acestui individ înfumurat făcu intransigența lui și mai categorică.

— Lasă-mă să trec.

Harvey își clătină capul încet. Se înfruntară o clipă în tăcere; brusc o arteră se umflă pe fruntea lui Carr.

— Și cine o să mă oprească? întrebă el amenințător.

— Eu.

Se lăsă o liniște mormântală. Doctorul spaniol, vădit consternat, se retrase lângă perete. Jimmy stătea încordat, cu ochii strălucitori, cu nările dilatate, încleștând și descleștând pumnii de plăcere.

Pe fața lui Carr apăru o expresie de ură; stătea cu bărbia în piept, ca un taur întărâtat. Căpătase înfățișarea unui individ periculos, gata de orice.

— Așa vasăzică, mârâi el printre dinți, socotim că ne putem bate, nu-i așa? Suntem și atlet și intelectual în același timp. Splendid. Brusc tonul lui se schimbă, își repezi bărbia înainte. Dă-te la o parte, nenorocitule! Sunt mai tare decât tine. Știu totul despre box. Dă-te la o parte, că de nu mătur podeaua cu tine!

Harvey nu se mișcă. O paloare rece îi acoperi obrazul, buzele strânse mai păstrau urma unui zâmbet lăuntric.

— Cară-te odată! zbieră Carr din nou.

Și iarăși Harvey clătină din cap, cu ochii pironiți pe fața celuilalt.

— Atunci, pe toți dracii, tu ai vrut-o! urlă Carr și se năpusti înainte cu pumnii ridicați și capul în piept. Repezi furios stânga înainte, în gol, apoi execută o directă cu dreapta. Lovitura căzu grea peste capul lui Harvey. Când își retrase mâna, Carr rânji batjocoritor. Era un boxer experimentat. Își dădu seama imediat că Harvey nu avea stil – ținea mâinile prea jos, garda deschisă – și se gândi cu ură: nu știe nimic, am să-l lovesc până cade jos.

Se aplecă ușor, cu buza inferioară scoasă disprețuitor înainte, simulă câteva atacuri, apoi fentă ca să plaseze o directă de stânga. Dar lovitura nu mai ajunse la destinație. Subit, Harvey își împinse dreapta înainte. Porni pe neașteptate, pumnul strâns nimeri în plin fața lui Carr cu atâta forță încât era aproape să-i strivească nasul. Capul i se smuci în sus, sângele începu să-i curgă din nas, iar zâmbetul îi pieri de pe buze. Înghiți cu greutate. Simți gustul sărat al sângelui care i se scurgea în gâtlej. Se retrase, își scutură capul, apoi se năpusti din nou cu atâta forță, încât Harvey fu azvârlit înapoi peste ușă. Se lovi rău cu umărul de lemnul tare, dar făcu o fentă și își izbi greu adversarul în plex. Lovitura răbufni cu un zgomot surd. Carr icni și se crispă. Primea mai mult decât se așteptase. Orbit de furie, cu buzele depărtate într-un rânjet fix, se repezi din nou la atac, lovind cu amândouă mâinile la cap și la corp. Timp de un minut întreg forță lupta, dar fără să nimerească din plin. Harvey reușea să-l evite, de fiecare dată cu o fracțiune de secundă mai devreme. Iuțeala lui era extraordinară; în privirea lui limpede mocnea adânc o flacără implacabilă. Habar n-avea de box. Știa doar atât, că trebuie să învingă cu orice preț. Sus, pe pometele obrazului apăruse o umflătură lividă; respira pe nări; era parcă într-o continuă așteptare.

Carr încercă tot ce știa. Aerul său arogant dispăruse; își dădea seama acum că forțele încep să-l părăsească și urmărea cu disperare să

plaseze lovitura decisivă. Sudoarea i se prelingea după urechi, respira șuierător printre dinți. Îl lovi pe Harvey cu putere în grumaz, apoi se angajă într-un clinei. Îl lovi cu toată forța sub bărbie, se abătu asupra lui cu o ploaie de lovituri, îl cuprinse cu amândouă brațele și îl izbi în rotulă.

Harvey căzu în genunchi sucindu-și piciorul. Dar se ridică imediat, pară atacul lui Carr și se agăță strâns de el. În respirația aceea gâfâitoare lângă obrazul lui desluși semnalul pe care îl aștepta. Se desprinse de adversar. O clipă rămase la distanță în echilibru pe vârful picioarelor, apoi cu dinții strânși se năpusti înverșunat asupra celuilalt. Părea că-și ținuse în rezervă toată puterea în vederea acestui atac. Nu avea tehnică, dar lupta ca un demon. Carr primi o lecție grea, încercă să se redreseze, dar nu reuși. O lovitură la cap îl trimise în genunchi. Rămase îngenuncheat o clipă, apoi se ridică clătinându-se. Fața lui, mânjită de sânge, era groaznică la vedere. Gulerul i se strâmbase, părul răvășit căzuse peste ochi, era turbat de furie. Se repezi din nou la Harvey, ca un nebun. Lăsase maxilarul descoperit și Harvey își azvârli fulgerător stânga înainte cu toată puterea. Impactul îi produse un fior de plăcere care tremură de-a lungul brațului și pătrunse în sânge ca o flacără jucăușă. Era o clipă pentru care merita să trăiești.

Carr căzu cu o bufnitură surdă. Totul se terminase. Harvey își șterse sudoarea de pe ochi și rămase în așteptare. Carr se răsuci încet pe o coastă, rămase astfel un timp fixând tavanul cu ochi sticloși, apoi se ridică cu greu în picioare. Avea un ochi închis, gura plină de sânge. Sprijinindu-se de masă, tuși de câteva ori, se căută în buzunar, scoase o batistă și o apăsă încet pe buze.

— N-am să uit asta, spuse cu greutate, uitându-se la Harvey pieziș. Eu nu uit ușor.

— Sigur că n-ai să uiți, interveni Jimmy; făcu o pauză și scoase un lung oftat de plăcere. Ai mâncat o asemenea bătaie că ai s-o ții minte câte zile vei avea.

— Să nu crezi că ai terminat cu mine, continuă Carr, uitându-se mereu la Harvey cu aceeași privire piezișă. Știu cum trebuie să procedez cu unul ca tine.

Harvey nu răspunse nimic.

— Te-ai băgat într-o treabă foarte primejdioasă, urmă celălalt, și te previn, dacă se întâmplă ceva cu lady Fielding ești direct răspunzător. Am să-i telegrafiez soțului ei și îndată ce primesc împuternicirea trec la acțiune.

Ținându-și cu grijă obrazul tumefiat, îi aruncă o ultimă privire încărcată de ură, apoi lăsă capul în jos și ieși pe ușă afară. Farmacistul, silit în cele din urmă să ia o atitudine, se uită neputincios de la unul la altul, făcu repede o plecăciune și porni după Carr ca un

cățeluș.

În momentul când trecea pe lângă el, Harvey întinse mâna și spuse liniștit:

— Lasă valiza aici.

— Dar, *señor,* îngăimă celălalt, livid de spaimă, am în ea medicamentele mele…

— N-avea nicio grijă. Ai s-o capeți înapoi. Mai târziu.

— Desigur, *señor.* Fără nicio îndoială. Dar eu am nevoie de ea. Pentru mine este o chestiune de folosință curentă și nu se cuvine să-mi fie luată într-un mod atât de brutal. Noi, cei care facem parte din branșă, *señor,* trebuie să ne comportăm moral, cuviincios, cu demnitate.

Harvey apucă valiza hotărât. Farmacistul rămase uluit, apoi ridicându-și mâinile și ochii spre cer, rosti tare un cuvânt neînțeles și pentru mai multă siguranță ieși în mare grabă din cameră. Se lăsă un moment de liniște, întreruptă de zgomotul unei uși trântite cu putere, pe urmă Jimmy păși înainte cu fața radiind de mulțumire.

— Jur pe ce am mai scump, strigă el, asta a fost luptă, nu glumă! Poți să mă crezi că n-aș fi vrut s-o scap pentru tot aurul din Klondyke. I-ai dat două scatoalce zdravene și l-ai făcut să cânte. Doamne, ce i-ai mai aranjat mutra! Este cea mai frumoasă luptă pe care am văzut-o de când tâlharul de Joe l-a scos din circulație pe Smiler. A fost ceva pe cinste, o frumusețe! Plescăi din buze de plăcere și luă repede două prize de tutun. Pe urmă pipăi ușor pumnii însângerați ai lui Harvey cu un aer de cunoscător.

— Nu s-a rupt nimic, slavă Domnului. Indivizii ăștia cu ceafa groasă îți dau de furcă până termini cu ei. Mamă Doamne, ce mai bătaie a mâncat! Dar și-a căutat-o singur. Și la urma urmei a avut ce-a meritat, nu? Cu dumneata e în regulă? Ești sigur?

— E în regulă, spuse Harvey.

Se apropie de masă, ridică valiza și o deschise. După cum bănuise, conținea o colecție considerabilă de instrumente și medicamente. Închise la loc încuietoarea, luă valiza în mână și traversă camera. În fața ușii se opri cu mâna pe clanță și se uită la Corcoran.

— Acum mă duc sus, spuse. Descurcă-te cum poți pe aici. Pe urmă se întoarse și urcă scara spre camera bolnavei.

21.

În aceeași zi după-amiază, Corcoran se afla în bucătărie, pe care o luase în stăpânire ca ceva de la sine înțeles. Pardoseala de pământ albăstrui bătătorit, plita cu vatra mare deschisă și hornul înalt de formă conică – zidit în urmă cu cinci sute de ani ca să tragă afară mirosul cărnurilor fripte –, toate acestea erau cumva pe gustul lui. Dar neorânduiala care domnea peste tot jignea și ochiul lui indulgent.

Scoțându-și haina și vesta se puse la o ținută potrivită, dar nu ca să facă o curățenie generală, ci doar ca să „mai dea de capăt lucrurilor”, să mai aducă „un strop de apă”, să mai frece nițel câteva ustensile de care s-ar putea să fie nevoie mai târziu.

În timp ce trebăluia, fluiera încetișor. Treaba era pe gustul lui, mai încape vorbă! Îi aducea aminte de vremurile de altădată. Locul acesta avea ceva care-l făcea să se simtă ca la el acasă și asta îi plăcea grozav. Era mulțumit. Deodată auzi un zgomot ușor; se opri și-și ridică privirea. În ușă stătea *marquesa* cu mâinile împreunate, privindu-l țintă cu ochii ei de pasăre. Încetă să fluiere și cu un aer jenat își vârî cămașa mai adânc în pantaloni. Apoi își frecă bărbia cu dosul palmei și rupse tăcerea cu elocvența lui obișnuită:

— S-a făcut deodată mai cald, nu vi se pare? Pe cinstea mea, de aceea s-a întâmplat că m-ați surprins pe negândite fără guler la gât.

Fără să se miște din cadrul ușii, *marquesa* întrebă:

— Unde e Manuela?

— Dacă cumva e vorba de femeia dumneavoastră, apoi aflați că a plecat de mult. Cel puțin așa mi s-a spus. Și a lăsat toate cu fundul în sus. Nu prea își vedea de treabă. S-ar zice că mătura prin bucătărie cu bastonul, nu cu mătura. Mă silesc cât pot ca să fac puțină ordine.

Bătrâna își strânse buzele uimită:

— Dar nu înțeleg! Dumneata, un musafir! În felul acesta te înjosești și pe dumneata și pe mine.

— Asta-i acum! Munca cinstită n-a înjosit niciodată pe nimeni, declară el ritos și-și ridică discret bretelele, niciun pic, nici măcar pe cele mai nobile familii din țară. Cât despre ceilalți, nu zicea oare Platon că este potrivit să împarți favoruri celor care au nevoie de ele?

— Eu nu cer nicio favoare, răspunse ea cu seriozitate. Aici Isabel de Luego este aceea care împarte favoruri. Dar fără îndoială, dumneata trebuie să fii nobil. Din ce familie te tragi? Parcă ai spus că e o familie foarte distinsă.

— Nici nu se află alta mai distinsă, o asigură el amabil. Dinspre tată descind direct din regii Irlandei. Pot să vă arăt și documente. Este absolut sigur că în vinele mele curge sângele lui Brian Boru.

Bătrâna scoase o ușoară exclamație, apoi păși în bucătărie și se

apropie de el cu pași mărunți.

— Prin urmare, o faci de plăcere. Într-adevăr, dumneata ai un aer de *caballero*.

Câteva clipe Jimmy suportă galant privirea ei naivă, dar cercetătoare; pe urmă însă își lăsă ochii în jos stingherit, își șterse palmele de fundul pantalonilor și declară:

— De fapt, cel puțin așa spunea tatăl meu. Mai ales atunci când trăgea o dușcă și avea chef de vorbă. Se poate să fie adevărat, se poate să nu fie – că am fi de neam atât de mare. Dar un irlandez este un gentleman, indiferent cum s-a născut. Și aș vrea să-l văd pe omul care să mă contrazică. Am să-l aranjez la fel cum l-a aranjat Harvey pe agent.

— Da, văd că ai luptat, murmură ea. Fața dumitale de o urâțenie atât de bravă e crestată ca o față de matador. Nu te încântă la prima vedere, dar e sigur că dincolo de asta bate o inimă.

El se mută de pe un picior pe altul și se scotoci după tabacheră fără să o găsească. Apoi zâmbi.

— Sigur că bate o inimă, și încă una mare cât o barcă. Fără ea n-aș fi putut înota prin viață.

— Ai trecut prin multe suferințe Ai! Ai, ai. O dovedește urâțenia dumitale mândră. Destule suferințe ca să frângă o inimă puternică. Dar nu te lăsa doborât. Toate au un sfârșit și poate că acum nenorocirile dumitale s-au terminat.

Cuprins de îndoială, dacă nu cumva femeia asta își bate joc de el, Jimmy îi aruncă o privire stânjenită pe sub sprâncenele zbârlite.

— După cât se vede, și dumneavoastră ați trecut prin destule nenorociri.

Bătrână zâmbi și fața ei tristă se acoperi cu o rețea de crețuri fine.

— Jesus Maria, murmură ea. Nu spune vorba asta în fața lui Isabel de Luego. Dar să se știe că este înconjurată de ticăloșie. Sau a fost. Totul s-a pierdut, totul a căzut în ruină. Dacă te faci miere, te mănâncă muștele. Dacă crești corbi, îți vor scoate ochii. Don Balthazar a fost singurul om de omenie. Dar acum e mort și el.

Jimmy își scărpină capul și se gândi: după cum stau lucrurile pe aici, Don Balthazar ăsta trebuie să fi fost corbul cel mai hrăpăreț din tot stolul. A supt-o până a secat-o de tot. Dar spuse cu glas tare:

— Aveți aici o proprietate foarte frumoasă, doamnă. Pe cinstea mea, e păcat s-o vezi că se ruinează astfel. Nu vă supărați, dar un om, un om vrednic ar putea s-o pună pe picioare în mai puțin de un an de zile. Nu s-a găsit nimeni până acum care să vă dea o mână de ajutor?

— Vorbele ce ies din gură sunt ca pietrele ce zboară dintr-o praștie. Mulți făgăduiesc, dar nimeni nu face nimic. Nu vor să muncească; fură de unde pot; după toate *la finca* acelui americano au captat și au deviat apa râului, cu toate că nu e voie. O moșie nu merge bine în

mâna unei femei. Ai, ai, ai, e greu pentru Isabel de Luego.

— Ce pungași! murmură Jimmy într-un elan de simpatie, să vă înșele în halul ăsta! E nemaipomenit. După mine, dacă un om priceput ar pune mâna, proprietatea ar putea produce foarte bine în scurt timp. Este un loc minunat.

Entuziasmat de gândul care-i răsări în minte, Corcoran deschise gura ca să-și arate planul, dar bătrâna murmură:

— Așa e, *señor*! Dar dumneata ar trebui să-ți mai ții vorbele-n frâu. Când vorbești fără să gândești e ca și cum ai trage cu pușca fără să țintești.

Jimmy închise gura la loc. Expresia de pe fața ei îl derută. Se lăsă o tăcere jenată.

— Ei, mormăi el, poate că sunt un țintaș mai bun decât vă închipuiți.

— Fără îndoială că ai făcut multe în viața dumitale, continuă ea fără să țină seama de cuvintele lui. Fără îndoială că ai călătorit mult și departe și fără îndoială că va trebui să pornești iar la drum.

— Mai dă-le încolo de călătorii, declară el. Mi-aș da și haina de pe mine ca să mă pot stabili undeva într-un locușor liniștit.

Urmă o nouă tăcere. Corcoran aștepta cu sufletul la gură. Doamne! Dacă *marquesa* i-ar înțelege aluzia și i-ar accepta oferta.

— Ești un eretic, probabil, oftă ea. Din păcate, nici n-ar putea fi altfel!

Deodată Jimmy avu o inspirație. Băgă mâna în buzunarul pantalonilor și cu un gest solemn scoase nu cartea lui Platon, ci un șirag de mătănii vechi pe care le legănă respectuos în fața *marquesei.*

— Priviți-le, vă rog, murmură el cu evlavie. Ce eretic blestemat ar căra așa ceva după el? Pe unde am umblat, peste mări și țări, nu m-am despărțit de ele niciodată.

Într-adevăr așa era: le purta cu el ca pe un talisman oriunde se ducea, deși abia dacă recita un *ave* la un an o dată.

— Au aparținut încă bătrânei mele mame, Dumnezeu s-o odihnească. Și, pe ce am mai scump, mi-au călăuzit pașii și la bine și la rău.

Ochii bătrânei alunecară peste șirul de mătănii undeva în infinit. În cele din urmă zâmbi ușor.

— *Madre de Dios,* rosti ca pentru ea. Am spus adineauri că nucile sunt mai mult seci decât bune. Dar uite că s-ar putea să aibă și ceva miez înăuntru.

Ar fi fost imposibil să nu înțeleagă sensul vorbelor ei. Zăpăcit cu desăvârșire, Corcoran se aprinse la față pentru prima oară în ultimii cinci ani. Rămase cu gura căscată în timp ce fruntea brăzdată de cute i se acoperi de o roșeață vie.

Pe urmă, tot fără să-l privească, *marquesa* murmură:

— Nu trebuie să te rușinezi, *señor*. O pată de roșeață pe obraz este mai bună decât o pată pe suflet. Să știi că te stimez. O să stăm de vorbă mai târziu.

Se întoarse pe neașteptate și ieși din bucătărie cu pași târșiți. Jimmy se uită în urma ei, năuc, hăpăind aerul întocmai ca un crap bătrân care așteaptă să fie hrănit. În cele din urmă se urni din loc și răsuflă adânc.

— Cum îți place? se adresă el aerului înconjurător. Ai mai văzut vreodată așa ceva? Se apropie de scaunul pe care își atârnase jiletca și căută prin buzunare, simțea nevoia să ia o priză zdravănă ca să-și vină în fire. Pe urmă, în timp ce privirea îi fugi pe fereastră și se opri asupra peisajului luxuriant din jur, se felicită din nou pentru ideea lui.

— Măi, să fie cu pălărie, mormăi el cu căldură, ar fi grozav să-i treacă prin minte același gând ca și mie. Ce mai vorbă, aici e un colțișor de rai și un om vrednic l-ar pune pe picioare cât ai zice pește. E soare din belșug, pământul o să rodească repede, peste niciun an și jumătate pot avea aici o plantație de toată frumusețea. Îi pun eu pe frigare pe toți trântorii ăștia măslinii. Să vadă ei ce înseamnă să jecmănești o biată femeie bătrână! Mai mare rușinea numai să te gândești la așa ceva. Și, afară de asta, ce viață de gentleman ar fi! „Bună dimineața, don Corcoran, ce poruncește Înălțimea voastră pentru astăzi?” Să știi că s-a suit scroafa în copac! Pe cinstea mea, nu aș pleca de aici toată viața, numai de ar vrea ea să-mi dea ocazia. Băgă grijuliu mătăniile înapoi și bătu duios cu palma peste buzunar. Maică-mea zicea întotdeauna: o să iasă om din tine. Și, pe toți sfinții, o dată a avut și bătrâna mea dreptate.

Într-un acces de zel apucă un șervet de vase și începu să frece o tigaie unsuroasă fredonând mulțumit:

„*Pe McCann o să-l bat bine*
Că altfel mă bate el pe mine”.

Era încă ocupat cu frecatul oalelor când, cinci minute mai târziu, ușa se deschise și Susan Tranter intră în bucătărie. O privire asupra ei îi fu de ajuns ca să-i șteargă zâmbetul de pe față și să-i oprească cântecul pe buze. Furat de entuziasmul lui, așa cum i se întâmpla adesea, uitase – uitase cu desăvârșire –, acum însă, într-o străfulgerare revăzu situația în toată gravitatea ei. Trăsăturile i se lungiră caraghios, plescăi din limbă plin de remușcare că a putut să fie atât de uituc.

— Se simte măcar ceva mai bine? Vreau să zic doamna de la etaj? întrebă el după o pauză.

Susan clătină din cap fără să răspundă. Era palidă, buzele și ochii aveau o fixitate stranie, iar trupul rigid parcă se ținea înadins atât de țeapăn și încordat, ca să-și poată stăpâni zbuciumul lăuntric.

— Ești obosită, spune Jimmy trăgând un scaun în fața ei. Arăți sfârșită de tot. Stai jos și te odihnește. Am să-ți dau nițică supă fierbinte ca să mai prinzi puteri.

Susan își clătină capul din nou.

— Plec să-mi aduc lucrurile. Trebuie să vorbesc cu fratele meu. După aceea, după aceea vin înapoi. Vorbea cu o detașare stranie, ca și cum ar fi luat o hotărâre definitivă. Jimmy își simți inima strânsă.

— Ei haide, haide, o îndemnă el. Întinde-ți picioarele numai un pic, că doar n-o fi foc. Și dacă nu-ți place supa, n-ai decât să spui o vorbă și-ți fac o cafea într-o clipită.

Susan nu se așeză pe scaun, dar nici nu plecă. Stătea în picioare privindu-l fix cu ochii aceia tulburi și nemișcați. În cele din urmă rosti cu greutate, împinsă parcă de a forță irezistibilă:

— Nu se simte mai bine. Îi merge din ce în ce mai rău.

El îi aruncă o privire rapidă, apoi își întoarse fața în altă parte și își frecă bărbia gânditor.

— De ce nu spui ceva? continuă ea cu glasul sugrumat. Doar ți-am spus că-i merge mai rău. A început icterul. E foarte grav bolnavă. Delirează, despre tot felul de bazaconii, grădini, fântâni și – tonul îi deveni deodată indiferent – despre florile ei de frezia.

— Îmi pare rău, îngână el cu greutate, sunt sincer îndurerat să aud așa ceva.

— Îndurerat! Ai toate motivele să fii îndurerat! Vocea îi vibra ascuțită. Nu cred că se va face bine. Am impresia că e pe moarte. Am sentimentul groaznic, vorbea repede, pe un ton tot mai ascuțit, sentimentul groaznic că moartea plutește în aer. Nu simți și dumneata cum fâlfâie deasupra noastră ca niște aripi nevăzute? Întunericul și nenorocirea se lasă peste casa asta. Ea zace acolo sus, iar el e lângă dânsa. Și mă gândesc tot timpul… – nu-și termină fraza. Trăsăturile ei mari se crispară deodată; își căuta cuvintele. Urmă o tăcere grea.

— Lasă, lasă, spuse el în cele din urmă, căutând s-o îmbărbăteze. Nu te mai frământa așa. Nu e în firea dumitale să te lași doborâtă astfel. Cât timp respiră, mai e o speranță. Și apoi faci tot ce-ți stă în putere, nu-i așa?

Dar atitudinea lui nu făcu decât să-i sporească agitația.

— Tot ce-mi stă în putere, zici? țipă ea, sigur că fac tot ce-mi stă în putere! Fac totul… totul. Lupt… lupt alături de el ca s-o salvez. Dar nu vezi…, se întrerupse și-l apucă sălbatic de braț. Vocea coborî devenind o șoaptă abia auzită. Nu vezi că-l iubesc? Și în adâncul inimii… nu vreau… nu vreau ca ea să se facă bine. O, Doamne-Dumnezeule, este îngrozitor să gândesc așa ceva, tocmai eu. Dar mi-e peste putință să fac altfel și asta mă omoară.

Deznădejdea ei era sfâșietoare. O clipă Jimmy crezu că o să izbucnească în hohote de plâns. Dar Susan nu plânse, încleștă dinții ca

să-și înăbușe suspinele. Tremurul obrazului încetă și mâna îi căzu de pe brațul lui.

— Iată, acum știi și dumneata cum stau lucrurile, șopti ea respirând anevoie. Cel puțin am spus cuiva cine sunt cu adevărat.

Urmă iarăși o tăcere grea, după care Susan șopti:

— Mă duc… mă duc să-mi iau lucrurile.

Se îndreptă greoaie, fără vlagă, spre ușa laterală și ieși în patio în timp ce Jimmy o urmărea perplex și plin de compătimire. Din cauza efortului pe care-l făcea ca să-și stăpânească zbuciumul sufletesc, Susan simțea că se sufocă. Avea senzația că inima ei e o văpaie mistuitoare în care durerea și iubirea sunt una.

În aerul răcoros de afară luptă ca să-și recapete stăpânirea de sine. Apucă pe cărarea care șerpuia de-a lungul malului crăpat și sfărâmicios. Se simțea ceva mai ușurată după mărturisirea ei arzătoare și încetul cu încetul se liniști. Când ajunse în casa lui Rodgers, chipul ei își recăpătase expresia calmă.

Aici, pe terasa pustie, ședea într-un fotoliu balansoar, cu spatele drept, Aaron Rodgers însuși. Nu se ridică în picioare la vederea ei, ci se mulțumi să-i arunce o privire acră, bănuitoare și continuă să se legene cu mișcări repezi, smucite, ca un sectant fanatic în extaz. Susan se opri în fața lui.

— Unde este fratele meu?

Urmă o pauză lungă, apoi, cu ochii îndreptați ostentativ în infinit, îi răspunse laconic:

— Nu-i aici.

O cuprinse un val de dezamăgire. Dorise atât de mult să-l vadă pe Robbie al ei.

— Unde este?

— S-a dus să-și ia chinină, răspunse el supărat. Pierde vremea cu fleacuri, când ar putea să facă ceva mai de folos. Ei da, n-ai decât să te uiți la mine ca o tigroaică. Am să-ți spun chiar acum ce cred despre acest frate al dumitale. În viața mea n-am văzut un misionar care să se poarte astfel. N-a făcut nimic de când a venit aici. Umblă de colo-colo fără niciun rost, ca un tont. De când a primit biletul acela de la dumneata, parcă și-a ieșit din minți. Îi spun eu două vorbe când s-o întoarce din Santa Cruz și să știi că n-o să-i fie prea moale.

Deși se obișnuise cu limbajul vulgar și răutăcios al lui Rodgers, simți urcând în ea un val de indignare, pe urmă i se făcu lehamite: la ce bun să se certe? În timp ce se pregătea să intre în casă, spuse simplu:

— Fratele meu nu este prea robust. Uiți că n-a avut timpul să se acomodeze. Și cu o notă neobișnuită de amărăciune în gând adăugă: Dă-ne timp să cunoaștem lucrurile din jurul nostru înainte de a ne cere să facem minuni.

Exclamația lui disprețuitoare o însoți în timp ce urca treptele de

brad ce scârțâiau sub pași, spre camera ei. Din nou nu-i dădu nicio atenție. Ce însemna limba ascuțită a lui Rodgers pe lângă povara propriei sale deznădejdi?

Intră în cameră, scoase valiza de sub pat, trase un sertar, adună în grabă câteva lucruri de îmbrăcăminte, un prosop, un burete, o periuță de dinți și le aruncă la întâmplare în valiză. În câteva clipe termină de împachetat. Știa că părul îi era în dezordine – e îmbâcsit, gândi ea cu amărăciune, și murdar! Iar ochii, sigur, frumos mai arătau! Dar nu-și dădu osteneala să se aranjeze. Nici măcar nu se uită în oglindă. La un moment dat se gândi să lase un bilet pentru Robert, dar își aduse aminte că îi scrisese deja despre planurile ei. Da, era gata. Cu valiza în mână coborî scara și traversă din nou terasa.

Rodgers, care se legăna cu un aer posomorât, se prefăcu că n-o bagă în seamă, dar nu apucă să facă nici doi pași în curte că Susan se și auzi strigată:

— Hei, ascultă! Unde te duci cu valiza asta?

Susan se întoarse și-l privi drept în față:

— Știi foarte bine unde mă duc. Mă întorc la Los Cisnes.

— Ce înseamnă asta? Se ridică pe jumătate din fotoliul lui. Te amesteci între ticăloșii ăia de acolo? Vino înapoi. Auzi? Vino imediat înapoi. Îți dai seama ce faci? Ar trebui să-ți fie rușine să alergi după un bărbat în felul ăsta.

— Dumneata știi pentru ce mă duc acolo, îi răspunse ea cu răceală. Și când vine fratele meu, să-i spui că am plecat. Spune-i că nu vreau să vină și el acolo. Era cât pe ce să zică „E primejdios pentru el", dar se răzgândi și adăugă: Nu e nevoie de prezența lui.

Pe urmă, fără să dea atenție strigătelor lui de protest, îi întoarse spatele și porni pe aleea pietruită, printre tufele verzi de retama. Mergea încet, cu capul plecat, cu un umăr tras în jos de greutatea valizei, iar silueta ei ce se profila puternic în lumina zilei avea în ea ceva singuratic și trist.

22.

Dar Robert Tranter nu plecase după chinină. Cu toate că ajuns în Santa Cruz începu să caute ostentativ un magazin pe care să scrie „Quimico”, în fundul sufletului acest vajnic apostol al Congregației Zilei a Șaptea nu dădea doi bani pe chinină. Autorespectul lui se prăbușise și atunci avea nevoie de un pretext ca să scape de suspiciunea și sarcasmele lui Aaron Rodgers. Și totuși era ceva adevărat în povestea asta cu chinina. Pe cuvânt că așa era! Da, reuși aproape s-o creadă și el. Dar tot timpul picioarele lui mari îl duceau stăruitor spre hotelul Plaza.

Când se pomeni din întâmplare în fața unei farmacii, plescăi ușor din buze satisfăcut. Iată dar, a găsit ce-a căutat. Intră înăuntru, ceru medicamentul cu o voce sigură, apoi luă loc pe unul din scaunele albe rânduite în interiorul magazinului alb și curat, își puse palmele pe genunchi și așteptă.

Începu să fredoneze un imn, dar în timp ce fredona, se pomeni amestecând în melodie niște versuri stupide, de care nu putea să mai scape:

„*Robert de sus văzut a fost*
Făcându-și de chinină rost”,

și mai departe:

„*Îl văd pe farmacist lucrând*
O, Doamne! *N-am nimic de gând*!”

Cam ciudate versurile astea! gândi el și roși. Totuși, religia se împletește atât de strâns cu viața de zi cu zi a omului, că nu te poți lipsi de ea. Și nici nu trebuie să Fie altfel! După ce medicamentul fu împachetat, Robert încercă să glumească cu farmacistul în halat alb, care stătea după tejghea.

— Îmi închipui că nu servești ciocolată duminica în farmacia dumitale? Gluma era cam fără haz și suna în gol ca și râsul ce-o însoți, dar era totuși o glumă.

Farmacistul nici nu zâmbi. Observând grimasa nervoasă a celuilalt, spuse brusc:

— *Cuatro pesetas, señor.*

— Bineînțeles, răspunse el căutându-se prin buzunare. Doar nu ți-ai închipuit că n-o să-ți plătesc?

Nu mai avea nimic de făcut – era liber să se întoarcă în Laguna. Și totuși, pe trotuarul din fața farmaciei mai zăbovi puțin. În jurul lui

viața orașului pulsa nestânjenită. Prin fața lui se perindau bărbați cu fețe măslinii, femei cu mers unduios, învăluite în șaluri negre, catâri trăgând în silă în jug, un vânzător de pepeni verzi care își striga marfa în gura mare, o femeie cu un coș de rufe spălate pe cap. La colțul străzii un agent al gărzii civile, cu un tricorn lucitor pe cap stătea bine înfipt, cu picioarele depărtate, mâinile la spate și privirea atentă.

Robert tresări neplăcut impresionat. Omul acesta îl urmărea oare pe el, anume pe el? Ei asta-i! Era o absurditate. Se uită și el la agent cu un aer de superioritate, dar pe neașteptate un gând ascuns îi făcu să-și coboare privirea. Pomi deodată în josul străzii. Trebuia să facă puțină mișcare, la urma urmei. Avea timp destul să se întoarcă – după ce va hoinări nițel. Un bărbat trebuie să se mai și plimbe după ce a stat închis acolo sus pe deal, iar pașii îl duceau mereu spre Piaza.

Când ajunse la Plaza și traversă scuarul pavat cu mozaic albastru și galben, fața lui avea din nou expresia aceea nervoasă de lăcomie animalică. Fără să știe prea bine ce face, se opri și se așeză pe o bancă de fier sub un palmier. Acolo, chiar în fața lui era hotelul. Pe fațada de stuc sta scris cu litere aurite: Hotel de la Plaza. Când Corcoran îi înmânase scrisoarea de la Susan, făcuse repede o deducție. Raționamentul lui era fals, dar nu și intuiția. Agitat, pusese o singură întrebare și Corcoran îi răspunsese fără să bănuiască ceva. Atât i-a trebuit. De când aflase că Elissa locuia în hotelul acela, nu-și mai găsea astâmpăr, îl chinuia un îndemn arzător, în care vedea rezolvarea tuturor greutăților și sfârșitul tuturor chinurilor sale.

O roșeață ușoară i se urcă în obraji, iar degetele i se jucară nervos cu lanțul de la ceas, pe urmă buzele se mișcară pentru o rugăciune.

— O, Doamne, ajută-mă, gemu el, ajută-mă s-o-văd. Va înțelege ceea ce simt. Vreau să lămuresc totul. Tu știi cât *de mult* îmi doresc s-o văd. O, Doamne, te rog, ajută-mă. Sări în picioare și se îndreptă repede spre hotel. Intră numaidecât și se pomeni în hol unde, în fața uneia dintre măsuțele joase care mobilau holul hotelului, ședeau în fotolii de trestie doi bărbați. Robert ezită o clipă până să-și dea seama cine sunt: unul era Dibdin, pe care îl recunoscu fără entuziasm, iar celălalt – Carr, pe care nu-l văzuse niciodată până atunci. Se apropie de ei, de astă dată cu mai puțină grabă.

Îl întâmpinară cu răceală. Dibs murmură ceva nedeslușit, iar Carr îl privi întunecat, cu un ochi umflat și imediat se întoarse ostentativ în altă parte.

— Doream să vă spun, îngăimă Robert, cât de rău îmi pare că lady Fielding e atât de bolnavă, dar cât de bucuros sunt totodată că sora mea Susan îi poate fi de ajutor. Da, domnule, sunt sincer emoționat și vă asigur de întreaga mea simpatie în această nenorocire.

Își sprijini degetele pe masă și se aplecă spre ei, căutând să fie cât mai convingător.

Urmă o tăcere lungă și ostilă, după care Dibs catadixi să-l întrebe:

— Dar dumneata ce cauți aici?

— Am venit din Laguna cu o treabă. De fapt, ca să-mi procur niște chinină. Și am intrat o clipă aici ca să vă exprim tuturor simpatia mea.

Dibs lăsă să-i scape monoclu legat cu un șnur de mătase. Fără să se mai uite la Robert, își reluă conversația cu Carr de acolo unde o lăsase:

— Numai de-ar sosi cea de-a doua telegramă, spuse, am ști măcar cum stăm.

— La ce naiba a mai cerut și alte explicații? exclamă Carr. Să fiu afurisit dacă înțeleg.

— Michael are un fel al său propriu de a vedea lucrurile, spuse Dibs și făcu o pauză. Crezi că e cazul să întreprindem ceva din proprie inițiativă?

— Sunt atât de nătărăi, ăia din Juzgado, și pe lângă asta abia se mișcă. Vezi bine, îi reține cordonul sanitar. Nu vor să lase pe nimeni să intre sau să iasă din perimetrul acela blestemat. O să treacă zile întregi până să miște un deget.

Tăcură câtva timp.

— Nenorocirea este, reluă Dibs în silă, ca și cum ar mai fi spus aceste lucruri de sute de ori, nenorocirea este că a plecat fără ca să știu. Cu ce sunt vinovat că s-a întâmplat așa?

— O, isprăvește odată! strigă Carr. M-am săturat de văicărelile astea infernale. N-ai curaj nici cât un păduche.

Începură să se certe, poate pentru a suta oară, iar Robert stătea și asculta cu un aer de falsă umilință. Ardea de nerăbdare să-i întrebe de Elissa, dar nu îndrăznea. Toată prestanța lui dispăruse, iar tăria morală se transformase într-o peltea apoasă.

Își mută greutatea corpului de pe un picior pe altul, apoi lăsă să-i scape:

— Cred că trebuie să-mi iau rămas-bun, domnilor. Nu trebuia să vă rețin atât de mult. Așa că, am plecat.

Așteptă, dornic să audă un răspuns politicos care să-i dea curaj, dar niciunul dintre cei doi nu-i aruncă măcar o privire. În cele din urmă, cu o mutră jalnică, se întoarse și se îndreptă spre ușă.

Dar în vestibul se opri. Își simțea inima grea, obrajii îi ardeau și mai tare. O, Doamne, se gândea agitat, nu pot să plec de aici chiar așa, ca să mă întorc iar în singurătatea casei lui Rodgers. Pur și simplu nu pot. Trebuie s-o văd, altfel simt că înnebunesc. Aruncă o privire temătoare în lături ca să vadă dacă nu-l observă cineva, apoi se apropie de portarul de la recepție. Își umezi buzele și articulă:

— Doamna Baynham este în hotel?

Portarul ascunse în buzunar bagheta de lemn cu care își lustruia dinții și sări în picioare:

— Da, domnule, doamna Baynham se găsește în camera ei.
El repetă întrebarea:
— În camera ei?
— Da, domnule. Camera trei, domnule, etajul unu, în față.
— N-ai putea… n-ai putea să mă conduci sus? Cu un efort supraomenesc se sili să păstreze un ton calm. Dar în timp ce urca treptele în urma portarului, stăpânirea lui de sine se topea treptat, iar când se opri în cele din urmă în fața unei uși vopsite în galben la etajul unu, îl părăsi cu totul.
Păși pragul și se opri în mijlocul camerei, pe parchetul lustruit, cu o expresie de stinghereală bolnăvicioasă, frământându-și prostește lanțul de la ceas între degetele umede.
— Am intrat, spuse răgușit, apoi glasul i se frânse și reluă totul de la început: Treceam pe aici. Din întâmplare. Și m-am gândit să-ți fac o vizită.
Femeia se uită la el lung, cu o privire aspră, fără un pic de bunăvoință. Așa cum ședea tolănită în fotoliul de trestie lângă fereastră, arăta ca o pisică mare și posomorâtă. Chimonoul ei de mătase pe care-l pusese din cauza căldurii cădea în linii suple în jurul trupului ei lasciv. Avea părul desfăcut; brațele se iveau goale de sub mânecile albastre și largi, iar pieptul era aproape descoperit.
Dar nu se osteni câtuși de puțin să-l acopere. Continuă să stea în aceeași atitudine și să se uite la el fără să clipească, într-un târziu rosti:
— Vasăzică te-ai gândit să-mi faci o vizită.
El făcu un pas înainte.
— O, Elissa, rosti cu o voce plângăreață, nu poate fi decât o providență divină că ne întâlnim din nou. Altfel nu se explică. Eram sigur că ai plecat pentru totdeauna. Cred că s-a petrecut o adevărată minune. Dar să știi că m-am rugat pentru asta. Dar Dumnezeu mi-e martor că m-am rugat.
— Te-ai rugat pentru asta? repetă ea neîncrezătoare. Te-ai rugat pentru așa ceva?
— Nu mă lua așa, izbucni el. Nu mă gândesc la nimica rău. M-am pocăit. Am căzut în genunchi și i-am mărturisit lui Dumnezeu că-mi pare rău. Și cum vezi, El ne arată că a înțeles; a făcut în așa fel ca să fim din nou împreună. O, Elissa, draga mea Elissa, noi ne iubim unul pe altul și de ce nu ne-am iubi? Este ceva minunat. Dumnezeu a creat bărbatul și femeia unul pentru altul. Ochii îi străluceau; întinse mâna înainte și declamă cu buzele tremurătoare: Domnul Dumnezeul nostru a făcut femeia și a adus-o în fața bărbatului, iar Adam a spus: „Ea este os din osul meu și carne din carnea mea”.
Urmă o tăcere mormântală, pe urmă Elissa întrebă tăios:
— Asta e tot ce-a spus?

Dar nicio ironie nu-l mai putea reține. Se lăsă dus de valul unei emoții isterice și cită mai departe:

— „De aceea bărbatul își va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și amândoi vor fi un singur trup. Și amândoi erau goi, bărbatul și femeia sa și nu s-au rușinat".

Se uită la el cu ochii măriți.

— Ești nebun? țipă ea.

— Nu, nu sunt nebun. Doar înnebunit de dragoste pentru tine. Pieptul i se umflă și lacrimile începură să-i curgă pe obraji. O, Elissa, iubita mea, am păcătuit amândoi, dar acum suntem unul al celuilalt. Tu ești a mea – tu pe care sufletul meu o dorește. Și de acum înainte mă voi bucura și voi fi fericit prin tine.

— Termină cu idioțenia asta, strigă ea înfuriată. N-am nevoie de așa ceva. Dacă mă mai bați mult la cap cu asemenea fleacuri cuvioase, să știi că te dau afară.

Robert căzu în genunchi în fața ei, plângând.

— Te rog, Elissa, nu, nu. Tu nu înțelegi. E atât de frumoasă Cântarea Cântărilor și n-am știut-o până nu te-am întâlnit. În toate aceste nopți întunecate fără tine îmi cânta în urechi. Cânta mereu. „Miere și lapte se află sub limba ta." „Miere picură din buzele tale, mireaso..." „Lasă-mă să te sărut cu sărutările gurii mele." O, nu vezi oare... nu vezi că te rog să-mi fii soție?

Ea se dădu înapoi și câteva clipe nu se auzi decât respirația lui șuierătoare. Deodată Elissa izbucni în râs. Se lăsă pe spătar, zguduită de hohote.

— O, Doamne, murmură, dacă scap cu viață din călătoria asta înseamnă că am avut noroc. E prea mult, una după alta. Și pe deasupra acum și asta. E prea mult, pur și simplu prea mult.

Robert se uita la ea cu o expresie jalnică, cerșind mila.

— Nu râde, o imploră tremurând. Te rog, nu râde de mine. Știu că ești mult mai presus de mine. Dar mi te-ai dat de bună voie. Mă iubești.

Femeia se opri din râs; se uită la el cu o ironie cruntă, apoi rosti cu un dispreț mușcător:

— Isprăvește cu scâncelile astea.

— Nu pot, suflă el și încercă să o apuce de mână. Mi-e imposibil să mă stăpânesc.

— Ridică-te!

— Nu vezi, gemu el, că sunt nebun după tine? În viața mea nu m-am gândit la vreo femeie. Și acum nu mă mai pot opri: Nu mă pot gândi la nimic altceva.

— Ridică-te! repetă ea cu răceală.

Robert se ridică în picioare și rămase cu trupul aplecat spre ea.

— Și acum ascultă-mă, urmă ea. Ascultă-mă cu băgare de seamă. Eu

nu te iubesc. Cred că ești cel mai nesuferit idiot din câți a creat Dumnezeu. Pe vapor am crezut o clipă că ai putea să mă amuzi. Dar m-am înșelat. M-ai plictisit îngrozitor. Și ești prea tâmpit, prea închipuit ca să înțelegi acest lucru. La tine totul e numai la suprafață, preacuviosul meu amic, și nimic pe dinăuntru. Nu ești un bărbat adevărat, ci un bufon, un bufon egoist cu biblia pe buze, fără o fărâmă de bun-simț. Eu sunt o egoistă, și o știu. Dar tu ești egoistul cel mai sinistru din câți au intonat vreodată un psalm. Și îți închipui că ești trimisul Domnului, un dar ceresc pentru semenii tăi. Spui că ești sincer, dar asta e tot ce poate fi mai rău. Dacă erai numai un ipocrit, poate că te-aș fi înțeles, însă ești convins că ești un salvator; umbli peste tot și predici mântuirea sufletului; și cât de mult îți place acest lucru! Dar în momentul în care te lovești de un obstacol, începi să te smiorcăi. Eu mă aflu prinsă aici, în hotelul ăsta nenorocit, cu molima care dă târcoale, și fără vreo șansă să apuc un vapor înainte de o săptămână, iar tu îmi vii aici să predici despre pocăință în timp ce ochii îți ard de poftă. Doamne! Prea e caraghios! Crede-mă, mi-e scârbă de tine. Nu pot să mai suport. Acum te rog să pleci. E cald și mă obosește teribil să vorbesc atât de mult. Simt că încep să transpir și asta e mai oribil decât toate.

Fața lui Robert se lungi; statura lui impozantă se făcu parcă mică de tot. Se holbă la ea cu ochii îngroziți, plini de cea mai abjectă umilință; înghiți în sec și izbucni:

— Elissa, nu se poate să vorbești serios. O, iubita mea, iubita mea scumpă. Trebuie să mă iubești. Sunt cinstit, sunt sincer, sunt cumsecade. Sunt gata să renunț la tot și să vin cu tine. Fac orice. Sunt gata să fac orice… orice de dragul tău.

— Aș dori cel mai mult să pleci, răspunse ea cu indiferență.

— Dă-mi voie să mă rog, bâlbâi el și se agăță de brațul ei. Lasă-mă numai să mă rog. Asta ar putea să mi te redea. Nu mă alunga de la tine. Noi doi ne aparținem unul altuia din noaptea aceea… din noaptea aceea minunată.

— Ieși afară, rosti ea neglijent și luă din nou cartea de pe brațul fotoliului. Te rog să ieși afară.

Robert amuți. Cu toată statura lui înaltă, avea înfățișarea unui câine bătut. Băgă mâna în buzunar, scoase o batistă și-și suflă nasul discret. Trecură câteva momente. Privirile îi alunecară peste indolența lascivă a trupului ei, două pete îi colorară treptat obrajii. Făcu o mișcare spre ușă, apoi se opri, se uită din nou la ea. Brusc, fața i se aprinse toată și rosti cu efort:

— Elissa, n-ai vrea… chiar dacă refuzi să te măriți cu mine… așteptă cu gura uscată, cu ochii țintă la pielea ei albă ca laptele, sperând că poate îl va ajuta. Dar femeia nu spuse nimic. Spune-mi… n-ai vrea… îngână din nou, n-ai vrea să fii drăguță cu mine…

— Nu, răspunse ea fără să-și ridice măcar ochii de pe carte. Pentru moment lucrul acesta nu mă interesează.

Robert se întunecă la față și plecă ochii în pământ; îl năpădi o furie neputincioasă. Colțurile gurii i se lăsară în jos. Era înfrânt și nu mai încercă s-o convingă. De umilință simțea în gură un gust amar, de fiere.

— Vasăzică, nu mai vrei să ai de-a face cu mine, izbucni vehement. Probabil nu sunt destul de bun pentru tine. Îți poți permite să mă umilești. Tu, care stai aici în timp ce prietena îți este bolnavă, ești prea egoistă ca să te duci la ea!

— Exact, acceptă ea indiferentă. Ți-am spus că sunt egoistă.

Dar el părea că nici n-o aude.

— Probabil aștepți ca eu s-o iau din loc! Ai isprăvit cu mine. Foarte bine. Am să-ți arăt că nu dau doi bani pe părerea ta. Am să-ți arăt eu cine n-are o fărâmă de bun-simț! Se apropie de ușă, apăsă clanța și o deschise larg. Se întoarse și o înfruntă clocotind de furie. Îți închipui poate că mă poți călca în picioare, strigă aprins. Ești, mă rog, atât de sus. Ei bine, așteaptă puțin și ai să vezi. Am să-ți arăt eu! Am să-ți arăt eu; ai să vezi! Vocea îi crescu până deveni un strigăt, apoi Robert ieși trântind ușa cu putere.

În clipa aceea nu știa încă nici el ce anume o să-i arate. În timp ce cobora tropăind pe scări și ieșea ca vântul din hotel, cu obrajii în flăcări, știa numai că ardea ca pe jăratic. Traversă Plaza fără să se gândească – trebuia să plece cât mai departe de locul acela, indiferent unde. Dar pașii nu-l duceau înapoi spre Laguna; nu putea să se întoarcă la Rodgers, omul acela josnic, rău, bănuitor. Aceasta l-ar ucide. Nu, nu: o să rămână aici. Dorea să stea aici, și așa va face. O să le arate el… O să le arate tuturor!

Apoi, într-o străfulgerare, își aminti de hotelul din Calle de la Tuna. Știa, sigur că știa, ce fel de local era acela: cel puțin bănuia cam ce putea să fie. Înghiți în sec căutând să rezolve în minte o ecuație curioasă. Nu putea să meargă acolo; știa că nu se cuvenea: era un loc de pierzanie, un loc păcătos și totuși ezită, fascinat și înfricoșat în același timp. Doar trebuia să locuiască undeva; nu putea să se întoarcă la Rodgers; și la urma urmei nu era sigur – nu putea fi sigur – că hotelul acela era un loc de desfrâu. Nu era drept să judece astfel un local; și chiar dacă ar fi fost așa, nu era el oare obligat să meargă acolo ca să îndrepte lucrurile? În timp ce-și făcea aceste socoteli grăbi pasul, schimbă direcția și se îndreptă spre port. Mergând astfel începu să se roage în sinea lui, înspăimântat: „O, Doamne! nu vreau să apuc pe căi greșite. N-am vrut să vin aici. Ea m-a împins. Tu știi că am vrut să fac ceea ce se cuvenea. Dar ea a râs de mine. O, Doamne! Nu mă lăsa acum și nu mă duce în ispită."

Începu să meargă mai repede, ca urmărit de diavol. Pașii îl duceau

tot mai departe înspre port, iar buzele murmurau neîncetat aceeași rugă încordată și confuză: „Ajută-mă, Doamne. Ajută-mă acum. Nu mă lăsa să mă rătăcesc.”

Coti după colț, străbătu o stradelă cu case mai mici, coșcovite și murdare. Auzi râsete și acorduri de chitară. O femeie care stătea în pragul unei intrări strâmte îi murmură ceva la ureche când trecu pe lângă dânsa. Ce spusese oare? Cinci pesetas, *señor*. Era foarte grasă, cu sânii ca doi bulgări de osânză. Râsul ei gros îl urmări în lungul străzii înguste. Se mai ruga încă și ochii îi ardeau ca niște cărbuni aprinși când intră în Calle de la Tuna.

23.

Soarele scăpată din nou dincolo de Pisc, lăsând Los Cisnes în stăpânirea amurgului. În camera bolnavei umbrele înserării se îngrămădeau tot mai stăruitor. Prin unghere întunericul se lăsase ca o draperie grea și moale. Umbrele nesățioase se apropiau pe nesimțite, adunându-se în jurul luminii anemice, ca în jurul unei ultime pâlpâiri de viață ce trebuia înăbușită și stinsă.

Numai umbrele se mișcau; toate celelalte păstrau o imobilitate plină de teamă. Fereastra era pe jumătate deschisă, dar nicio adiere nu venea să limpezească aerul încărcat de mirosul medicamentelor și al bolii. Afară, sub lumina arămie a amurgului, arșița se întinsese apăsătoare deasupra pământului. Înăuntru, aceeași căldură umedă îngreuia respirația.

Harvey ședea lângă pat, cu bărbia în palmă, cu obrazul imobil ascuns în umbră, cu trupul drept și încremenit. În fața lui, pe o noptieră se aflau orânduite o foaie de observație, câteva castroane, o cană cu apă fiartă și răcită, un termometru și o seringă hipodermică, medicamentele – toate cele trebuincioase pregătite cu o grijă scrupuloasă de Susan. Chiar de la sosire se apucă de curățenie, spălă și frecă toate lucrurile din cameră, așa că de trei zile încoace aceasta arăta ca o adevărată cameră de spital. În lumina aceea crepusculară silueta ei se vedea nelămurit în dreapta lui, cu un braț sprijinită de scrinul înalt din lemn de caoba. Părea îngrozitor de obosită. Dar ochii ei, ca și ai lui, erau îndreptați asupra patului.

Numai patul mai era iluminat, scăldat în strălucirea aurie ce se topea încet, retrăgându-se parcă în fața amurgului, iar pe pernă, învăluit de această lumină strălucitoare ca de un nimb, era chipul lui Mary, galben și tras, umbra palidă a unui obraz care zâmbise odinioară și se bucurase de viață. Acum pe buzele uscate nu mai era nici urmă de zâmbet, pe pleoapele lăsate – nici urmă de bucurie, ci doar scurgerea inexorabilă a vieții.

Deodată Susan se ridică și spuse:

— Cred că e timpul să aprind lumânările. Vorbea pe un ton ferm, dar oarecum străin și depărtat.

Harvey nu răspunse. Stăpânit de o groaznică presimțire, îi auzea glasul, dar nu realiză sensul cuvintelor. Numai niște frânturi de gânduri răzbăteau sporadic prin disperarea în care mintea i se zbătea înnebunită. De când stătea acolo trecuseră ceasuri lungi. Și totuși, cât de scurte! Măsura unei clipe – măsura unei vieți. Nisipul curge, și fiece fir e o clipă, o lacrimă, o viață. Iar nisipul curge, se cerne mereu cu o iuțeală de necrezut și vine o clipă când clepsidra s-a golit, când lacrima s-a scurs și viața s-a consumat. E ceva îngrozitor să dorești cu

atâta înfocare să salvezi o viață de om. Tot sufletul îi ardea de această dorință. Odinioară, emoția în fața crizei unei boli grave îi trezea totdeauna un sentiment de ostilitate, suspiciune și chiar dezgust. Vedea în mișcarea balanței – într-o parte sau în alta – numai succesul sau eșecul unei cercetări științifice. Dar acum totul era schimbat – devenise alt om –, în locul răcelii de altădată îl stăpânea ca o văpaie dorința de a reuși.

Mary! Numele ei îi revenea în minte obsedant, dar în clipa aceea el singur cuprindea o lume întreagă.

Trecuseră numai trei zile de când era bolnavă, dar schimbările pe care le operaseră aceste zile erau de neînchipuit. Știuse încă de la început că boala ei va lua o formă gravă, că va evolua inevitabil către dilema: va trăi sau va muri. Fusese conștient de acest fapt, dar sperase într-o criză rapidă. Criza însă întârzia să vină. Intervenise numai o ușoară scădere a febrei, aducând cu sine o rază efemeră și amăgitoare de speranță. Pe urmă temperatura crescuse din nou, urcând, urcând fără încetare către zenitul acela de foc, în care viața se consumă și dispare precum cenușa în hăul nesfârșit. Febra creștea, iar pulsul scădea. Știa precis ce urmări avea să aducă, dacă nu se declanșa criza. La gândul acesta își simțea sufletul strâns ca într-o chingă.

Glasul lui Susan se auzi din nou, trezindu-l din adâncul abisului.

— Trebuie să aprind lumânările.

Aprinse o lumânare, apoi alta și le așeză în tăcere pe masă. Flăcările se înălțară drepte și nemișcate ca două săbii, silind umbrele să se retragă și să se oprească în așteptare, ca niște bocitoare adunate ca să plângă în jurul unui catafalc. Un fluture de noapte enorm și alb pătrunse înăuntru, plutind ca un vapor. Insecte se roteau prin cameră cu un foșnet enervant, ca niște rugăciuni rostite în șoaptă.

Susan urmări zborul acesta în cerc și spuse:

— Ar trebui să închid fereastra, și adăugă după o ezitare: aerul nopții…

Harvey își ridică ochii și se uită la ea; cuvintele cădeau în conștiința lui ca picăturile de apă de la o mare înălțime. Ca și cum ar fi revenit de la mari depărtări, spuse încet:

— Lasă că o închid eu.

Se ridică în picioare, merse la fereastră, o închise. Se mișca încet, greoi; era îngrozitor de obosit.

Își lipi fruntea de geam. Afară se întunecase de-a binelea. În aerul înăbușitor crengile atârnau moi sub povara întunericului. Departe, spre răsărit, mai stăruia o geană gălbuie, ca o fâșie de metal topit, prevestitoare de furtună. Avea în ea ceva sinistru, lansând în arșița nopții prorociri amenințătoare. Se întoarse și întâlni privirea ei tristă și liniștită.

— Se apropie furtuna, spuse ea. Se simte în aer.

— Da, fulgeră dincolo de munți. Dar abia rosti cuvintele că și uită de ele. Se uita fix la ea, cercetând în aparență cu atenție fața ei palidă și obosită, părul nepieptănat, mânecile suflecate, bandajul de pe degetul mare pe care și-l arsese cu acidul dezinfectant. Ești complet epuizată, spuse în cele din urmă.

Deși glasul lui era cu totul indiferent, Susan roși pe dată și gura i se crispă într-o grimasă nervoasă care voia să fie un zâmbet.

— Nu sunt epuizată câtuși de puțin. Dumneata însă… Dumneata nu te-ai crutat deloc. Ar fi fost cu neputință să faci mai mult decât ai făcut. Uneori am impresia că vrei să te sinucizi.

Dar Harvey nu mai era atent la cuvintele ei; se uită la ceasul de la mână și spuse:

— Acum du-te jos și mănâncă ceva. După aceea trebuie să te culci ca să te odihnești.

— Dar n-am nevoie de odihnă, protestă ea cu voce joasă, emoționată. Dumneata ești cel care are nevoie de odihnă. Te rog, te rog mult, ascultă-mă.

— Acum, du-te jos, spuse el ferm ca și cum n-ar fi auzit-o.

Susan făcu un gest involuntar de împotrivire, apoi se stăpâni. Se uită la el rugător.

— Dormi măcar o singură noapte, șopti ea. Altfel pur și simplu n-ai să mai reziști. Ai muncit peste puteri, ești mort de oboseală. Acordă-ți o noapte de odihnă… Da… Numai noaptea asta.

El se apropie încet de căpătâiul patului și Susan nu putu să-i vadă fața. Într-un târziu spuse:

— Știi foarte bine că poate să nu mai fie o altă noapte.

Femeia se aplecă înainte căutând să-l facă să se uite la ea, dar Harvey nu se întoarse. Mâna îi căzu pe pernă; se așeză iarăși lângă pat.

Susan rămase în picioare privindu-l pe furiș. În zadar, totul e în zadar! Cuvintele ei nu aveau putere să-l miște. Și atunci, cu un suspin înăbușit, deschise ușa, se târî cu greu în lungul coridorului și coborî scara.

În sufragerie cina era servită, lumânările ardeau, iar Corcoran și *marquesa* așteptau așezați la masă. Vederea acestei mici figuri împopoțonate, fantastică ca o marionetă îi produse o iritare fără un motiv anume. Se lăsă să cadă pe un scaun și începu să amestece mașinal cafeaua pe care Jimmy i-o pusese dinainte. Multă vreme niciunul dintre ei nu scoase o vorbă. În cele din urmă Jimmy își șterse fruntea și, ca să mai împrăștie tăcerea grea care apăsa asupra lor, observă:

— Pe cinstea mea, aș vrea să pornească odată furtuna asta. Stă atârnată deasupra noastră de atâta timp că a început să mă enerveze!

Marquesa, mândră și dreaptă în fotoliul ei, declară:

— Nu se va porni încă. Mâine – da. Dar nu în noaptea asta.

— Pentru mine unul, cu cât mai repede, cu atât mai bine, spuse Corcoran. Pot să vă asigur că atunci când aștepți ceva e ca și cum ai sta pe un butoi de praf de pușcă.

Susan se frământă neliniștită. Din cauza oboselii avea nervii întinși la limită.

— Ce-ar fi să nu ne mai jelim din pricina furtunii, izbucni ea. Cred că situația este destul de gravă și fără asta. Socot că ar trebui să ne rugăm, nu să ne plângem de vremea de afară.

Marquesa își înălță ochii spre tavan. N-o agrea pe Susan căreia îi spunea „americana". Rodgers, americanul, captase apă de la canalul ei de irigație făcând ca antipatia ei să se extindă asupra întregii națiuni: „*Americanos s*-au purtat foarte bine cu mine", obișnuia să spună în maniera ei naivă.

— Vorbe cuvioase și gheare de pisică, murmură ea cu un zâmbet distant. E un vechi proverb pe care-l țin minte. Dar oricare ar fi proverbele și rugăciunile, furtuna tot se va dezlănțui.

Fața palidă a lui Susan se aprinse subit. Ar fi dorit să-și dea drumul, să strige un răspuns usturător acestei femei bătrâne și absurde. Dar n-o făcu. Își plecă ochii în farfurie. O clipă mai târziu încercă să-i ceară iertare:

— Îmi pare rău că am vorbit astfel. Nu m-am gândit. Sunt frântă de oboseală și cred că ăsta e motivul. Îmi pare rău.

— Nu trebuie să-ți pară rău acum, *americana,* răspunse *marquesa* clătinându-și capul cu mișcări ciudate. Când va veni furtuna – acea furtună despre care e mai bine să nu vorbim, va fi timp destul pentru păreri de rău.

Susan se uită la ea speriată.

— Ce vreți să spuneți? îngăimă ea.

Marquesa bău delicat o înghițitură de apă.

— Unele lucruri nu sunt făcute ca să fie exprimate în cuvinte. E mai bine să meditezi la ele și să le lași nerostite. Aș putea spune multe despre această venire sub acoperișul meu. Are poate un înțeles care depășește mintea omenească. Noi suntem cei care simțim atât de mult și știm atât de puțin.

— Nu trebuie să vorbiți astfel, șopti Susan. Mă speriați. Toată casa asta mă înspăimântă.

— În casa asta s-au întâmplat lucruri ciudate, răspunse *marquesa* liniștită. Și se pot întâmpla alte lucruri și mai ciudate. De ce să ne amăgim singuri? Fără nicio îndoială, nenorocirea e aproape. Îmi dau seama de prezența ei. Plutește în aer ca și furtuna. Să fie oare vorba de mine? Nu, nu. Încă nu mi-a sunat ceasul. Sau poate este vorba de dumneata? Dar ești atât de viguroasă, ai un suflet tare. Nu rămâne decât o singură soluție, vei spune dumneata. Această nenorocire este

sortită pentru *señora* engleză. Ai, ai, ai… S-ar putea să judeci potrivit dorinței dumitale – și făcu cu mâna ei fină, încărcată de inele, un gest vag, dar foarte sugestiv.

Susan se dădu înapoi, de parcă niște degete înghețate ar fi sfâșiat vălul care ascundea conștiința ei intimă. Încăperea deasupra căreia plana lebăda uriașă cu aripile desfăcute, înconjurată de ziduri întunecate, încărcată de o atmosferă grea deveni deodată terifiantă, macabră. Se cutremura. Dintr-odată avu presimțirea groaznică a unui dezastru iminent. Îi venea să urle. Simțea că Mary era pe moarte. Da, își zise ea cu înverșunare, am știut-o, da, am știut-o de la început.

Până și Jimmy începu să se foiască neliniștit. Își bombă pieptul.

— Nu face să spuneți așa ceva, declară el cu o veselie forțată. Nu se poate ști niciodată. Desigur, nu tăgăduiesc că este grav bolnavă. Dar atâta timp cât omul e în viață, întotdeauna există o speranță. Mai debitase poate cel puțin de zece ori această platitudine cu aceeași convingere optimistă.

Și iarăși *marquesa* zâmbi imperceptibil.

— E ușor de vorbit, murmură ea, și adesea vorbele sunt înțelese greșit. Mai bine să tac. Dar țineți minte că nenorocirea vine cu carul și pleacă cu bucățica.

Urmă un moment de tăcere, după care Jimmy observă:

— Nenorocire sau ba, dar eu un lucru nu pot să-l înțeleg în ruptul capului. Și pe cinstea mea că-mi frământ mintea, nu glumă. De ce, spuneți-mi și mie, nu s-a mai auzit nimic de individul acela, Carr? A ieșit din camera asta tunând și fulgerând, jurând că o să pună pe foc firele de telegraf. Ce avea de gând să facă, nu merita de spus. Dar iată-ne aici și încă nu se arată niciun semn că vreunul din ei ar fi întreprins ceva.

— Și ce puteau să întreprindă? răspunse Susan tăios; făcu o pauză și adaugă cu voce scăzută: Este imposibil s-o miști din loc până când… până când nu s-a declanșat criza și numai soțul ei are căderea s-o facă.

Jimmy își scărpină bărbia, semn sigur că mintea îi lucra mai departe, și insistă:

— Aici se ascunde ceva, e mai mult ca sigur. Și știți ceva? Nu sunt deloc convins că treaba se va sfârși cu bine pentru Harvey.

— Ce vrei să spui? interveni Susan, cu un tremur nervos în obraz. Nimeni n-ar fi putut să procedeze mai bine în acest caz decât… decât a făcut-o el. Nu putea să-i rostească numele; dar se aplecă înainte luându-i apărarea aproape vehement. A fost extraordinar. O știu mai bine ca oricine. Doar am văzut cu ochii mei. Pot să jur că e adevărat. Pot să jur că nimeni în lumea asta n-ar fi făcut mai mult ca s-o salveze.

— Și dacă n-o să scape, biata de ea, spuse Jimmy cu glasul coborât, îți dai seama cum o să-l afecteze toate acestea pe Harvey, și într-un fel și într-altul?

Întrebarea lui răscoli până în străfunduri toată teama care o chinuia de moarte. Dacă Mary Fielding va muri? Și era evident că va muri! Cum va suporta Harvey blamul public? Toată lumea îl va acuza, știa ea că așa va fi. Și această oribilă catastrofă, urmând atât de curând după cealaltă! Toată răspunderea era a lui – făcuse totul în mod deliberat… Ah, gândul era înfiorător, insuportabil.

Încercă să mănânce portocala din farfurie, dar nu putea să înghită. Sfâșiată din nou de neliniștea aceea care-i strângea pieptul, șopti ca pentru sine: „O, Doamne, ajută-ne pe toți. Te rog ajută-ne acum."

Deodată *marquesa* se ridică de pe scaun în felul ei neașteptat. Cu un gest delicat își clăti degetele și buzele cu apă, pe urmă își făcu semnul crucii, murmură o rugăciune de mulțumire și se închină încă o dată. La sfârșit, declară:

— Mănâncă repede cine mănâncă puțin. Și acum a venit momentul pentru Isabel de Luego să se retragă. Și, și – trebuie să meargă acum în camera ei.

Se retrase încet, cu coatele depărtate și mantila fluturând; dar la ușă se opri și înconjură camera cufundată în semiîntuneric cu privirea ei vagă, aproape nevăzătoare.

— *Al gran arroyo pasar postrero,* rosti foarte distinct și adăugă: *Adios.*

Era salutul ei de despărțire.

Susan îi aruncă lui Corcoran o privire îngrozită:

— Ce înseamnă asta? șopti ea.

Jimmy se ridică în picioare și scutură firimiturile de pe vesta lui.

— A, nimic deosebit, mormăi el. Nu prea înțeleg nici eu această *lingo.*

Susan îl apucă de braț și stărui:

— Ce-a spus?

— Ceva destul de aiurit, poți să fii sigură, răspunse fără tragere de inimă. Despre un fluviu mare pe care crede că-l va trece cea din urmă. Dar să nu-ți pui la inimă tot ce spune. Este o mică ființă extrem de cumsecade, când o cunoști mai bine. Pe cinstea mea, într-un fel sau altul ea mi-a oferit șansa vieții mele. Luă o priză și rămase o clipă nemișcat lângă masă. Pe urmă îi aruncă o privire pe ascuns și se îndreptă spre ușă. Acum mă duc în bucătărie. Am o treabă care necesită supraveghere până dimineața.

Ieși în liniște și Susan rămase singură. Nu se simțea în apele ei și nu știa nici ea de ce. Strânse nervos între degete cojile din farfuria ei. Picături minuscule de suc uleios i se prelinseră peste degetul rănit care începu s-o usture din nou. Dar aproape că nu băgă de seamă durerea ascuțită, gândindu-se mohorâtă cât de stranie era această femeie bătrână și cât de înfricoșătoare totodată.

„Un fluviu mare; și ea va fi ultima care îl va trece." Ce-o fi vrut să spună cu asta? În această regiune pârjolită de soare, în care toate

apele erau ca și secate, o asemenea afirmație era de-a dreptul uluitoare, inexplicabilă și într-un fel inspira teamă. În cele din urmă își îndreptă hotărâtă trupul și alungă aceste gânduri. Îndepărtă șuvițele de păr de pe frunte și era gata să se ridice în picioare. Dar în clipa când împingea scaunul la o parte, ușa se deschise și Harvey intră în cameră.

Susan trase repede o gură de aer, deoarece intrarea lui neașteptată nu putea să însemne altceva decât ceva rău. O întrebare îi tremura pe buze și totuși nu îndrăznea s-o rostească; îl urmărea cu o privire speriată în timp ce înainta tăcut și se lăsă să cadă pe un scaun de cealaltă parte a mesei. De acolo își îndreptă ochii spre ea și clătină încet din cap.

— Nu, nu este asta. Vorbea pe un ton complet controlat, deși se putea ghici că era obosit de moarte.

Susan îngăimă:

— Cum îi merge? E mai bine?

— Nu e mai bine. A început să aibă hemoragii, așa că e cu mult mai rău. Ultima hemoragie a lăsat-o slăbită de tot.

— Atunci de ce ai venit aici?

Rămase mult timp fără să răspundă, pe urmă spuse cu o înverșunare rece:

— Se prăpădește. Nu mai are nicio rezistență. Dar criza nu poate să mai întârzie mult. Dacă am putea s-o ținem în viață până mâine dimineață, poate că ar mai avea o șansă. Și nu există decât un singur mijloc de a-i da această șansă. Este primejdios, dar altul nu există.

— Și care-i acesta? șopti ea.

Uitându-se drept în ochii ei, răspunse:

— O transfuzie.

Se lăsă o tăcere adâncă; răspunsul lui neașteptat îi luase graiul; inima îi bătea nebunește. Pe urmă avu o scurtă tresărire:

— Nu se poate să faci asta, bolborosi ea. Este ceva nemaiauzit. Are febră. Nu e bine ce faci. Nu-ți stă în obicei să propui asemenea soluții.

— Azi eu nu mai sunt cel de obicei.

— Dar, șopti ea, poate că ar fi mai bine… să mai așteptăm.

— Și s-o vedem murind din cauza hemoragiei?

— Nu poți face asta, spuse ea din nou. Este imposibil, mai ales aici, în locul acesta, și mai ales acum. Nici nu ai tot ce-ți trebuie pentru asta.

— Am tot ce-mi trebuie.

— Nu poți face asta, strigă ea pentru a treia oară frângându-și mâinile. Riscul e prea mare. Se poate întâmpla să-i fie fatal. Și toți te vor acuza. Nu-ți dai seama că toți te vor acuza dacă vei da greș? Vor spune că dumneata…

El nu răspunse nimic. Umbra unui zâmbet ironic îi juca pe buzele

strânse.

— Pentru numele lui Dumnezeu, îl rugă ea plângând, te implor, cheamă pe cineva să te ajute. Voiam să ți-o spun de o sută de ori mai înainte. Nimeni n-ar fi putut să facă mai mult decât ai făcut dumneata. Ai fost extraordinar. Dar o răspundere ca asta, să ne ferească Dumnezeu pe toți de așa ceva. Nu-ți dai seama că, dacă moare, o să spună toți că dumneata ai ucis-o?

Întinse o mână tremurătoare spre brațul lui. La vederea ochilor lui obosiți, înfundați în orbite, dragostea ei se revărsă nestăvilită. Nu se mai putea opri. Ar fi vrut să sărute acești ochi obosiți… O, cât ar fi vrut. Lacrimile începură să-i curgă pe obraji lăsând dâre umede – ei și? – pe fața ei lipsită de farmec. Dar el părea că nici nu o vede.

— Dacă moare ea, rosti el cu greutate, nimic nu mai poate avea vreo importanță pentru mine.

Susan se schimbă la față, de parcă ar fi fost lovită. Își retrase mâna, o duse la frunte ca să-și ascundă lacrimile. Respiră adânc. Își stăpâni tremurul buzelor. În cele din urmă spuse cu glasul schimbat:

— Dacă ai de gând s-o faci… atunci… vrei să-i dau eu sânge?

Harvey clătină din cap.

— Nu, spuse el, nu pot primi așa ceva. Este o chestiune care mă privește numai pe mine. Am să fac totul singur. Dacă ar fi să se întâmple ceva, vina va fi numai a mea. Făcu o pauză.

Inima ei bătea să-i spargă pieptul.

— Dacă vrei, adu-mi apă fierbinte, multă apă fierbinte. Vorbea cu un glas liniștit și blând. Și am să-ți dau acele să le fierbi. După aceea se ridică tăcut și fără să se mai uite la ea se îndreptă spre ușă.

Dar Susan se sculă imediat în picioare și-l urmă.

24.

Vechiul orologiu castilian pe care Corcoran îl descoperise uitat într-un colț al vestibulului, inert și plin de murdărie și pe care îl reparase rapid, bătu de trei ori. Ecoul loviturilor vibră prin întunericul din încăpere, se răspândi în coridor și urcă până în camera bolnavei.

Instinctiv, Harvey se uită la ceasul lui de mână; era prima lui mișcare de trei ore încoace. Într-adevăr era ora trei. Tăcerea care urmă după bătaia orologiului părea și mai profundă. De fapt însă liniștea nu era completă; în odaia învăluită în obscuritate se auzea susurul subțire al respirației lui Mary. Dar sunetul acesta dura de atâta vreme încât părea că face parte din ambianța camerei, întrețesut în însăși substanța tăcerii ei. Harvey era singur cu ea. Ceilalți nu voiseră să meargă la culcare. Susan mai ales protestase categoric. Dar el stăruise. N-o făcuse din eroism, ci pur și simplu pentru că simțea că așa e mai bine. Un sentiment ciudat că această femeie îi aparține pusese stăpânire pe el. Își dădu seama de aceasta în momentul când simți cum propriul său sânge se scurge încet în vinele ei. Această transfuzie el n-are s-o uite niciodată. Niciodată! Într-un fel, fusese o curată nebunie, nimic altceva. Această odaie mare și goală, aparatul care se defectase și umpluse clipele de o spaimă febrilă, propriul său antebraț scăldat în lumina sfeșnicelor, întunericul înconjurător care se înghesuia tot mai aproape, obrazul alb ca varul al lui Susan și degetele ei tremurătoare – toate acestea formau un contrast izbitor cu întreaga lui experiență de spital, care acum i se părea pur și simplu ridicolă.

Jucase o farsă gigantică de care Moartea râsese în hohote în colțul ei, unde ședea la pândă.

Nu era just vedeți dumneavoastră, nu era ortodox, nu era științific să aplice acest tratament îndrăzneț. Cu șase săptămâni în urmă s-ar fi asociat și el râsului general și ar fi calificat toată povestea drept o nebunie.

Dar acum… acum nu mai gândea în termenii eprubetelor de experiență. Voise cu tot dinadinsul să salveze o viață. Echipamentul rudimentar pe care îl avusese la dispoziție nu a fost în stare să-l descurajeze – și nici primejdia îngrozitoare care pândea din umbră. Vedea că Mary va muri cu siguranță dacă nu va găsi un mijloc ca s-o susțină. Nu rațiunea, ci o intuiție pasionată i-a fost călăuză. Îi făcuse transfuzia. Acum totul se terminase. Deveniseră inseparabil legați unul de altul și orice s-ar întâmpla, nimic de-aci înainte nu mai putea rupe această legătură. Era sigur de asta.

În cameră era o zăpușeală insuportabilă, iar capul lui, amețit de nesomn, i se părea mai ușor în urma pierderii de sânge. Deodată se ridică și stinse lumânarea care se afla pe scrin. Începuse să fileze și

fumul care-i ustura ochii putea să fie la fel de supărător și pentru ochii ei. Feri flacăra lumânării care rămăsese aprinsă, se aplecă înainte și-i cercetă fața atent, în timp ce umbra lui se profila gigantică pe peretele din față. Oftă și se lăsă din nou pe scaunul lui. Nu se observa încă nicio schimbare; aceeași respirație febrilă și șuierătoare. Chipul ei, deși sub masca inconștienței, își mai păstra încă frumusețea; colțurile buzelor întredeschise erau ușor coborâte; o roșeață mată îi acoperea obrajii trași; între pleoape se vedea o fantă albă ca de marmură.

Un nou oftat îl răscoli până în străfunduri. Luă mașinal puțină apă și-i răcori buzele uscate și fruntea înfierbântată. Imediat după transfuzie pulsul ei devenise mai puternic și mai rapid; inima lui Harvey tresăltă de speranță; acum însă căzuse în starea de mai înainte, care o târa inexorabil în deșertul fără hotar al morții.

Cât de greu luptase în ultimele zile. Nu precupețise nimic din ce-i aparținea.

Își strecură mâna sub cearșaf și îi apucă degetele, atât de subțiri și fără vlagă sub atingerea lui. Contactul cu aceste degete fierbinți stârni în adâncul sufletului sau zbuciumat o durere crâncenă.

Strânse din dinți, devorat de durere. Aspectul ei, atât de fragil și fără apărare în fața morții, gândul că nu poate face nimic ca s-o salveze îl scoteau din minți. Își concentră întreaga voință ca să transmită acestui trup firav ultima putere ce-o mai avea. Erau două biete făpturi umane care se țineau de mână în universul acesta vast și nepăsător: doi atomi fără importanță pierduți în noaptea neagră. Dar în schimb erau împreună și aceasta era destul ca întunericul să se retragă, la fel ca și toate spaimele din universul infinit, afară de una singură. Era începutul și era sfârșitul. Nimic nu putea să umbrească semnificația acestei realități simple și nimic nu putea să-i zdruncine puterea. Adevărul i se dezvăluia cu o limpezime uimitoare. Întreaga lui atitudine în fața vieții se dărâma zguduită din temelii și din ruine se ridică această revelație orbitoare. Nu mai găsea în el ironia cu care să-și bată joc de slăbiciunile oamenilor; inima lui nu mai era aspră și împietrită, plină de dispreț pentru viața omenească. Viața îi apărea acum ca un dar de preț, ca o nespusă fericire.

În timp ce ședea gârbovit lângă pat, se gândea la toate suferințele și jertfele grele pe care le-a cunoscut lumea și simțea cu uimire povara lor zdrobitoare; frumusețea și dragostea erau strâns împletite cu lacrimi și sudoare, cu sângele întregii omeniri.

Cu sufletul răvășit își dădea seama cât de jalnică și neputincioasă fusese infatuarea lui măruntă. Gândurile îi zburară înapoi și treptat realitatea îi apăru în toată goliciunea ei: munca lui, toate căutările eșuaseră și fuseseră distruse de această infatuare. Dacă i-ar fi păsat de viețile celor trei pacienți – și cât de depărtate i se păreau acum toate acestea în timp și spațiu! –, dacă s-ar fi gândit efectiv la ei ca la niște

oameni care trebuia salvați? Poate că atunci ar fi reușit. Dar pe el îl interesase numai să dovedească dreptatea lui și a cercetărilor sale. Și asta nu era destul.

Se simți copleșit de umilință. Acum, ca și atunci în acea ultimă noapte pe *Aureola,* toată viața lui îi apăru deodată zadarnică și deșartă.

Privirea îi alunecă pe fața ei și treptat ochii i se umplură de lacrimi. Acolo zăcea unica speranță a renașterii lui viitoare. Îl cuprinse o emoție dureroasă. Dacă ar reuși s-o salveze! Viața n-ar mai fi atunci deșartă. Din nou îl stăpânea gândul arzător: dacă ar rezista până la criză! Dacă ar putea să trăiască până atunci! Știa foarte bine cât de hotărâtoare erau aceste ore. Era ca și cum trupul ei, plutind în spațiu, ar fi oscilat într-un echilibru straniu și precar din care ar aluneca brusc ca să se îndrepte asemenea unei stele căzătoare, fie către viață, fie în neant.

Fără să vrea, se aplecă și mai mult spre ea, până când îi simți răsuflarea fierbinte pe obraz, și o chemă în șoaptă.

Instinctiv, pe fața ei slăbită se ivi un zâmbet slab. Dar ea nu-l vedea și nici nu-l auzea. Murmură câteva vorbe neînțelese, apoi pe neașteptate începu din nou să delireze:

— De ce vor să mă ia de aici? De ce-au venit să mă ia de aici? Departe, departe, departe. Vorbele murmurate se repetau la nesfârșit, ca o lecție nesuferită ce trebuie învățată pe de rost. Și tot așa mereu, mintea ei se lupta din răsputeri cu o forță uriașă care căuta s-o înrobească. De ce vor să mă ia de aici? Departe. Departe.

Harvey nu mai putea să îndure. Se ridică brusc și începu să măsoare camera de la un capăt la altul.

În timp ce se plimba așa, gârbovit, cu umerii pleoștiți încât hainele păreau că atârnă pe el, își apăsa din când în când degetele pe frunte. Dar tot timpul asculta… Asculta încordat glasul acela întretăiat care bolborosea fără încetare. Nu putea să se sustragă; simțea că i se frânge inima. Știa bine că nu va mai putea să țină așa multă vreme. Era imposibil.

Când ajunse la fereastră, se opri deodată în loc. Își înălță capul și ochii, scrutând întunericul amorf în care nicio frunză nu tremura în copacii înlemniți ca niște santinele. Fără vreun motiv aparent își îndreptă privirea către cer. Luna nu se vedea; stelele erau ascunse, dar departe spre răsărit începeau să se arate timid, pe cerul acoperit, semnele vagi ale zorilor. O va afla în curând.

În aceeași clipă, ca un răspuns la temerile lui, murmurul acela incoerent se stinse. Se întoarse repede cu inima zvâcnindu-i în gâtlej. Dar cu toate că murmurul încetase, respirația sacadată continua. Rămase un moment nemișcat, țintuit de o groază subită, apoi se apropie încet și se lăsă în genunchi lângă pat. Pulsul era neschimbat:

același ritm slab, neregulat și lent; încercă să numere, dar îl încurcau pulsațiile din propriile sale degete.

Ce mai avea de făcut? Ce altceva putea să mai facă? Își frământa creierul cu înfrigurare. În cele din urmă hotărî să-i mai administreze o doză de stricnină. Mereu îngenuncheat, încărcă seringa hipodermică, pregăti brațul bolnavei și făcu injecția. Ținând-o de încheietura subțire, străbătută de vinișoare albăstrui, așteptă. Unu, doi, trei, patru – de câte ori numărase aceste bătăi slabe și neregulate! Cinci, șase, șapte – cât de nemișcată zăcea acolo, cu fața ca o mască! Și iarăși lacrimile îi tremurară pe sub pleoape. O iubea, dar nu cu dorința pătimașă a trupului, ci cu toată căldura și duioșia sufletului. Tăgăduise odinioară cu o grimasă de dispreț această comuniune înălțătoare a spiritului. Și iată care era răspunsul. Nu putea să se roage și nici nu simțea nevoia, dar se gândea necurmat și gândul lui era ca o rugă: nimic nu avea importanță, în afară de viața ei. Nu cerea nimic altceva. Dacă va trăi – aceasta va însemna pentru el că dragostea lor și-a aflat împlinirea.

Bolnava gemu încetișor. Din nou îi răcori fruntea și buzele cu apă. Nu mai avea nimic altceva de făcut. Aplecat deasupra patului cu ochii arși de oboseală, aștepta. Era istovit până la ultima limită, dar nu se lăsa doborât de somn.

Aerul de afară devenea din ce în ce mai apăsător. Furtuna părea că se apropie o dată cu zorile. Timpul se scurgea liniștit, inexorabil, undeva în afara lui; secundele treceau – sau poate erau ceasuri –, nici el n-ar fi putut să spună. Aștepta cu ochii pironiți pe fața ei.

Deodată își simți trupul zguduit de un fior ascuțit. Câteva secunde încremeni în genunchi. Nu îndrăznea nici să respire. Deasupra buzei superioare a bolnavei apărură broboane minuscule de sudoare. Un suspin adânc, convulsiv îi umfla pieptul. Se temea să creadă; se temea să se miște. Pe urmă întinse încet o mână timidă. Era adevărat. Fruntea ei, arsă de o febră nemiloasă, era acum umedă. Ca prin farmec respirația deveni ceva mai ușoară, mai lină.

— Nu se poate, își repeta în neștire, nu, nu poate fi adevărat.

În agonia așteptării care parcă dura o veșnicie, dorise mereu, cu ardoare, să vină criza. Și iată, acum sosise. Nu-i venea să creadă. Bâjbâi după termometru, i-l puse ușor cu o mână nesigură sub braț. Era un termometru care trebuia ținut o jumătate de minut, dar de teamă îl lăsă două minute întregi. Când îl scoase, mâna îi tremură atât de tare, încât era cât pe ce să-l scape jos. Privirea îi era împăienjenită de teamă și speranță și abia putu să vadă până unde urcase mercurul. Dar în cele din urmă desluși cifrele. Temperatura scăzuse cu două grade întregi.

Făcu un efort ca să-și recapete stăpânirea de sine. Îngenuncheat lângă ea, cu fața impasibilă, căută să-și înăbușe bucuria sălbatică,

tumultuoasă.

Cunoștea foarte bine ce înseamnă această scădere rapidă a temperaturii. Într-o boală infecțioasă atât de acută ca frigurile galbene, care evolua rapid cu febră mare, criza însemna nu numai o simplă ameliorare, ci un semn sigur de intrare în convalescență. Cu toate acestea, nu-i venea să creadă. Era încă înspăimântat. Aștepta cu răsuflarea tăiată. După ce răbdă încă o jumătate de oră, strecură din nou termometrul sub brațul ei. De astă dată îl descifra ținându-l cu o mână fermă. Temperatura scăzuse cu încă un grad și o fracțiune. Tot trupul ei era acum umed de transpirație. Pulsul bătea mai puternic, iar respirația devenise mai liniștită. Până și trăsăturile feței i se schimbară cumva în mai bine.

Îl năpădi un nou val de bucurie. Suspină adânc. În sfârșit, ca și cum l-ar fi auzit, Mary deschise ochii încet. Se uita la el cu o privire limpede din care dispăruse delirul. Îl recunoștea, conștientă deodată că este salvată.

Pe urmă începu să vorbească, atât de încet încât abia o auzea, dar cu vocea ei firească:

— Am fost bolnavă, șopti.

Miracolul de a o auzi vorbind îi umplu sufletul de o nespusă fericire.

— Acum ești mai bine. Curând ai să te restabilești de tot.

Se uită la el ca și cum faptul n-ar fi mirat-o deloc.

— Da, spuse, știu. Lui Harvey nu-i venea să creadă, dar pe obrazul ei apăru o umbră de zâmbet. Era ceva profund și semnificativ în zâmbetul acela șters, dar totodată ceva ferm și hotărât.

Odaia era acum plină de lumină, umbrele se retraseră fără întoarcere. Îi dădu să bea și o văzu că închide ochii.

Viața care tremurase ca o flacără slabă gata să se stingă revenea cu forțe proaspete. Mary căzu într-un somn adânc și liniștit. Fericirea pe care o încerca văzând-o astfel era de neînchipuit.

Se ridică în picioare și stătu multă vreme să privească fața ei adormită. Aproape că nu putea să-și mai stăpânească bucuria ce-i cânta în suflet. Ar fi vrut să-i trezească pe Susan, pe Corcoran, să le împărtășească vestea cea mare. Dar n-o făcu.

Aproape imediat apărură urmările propriei sale oboseli: simți nevoia imperioasă de a respira o gură de aer curat. Mary dormea și probabil va dormi astfel ceasuri întregi. Acum era în afară de orice pericol. Dar el era ca amețit, însetat de puțină răcoare. Se mai uită o dată la ea, apoi se strecură din cameră în vârful picioarelor. Ajuns la parter, ieși din casă fără să facă cel mai mic zgomot.

Coborî în grădină și se duse în livada de portocali unde stătuseră împreună în noaptea aceea plină de farmec și de groază. Inima lui mai palpita încă de bucuria aceea năvalnică și incomparabilă. Dar abia se ținea pe picioare, căci de trei nopți nu închisese ochii. Era mort de

oboseală.

Nu se simțea nicio adiere. Văzduhul era parcă încremenit în așteptare. Nu se auzea niciun ciripit de păsări în întâmpinarea zilei care începea. Pământul aștepta și el, gol și mut, apropierea furtunii.

Dar ce importanță mai avea acum furtuna sau orice altceva? Mary se simțea mai bine, scăpase cu viață, era salvată! Îmbătat de fericire, rătăci mai departe. Pașii îl purtară dincolo de marginea plantației, în desișul de retama.

La un moment dat auzi un vâjâit ciudat. Venea de undeva de sus, ca și cum un bondar monstruos ar fi trecut bâzâind pe cerul plumburiu. Dar parcă era mai mult un muget decât un bâzâit. Un muget tunător. Încercă să se uite sus, dar strălucirea vie a acestui cer aprins îi săgeta ochii osteniți. Era îngrozitor de obosit; în sfârșit își dădea seama și probabil de aceea auzea și mugetul acela oribil în urechi. Încercă să râdă de propria sa închipuire prostească. Era caraghios din cale-afară. Dar râsul nu venea. Ochii i se închideau. Beat de somn, se clătină și căzu.

În timp ce hidroavionul descria cercuri largi deasupra portului ca să amerizeze în golf, Harvey se întinse pe pământ sub o tufă de retama care se închise peste el și în aceeași clipă adormi dus.

25.

Nu știa cât timp dormise. Când se trezi văzu că ceasul lui se oprise, dar socoti că trebuie să fie târziu. Cerul se întunecase cuprins de umbra înserării. Începuse să plouă cu picături calde și grele care îi loveau obrazul trezindu-l din somn. După ce își dădu seama unde se afla, rămase câtva timp în tufișul de retama cu ochii ațintiți spre cerul mohorât, lăsând picăturile, încă rare, să-i stropească fruntea, obrazul, ochii. Una îi căzu pe buze – avea un gust sălciu, nedefinit. Apoi un tunet bubui prelung și se rostogoli deasupra lui. Minunat! Nu văzu niciun fulger, dar imediat, parcă descătușată de acel sunet teribil, ploaia începu să toarne cu găleata.

Sări în picioare, râzând ca un copil și alergă să se adăpostească. Ce bine se simțea, cât de proaspăt și odihnit! Iată în sfârșit și furtuna! Zăbovise atâta vreme încât acum se dezlănțui de două ori mai răzbunătoare. O altă descărcare de nori îl făcu să râdă din nou fericit. Într-adevăr, avea toate motivele să se bucure. În clipa când se trezise primul lui gând a fost la ea: se simțea mai bine. Ei, da, era un gând formidabil, un gând amețitor, minunat. Era mai bine… mai bine… Mary se simțea mai bine.

Străbătu în fugă aleea aproape fără să-și dea scama că pietrișul era răscolit și brăzdat de urme proaspete. Intră glonț pe ușă, își scutură hainele de picăturile de ploaie și se opri în vestibul ca să-și tragă sufletul. Ca întotdeauna aici era liniște, dar acum liniștea aceasta nu-l mai înspăimânta. Ușa dinspre sufragerie era larg deschisă. Se apropie repede și se uită înăuntru. În mijlocul tăcerii și umbrelor acestei camere ciudate, dar familiare, *marquesa* stătea singură la masă. Da, era oarecum straniu… Tresări surprins, ca și atunci, la prima lor întâlnire, când o văzuse astfel, îmbrăcată cu aceeași rochie neagră, purtând aceleași podoabe, învăluită în aceeași demnitate solitară, de nepătruns. Și ea păru să-și dea seama de prezența lui. Își înălță capul și îndreptă spre el ochii ei de pasăre, fără urmă de mirare.

— Te-ai întors, spuse liniștită. Bineînțeles, îmi face multă plăcere. Ești așteptat. Uite, ai aici fructe și lapte, pregătite pentru dumneata, ca și atunci, la început.

Se uită la ca zâmbind.

— Am dormit multă vreme, spuse, și aș zice că nu chiar în locul cel mai potrivit. Dar vreau să merg sus înainte de cină.

— Mai întâi trebuie să mănânci, declară ea stăpânită. Înțeleptul se bucură de puținul ce-i este dat, pe când nebunul aleargă după mai mult.

Felul ei de-a fi îl amuza acum mai mult ca oricând.

— Nu, nu, spuse. Trebuie să mă duc sus. Se opri. Dar mai întâi am

să beau un pahar de lapte. Intră în cameră, își turnă puțin lapte și bău îndelung. Avea un gust minunat. Pe urmă, ținând paharul cu amândouă mâinile întrebă: Unde sunt ceilalți?

— Americana… e sus. La asta se așteptase, desigur; dar bătrâna continuă: Iar El Corcoran… o să se întoarcă. Deocamdată este plecat la Santa Cruz cu *escolta.*

Se uită la ea cu ochii măriți de surpriză.

— *Escolta*… nu cunosc cuvântul.

— Cuvintele, ca și fulgii, sunt purtate de vânt.

Harvey zâmbi din nou, de astă dată cu oarecare îndoială.

— Poate că sunt un prost. Dar nici acum nu prea înțeleg.

— Prostia nu are leac. Nu ți-am spus că o să vină furtuna?

De astă dată se uită la ea cu o aprehensiune subită. Fața ei impasibilă, pe care sta scrisă un fel de cunoaștere fatidică, îi dădu un șoc neașteptat.

— S-a întâmplat ceva? strigă el. De ce a plecat Corcoran la Santa Cruz? De ce nu-mi spuneți ce este?

Ea continuă să taie o smochină în felii subțiri, exact cum făcuse în prima seară. Cu o ușoară înclinare a capului, declară:

— Cel ce nu privește înainte rămâne în urmă.

Se lăsă o tăcere de gheață. Răspunsurile ei evazive îl înspăimântau și-l scoteau din fire. Fără să mai spună o vorbă, puse paharul pe masă și ieși repede din sufragerie. Urcă în fugă scara ce ducea la etaj. În timp ce alerga pe coridor, un nou tunet asurzitor cutremură aerul. Intră buzna în dormitor și se opri încremenit. Nu putea… nu putea să-și creadă ochilor.

În cameră nu se afla decât Susan Tranter. Patul era gol, strâns, fereastra larg deschisă ca să pătrundă aerul; iar lângă fereastră – Susan îngenuncheată. Avea pălăria pe cap și era îmbrăcată de plecare. O văzu că se roagă și inima i se făcu un sloi de gheață.

— Ce s-a întâmplat? urlă el sălbatic. Unde e Mary?

Susan întoarse capul și în aceeași clipă obrazul ei palid se îmbujoră. Cu un oftat de ușurare, se ridică în picioare grăbită, neîndemânatică.

— Te-ai întors, articulă ea. Ce bine îmi pare. Cât sunt de fericită! Nu știam cu toți ce s-a întâmplat, unde te-ai dus. Mi-a fost frică, îngrozitor de frică.

— Unde e Mary? strigă el. Spune-mi! Pentru numele lui Dumnezeu! Spune-mi unde este!

De afară se auzi iarăși un tunet puternic, iar o rafală subită de vânt izbi cu zgomot fereastra de cadrul ei putred.

— A plecat!

— Cum a plecat?

— Au venit și au luat-o de aici.

— Au luat-o de aici? repetă prostit cuvintele ei ca un ecou, cu glasul

sugrumat; pe urmă pe același ton, cu pauze după fiecare cuvânt: cine a luat-o de aici?

Răspunse cu ochii strălucind de gelozie și milă totodată:

— Soțul ei!

Se uita la ea zăpăcit. Nu era capabil să înțeleagă. Dar imediat Susan continuă plină de teamă:

— A venit azi-dimineață devreme. Nu erai aici. A sosit cu avionul din Anglia – cu hidroavionul înțelegi? A așteptat aici câteva ore, dar dumneata nu mai veneai și atunci a hotărât că trebuie s-o transporte de aici. Aranjase totul dinainte. Nici nu se putea face mai bine. Au plecat cu ea acum o jumătate de oră. Cred că au și ajuns la Santa Cruz.

Se uita la ea cu o privire fixă, încremenit. Nu putea să schițeze nicio mișcare, nu putea nici să respire.

Mary plecase. O luase soțul ei. Soțul ei! Faptul părea îngrozitor și totuși era foarte simplu. Se gândise la toate, numai la asta nu. Era uluit de durere, de ironia situației. Deodată fu năpădit de furie.

— Dar nu putea fi încă transportabilă! strigă el. Era prea devreme. De ce-ai lăsat-o? Pentru numele lui Dumnezeu, unde ți-era capul? Nu trebuia să-l lași s-o ia de aici.

Susan își plecă ochii, frământată.

— Cum aș fi putut să-i împiedic? îngână ea cu glasul stins. Ți-am spus că aveau pregătit totul. Au procedat cu cea mai mare băgare de seamă. Nu-ți fie teamă. Este în afară de orice pericol. Iar acum… Acum e mai bine pentru ea să fie la Santa Cruz, într-o casă frumoasă pe care soțul ei a luat-o anume pentru asta – mult mai bine decât aici, în fundătura asta nenorocită. Acolo se va restabili mult mai repede decât aici.

Harvey își apăsă mâinile pe tâmple. Se făcuse pământiu la față; un cuțit, un cuțit otrăvit i se răsucea parcă între coaste, fără încetare. Nu se mai simțea nici măcar supărat. Pur și simplu îl învălui un suflu de gheață. Își aduse aminte de vorbele repetate de Mary în delir: „De ce vor să mă ia de aici?” Le repetase iarăși și iarăși, la nesfârșit. Fusese presimțirea despărțirii lor.

Mintea i se cufundă într-o negură fără substanță. I se părea că asistă la un eveniment foarte îndepărtat în timp și spațiu. Și totuși, iată-l că se apropie din ce în ce mai mult, devine tot mai clar. Toate impresiile lui vagi și nelămurite erau acum confirmate de ceea ce vedea. Viziunea în toată claritatea ei era produsul propriilor sale emoții. Dar văzu limpede – o singură clipă. O cortină se ridică, apoi coborî din nou.

Susan ridică încet capul. Un fulger ilumină încăperea și dezvălui consternarea din ochii ei.

— Te rog, șopti ea. Nu fii necăjit. Nu suport să te văd necăjit. Se apropie de el respirând precipitat și puse mâna pe brațul lui. Nu-ți dai

seama… Nu-ți dai seama că e mai bine așa? Totul a ieșit cum nu se poate mai bine. Dumneata ți-ai îndeplinit datoria. Acum nu mai ai nimic de făcut. Ochii îi erau scăldați în lacrimi de compătimire, în timp ce-i șoptea: O, dragul meu, nu înțelegi că mi se frânge inima să te văd suferind atât de groaznic? Crede-mă, acesta-i adevărul. Jur în fața lui Dumnezeu că acesta-i adevărul. Vocea începu să-i tremure de emoție. Mi-aș da și sufletul ca să te pot face fericit.

Harvey căzu pe un scaun și-și lăsă capul în palme.

Se uită la el și lacrimile începură să-i curgă pe obraji. Brusc, toată dragostea îndelung reținută se revărsă nestăvilită. Își jurase ca n-o va lăsa să mai transpară niciodată, niciodată. Dar acum…

Căzu în genunchi alături de el.

— Ascultă-mă, șopti. Te implor să mă asculți. I-ai salvat viața, nu-i așa? E de ajuns atât. Este măritată, iar soțul ei o iubește. Nu poți schimba lucrurile. Dacă o iubești, nu încerca să le schimbi. Dacă o vei face, nu vei reuși decât să tăvălești în noroi ceva frumos și înălțător. N-ar fi demn de dumneata să faci așa ceva. Nu, niciodată. Pentru că ai fost extraordinar. Respira cu greutate. Știința, curajul, abnegația dumitale… Da, trebuie să mă asculți. Nu-mi pasă. Din momentul când te-am văzut pe vapor și am citit pe chipul dumitale tot ce-ai suferit, mi-am pierdut capul. Lasă-mă să încerc. Îi strânse mâna convulsiv într-a ei. Te rog, lasă-mi numai o mică șansă… Te rog. Nu mă iubești acum, dar mai târziu poate că ar fi posibil să mă iubești. Dă-mi numai posibilitatea să fiu alături de dumneata, să te ajut, să am grijă de dumneata. Am să muncesc pentru dumneata, am să-ți fiu ca o roabă. O, Doamne Dumnezeule! M-aș lăsa omorâtă pentru dumneata, numai de mi-ai lăsa cea mai mică șansă ca să-ți dovedesc cât de mult te iubesc.

El își înălță capul și se uită la ea. Fața lui avea o expresie rece, dar în ochi îi tremura o tristețe nețărmurită.

— Nu, spuse el abătut. Îmi pare rău, Susan, dar așa ceva nu e cu putință.

Când își auzi numele rostit de buzele lui, simți un fel de sfârșeală.

— Ești sigur că nu se poate? murmură ea.

Întoarse capul fără să răspundă. Tăcu și ea, orbită de lacrimi. Pe urmă capul îi căzu în piept și tot trupul i se cutremură de un fior.

— Înțeleg, spuse ea cu vocea întretăiată. Dacă așa stau lucrurile, atunci… n-are rost să mai insist.

Se ridică în picioare. Vântul care începu să bată mai tare pătrunse pe fereastră și o învălui într-o răsuflare de gheață. O, Doamne, se gândi ea, de ce m-ai făcut atât de urâtă și respingătoare? De ce nu m-ai făcut așa ca să mă poată iubi? Simți că în sufletul ei ceva se prăbușește și moare pentru totdeauna. Se uită la el deznădăjduită, așa cum ședea cu umerii căzuți, pe scaunul acela cu spătar de piele; trecu

un minut, apoi spuse fără vlagă:

— Tocmai mă pregăteam să plec când ai intrat. Acum, cred că e mai bine… să plec cu adevărat.

El se ridică greu de pe scaun și tot fără s-o privească întrebă:

— Vrei să te conduc la fratele dumitale?

Susan clătină din cap.

— Nu. Nu e nevoie.

Se opri în fața lui, cu obrazul ridicat, cu brațele căzute apatic de-a lungul trupului, cu toată ființa ei zdrobită, fără putere. Apoi deodată se aplecă spre el și-l sărută. Îi simți răceala obrazului sub buzele ei fierbinți, și se cutremură de suferință. Lacrimile o podidiră din nou.

Înecată de plâns, se întoarse și ieși cu pași nesiguri din cameră. Avea convingerea dureroasă că nu-l va mai vedea niciodată.

26.

Dar cel puțin îl avea pe Robert! Îi mulțumea lui Dumnezeu din tot sufletul pentru gândul acesta bun în timp ce urca anevoie colina, croindu-și drumul prin vânt și ploaie spre plantația lui Rodgers.

Se dezlănțuise un adevărat uragan; ploaia turna ca din găleată, și în locul gârlei leneșe și întortocheate curgea acum un torent galben, clocotitor. Dezolarea sălbatică a naturii era parcă ecoul dezolării din inima ei. Și totuși, mai presus de orice strălucea un gând luminos: fratele ei! Robert, dragul ei Robert! În el era toata mângâierea. O, fără îndoială, el o va consola și o va înțelege.

Cu părul atârnându-i în dezordine peste față, cu jacheta descheiată și geamantanul ieftin în mână, avea în înfățișarea ei o simplitate fără nimic eroic. Scoasă din ambianța aceea și plasată de pildă pe o stradă mărginașă din Okeville, ar putea fi luată drept o biată învățătoare care pleacă liniștită în vacanță. Dar în sufletul ei nu era liniște. Cât despre vacanță… Ce ciudată avea să fie această vacanță pentru Susan!

Ieși din pădurea de cedri și ajunse aproape de casa lui Rodgers. Împinse poarta și porni pe alee. O singură fereastră era luminată la parter. Urcă treptele terasei, pătrunse în casă și lăsă geamantanul în vestibul. Pe urmă intră în salon.

În această cameră mohorâtă, cu mobilă puțină din stejar natural, care îi dădea un aer de austeritate biblică, pardosită cu un linoleum mat, Rodgers ședea singur la masă. La lumina unei lămpi cu abajur verde citea Noul Testament.

Își ridică privirea, o măsură cercetător din creștet până în tălpi, apoi își strânse buzele palide, pregătindu-se să vorbească.

— Te-ai întors, spuse cu un glas mai rece ca gheața.

Susan se simțea sfârșită, speriată; nu putea să-i suporte ostilitatea.

— Îl caut pe Robert, spuse precipitat. Îl caut pe fratele meu.

Rodgers își scoase ochelarii cu ramă de oțel și îi puse în tocul lor cu încetineala deliberată a unui judecător. Pe urmă se uită din nou la ea cu o privire lungă.

— Fratele dumitale, făcu el și buzele subțiri i se depărtară într-un râs zgârcit. Îl cauți pe fratele dumitale. Nu, că asta e bună! Da, doamnă, eu zic că e bună de tot.

Purtarea lui o sperie mai mult ca oricând. Nu mai avea putere ca să reziste la mojiciile lui. Nu, hotărât lucru, nu mai avea niciun pic de putere.

— Te rog să nu-mi vorbești în felul acesta! strigă ea. Robert e sus? E plecat undeva? Spune-mi repede. Trebuie să știu.

— Vasăzică, trebuie să știi, o ironiză el cu o politețe sardonică. Într-adevăr, trebuie să știi. Bine, bine, foarte bine! Doamna soră a

misionarului dorește să știe absolut sigur. La asta n-ai ce să zici.

Dintr-odată maniera lui se schimbă și vocea îi deveni tunătoare și înverșunată.

— Dacă vrei să știi, izbucni el, atunci am să-ți spun. A plecat! Da, a plecat ca un șobolan ce este. Nu s-a mai întors din ziua când ai fost aici. A șters-o frumușel la Santa Cruz. Iată unde s-a dus și iată unde a rămas. A rămas acolo, să știi de la mine, și se bălăcește zile întregi în cloaca aceea păcătoasă.

Susan se făcu palidă; nu putea să înțeleagă.

— Santa Cruz? suflă ea. Dar… Dar ce caută acolo?

Din nou o biciui cu râsul lui batjocoritor.

— Foarte bine, ai s-o afli și pe asta. Am impresia că pretențiile dumitale nu se mai termină. Dar meriți tot respectul. Și încă cum! După ce-ai făcut atâta drum, dumneata și frățiorul dumitale, ca să aduci cuvântul Domnului în locul ăsta plin de păcate! Da, doamnă, ce exemplu măreț pentru indigeni și pentru compatrioții voștri – ați venit să semănați cuvântul Domnului. Al Domnului Dumnezeului nostru însuși. Lovi cu mâna cartea din fața lui cu un gest hotărât, dar totuși plin de venerație.

O spaimă îngrozitoare puse stăpânire pe ea. Silită să înfrunte în casa asta singuratică mojiciile acestui maniac, năucită de vânt, ploaie, bubuitul tunetului, de absența misterioasă a lui Robert, ce putea să facă?

Deschise gura să vorbească când Rodgers începu deodată să zbiere:

— Să nu vorbești! Să nu mă mai întrebi nimic! Ți-am spus că a plecat. S-a dus în focul Gheenei; acolo s-a dus. Mi-am închipuit eu chiar de la început că e un stricat. Dar acum, pe Dumnezeul oștilor cerești, nu mai am nicio îndoială. E în Santa Cruz, cufundat în desfrâu, în casa de pierzanie a femeii aceleia – Hemmingway. Am văzut cu ochii mei. Pentru că să știi: m-am dus chiar eu ca să mă conving. Și e acolo, robit de poftele trupești – la sânul unei târfe.

La auzul acestor cuvinte care o loveau ca niște pietre, Susan făcu un pas înapoi. Dar se reculese, se retrase în apărare, încercă să tăgăduiască.

— Nu pot să cred una ca asta, izbuti să articuleze.

Rodgers se ridică în picioare și înaintă spre ea încet, dominând-o cu statura lui înaltă și osoasă. Ochii lui aveau o privire întunecată, amenințătoare.

— Mă faci mincinos în propria mea casă? scrâșni el. Pe mine, Aaron Rodgers, slujitorul Creatorului meu; își ridică pumnul spre cer ca și cum ar fi invocat răzbunarea divină asupra ei.

Susan nu făcu nicio mișcare. Era încătușată de o spaimă și mai cumplită decât aceea pe care i-o inspira el: spaima că ceea ce spunea ar putea să fie adevărat. O sufoca înăbușindu-i țipătul care îi creștea în

piept. Ca un fulger orbitor o săgetă gândul că Robert fusese prins în mrejele unei forțe rele și obscene. Se cutremură.

— Da, socot că ar trebui să-ți fie rușine, strigă el cu același glas încărcat de o mânie fanatică. Să mă faci pe mine mincinos! Socot că ar trebui să cazi în genunchi și să ceri iertare lui Dumnezeu și mie.

Susan nu-l auzea; se gândea cu înfrigurare: Robbie are nevoie de mine, dragul și scumpul meu Robbie. Într-un elan de curaj își îndreptă trupul obosit, își înălță capul; fără să-și ia ochii de la el se retrase spre ușă.

— Nu cer niciun fel de iertare, strigă ea brusc. Mă duc să văd… să mă conving singură. Plec la Santa Cruz… La fratele meu… Chiar acum.

Se întoarse, deschise ușa cu o smucitură și se repezi în vestibul. Smulse haina de pe culoar și o trase pe ea.

Rodgers ieși în urma ei cu pași grei și o urmări cu o lucire aproape sinistră în privire. Dar treptat mânia se stinse pe chipul lui. Spuse deodată pe un ton care nu mai păstra nicio urmă de bucurie răutăcioasă:

— Afară bântuie un adevărat uragan. Presupun că ți-ai dat seama de asta.

Fără să-i dea atenție, desprinse un felinar de pe perete și cu degetele tremurânde încercă să-l aprindă. Primul chibrit scăpără și se stinse.

— Drumul nu e prea grozav nici pe vreme bună, continuă el pe același ton potolit, darămite pe o noapte ca asta când nu se vede chiar nimic. Cred că nu vrei să te rătăcești în pădure sau să fii lovită de trăsnet. Eu zic să te gândești de două ori înainte de a pleca din casa mea.

Susan reuși în sfârșit să aprindă felinarul. Îi închise ușița, îl apucă strâns de mâner și se îndreptă spre ușă.

Rodgers făcu repede un pas înainte.

— Ascultă, nu te repezi chiar așa. Mă auzi? E curată nebunie să pleci pe o asemenea furtună. După ce ți-am spus tot ce am avut de spus, la urma urmei n-am nimic împotriva dumitale. Stai aici până mâine.

Cu mâna pe clanță se întoarse spre el. Avea obrazul palid, dar în ochii ei ardea o hotărâre febrilă.

— Nu stau deloc, strigă ea. Plec, plec chiar acum și nu mă mai întorc niciodată.

Cu o mișcare bruscă deschise ușa și, înainte ca el să poată scoate o vorbă, traversă veranda și coborî pe alee. În timp ce se cufunda în întunericul amenințător îl mai auzi strigând-o o dată, de două ori. Dar nu-i dădu atenție. Cu trupul aplecat înainte ca să lupte împotriva vântului fierbinte, își continuă drumul alergând, poticnindu-se, până ajunse la cărarea care tăia plantația. Aici lumina felinarului îi fu de

mare ajutor. Fără ea s-ar fi rătăcit cu siguranță. Dincolo de cercul luminii lui tremurătoare, întunericul se ridica în fața ei ca un zid. Cărarea însăși era aproape spălată de torentul care o inundase. Pretutindeni – numai apă, care se infiltra peste tot, picura și îmbiba pământul arid. Dar Susan mergea înainte. Picioarele i se afundau în glodul moale, stropindu-i poala rochiei. Ploaia caldă, biciuitoare îi lipise părul de frunte. Dar nu-i păsa. Își croia drum mai departe, traversă podețul peste șuvoiul umflat și ajunse în sfârșit pe șosea.

Oftă ușurată, din adânc, și porni repede pe șoseaua largă și pustie. Era aceeași *carretera* pe care mersese Harvey în seara când venise la Los Cisnes – același drum –, dar cât de deosebit acum! Tufișurile numai stăteau nemișcate, scăldate în lumina blândă a asfințitului; uraganul care trecea vuind printre arbori rupea crengile și smulgea frunzele, sfâșia, distrugea totul în cale, urlând, urlând fără încetare. Dar nu atât vântul, cât mai ales ploaia o împiedica să înainteze. Susan nu văzuse încă niciodată o asemenea ploaie. Se abătea peste ea, în valuri calde, sălcii. Hainele ude leoarcă ședeau lipite de ea, ca pe trupul unei înecate. La picioarele ei se învolburau mici vârtejuri de apă. Pe cerul pătruns de umezeală scăpărau fulgere răzlețe, dar nu din acelea cu care era obișnuită, ci un fel de lumini difuze care străbăteau bolta nopții ca reflexele unui incendiu uriaș.

Își continuă drumul, susținută de o voință nestrămutată, arzătoare; trecu prin cătunul La Cuesta, pe lângă zăcătorile de apă, pe sub coasta stâncilor înalte de bazalt. Dar cu toată hotărârea ce-o însuflețea, mersul ei începea să nu mai fie tot atât de sigur. Cu toate că vântul o bătea din spate și drumul cobora în vale, simțea cum o doboară oboseala. Încheieturile deveniră parcă mai slabe, trupul i se frânse, era gata să cadă sfârșită în mijlocul drumului.

Și atunci, ca pentru a-i arăta că Dumnezeu nu a uitat-o – o, da, era convinsă că e o minune dumnezeiască –, apăru hodorogind de după deal o căruță. Auzi tropotul copitelor și întorcându-se înviorată de o speranță nouă începu să facă semne largi cu felinarul. Cei doi catâri lipăiră pe șosea și se opriră alături de ea, iar căruțașul, un *boyero,* o privi cercetător de sub sacul care-i acoperea capul și trupul.

De bună seamă Susan era o apariție ciudată, așa cum stătea în mijlocul potopului strigând ca să acopere vuietul vântului, cu fața palidă îndreptată spre omul care o privea uimit, încercând să se facă înțeleasă.

— Ia-mă în căruță.

— *Pero yo no entiendo.*

— Trebuie să mă iei în căruță, pentru numele lui Dumnezeu, du-mă până în oraș.

Dar indiferent de ceea ce înțelesese omul din vorbele ei, era limpede că femeia avea nevoie urgentă de ajutor, căci noaptea era

îngrozitoare. Îi făcu semn cu biciul să se urce. În aceeași clipă Susan puse piciorul pe osia roții și se săltă alături de el. Apoi căruța se urni hodorogind și porni legănându-se la vale prin întuneric.

Acest *boyero* era un negustor de piață din Santa Cruz și fusese prins de furtună dincolo de Laguna. De teamă să nu-l apuce noaptea în mijlocul munților, mâna catârii cât putea de repede spre oraș fără să țină seama de primejdiile drumului. Nu spunea nimic, dar din când în când arunca pe furiș câte o căutătură piezișă asupra profilului ei. Nici ea nu scotea un cuvânt, ci ședea dreaptă pe scândura îngustă, chinuită de nerăbdare. Goana nebună cu care mergeau i se părea prea înceată; călătoria – interminabilă.

Dar în cele din urmă, după o cotitură bruscă a drumului, zăriră în vale luminile orașului Santa Cruz clipind palide prin perdeaua deasă a ploii. Străzile erau pustii. Plaza – cu desăvârșire goală. Dar în timp ce treceau pe străzile pustii, prin scuarul central, îndreptându-se spre piața târgului le ajunse la ureche un zgomot ciudat. Nu era zgomotul ploii și nici al vântului, căci ar fi fost cu neputință să fie atât de asurzitor. Susan își dădu seama că trebuie să fie apele umflate ale râului Barranca Almeida care nu mai încăpeau în albia lor și curgeau puhoi prin oraș, croindu-și drumul spre mare. Căruța se opri în fața unui grajd, pe o stradă dosnică în spatele târgului. Susan coborî de pe banchetă cu membrele înțepenite, se căută prin buzunar și dădu omului o monedă. Pe urmă se uită în jurul ei. Știa ce avea de făcut. În cinci minute ajunse în Calle de la Tuna, în fața ușii cu numărul pe care-l căuta. Intrarea nu era luminată, dar prin grilajul ușii se zărea lumina dinăuntru. Nu șovăi nicio clipă. Puse mâna pe clanță; ușa cedă; Susan trase adânc aer în piept și pătrunse în hol. Era o sală lungă, pardosită cu plăci de mozaic, cu o bordură de panel uzat și un rând de palmieri jigăriți. Pe unul din pereți atârnau mici cadre brodate cu lână colorată reprezentând vapoare pe mare. La stânga se vedea o arcadă acoperită cu o draperie prin care răzbătea lumină, sunet de glasuri și râsete. Dâra de lumină se prelungea într-un coridor întunecos unde era înghițită de fumul dens de țigară. Ascultând cu atenție, desluși acordurile vesele ale unei mandoline.

Susan se opri tăcută. Locul acesta nu avea nimic deosebit care s-o alarmeze. Dar cu toate acestea întreaga ei ființă era zbuciumată de presimțirea unui dezastru. Își împreună mâinile strâns și porni pe coridor. Dar nu apucă să facă nici doi pași când draperia se dădu la o parte și din alcov apăru o femeie.

Era Mama Hemmingway.

Obrazul spălat de ploaie al lui Susan se făcu roșu ca para, apoi păli tot atât de brusc. Își adună toată puterea ca să înfrunte cearta care avea să urmeze.

Dar cealaltă rămase mută. Era de necrezut, dar se părea că-i pierise

graiul. După câteva clipe de ezitare se apropie de Susan și o măsură cu privirea de sus și până jos. Pe obrazul ei urât își făcu loc o expresie de perplexitate. În cele din urmă exclamă:

— Ce cauți dumneata aici și încă pe o noapte ca asta? Să mor, dacă n-am crezut la început că e stafia dumitale. Ești udă leoarcă. Doamne! Nu ți-ai luat măcar o umbrelă. N-ai văzut că e o vreme să nu scoți afară nici câinele din casă? În mod ciudat glasul ei avea o notă neobișnuită de milă.

Într-adevăr, Susan era într-o stare de plâns. Udă până la piele, cu părul căzut în șuvițe umede peste obraz, cu pantofii mustind de apă, cu hainele îmbibate din care apa se scurgea formând o băltoacă la picioarele ei; părea să nu-și dea seama însă de toate acestea.

— Fratele meu este aici? strigă ea.

Mama Hemmingway nu luă în seamă întrebarea. Mânată de o energie neașteptată, o apucă de braț și declară cu convingere:

— N-am mai pomenit așa ceva de când mă știu… să pleci pe o ploaie ca asta. Ce ți-ai închipuit? Că e o ploicică de aprilie? Ai să răcești și poți să te cureți din asta. Faci o pneumonie sau Dumnezeu mai știe ce. Ei, comedie! Nu pot să stau și să mă uit cum dârdâi de frig. Vino încoace, în cămăruța asta și usucă-ți zdrențele. Și înainte ca Susan să se poată împotrivi, o împinse într-un salon mic de cealaltă parte a coridorului.

Aici o sili să se așeze pe un scaun și vorbind întruna începu să scotocească în comoda de lângă fereastra ermetic închisă.

— Am să-ți dau niște prosoape, continuă ea, dacă vrei să mă scuzi o clipă. Le țin chiar aici la îndemână. Unde le-oi fi pus oare? Erau în sertarul ăsta. Nu poți găsi niciodată un lucru când ai nevoie de el. Las' că le găsesc eu numaidecât. Trebuie să-ți pun niște prișnițe cu muștar. Imediat. Dar mai întâi să găsesc prosoapele. Pe urmă te dezbraci și-ți fac o frecție de te încingi toată ca jăraticul. Doamne ferește. Nu-mi iese din cap. Să vii încoace în halul ăsta, de parcă ai trecut tot golful înot.

Dar Susan nu era dispusă să se lase îmbunată. Aștepta plină de încordare. În clipa când cealaltă se întoarse cu spatele la comodă, se aplecă înainte și o privi drept în ochi.

— Unde este fratele meu? o întrebă cu glasul scăzut, dar categoric.

Mama Hemmingway își făcu câtva timp de lucru cu prosoapele, le despături și le scutură plină de solicitudine.

— Fratele dumitale! exclamă ea mirată, ca și cum ar fi fost ultimul lucru la care se gândea. Vrei să spui micul Robert, nu-i așa? Doamne iartă-mă! Cum vrei să știu eu unde este? Nu sunt dădaca lui, drăguță. *Puneta, no.* Și pe *momento,* ceea ce mă interesează este starea în care te găsești dumneata. Așteaptă până te usuci și iei o gură de ceva tare. După aceea poți să vorbești despre el cât poftești.

Susan nu se mișcă.

— Nu pot să aștept. Trebuie să știu. E aici?

Cealaltă făcu o pauză. În ochii ei ca două mărgele, care lansau de obicei scântei malițioase asupra universului, apăru deodată un fel de stânjeneală. Strânse din umeri, hotărâtă să mirată din generozitate.

— Nu, răspunse ea, nu e aici. Cum ar putea să fie aici? Jur că nu-i aici, pe tot ce am mai scump.

— Nu te cred, spuse Susan repede. Dinții îi clănțăneau, avea buzele vinete de frig și spaimă. Se aplecă peste masă spre cealaltă. Spune-mi. Vocea i se frânse. O, te rog, fii sinceră... Trebuie să-mi spui dacă se află în casa asta.

— Nu, ripostă Hemmingway cu violență zvârlindu-și pieptul înainte. Nu este în casa asta. Vrei să mă faci mincinoasă chiar în față? Îți spun adevărul, nu-i aici. Jur pe tot ce am mai sfânt. Să nu mai vorbim despre asta.

În aceeași clipă ușa se deschise și Robert intră în cameră.

Se lăsă o tăcere grea, tulburată numai de răpăitul ploii și mugetul râului. Părea amețit, ca un om care se zbate între două extreme necunoscute – extaz și disperare. Așa cum arăta în clipa aceea, cu umerii pleoștiți, pe jumătate beat, era limpede că se rostogolise pe ultima treaptă a decăderii. Intrase împiedicându-se în odaie și acum umbla de colo-colo, fără niciun rost. Le va arăta el tuturor, nu-i așa? Le va arăta el... asta e.

Pe urmă își ridică capul și o văzu pe Susan. Câteva clipe rămase înmărmurit, după care scoase un țipăt răgușit, ca un behăit. Nu spuse nimic, dar chipul lui vorbea mai mult decât orice cuvinte: expresia de descurajare grotescă care i se întipărise pe figură îl făcea groaznic la vedere. Se uitară unul la altul în tăcere, până când el își întoarse privirea rușinat și înciudat totodată.

Susan scoase un oftat lung și dureros.

— Robert, șopti ea. Dar șocul pe care i-l produse vederea lui îi îngheță întreaga ființă și nu putu să continue. El se prăbuși pe un scaun.

— Ce vrei de la mine? se răsti el cu ciudă. Ce cauți tu aici? De ce ai venit?

Susan își înăbuși un țipăt.

— O, Robbie, am venit să te caut... Crede-mă... Am venit să te iau de aici.

El se uită țintă la peretele din fața lui. Era încă sub influența alcoolului pe care-l consumase.

— Ia te uită! Ai venit, nu-i așa? Să mă iei de aici? Și unde, mă rog, vrei să mă duci?

Auzindu-l cum vorbește, îi venea aproape să urle de disperare.

— Oriunde, spuse ea, cât mai departe de aici. Oriunde, numai să fim

iarăși împreună, Robbie.

Ascultând cu o nerăbdare crescândă, Mama Hemmingway abia își stăpânea enervarea care acum luase locul bunăvoinței de mai înainte.

— Foarte bine, izbucni ea către Susan. Ia-l de aici. Ia-l din casa mea căci Dumnezeu mi-e martor, îmi face scârbă până și să mă uit la el. Acum umblă după prostii, acum începe să cânte imnuri sfinte. Turuie la tâmpenii ca o moară stricată, mai mare râsul, zău așa, iar în clipa următoare îl apucă pocăința și tace mâlc. Pe onoarea mea! Sunt obișnuită să am de-a face cu bărbați în toată firea nu cu niște papă-lapte care cântă la armoniu! L-am lăsat să stea aici cu gândul ca doar-doar l-oi face om de caracter; dar, Doamne ajută-mă și nu mă lăsa, nu poți să faci așa ceva dintr-un păduche. Ia-l de aici, îți spun, și drum bun – cărare bătută!

Robert tresări și gemu. Îl dădeau afară, pe el, reverendul Tranter, îl dădeau afară din… din gaura asta infectă.

— Vrei să scapi de mine. Începu să râdă ironic, dar mușchii feței erau prea moi și nu izbuti.

— Întocmai! Ai brodit-o! Cocoșelule!

— Asta-i bună!

Tremurând de enervare, Susan făcu un pas înainte.

— Haide, Robbie, îl rugă ea cu buzele tremurătoare. Hai să mergem acasă. Vino cu mine, să plecăm de aici. Să fim iarăși împreună. Haide, dragul meu. Numai tu și cu mine, crede-mă, o să fie… o să fie grozav. Numai să vii acum cu mine.

El îi îndepărtă mâna întinsă. Ultimul pahar pe care îl dăduse pe gât îi venea acum în ajutor. Ar fi vrut să plângă pentru umilința pe care o îndura. Voiau să scape de el? De el? Reverendul R. Tranter. O, Doamne, asta era prea de tot. Lacrimi grele începură să-i curgă șiroaie pe obraz.

— Lasă-mă, țipă el deodată. Dacă nu-s vrednic să mă atingi, înseamnă că nu trebuie să mă atingi și gata!

— N-ai de gând să isprăvești odată? mârâi Mama Hemmingway și-i întoarse spatele dezgustată. „Prea târziu, prea târziu, strigă căpitanul și vărsă o lacrimă amară.” De ce nu mai isprăvește și nu pleacă odată dobitocul ăsta blestemat?

Cum? L-a făcut dobitoc pe el! Și cine? Jigodia asta mică? Hristoase Dumnezeule! O să-i arate el! O să le arate la amândouă… O să le arate tuturor! Doar era bărbat, ce naiba! Fața i se schimonosi. Sări în picioare răsturnând scaunul. Se legăna ușor. Simțea cum îi crește în piept o nobilă emoție. Înghiți în sec și începu să strige:

— Ei bine, am să plec. N-am să te mai deranjez cu prezența mea! M-am lepădat de Dumnezeu, nu-i așa? M-am tăvălit în noroi ca porcii? Da? Atâta știi? Dar înțelegi oare ce înseamnă pocăința? Știi oare ce înseamnă sacrificiul? Lansă ultimul cuvânt ca o bombă, legănându-se

și mai tare pe picioare. Era mai beat decât crezuse. Și ce-i cu asta? La urma urmei, le va arăta el tuturor! O idee măreață... O, ce idee nobilă... îi încolți deodată în minte. O să le arate el dacă-i om de caracter. O să vadă ei cu toții cu cine au de-a face. Eu sunt un om pierdut, nu-i așa? Pierdut și blestemat pe vecie. Asta credeți voi! Dar eu cred altceva. Voi însă nu știți totul; ați uitat că există sacrificiul. Se agăță de acest cuvânt. Vocea lui stridentă deveni deodată confidențială. Pentru ce să mai trăiesc?

Susan se repezi spre el. Spaima și mila tremurau în privirea ei.

— Ai toate motivele ca să trăiești, strigă ea. Doar ne avem unul pe altul, nu-i așa? O să începem totul de la capăt, Robbie. Tu și cu mine – așa cum am fost întotdeauna... împreună.

Robert izbucni într-un râs sălbatic, isteric. Ideea lui era colosală, extraordinară. Să nu-și închipuie că-l va putea opri. La început nu intenționase să plece de acolo. Dar acum... O, acum! Întinse brațele și-și azvârli capul pe spate.

— Nu vreau să mai încep nimic, țipă el, vreau să sfârșesc. Iisus a făcut-o pentru mine. Iar eu o să fac același lucru pentru El. În urechi îi cântau glasuri cristaline de Serafimi, întretăiate din când în când de mugetul râului dezlănțuit. Își îndreptă umerii cu o smucitură, mândru de hotărârea luată. M-am cufundat în mocirla păcatului, continuă el frenetic, dar mă voi spăla de murdăria în care am intrat.

— Nu vorbi astfel, spuse ea. Mă înspăimânți.

Încercă să se apropie de el, dar mâna lui mare și albă o dădu la o parte. Îi plăcea la culme să-și dramatizeze situația. Ochii îi străluceau, nările îi tremurau de o fervoare extatică, mugetul râului răsuna în urechi ca o muzică celestă.

— M-am tăvălit în desfrâu, declamă el, și acum mă voi spăla de toate relele.

Susan fu năpădită de panică. Cu intuiția disperării deveni brusc conștientă de vuietul râului. Trăia un coșmar. Se repezi din nou spre el. Dar era prea târziu.

Robert deschise larg ușa, ieși în goană din cameră și porni pe coridor. Strigă ceva și dispăru în întunericul de afară. Totul se petrecuse fulgerător.

— Sfinte Dumnezeule, strigă Hemmingway. Omul ăsta a înnebunit.

Susan rămase paralizată, cu mâinile împreunate pe piept. Apoi deodată se avântă înainte și cu un strigăt înfiorător se luă după el.

Trecerea bruscă de la lumină la întuneric îi luă vederea. Se opri pe trotuar năucită, încordându-și ochii orbiți de bezna de afară. Treptat desluși silueta mare și întunecată a lui Robert care abia se mai zărea departe în josul străzii pustii; alerga ca un posedat.

Nu se poate... Robbie al ei nu putea să facă așa ceva! Cu un țipăt înăbușit alergă după el. Ploaia îi biciuia ochii îngroziți, vântul îi tăia

răsuflarea.

Nu reușea să-l ajungă din urmă și vedea că se îndreaptă spre râu. Înnebunită de spaimă, continuă să alerge, când deodată o străfulgeră un gând: nu știe să înoate. Gândul îi sfredelea creierul chinuitor, în timp ce gonea prin tumultul acelei nopți cu inima bătând nebunește.

Zgomotul râului creștea. Mai aproape, tot mai aproape. Brusc, văzu șuvoiul negru în fața ei.

— Robbie, țipă ea sfâșiată de iubire și frică, și încă o dată: Robbie!

El n-o mai putea auzi. Ajunsese la marginea apei. Silueta lui profilată pe cerul înnorat părea că se oprise o clipă în echilibru pe malul abrupt. Apoi dispăru din vedere.

— Doamne, ajută-mă! strigă ea îngrozită. Ajunse pe mal. Îl zări nelămurit luptând împotriva curentului; auzi un strigăt stins care putea să fie o chemare de ajutor. Răspunse strigându-l la rândul ei. O să-l ajungă, o să-l salveze. Îl strigă din nou, răspunzând la chemarea lui. Strânse din dinți și se aruncă în apă. Zgomotul săriturii se pierdu în mugetul valurilor care se închiseră peste ea. Începu să înoate din răsputeri căutând să ajungă la el. Dar inima ei ajunsese la capătul puterilor. Era istovită, fusese întotdeauna slabă. Dar Susan nu se gândise niciodată la asta. Distanța dintre ei se micșoră. Ajunse aproape de el. Întinse brațul, când deodată din spate se ridică un val care o izbi de un colț de stâncă. N-a fost o lovitură grea, dar nimeri chiar în dreptul inimii care palpita obosită. Brațul îi căzu moale; trupul i se răsuci purtat de vârtej; simți vag cum o învăluie un întuneric mai adânc și o cuprinde o slăbiciune ciudată. Pe urmă, ca și când n-ar fi fost de ajuns, curentul o prinse din nou și o azvârli cu capul de stâncile ascunse sub apă. O dată și încă o dată. După aceea nu mai știu de nimic.

Al gran arroyo pas ar postrero.

Nu știuse ce însemnau aceste cuvinte, și acum nu va mai ști niciodată.

În clipa când Tranter, trezit din beție și speriat de-a binelea, era aruncat de un val pe un banc de nisip din estuarul râului, unde reuși să se ridice în picioare luptând din toate puterile ca să ajungă în siguranță, trupul fără viață al surorii sale trecu prin fața lui purtat de ape. Târându-se spre mal cu spatele la râu, bolborosea îngrozit:

— O, Doamne, ce mi-a venit? O, Doamne… Hristoase Dumnezeule… Să fiu afurisit! Cred că mi-am ieșit din minți. Era cât pe ce să mă înec. Acum trebuie să-mi fac rost de niscaiva haine uscate. O, Stăpâne-atotputernic, bine că am scăpat… Lăudat fie Domnul…

În timpul acesta Susan era dusă de ape tot mai departe, în largul întunecat al mării.

27.

Într-o după-amiază, două săptămâni mai târziu, Harvey Leith cobora colina spre Santa Cruz. Vântul se liniștise, soarele strălucea vesel și un abur ușor se ridica din pământ spre seninul cerului.

Intră în oraș, ocoli piața târgului, traversă Plaza și se îndreptă spre port. Mergea repede, fără să se uite nici la dreapta, nici la stânga. După ce trecu bariera Vămii, intră în biroul navigației, se apropie de ghișeul cu inscripția *Informații,* și se adresă funcționarului.

Acesta, un tânăr cu favoriți îngrijiți și părul pomădat se uită curios la Harvey, pe urmă ridică din umeri cu indiferență.

— Dar, *señor,* din păcate n-aveți noroc. N-aveți chiar deloc. Al doilea vapor a plecat ieri.

— Dar următorul, când pleacă? întrebă Harvey repede.

Celălalt făcu o mică strâmbătură de dispreț:

— Nu pleacă niciunul, decât abia peste zece zile, *señor.*

Urmă o pauză. Chipul lui Harvey nu trăda nimic din ceea ce-l frământa.

— Mulțumesc, spuse liniștit. Se întoarse dându-și seama de privirea uimită a funcționarului fixată asupra lui și ieși din biroul murdar în lumina aurie a soarelui de afară. Refăcu în sens invers drumul pe care venise, cu pași înceți, și traversă Plaza. La intrarea unei cafenele își văzu imaginea în oglindă. Se opri și se examină îndelung, aproape să nu se mai recunoască. Obrazul neras părea străin, o gheată îi crăpase în dreptul unui deget; pantalonii erau rupți în genunchi și stropiți cu noroi. Nici măcar un vagabond n-ar fi primit să poarte un asemenea costum. Doamne, își zise uitându-se la ochii lui înfundați în orbite, ce arătare!

Plecă de acolo și se apropie de una din băncile scuarului din Plaza. Vântul aduse un vraf de hârtii la picioarele lui; pe trotuar zăceau aruncate coji de pepene năpădite de muște, zvârlite la gunoi… uitate acolo… ca și el.

Se așeză pe bancă. Așa!… Cel puțin putea să șadă liniștit. Din noaptea aceea când se dezlănțuise furtuna – au trecut zile sau ani de atunci? –, când Susan îl lăsase singur și plecase la plantația lui Rodgers, nu avusese o clipă de liniște. Nu, se trezea dimineața, în piept cu povara chinuitoare a neliniștii care îl mâna să măsoare camera goală de la un capăt la altul, în timp ce tunetele se rostogoleau continuu, iar furnicile alergau înnebunite pe scândurile uscate.

Cum ar fi putut să stea liniștit! Gândurile îi erau împrăștiate, sufletul răscolit, zbuciumat la fel ca cedrii în bătaia vântului. Nu putea să stea în casă. Nu era în stare să aștepte întoarcerea lui Corcoran. Nu suporta să stea de vorbă cu *marquesa.* Fără să-și dea prea bine seama

ce face, ieșise din vestibul, traversase grădina și apucase cărarea care ducea spre munți. Nu știa unde se duce. În fața lui, Piscul se înălța întunecat în lumina palidă a înserării. Tăcut, i se părea că-l cheamă spre el și avea senzația că acolo sus, pe vârful acela semeț va afla pacea – o pace necuprinsă, veșnică. Acolo, deasupra nimicniciei pământești și a clocotului depărtat al mării, înconjurat de nori și vânturi atotștiutoare, va putea să-și reazeme fruntea de pragul cerului și să se cufunde pentru totdeauna în liniștea sublimă a eternității. Urcând tot mai sus, cu ochii ațintiți asupra acestei culmi amețitoare, simți deodată cum mintea i se luminează. Era o revelație pe care cuvintele n-o puteau exprima. Urcă mereu fără să se oprească și fără să-i pese de ploaie. Lăsase în urmă poteca îngustă și începu să se cațere mai departe spre piscul cețos din zare. Simțea că trebuie – trebuie neapărat – să ajungă sus. Străbătu câteva povârnișuri pleșuve cu plante rare și arbuști veninoși verolillo înfipți în roca de calcar. Trecu pe lângă stânci de un albastru pal de Siena și prăpăstii căptușite cu nisip adus de torenți. Pe buza stâncilor, plante agățătoare și smochini pipernicIți creșteau într-o împletire haotică, aidoma gândurilor sale. Urmară apoi terasele, una după alta, acoperite cu sfărâmături de piatră ponce. Merse mai departe, tot mai sus, străduindu-se din răsputeri să ajungă în vârf. Se făcuse întuneric, ploaia și vântul se întețiseră, tunetul răscolea munții. Dar el își continua drumul cu un fel de încăpățânare rece, printre coclauri și grămezi de cenușă vulcanică. Pe urmă ajunse la peșterile tăiate adânc în coasta muntelui, străjuite fiecare de câte un mănunchi de porumb crescut în stratul de cenușă și lavă.

Se auzi lătrat de câini și la gurile vizuinilor mizere săpate în stâncă apărură chipuri omenești care se zgâiau la el. Siluete nelămurite țâșniră afară strigând, îngrămădindu-se în jurul lui. Erau locuitorii peșterilor, oameni mărunți, pipernicIți, vorbind o limbă pe care n-o putea înțelege. Dar nu voiau să-l lase să plece. Vorbeau toți deodată, gesticulau arătând spre cer, trăgându-l la adăpostul peșterilor.

Peșterile muntelui El Teide erau calde, uscate, luminate de jăraticul din vetre. Aici își petrecuse toată noaptea aceea, în timp ce afară furtuna alerga urlând nebună în jurul Piscului.

A doua zi dimineață ar fi putut să plece, dar a preferat să rămână. Își simțea mintea mai calmă, trupul însă cuprins de o ciudată amorțeală. Omuleții aceia se arătaseră prietenoși și îi oferiră ospitalitatea lor simplă. Îi dădură să mănânce *gofio* – un fel de terci preparat din porumbul pe care-l cultivau ei înșiși. Când în sfârșit soarele izbuti să străpungă norii, copiii lor ieșiră din peșteri și începură să se zbenguie printre stânci. Erau goi pușcă, mici și sperioși ca niște veverițe. Așezat pe una din stâncile încălzite de soare, Harvey se uita la ei cum se joacă. După primele clipe de neîncredere, copiii

veniră să se hârjonească la picioarele lui, apoi i se suiră pe genunchi. Era o senzație stranie. În imediata apropiere a Piscului, fără să zâmbească și fără să se împotrivească mâinilor mici care îl pipăiau, îi lăsă pe copiii aceștia goi să se joace în preajma lui.

Trecu o zi, trecu o noapte. În fiecare seara își spunea: mâine plec. Dar rămânea mai departe. De ce să mai plece? Unde să mai plece? Era mai bine, mult mai bine să aștepte aici în munți. Nimeni nu mai avea nevoie de el, nimeni nu-l căuta. În curând o vor lua pe Mary din Santa Cruz, exact așa cum o luaseră din Los Cisnes. Nu va coborî în oraș decât după ce va fi plecată.

Astăzi… Da, astăzi, socotea el, trebuie să fie ziua aceea. Oftă neauzit când își dădu seama că se afla acolo, pe bancă, din nou în Santa Cruz, singur. Și primul vapor pleca abia peste zece zile.

Frunzișul palmierilor se legăna deasupra capului său. Havuzul susura lin. Peștișorii argintii înotau în bazinul de marmură de la picioarele lui. Din când în când simțea privirile oamenilor asupra lui. Pe urmă trecu bocănind pe lângă el un bătrân murdar, prost îmbrăcat – un cerșetor care vindea bilete de loterie. Îl privi pe Harvey cu dispreț. Nu-și dădu măcar osteneala să-i ofere un bilet. Curios, dar Harvey simți o satisfacție bizară să fie astfel trecut cu vederea, luat drept altcineva decât era în realitate.

Pe urmă, pe marginea bazinului apăru o umbră care înaintă și se opri în fața lui. Auzi deodată un strigăt și o palmă se abătu pe umărul lui. Tresări și își ridică ochii. Era Corcoran.

Da… chiar Corcoran în persoană, cu pălăria dată pe ceafă, picioarele depărtate, cu aerul lui semeț și zâmbetul irezistibil. Dar de astă dată zâmbetul avea un tremur suspect, iar râsul care urmă semăna mai mult cu un hohot de plâns.

— Ești chiar dumneata, îngână el. Dumneata cu adevărat, pe care te-am căutat peste tot zile întregi. Era cât pe ce să nu te recunosc. Am crezut că ți-ai…, și aici zâmbetul îi pieri de pe buze, era gata să izbucnească în plâns. Omule, pe onoarea mea, bolborosi el, nici nu știi ce bine-mi pare că te văd!

Urmă o tăcere. Jimmy își suflă nasul cu zgomot. Apoi treptat zâmbetul reapăru, transformându-se în râsul lui vesel și mulțumit de totdeauna. Era din nou el însuși. Un moment păru că are de gând să se repeadă la Harvey și să-l îmbrățișeze acolo în văzul lumii.

— Ești chiar dumneata, în carne și oase, repetă el frecându-și mâinile. Dumneata și nu altul. Pentru numele lui Dumnezeu, unde ai fost și ce-ai făcut? Cum se poate să scoți astfel sufletul din om?

— Ai fi putut să-ți închipui că am să mă întorc, răspunse Harvey morocănos. Ce tâmpenie să spună așa ceva! Dar în clipa aceea îi era cu neputință să găsească ceva mai inteligent. N-ar fi crezut niciodată… niciodată… că cineva s-ar putea bucura atât de mult că-l

vede. La urma urmelor o prietenie nu era chiar un lucru de nimic.

— Da, într-adevăr, strigă Corcoran trântindu-se pe bancă alături de Harvey, bucuria revederii radia încă din ochii lui umezi. Dumneata ești dintre aceia care bagă oamenii în sperieți. Te-am căutat prin tot orașul. Am răscolit peste tot de sus în jos și de jos în sus. Am cercetat împrejurimile. Pe cinstea mea, începusem să cred că și pe dumneata te-au luat apele.

Harvey îi aruncă o privire rapidă. Urmă o pauză. Corcoran își lăsă ochii în jos, ca și cum i-ar fi părut rău că vorbise.

— Probabil că nu știi, spuse el cu o voce schimbată. Probabil că nu știi ce s-a întâmplat cu Susan.

— Susan? repetă Harvey mirat.

După o clipă de ezitare, Jimmy îi povesti cu tristețe abia stăpânită despre moartea lui Susan.

— Corpul ei n-a mai fost găsit, încheie ei cu glasul scăzut. Se odihnește probabil pe fundul mării, biata de ea. Of, am fost îngrozitor de amărât de toată povestea asta. Avea întotdeauna o lucire atât de tristă în adâncul ochilor. Dorise ceea ce nu putea obține și cred că de aici i s-a tras și moartea.

Harvey se uita la el cu ochii mari, plini de groază. Susan! Nu, era prea îngrozitor… nu putea să creadă. Susan, atât de inimoasă, atât de sensibilă…

Probabil că gândise cu glas tare, pentru că Jimmy murmură:

— Acum nu mai simte nimic… acolo departe.

Acolo departe. În larg, pe fundul mării, printre ierburile reci și stâncile de corali, pești vărgați treceau bătând din aripioare deasupra ochilor ei palizi, larg deschiși. „Lasă-mă să încerc… te rog, lasă-mi numai o mică șansă!” îl rugase, cu mâinile întinse, atât de dornică, de însetată după un pic de fericire! Și acum era acolo… departe în larg.

Gândul acesta îl făcu să se înfioare.

— Îmi pare îngrozitor de rău… îngrozitor, șopti el ca pentru sine. Pe urmă, după un lung răstimp: Unde e fratele ei?

— Ăsta, strigă Jimmy cu un dispreț nemărginit. Nici n-ai să crezi. S-a apucat din nou de mântuirea sufletelor. E cufundat în pocăință până peste cap. Se jură în fața lui Dumnezeu că soră-sa a murit ca să-l aducă înapoi pe calea mântuirii. Pe toți sfinții, pur și simplu îți face greață. Și-a adus armoniul în Santa Cruz, a închiriat un fel de sală și s-a pus pe predici, pe cântat psalmi și rugăciuni cu lacrimi în ochi. Aleluia, aleluia, mărire ție, Dumnezeule! Pe ce-am mai scump, e atât de respingător încât te apucă gălbinarea.

Trecură câteva clipe, apoi Harvey întrebă:

— Dar dumneata? Ce se întâmplă cu dumneata?

Corcoran luă o priză cu un aer spăsit. Dar gestul lui nu-i putea ascunde mulțumirea lăuntrică. Își băgă degetul mare la subsuoară și

răspunse cu modestie:
— Pe cinstea mea, aș putea spune că s-a și întâmplat. De fapt m-am angajat în Casa: succesor al lui Don Balthazar, odihnească-se în pace. Am tocmit o duzină de flăcăi măslinii și scot untul din ei. Vreau să pun proprietatea pe picioare în cel mai scurt timp. Am venit aici în oraș cu docarul pe care-l am la dispoziție, cu o pereche de catâri. Pot să-ți spun că mi-a pus Dumnezeu mâna în cap și acum trăiesc boierește. Unde mai pui că toate acestea le-am dobândit numai prin străduințele mele.
Harvey abia zâmbi. Dar cu toate acestea era mulțumit… extrem de mulțumit.
— Foarte bine, Jimmy, spuse el încet, mă bucur foarte mult de ceea ce-mi spui.
Corcoran își umflă pieptul și se ridică brusc în picioare.
— Nici pe departe atât de mult cât ai să te bucuri de acum încolo, spuse el pe un ton schimbat. Vino cu mine, e tocmai momentul să plecăm. Eu am avut parte de bucuriile mele, acum e rândul dumitale. Hai să mergem la hotel.
— La hotel?
— Bineînțeles, unde naiba în altă parte? Sau îți închipui că ai să stai aici, pe banca asta prăpădită până vine vaporul? Hai, fii om de înțeles, ce Dumnezeu, și să mergem odată!
Și luându-l pe Harvey de braț, îl ridică în picioare și îl conduse cu oarecare stăruință spre hotel. Intrară în hol. Corcoran se învârti prin sala goală, apoi luă loc pe un fotoliu și chemă cu glas tare portarul.
— Da, *sah,* răspunse negrul venit în grabă, cu uniforma numai în fireturi de aur, dezvelindu-și dinții strălucitori într-un zâmbet.
— Roagă-l pe sir Michael Fielding să mă onoreze cu prezența sa. Bineînțeles, dacă vizita asta nu-l deranjează. Spune-i că e ceva important.
— Da, *sah.*
Harvey sări în picioare ca ars. Apatia lui dispăru ca prin farmec. Se aplecă aprig spre Corcoran.
— Sunt încă aici? Aici… în Santa Cruz? N-au plecat?
Corcoran încercă să se refugieze într-un căscat discret.
— Ia-o încet, ia-o încet, omule, îl sfătui el. Ce te repezi așa?
Buzele lui Harvey deveniră albe ca varul.
— Credeam… dar au trecut două săptămâni încheiate…
— Ei da, sunt tot aici, spuse Corcoran. Cum aș fi putut trimite să-l cheme, dacă nu era aici?
Urmă o pauză.
— Nu vreau să-l văd, spuse Harvey întunecat. Și nici el nu vrea să mă vadă.
— Uite ce e, dragul meu, tocmai aici e greșeala dumitale, declară

Jimmy, lăsându-se pe spătarul fotoliului și examinându-și cizmele lustruite oglindă, probabil de unul dintre „flăcăii măslinii”. Pe cinstea mea, abia așteaptă să te cunoască. Și de ce nu? Doar ai salvat viața micuței doamne, nu? Te-a căutat peste tot, exact ca și mine. Pe cinstea mea, este un om foarte cumsecade. Nu cred că există undeva un om mai de treabă ca el, chiar de-ai căuta o săptămână întreagă. Unde mai pui că arde de dorința să-ți exprime recunoștința lui.

— N-are decât să și-o păstreze.

— Ei asta-i acum! Nu mai vorbi prostii, ripostă Jimmy. Ce te aprinzi așa? Doar vrei să ajungi acasă, nu? Cred că n-ai de gând să-ți petreci în portul ăsta tot restul vieții?

Se întrerupse brusc, își înălță capul, apoi începu să facă semne grăbite către bărbatul care intrase în hol.

Harvey îngheță când îl văzu venind. Era Fielding, soțul lui Mary, da, gândul acesta îl izbi ca un vânt rece, deși faptul i se părea aproape de necrezut. Era un bărbat înalt, voinic, foarte prezentabil, într-un fel care îți inspira încredere. Avea trăsăturile bine proporționate, nasul drept, bărbia ovală, un păr blond, frumos, bine periat. Chipul lui respira o bunăvoință extraordinară. Toată ființa lui purta pecetea unei amabilități de care nu putea, și nici nu dorea să scape. Ochii mai ales, de un albastru luminos, zâmbeau celor din jur ca și cum ar fi vrut să le spună: „E încântător, încântător, totul este într-adevăr încântător”.

Se apropie de ei. Părea foarte emoționat și mulțumit. Întinse mâna și aproape se năpusti asupra lui Harvey.

— Splendid! exclamă el. E pur și simplu splendid. Lucrurile încep să se aranjeze cum nu se poate mai bine.

Urmă o tăcere penibilă, pe urmă Harvey îl lăsă să-i strângă mâna. Nu avea încotro.

— Bravo, perfect, continuă Fielding. Asta zic și eu surpriză… trase în sus de dunga pantalonilor și se așeză. Se dădu cu scaunul mai aproape și spuse amabil, dar cu o anumită gravitate: Și acum, spune-mi, ai luat masa?

Masa! Harvey se trase înapoi. Omul acesta vorbea serios? Se uită la el bănuitor.

— Da, minți el, am mâncat.

— Vai, ce păcat! Dar astă-seară trebuie să iei cina cu noi. Doamne! Dar ce tot spun! Ai să fii de acum încolo mereu cu noi. Nu te las să pleci. Este minunat că te-am găsit aici până la urmă. Absolut minunat. Lui Mary o să-i pară bine. Chiar foarte bine. Știi, și-a făcut griji, foarte multe griji din pricina dumitale.

Harvey avu iarăși o tresărire nervoasă. Nu putea înțelege deloc această placiditate neobișnuită – atât de diferită de tot ce-și închipuise. Oare Fielding nu-și dădea seama… nu-i spusese nimeni? Era o situație care îl uluia, îl făcea să turbeze. Întrebă brusc, pe un ton

aspru:

— Prietenul dumitale, Carr, nu ți-a spus nimic despre mine?

— Carr! Fielding izbucni în râs. Nu dau nici doi bani pe ce spune Wilfred. Niciodată. Wilfred ăsta e un băiat bun. Foarte bun călăreț. Dar încolo, cam aiurit. Un tip zăpăcit și impulsiv! Telegramele lui – naiba să le ia – erau cât pe ce să mă scoată din fire.

— Nu vorbesc despre telegrame, spuse Harvey răspicat. Este vorba despre cu totul altceva.

Urmă o pauză în timpul căreia Harvey așteptă rigid și încordat. Dar Fielding căzu deodată pe gânduri; părea să-l studieze cu o privire atentă, dar totuși binevoitoare.

— Cum stai cu gulerele? întrebă el în cele din urmă. Da, o să fie cam greu. Mai ales în ce privește gulerele! Ce mărime porți? Pariez că ai un număr cu cel puțin doi centimetri mai mic ca al meu. Eu port patruzeci și doi, spune și dumneata? Dar să știi că în rest, pot să-ți dau totul – un costum pe care nu l-am pus niciodată, slavă Domnului, bătrânul Martin mi l-a băgat în cufăr, brici de ras, lenjerie, periuță de dinți, burete, tot ce trebuie. Dar, naiba să le ia pe toate! se încruntă el comic. Nu știu cum o să fie cu gulerele!

Nu, nu era nici urmă de prefăcătorie. Într-adevăr Fielding era preocupat, într-un fel al său, blând, ușor ironic de mica problemă a gulerelor. Preocupat și chiar interesat… Lui Harvey îi venea să urle. S-ar fi așteptat la orice – orice în afară de farsa asta sinistră. Își întoarse capul și își pironi ochii în dușumea.

— Știi, spuse Fielding, încă nici nu ți-am mulțumit. Dumnezeule mare! zâmbetul lui fermecător și spontan îi lumină din nou chipul. Este absolut extraordinar – vorbesc de vindecarea lui Mary. Îți sunt teribil de recunoscător. Astea sunt lucruri despre care nu poți să vorbești. A început efectiv să se ridice din pat. În curând va fi în stare să călătorească – bineînțeles cu avionul. Pe urmă vom lăsa aerul de țară, acolo la Buckden, să facă restul. Făcu o pauză, apoi adăugă vesel: Ai să stai cu noi. Fără nicio discuție. E un lucru stabilit. Ai putea să te ocupi puțin de Buckden. E un locșor simpatic. Am un hibrid de trandafir pe care aș vrea să ți-l arăt. Ceva absolut nou. Nu atât de încărcat, fii sigur. Am să-l expun anul acesta la expoziția de horticultură.

Harvey ședea fără să scoată o vorbă. Situația era atât de neașteptată încât îi luase graiul. Fielding știa desigur – da, trebuia să știe fără nicio îndoială. Și totuși iată – acest zâmbet, această netulburată bunăvoință… Nu se întâmpla absolut nimic. Nervii lui Harvey erau întinși la limită. Ar fi vrut să-l urască, dar nu putea. Dacă ar fi fost doar o simplă jovialitate s-ar fi simțit scârbit. Dar era altceva – omul acesta avea în el ceva cu totul ieșit din comun. Deși soarta îl înzestrase cu frumusețe, educație, farmec și cu această amabilitate dezarmantă,

el părea să admită modest și placid că nu avea nimic. Era imposibil să-l dușmănești.

În cele din urmă Harvey mormăi:

— Îmi pare rău, dar nu pot primi invitația dumitale. Vă veți întoarce acasă cu avionul, eu am să plec cu vaporul și este prea puțin probabil că ne vom întâlni în Anglia.

Fielding izbucni într-un protest violent:

— Dragă prietene, exclamă el. Ce Dumnezeu! Nu-ți dai seama ce spui. Nici nu te gândi că te vei întoarce acasă cu vaporul. Încă nici n-a fost construit, râse amuzat. Ai să te înapoiezi cu avionul, împreună cu noi. O spuse ca și cum era un lucru de la sine înțeles. Pe urmă, cu aceeași lipsă de consecvență, se lovi energic cu palma peste genunchi și se ridică în picioare. Acum vino cu mine. Să nu pierdem vremea cu vorba. Am reținut o cameră pentru dumneata, ai nevoie să faci o baie și să te schimbi. După aceea mergem dincolo ca s-o vezi pe Mary. E doar la un pas de aici.

În timp ce vorbea, ușa turnantă de la intrarea hotelului se roti scârțâind și Elissa intră în hol urmată de Carr și Dibdin. Când îl văzură pe Harvey, se opriră brusc toți trei, cu o expresie aproape comică. Apoi se apropiară încet.

— Exact ce trebuie, observă Elissa, care își revenise prima și examina cu o mină nepăsătoare figura nebărbierită a lui Harvey, pentru ca situația să devină mai spectaculoasă și mai interesantă.

— Dar mai ales eroică, adăugă Carr cu o strâmbătură cinică; în jurul ochiului său stâng mai stăruia încă o vinețeală ușoară. Acum vor cădea cu toții la pieptul lui și vor vărsa lacrimi de bucurie.

— Termină, Wilfred, interveni Fielding, sau vrei să te dau afară? Ai fost să vorbești cu Stanford despre avion, sau n-ai fost? La asta să-mi răspunzi, idiotule!

— Sigur c-am fost, răspunse Carr îmbufnat. Mai trebuie un singur lucru ca să termine revizia – alimentarea cu carburant sau așa ceva. A zis că poate pleca în orice zi săptămâna viitoare, cu condiția să fie vreme bună.

— Slavă Domnului, lansă Dibdin ca și cum ar fi scuipat un sâmbure de prună. În curând vom scăpa din gaura asta infectă.

Fielding se întoarse spre el și spuse în felul lui rezonabil:

— Dumneata ai să te întorci cu vaporul, bineînțeles. Cred că înțelegi, nu-i așa, Dibs?

— Cu vaporul? îngăimă Dibs. Era îngrozit.

— Avionul nu poate lua mai mult de patru pasageri, în afară de Stanford.

— Întocmai... Desigur... Patru... Vreau să spun... Privirea șocată a lui Dibs rătăcea de la Harvey la Fielding și înapoi. Ochii lui spălăciți se holbară. Era de-a dreptul disperat. Scăpă monoclul și rămase cu

gura căscată, apoi se prăbuși neputincios pe un fotoliu.

Elissa se cutremura toată de râs. Se așeză pe brațul fotoliului și își aprinse o țigară. Dar își ridică ochii chiar în clipa când Fielding îl apucă pe Harvey de braț.

— Unde vă duceți? întrebă ea, uitându-se la ei prin perdeaua de fum. O vizită de politețe la convalescenta noastră?

— Nu, răspunse Fielding vesel. Ne ducem să căutăm niște gulere.

28.

Vuietul celor două motoare abia se auzea în cabina izolată. De altfel se obișnuiseră cu toții cu zumzetul acesta neîntrerupt. Nici mișcarea nu se făcea prea mult simțită. La o viteză de două mile pe minut, ai fi zis că pur și simplu te legănau în albastrul infinit, deasupra unui așternut imens de nori, ca un puf cenușiu. Pe lângă înaintarea greoaie a vaporului, această călătorie de întoarcere părea un zbor de săgeată.

Plecaseră din Santa Cruz abia de două zile.

Decolaseră din golf joi, înainte de amiază. Era o zi calmă, senină, fără prea mult soare. Apa, de un verde pal, era netedă ca o suprafață de sticlă. Se ridicaseră în aer atât de brusc, încât Mama Hemmingway deschise repede geamul și scoase capul lucios pe fereastră. Să vezi și să nu crezi.

— Doamne sfinte, uite c-au plecat. *Carajo cono*! Și nici n-au trecut pe aici ca să-și ia rămas-bun. Atâta mojicie nici nu mi-aș fi închipuit! Pe tălpile celor doisprezece Apostoli! Pe viitor am să-mi aleg prietenii cu mai multă grijă. Hei, Cuca, adu-mi o picătură de sânge negru. *Pronto, pronto,* ca să-mi vin puțin în fire. Așa ceva!

Iar Tranter, surprins de zumzetul ce se auzea din cer se repezi afară din sala proaspăt închiriată și-și lungi gâtul ca să vadă mica pată ce se pierdea în zare.

— Ia te uită! Au plecat! Își împreună emoționat mâinile lăptoase. Ia te uită! Bine c-am scăpat de necazuri și ispită. Slavă Ție, Doamne. Acum cred că am să fac din misiunea mea un adevărat succes. Aleluia! Alergă înapoi sărind ca un iepure uriaș, se așeză în fața armoniului și începu să cânte cât îl ținea gura:

„Am avut păcate grele,
Domnul m-a scăpat de ele.”

Numai la Los Cisnes s-a știut din timp despre plecarea avionului. Știa bineînțeles și Dibs. Dar, înfășurat în jignirea lui ca într-un giulgiu, refuzase să scoată nasul din hotel. La Casa însă o față de masă albă enormă, agățată de vechea prăjină pentru steaguri flutura ca o rufă luată de vânt. Iar lângă ea se vedeau două mogâldețe – o furnică cenușie și o furnică neagră – care făceau semne. Parcă se zări sclipind ceva, poate o rază de soare reflectată pe capacul unei tabachere. Pe urmă avionul luă înălțime și se depărtă în direcția mării, pe luciul căreia insula se întindea verde și frumoasă ca o floare de nufăr pe un ochi de apă. Piscul dispăru ultimul topindu-se în vibrația amăgitoare a văzduhului.

Petrecură noaptea la Lisabona, după ce avionul ameriză pe Tajo, dincolo de creasta Cintrei. În ziua următoare zburară peste Oporta, Vigo, Lugo, tăiară colțul Alpilor Cantabrici, trecând peste golful

Bordeaux. Zburau ușor, parcă fără grabă și totuși foarte repede. Se depărtau… Se întorceau acasă. Aerul deveni mai rece când trecură de gura largă a Garonei, și se îndreptară spre Nord, către Nantes; acum apele mării păreau mai reci.

Ultima zi a călătoriei lor… Cât de repede se scurgea! Inexorabil. Ajunseră la St. Malo cu nisipurile plajei Paramé galbene ca grâul copt. Dar nu trecu un minut și se topiră și ele, ca toate celelalte, în întinsul nesfârșit al marii, al văzduhului, în zumzetul continuu al motoarelor.

Fielding descria drumul, plin de entuziasm. Avea o hartă elegantă, un compas și se bucura ca un copil că putea să afle totul într-o clipă. Orarele exacte, spunea el, îl pasionau; în copilărie citise o carte de Jules Verne cu un gentleman englez pe nume Fogg. Să ajungi „la țanc" înseamnă o victorie a spiritului asupra materiei. Acum se afla în carlingă ca să-l întrebe pe Stanford dacă lucrul era posibil. Sau poate nu era?

Stând în fotoliul său din fundul cabinei, Harvey își lăsă privirea să alunece prin geamul lateral. Norii erau acum mărunți și pufoși, ca și cum o pilotă uriașă s-ar fi rupt răspândindu-și fulgii deasupra mării. Fâșii de apă cenușie apăreau și dispăreau în urma lor. Soarele strălucea fără să încălzească.

Se depărtau… se întorceau acasă. Întoarse capul pe furiș și se uită la Mary. Stătea cu privirea ațintită drept înainte, cu degetele abia atingând cartea pe care o ținea pe genunchi nedeschisă. Era tăcută, palidă și mică… O, atât de mică. Arăta ceva mai bine. În orice caz era în stare să suporte călătoria. Dar era învăluită într-o liniște stranie. Își ținea bărbia înfundată în gulerul blănii, iar genele coborâte aruncau umbre întunecate peste obraji.

În întreaga ei înfățișare se observa o schimbare nelămurită, subtilă; parcă se maturizase; devenise mai stăpânită, cuvintele rare trădau o gravitate lăuntrică. Căpătase o demnitate și o seriozitate pe care nu le avusese până atunci. Acea grație ușoară și vioaie, mișcările repezi și impulsive dispăruseră cu desăvârșire. Locul lor l-a luat conștiința maturității; numai era copilul curios și nebunatic de altădată, ci o femeie împlinită.

Oare își dădea seama de privirea lui furișă? N-ar fi putut s-o spună pentru că nici el nu știa. Măcinat de o încordare care îl imobiliza pe scaun, era aproape incapabil să facă cea mai mică mișcare. Acest sentiment îl chinuise neîncetat în ultimele două zile și tot așa în cele cinci zile premergătoare la Santa Cruz. Temându-se să se uite unul la celălalt, rigizi, constrânși, nicio clipă singuri, terorizați până și de cuvintele cele mai banale pe care trebuia să le rostească, așteptau fiecare – și evitau totdeauna – un semn cât de mic care nu mai venea.

O privea, cu buzele întredeschise, concentrându-și întreaga voință ca s-o determine să se uite la el. Trebuia neapărat să se uite la el… O

singură privire fugară ar fi fost de ajuns.

Dar Mary nu-și ridică ochii și nu-l privi. Rămase mai departe uitându-se în gol cu obrazul trist și palid, cu bărbia înfundată în gulerul moale de blană, cu genele negre umbrindu-i obrajii. În clipa următoare Fielding ieși din carlingă. Trecu repede în fund și se așeză pe fotoliul alăturat de Harvey.

— Ceața începe să se ridice, anunță el și își trecu brațul prietenos pe spătarul celuilalt. În curând vom putea vedea Canalul Mânecii.

— Da, încuviință Harvey, ca să spună ceva.

— Pe urmă ne îndreptăm spre bătrânul nostru Solent. Acolo amerizăm din nou. Aparatul merge splendid, nu trepidează niciun pic. Stanford spune că ajungem în cel mult o oră. Exact la timp. O să luăm ceaiul în Buckden, își consultă ceasul, la ora cinci și un sfert fix. Pe cuvânt, dacă nu-mi pare rău, într-un fel! A fost o călătorie minunată. La început am urât-o – probabil că eram prea îngrijorat. Afară de asta, nu-mi place să fiu singur. Dar așa, în patru am făcut un grup simpatic. Zău dacă n-aș fi în stare s-o iau iar de la început!

Elissa lansă peste umăr, plictisită:

— Ah, nu, Doamne ferește, pentru nimic în lume. Căscă, apoi adăugă gânditoare: Numai gândul la Dibs, abandonat acolo, mă reține de la o scenă de isterie. Parcă-i văd și acum fața descompusă… ultima privire – aproape că nu mai avea nimic omenesc într-însa. Numai asta mă mai ține în viață.

Fielding râse, dar fără nicio răutate.

— Ai să te refaci când ai să ajungi acasă, Lissa, zise el. Gândește-te la asta. Primăvara în Anglia – gardurile vii proaspăt tunse, livezile înflorite…

— Oamenii ținându-și umbrelele și înjurând când vântul le întoarce pe dos. Autobuzele care te împroașcă cu noroi între ochi și niciodată un taxi când ai nevoie. Nu mai fi atât de entuziast, Michael, că mă enervezi. Mai bine du-te să pilotezi avionul. Trimite-l încoace pe tânărul Stanford. Vreau să-mi dau seama dacă e îndrăgostit de mine. Aruncă o privire malițioasă spre Harvey. Nu văd de ce să aibă Mary monopolul marilor pasiuni.

Michael râse mai tare ca ori când. Înconjură cu celălalt braț fotoliul în care stătea Mary, legând-o de Harvey într-un gest de amabilitate comică.

— Ai auzit, fetiță dragă. Face haz pe socoteala ta și… a celebrei voastre aventuri.

Harvey tresări. Dar Mary rămase nemișcată, calmă, fără să manifeste nici cea mai mică emoție; pe chipul ei nu se putea citi nimic. Elissa se uită curioasă la Michael. În cele din urmă clătină din cap.

— Adorabil, spuse scurt, și un adevărat gentleman.

Michael continuă să râdă, apoi își scoase portțigaretul, îi oferi lui Harvey o țigară, dar acesta refuză.

— Știi, urmă el afabil, lăsând gluma la o parte, este într-adevăr minunat să te întorci acasă. Abia când te afli departe apreciezi cu adevărat propria ta țară. Ard de dorința să-ți arăt Buckden-ul. Îți aduci aminte că ți-am vorbit de un trandafir? Ei bine, este ceva cu totul special. Și apoi trebuie să vezi noile mele cămine pentru bătrâni. Pare ciudat, dar eu am o slăbiciune pentru aceste cămine de bătrâni. Este o adevărată pasiune, să știi. Au fost fondate încă de tatăl meu, iar eu am continuat, ca să zic așa, să construiesc. Colecționez centenari, așa cum alții colecționează fluturi. Am acolo un moș care mai are trei luni până face o sută doi ani. Vezi…

Harvey nu-l mai asculta. Acum îl cunoștea pe Fielding – cu o cunoaștere rece și definitivă. Era, după cum spunea Elissa, un gentleman – o, Doamne, ce cuvânt! Dar tocmai asta era și încă în sensul cel mai arhaic și mai oribil al cuvântului. Amabil, fermecător, cumsecade, n-ar fi tăcut rău nici unei muște; nu putea, era pur și simplu incapabil să-și facă vreun dușman pe lumea asta. Dar niciodată nu părea pe deplin serios. Nu se certa cu nimeni. Dacă era contrazis, se lăsa păgubaș, râdea și uita toată povestea. Și nici nu era gelos, căci era un lucru de-a dreptul incompatibil cu firea lui. Timp de câteva zile Harvey fusese cu totul nedumerit, era pur și simplu uluit de ceea ce vedea. Dar acum pricepuse perfect; această indiferență lejeră era nota dominantă a caracterului lui Fielding. Pentru el, dragostea nu avea niciun sens. Mary îi plăcea, atât și nimic mai mult. De câte ori Harvey luase hotărârea de a se uita drept în ochii lui – ferm și fără compromis: „Ascultă, o iubesc pe soția dumitale”. Dar n-ar fi folosit la nimic. Fielding n-ar fi răspuns: „La naiba! Ce vrei să spui?” Și nici măcar: „Ce obrăznicie!” Ar fi râs cu cea mai perfectă indiferență: „Băiete dragă, nici nu mă miră. Este fermecătoare. Ia o țigară. Sunt turcești, dar foarte bune.” Era ceva de-a dreptul înspăimântător în această permanentă amabilitate. Pentru Harvey nu mai exista nicio îndoială, dar oricum ar fi fost – situația era înnebunitoare. Ar fi preferat uneori să se dea cu capul de un zid de cărămidă, decât să se înfunde mereu în această pernă moale de cumsecădenie.

— Și asta mi-ar plăcea cu adevărat, încheie Fielding. Să ajung la optzeci. Dar folosind numai o singură mână, înțelegi? Ar fi ceva. Însă nu-i deloc ușor, ar lua ceva timp, nu glumă.

Strivi țigara și se aplecă zâmbind spre Mary.

— Te simți bine, fetița mea, nu ești prea obosită? Ți-e destul de cald?

Obrazul ei, îngropat în gulerul de blană părea mai mic ca oricând, iar glasul îi răsună stins când răspunse:

— Da, mulțumesc, Michael.

— Nu mai avem mult, să știi. Se uită pe geam și exclamă vesel: Ei, ia te uită... așa e... aproape c-am ajuns! Întinse gâtul și începu să indice radios clădirile peste care treceau: Asta e Biserica Sfânta Catherina! Uite și Ventnor, acolo în fund. Iată și forturile mai încolo, și Haslar. Bravo! Extraordinar! Dar nimeni nu-i dădea atenție. Doamne, îmi pare că Stanford a început să coboare. Mă duc... trebuie să-l văd. Se uită la ceas și se repezi în cabina pilotului ca să nu-i scape nimic.

Trecuseră cinci minute. Ventnor se vedea tot mai aproape, apoi alunecă pe lângă geamurile avionului și dispăru. Avionul descria acum cercuri largi deasupra strâmtorii Solent... La început o șuviță argintie între uscat și insulă – apoi din ce în ce mai largă pe măsură ce pierdeau din înălțime. Coborau din ce în ce mai jos. Suprafața lucie se ridică parcă spre ei, pe urmă simțiră o ușoară zguduitură. Avionul alunecă pe suprafața apei și se îndreptă spre debarcader, lăsând în urmă două dâre înspumate. Elicea continua să se învârtească cu o încetineală caraghioasă și în cele din urmă se opri. Amerizară cam la o sută de metri de chei. Se lăsă deodată o liniște adâncă. Stanford intră în cabină scoțându-și mănușile, urmat de Fielding. Era un băiat înalt și deșirat, cu un păr negru, rebel.

— Ei... am ajuns, anunță el calm.

Elissa își îndreptă ochii spre el.

— Nu-ți pare rău că s-a terminat?

El zâmbi, descoperind un dinte de aur în colțul gurii.

— Deloc!

— Deloc, îl îngână ea. Asta e tot ce-am putut să scot de la dumneata de când te cunosc. N-ai pic de suflet. Și pe lângă asta, mai ești și murdar de ulei pe nas.

Fielding o apucă pe Mary de braț.

— Privește! strigă el emoționat. A venit bătrânul Martin.

O barcă cu motor se desprinse de la mal și, trecând prin canalul interior al fortului, se îndreptă direct spre ei. Până când Stanford reuși să deschidă ușa, barca ajunse la avion și se opri lângă flancul lui.

Harvey rămase în fundul cabinei. Se uita cu o privire rece, indiferentă la Fielding, Elissa și Martin care vorbeau toți deodată; Mary, tăcută, zâmbi ușor bătrânului Martin, dar nu scoase niciun cuvânt. Harvey fu ultimul care strânse mâna lui Stanford și sări în barcă. Fiecare amănunt îl impresiona teribil, dureros.

— M-am gândit să vin să vă întâmpin aici, la Southsea, sir Michael, strigă bătrânul Martin ca să acopere zgomotul motorului. E mult mai comod decât în Haslar.

— Splendid, bătrâne...

— M-am gândit că va fi mai ușor și pentru milady... vocea i se frânse și se stinse din cauza efortului. Dădu din cap, clipind fericit din

ochii lui de un albastru spălăcit. Era un omuleț pirpiriu cu nasul lung și o față cabalină, de copil. Un gentleman în serviciul unui gentleman, gândi Harvey cu aceeași limpezime crudă – slujindu-și stăpânul feudal cu credință și afecțiune toată viața.

Ajunseră la treptele de piatră înverzită ale Cheiului Vechi, urcară pe mal unde îi întâmpină un șir de clădiri înalte, tramvaie zăngănind pe șine, o mulțime de oameni care se uitau la ei, o voce solemnă, plină de respect: „Atenție, milady, atenție, vă rog".

Se întorseseră... erau din nou acasă.

Îi aștepta o mașină – un imens, trufaș și strălucitor Rolls albastru; bineînțeles albastru-închis, discret. Un șofer nemișcat, cu o figură de ceară, din Muzeul Tussaud, stătea lângă portiera pe care o închise ușor, cu un declic aproape imperceptibil, pe urmă sări la volan. Plecară înveliți în pleduri groase, cu bătrânul Martin așezat în față lângă figura rigidă a șoferului care conducea manevrând comenzile complicate ale mașinii.

Orașul trecu pe lângă ei în goana mașinii, apoi apucară pe drumul Chichester și priveliștile de țară se deschiseră în fața lor întocmai ca un album cu poze frumoase.

— Nu-i chiar urâtă Anglia? observă Fielding plin de mulțumire. Dar stai să vezi Sussex-ul, orice-ai spune e totuși micul nostru colțișor.

Da, gardurile erau înmugurite, micile țarini pătrate acoperite cu un covor de verdeață, casele pitulate sub arbori, totul curat și îngrijit strălucind ca scos din cutie. Dar Harvey nici nu se uită la frumosul album cu poze. Putea să fie oribil sau splendid, ce-i păsa lui? De ce a venit aici, se întreba enervat. Nu trebuia să mă las convins. Unde-i era împotrivirea, asprimea, sarcasmul, indiferența posacă?

Ședea alături de Mary, atât de aproape încât îi simțea freamătul viu al trupului.

— Stai aici, nu fi copil! insistase Fielding.

Era îngrozitor, inima îi bătea ca un clopot. Mary se uita drept înaintea ei. Dar obrajii i se colorară ușor. Nu-i prinsese niciodată privirea, niciodată complet, și ar fi dorit atât de mult...

— Cornuri proaspete cu unt, în fața căminului, strigă Fielding. N-ar fi tocmai rău, ce ziceți? Ședea în fața lor pe bancheta pliantă, emitea tot felul de păreri, le arătă hotarele proprietății cu un aer de stăpân, de parcă ar fi lipsit cel puțin douăsprezece luni de acasă. Nu tăcea o clipă. Nu mai e mult. Doamne! Este extraordinar să te întorci acasă. Nu ești prea obosită, bătrânico? O să dăm o adevărată recepție în cinstea ta.

Mary tresări.

— Sper că n-ai invitat pe nimeni, Michael? șopti ea.

— Doamne, nici gând de așa ceva, protestă el. Vei merge imediat să te culci. Dar o să organizăm ceva măreț când ai să te simți mai în

putere. Era radios. Pe urmă vom pleca din nou la Londra. Pe toți sfinții. Vom face câteva lucruri – vom cumpăra câte ceva, vom pune treburile pe roate… ai să vezi!

Mașina aluneca ușoară, fără zgomot, mai departe prin Cosham și Havant. Alte file de album întoarse.

— Acum suntem aproape, repetă Fielding emoționat, chiar foarte aproape.

Cu câteva sunete vesele de claxon, cotiră de pe șoseaua principală și trecură printr-un mic cătun cu căsuțe albe și acoperișuri roșii, pitit în fundul unei vâlcele. Un șir de rațe trecu solemn pe pajiștea verde a satului. Câțiva copii în șorțulețe se opriră brusc din râs și rămaseră nemișcați și plini de respect. Pe urmă, după o curbă, intrară pe o alee lungă străjuită de ulmi. Mai făcură aproximativ o milă pe sub ulmii aceștia.

Harvey observă în treacăt o căprioară care se uita cu ochii blânzi după mașină. Își dădu seama confuz că se aflau într-un parc – un parc imens, îngrădit. Era o proprietate – bineînțeles era moșia lui Fielding. Părea enormă, bogată, nemărginită.

Pe urmă, după culmea unei coline, văzură Buckden-ul. Nu arăta ca o casă – era prea mare. Era dreptunghiular, solid, clădit în jurul unei curți centrale. În față se întindeau pajiști verzi ca niște covoare de catifea. Rotocoale de fum albăstrui se ridicau din câteva hornuri, iar pe deasupra lor se rotea croncănind un stol de ciori. Un steag atârna moale de prăjina lui.

Toată această bogăție, perfecțiune, măreție îl izbi și-l intimidă totodată. O, Doamne, câtă deosebire de Los Cisnes, gândi el. Acolo frumusețea ei putea să înflorească nestingherită, aici însă toată această splendoare parcă era menită s-o copleșească și s-o anihileze.

Cauciucurile scârțâiră ușor pe prundul aleii. Mașina făcu o curbă și se opri în fața intrării. Câțiva valeți se repeziră afară, urmați de o mulțime de câini care săreau agitați.

— Slavă Domnului, suntem iar acasă, exclamă Fielding emoționat.

29.

Seara următoare. Cina se terminase. Nu fusese una din acele mese austere care intrau în costul călătoriei pe *Aureola* sau ca acelea preparate rapid de Corcoran și compuse din cafea și crochete mexicane. Fusese o masă simplă, în același timp simplă și gustoasă – „o mâncare cumsecade”, cum obișnuia să spună Michael. „Hai să mergem să îmbucăm ceva, spunea el râzând, slavă Domnului, ne mai putem oferi o mâncare cumsecade”… Așa că se așezară la o „mâncare cumsecade”: stridii grase de Witstable; o supă de iepure, concentrată și hrănitoare; somn de Tweed la grătar; piept de pui fraged care se topea în gură, sparanghel sote; un sufle rumenit care aburea în farfurie; apoi o specialitate, ceva foarte savuros provenind din bucătăria alsaciană.

O, nu, nu era deloc o masă fantastică. Și totuși te puteai lipsi foarte bine de câte un fel de mâncare fără să rămâi flămând. Harvey se lipsi de mai multe, iar Mary nu gustă decât din unul singur. Numai prezența celor trei lachei cu epoleți de amiral și maniere de arhiduci salvă masa de o simplitate cu totul bucolică. În ciuda zbuciumului care îi răscolea sufletul, Harvey nu putea să nu se întrebe dacă oamenii aceștia erau reali, dacă fiecare dintre ei avea un suflet, o personalitate, o viață proprie? Dar însuși castelul acesta, exista oare aievea? Nu, nu era nicio plăsmuire – se afla într-adevăr în împărăția luxului, un lux plin de farmec și rafinament. Nu trebuia să faci nimic, totul îți venea de-a gata. Erai trezit, ți se servea ceaiul, ți se pregătea baia, te așteptau prosoapele încălzite. Hainele, lenjeria, ghetele apăreau miraculos, ca din senin, călcate, împăturite, lustruite. Erai bărbierit, îmbrăcat, invitat cu amabilitate să cobori pentru gustarea de dimineață. Și acesta era abia începutul. Nu aveai decât să ceri ca să ți se aducă orice, absolut orice. Harvey simți din nou crescând în el o revoltă surdă. Doamne, era de-a dreptul sufocant! Nu puteai lua o țigară fără ca un servitor respectuos să nu apară imediat în fața ta cu un chibrit aprins.

Se uita gânditor la butucul care ardea fâsâind în golul căminului de marmură. Se aflau cu toții în salon – el într-un fotoliu din apropierea focului, Mary – pe o banchetă joasă lângă grilaj; Michael și Elissa ședeau pe divanul adânc și moale făcându-și siesta. Nimeni nu vorbea. Butucul sâsâia și trosnea. Pe tapetul vechi, chinezesc, pictat de mână, papagali de argint se avântau în albastrul transparent al aerului. Câteva picturi de Lely dominau grațios întreaga scenă. Un buchet mare de orhidee se oglindea pe suprafața netedă, lustruită de vreme și de mâini harnice, a unui scrin de stejar. Pe consola căminului se afla un portret al lui Mary… la care Harvey nici nu îndrăznea să se uite.

— Să vă spun ceva! întrerupse Elissa tăcerea cuibărindu-se mai comod pe divan. Azi-dimineață m-am trezit cu senzația netă că astăzi mă voi plictisi îngrozitor. Dar parcă nu e chiar așa. Mai curând aș zice că am stat toată ziua visătoare. Îmi pare bine că m-ai trimis la biserică, Michael. Este într-adevăr foarte liniștitor și plăcut. Mi-am adus aminte de misionarul acela – se opri. Cred că pentru el a fost o experiență care s-ar putea să-i folosească.

Mary, ghemuită pe bancheta ei lângă vatră, se uita cu ochii pierduți la butucul arzând.

— Dar pentru sora lui? șopti ea.

Elissa întinse mâna după o țigară.

— Nu fi urâcioasă, dragă. Îmi strici toată buna dispoziție.

Se făcu tăcere.

— Da, s-a dus. Foarte urât din partea ta. Și în toată casa asta nu se găsește un suflet care să fie drăguț cu mine. Ce Dumnezeu să fac?

Mary, absorbită din nou de gândurile ei, nu răspunse nimic. Dar Harvey simți că începe să fiarbă.

— De ce nu încerci să lucrezi ceva, așa pentru variație, spuse el.

— Să lucrez! Elissa se uită la el cu ochii mari, cu o grimasă de dispreț.

Michael scoase încet trabucul din gură și îl duse la nas ca să-i simtă aroma.

— Ei, eu aș zice, interveni el, că fiecare dintre noi își îndeplinește obligațiile care îi revin.

— Obligațiile voastre! replică Harvey cu amărăciune. Și care sunt, mă rog, aceste obligații? Stați aici toată ziua – mâncați și dormiți… Și bineînțeles vă distrați fiecare cum puteți. Elissa face colecție de amanți. Dumneata faci colecție de centenari. Din când în când plecați la Londra. Acolo mâncați și dormiți ceva mai mult. Pe urmă vă duceți la teatru ca să vedeți o duzină de piese stupide. Dumneata expui o micșunea albastră pe care altcineva a cultivat-o pentru dumneata. Ți se acordă o medalie. După aceea alergi să inaugurezi un bazar, o serbare, un festival de binefacere…

— Dar, la naiba, zâmbi Fielding, mai e și Buckden-ul, nu-i așa?

— Dumneata n-ai făcut nimic ca să-l ai, răspunse Harvey plictisit. Nu l-ai câștigat dumneata. Toate aceste hectare de pământ, căminele de bătrâni, păunii, lacheii, bogăția, ploșnițele – totul ți-a căzut așa, pleașcă în poală.

Michael chicoti amuzat.

— Dumneata însă uiți de impozite. Știi, să fiu al naibii, pe vremurile astea grele trebuie să te zbați toată ziua ca să poți avea o mâncare mai cumsecade.

Harvey nu mai răspunse nimic. Dar Elissa aruncă o privire piezișă către Mary, pe urmă râse ușor, cu aerul ei ironic:

— Bate un vânt de democrație. Parcă aud niște șoapte despre simplitate. Înapoi, la deliciile traiului auster de altădată. „Viața e o luptă aspră”, ca în deviza marinarilor din familia Mainwaring.

Nimeni nu mai spuse nimic. Câtva timp domni tăcerea. În cele din urmă Michael se ridică, luă o nouă țigară și îi tăie vârful.

— Haideți, să nu ne anchilozăm. Să facem ceva ca să dovedim că nu suntem chiar atât de leneși. Să jucăm un biliard. Ce zici, facem o partidă, Lissa?

— Biliard, făcu Elissa ca și cum ar fi văzut o broască râioasă.

— Da, vrei să facem o partidă? repetă el. O să jucăm în patru. Mă duc să spun să ne pregătească masa. Veniți și voi peste câteva clipe. Își aprinse trabucul și se îndreptă spre ușă.

Elissa oftă uitându-se în urma lui.

— Cum se face, murmură ea înălțând sprâncenele, cum se face că în momentele cele mai grozave și palpitante Michael e întotdeauna atât de neserios? Tocmai ajunsesem în punctul cel mai important. Ce ar fi trebuit să facem! Dar acum… Aruncă o privire înspre cei doi și zâmbi. Se ridică în picioare, căscă și fără să mai spună un cuvânt ieși legănat din cameră.

Erau singuri. Pentru prima oară din dimineața aceea, la Los Cisnes, singuri. Era ceva atât de neașteptat, încât Mary se înfioră. Stătea complet nemișcată, ca și când i-ar fi fost teamă să facă cel mai mic gest. Pe urmă, după un timp destul de lung, își înălță încet privirea. Se uită drept în ochii lui. Tot ce se întâmplase în ultimele zile se topi și dispăru. Își reținu brusc respirația și strigă:

— E adevărat… ceea ce spune! Ce-o să ne facem noi… de aici înainte?

Ochii ei erau întunecați și triști, dar privirea deschisă, luminată de o maturitate nouă și profundă. Flăcările aprindeau lumini jucăușe în părul ei, pe gât și pe brațe, care apăreau albe din rochia neagră pe care o purta. Obrazul, încă palid, păstra un calm aparent, dar buzele aveau un tremur ca de durere.

Harvey nu spuse nimic, nu se mișcă, dar ochii lui se agățară lacomi de privirea ei. Da, își zicea, cel puțin vom ști – fiecare dintre noi – ce îl așteaptă.

— Nu e bine să mai amânăm lucrurile, șopti ea. Trebuie să privim adevărul în față. Acum știi mai bine care este viața pe care o duc eu. Acum înțelegi de ce am simțit nevoia să evadez, ca să trăiesc mai simplu, departe de existența asta care mă apasă și mă înăbușă. Ai auzit ironiile Elissei. De fapt are dreptate. Toate acestea nu mi-au plăcut niciodată, nu au nicio legătură cu mine. Dar nu-mi dădeam seama pe deplin de asta până nu te-am întâlnit. Și este adevărat ceea ce spui despre muncă. Ai trezit ceva în mine. A sosit timpul să nu mai admit să fiu tratată ca o fetiță visătoare… A sosit timpul să nu mai

oftez după grădini fermecate… Așa ceva nu mi se mai potrivește… Acum sunt femeie. Aș vrea să fac ceva, să dau ceva, astfel încât să pot primi ceva în schimb. Și mai ales acum, mai mult ca oricând. M-am schimbat, am devenit alta. O, Harvey, abia acuma simt c-am crescut mare. M-am măritat cu Michael când aveam optsprezece ani. Habar n-aveam de nimic. Îmi plăcea… și atât. Nici el nu a cerut altceva – nici atunci și nici acum. Dar vezi, spuse ea cu glasul stins, dar vezi și tu cât este de bun…, se opri scurt. Își strânse degetele cu atâta putere încât deveniră mai albe decât obrazul ei. E îngrozitor… îngrozitor… să iubești atât de mult și să nu știi ce să faci.

Harvey își simți din nou inima bătând ca o limbă de clopot. Spuse ca prin vis:

— Cândva ai venit după mine… la Los Cisnes.

— Da, știu, o știu prea bine, răspunse ea. Dar atunci nu mă gândeam ce fac, cred că eram bolnavă. Eram incapabilă să gândesc. Am venit la tine instinctiv… Pieptul i se ridică și se lăsă agitat.

Într-un elan de dorință, Harvey ar fi vrut să-și îngroape capul la pieptul ei.

— Știi bine, spuse cu glasul sugrumat, știm amândoi că între noi s-a produs ceva care ne-a legat pentru totdeauna.

Se făcu tăcere. Pe urmă Mary spuse în șoaptă:

— Știu asta… de foarte multă vreme. Îți aparțin numai ție. Dar ce-i de făcut? Nu sunt liberă să fac ceea ce vreau. N-aș putea… o, n-aș putea să-l rănesc pe Michael.

— Crezi că ar suferi chiar atât de mult?

— Nu știu, nu sunt în stare să mă gândesc. Cred că nici n-ar înțelege. Ar râde doar. N-ar avea niciun rost să încerc să-i explic – ai văzut și tu. Ar trebui să plec, pur și simplu, să plec fără să-i spun nimic. Este o lașitate să cedezi, sau este un act de curaj? M-am gândit atât de mult încât au început să mi se încurce gândurile în cap. Ți-am spus încă de pe vapor cât de mult mă dezgustă tot ce este sordid și animalic. Vocea i se frânse, dar se reculese și continuă: Femeile care au amanți, pasiuni ce se aprind și se sting ca un foc de paie, este ceva urât, care mă îngrozește. Am căutat să-mi făuresc un ideal, o anumită linie de conduită. Am căutat să trăiesc altfel. Dar acum toate acestea s-au năruit. Numai pot deosebi binele de rău. Și mă gândesc tot timpul: cum voi putea trăi fără tine? Glasul îi tremură și se stinse topindu-se în tăcerea din odaie.

El îi luă mâna și șopti:

— Idealul pe care ți l-ai făurit nu s-a năruit, Mary. În tine nu există nimic care să nu fie frumos. Te iubesc.

Își înălță capul și se uită la el cu ochii ei mari și întunecați.

— Și eu te iubesc.

În clipa aceea ușa se deschise și Fielding apăru din nou în cameră.

Cu tacul în mână, se opri și se uită la ei. Tuși stingherit, pe urmă încercă să zâmbească.

— Veniți să jucați și voi. Lissa tocmai zicea că vrea să joace pool, dar dacă nu e în patru, n-are niciun haz.

Se lăsă o tăcere adâncă. Lui Harvey îi năvăli sângele în obraji, apoi se retrase tot atât de brusc, făcându-l mai palid decât înainte. Cu același zâmbet, Fielding continuă:

— Îmi pare rău că am dat buzna așa, niciuna, nici două. Poate nu aveți chef de joc. Veniți și voi, dacă vreți, după ce… după ce terminați.

Mary își plecă privirea; tot trupul păru că îi atârnă fără vlagă. Se sprijini de consola căminului și rosti cu un glas stins, străin:

— Michael, sunt obosită. Cred că e mai bine să mă culc. În aceeași clipă fu lângă dânsa.

— Dar bineînțeles. Într-adevăr, te rog să mă ierți. Îmi pare rău. Dar este prima ta seară pe picioare. Sunt un măgar că am uitat. Dă-mi voie să sun. Lasă-mă să fac ceva.

Ea se desprinse de lângă cămin și, cu ochii în pământ, se îndreptă încet spre ușă.

— Nu face nimic, spuse cu aceeași voce stinsă, dar cred că acum ar fi mai bine să plec, dacă n-ai nimic împotrivă.

— Sigur că nu. Mai încape vorbă! O luă de braț cu un aer vinovat. Era mișcat – sincer mișcat. O va conduce în camera ei. Scările, știi… ce urât din partea lui că a uitat.

Ieșiră din cameră împreună, iar Harvey rămase multă vreme cu ochii țintă la ușa închisă. Se simțea paralizat. De-ar fi putut măcar să facă ceva, de-ar fi putut să se bată… așa cum se bătuse cu Carr. Ar fi vrut să lovească, să distrugă. Dar ce putea face împotriva unui om atât de blând ca Fielding? Își dădea seama din ce în ce mai mult că nu putea să facă nimic. Se înfioră. Era cu neputință să mai îndure. Nu, nu putea să mai suporte această situație. Trebuia să plece de acolo… undeva… oriunde. Se repezi la ușa venețiană care dădea spre terasă. Trase la o parte draperia, deschise ușa și ieși. Traversă pajiștea udă de rouă. Aerul rece nu-i răcori fruntea înfierbântată. Îl urmărea amintirea chipului ei care se contura în întunericul cețos. Străbătu parcul și ajunse la aleea de ulmi. În spatele lui, castelul părea un uriaș monstru adormit.

Trebuia să scape dintre zidurile acelea care se îngrămădeau în jur, îl înăbușeau. Da! Avea senzația că-și croiește drum printr-o masă de vată care îi umple gura, ochii, urechile, înota prin vată, dar în sfârșit era liber. Trecu pe lângă căsuța portarului și ajunse la șosea. Mergea repede, tot mai repede, cu capul în piept, bălăbănindu-și brațele ca un nebun. Deodată auzi fluieratul unui tren. Înălțându-și capul, zări lumina roșie a locomotivei care intra în stație. Începu să alerge și

trecu în goană pe lângă funcționarul de la poartă care tocmai anunța plecarea trenului de Londra. Sări din mers într-un vagon și se cuibări în colțul unui compartiment. Rămase nemișcat și mut în timp ce trenul străpungea întunericul nopții.

30.

În cărbune stins căzu pe grătar cu un sunet sec, accentuând și mai mult tăcerea care domnea în salonul luminat, dar sărăcăcios din apartamentul lui Harvey. Ismay, cufundat în fotoliu, cu picioarele sprijinite de grilajul căminului, își drese glasul, nehotărât; ar fi vrut să spună ceva și totuși parcă îi era teamă să rupă această tăcere. Aruncă o privire pe ascuns spre Harvey care ședea în fața lui, de cealaltă parte, sub lampa cu abajur galben care arunca o lumină indiferentă peste mobila tare, de proastă calitate, peste căminul monumental, biroul prăfuit din colțul camerei, obloanele trase, ceștile groase de cafea – goale și nespălate –, peste fața de masă uzată, cu broderii pretențioase, de genul „un pol jumate bucata, doamnă" de la solduri.

Era joi seara, după plecarea precipitată a lui Harvey de la Buckden. Afară, pe Vincent Street, o ceață rece de martie urca dinspre fluviu, înghițind zgomotul circulației care se auzea tot mai stins, mai depărtat la ora aceea târzie. Într-adevăr, în aceeași clipă micul ceas albastru de pe consola căminului bătu repede de zece ori, ceea ce îi dădu lui Ismay prilejul să înceapă conversația.

— Ei bine, exclamă el înainte ca ecourile să se fi stins, am impresia că astăzi ești mai vorbăreț ca oricând.

— Serios?

— Nu mi-ai povestit mai nimic, omule. Chiar nimic.

— Nu?

Ismay se foi nerăbdător.

— Recunosc că ai trăit o aventură ciudată, aș zice chiar foarte ciudată.

— Într-adevăr.

Ismay râse scurt.

— Nu că te-aș fi crezut omul potrivit pentru asemenea… hai să zicem… fantasmagorii.

— Nu?

— Bineînțeles că nu! Întotdeauna ai fost omul care a zis lucrurilor pe nume, nu-i așa? Aveai întotdeauna pregătită câte o cărămidă grea, foarte științifică, cu care să faci țăndări ceea ce numeai tu frumoasa vitrină a iluziilor vieții.

Un timp destul de lung Harvey nu răspunse nimic, pe urmă rosti cu un glas incolor:

— Acum nu mai am niciun fel de cărămizi.

Se lăsă iarăși o tăcere ciudată, apoi Harvey își ridică încet capul:

— Să-ți spun ceva, Ismay, declară el. Am învățat ceva care m-a lecuit de raționalismul meu rece de odinioară. Există pe lume o mulțime de lucruri de care habar n-aveam mai înainte – lucruri

inexplicabile care depășesc rațiunea noastră. Ne închipuim că știm totul și când colo nu știm nimic… Absolut nimic.

Ismay se îndreptă în fotoliu.

— Hai lasă, omule. Doar nu vorbești serios? Nu înțeleg…

— Nu! izbucni Harvey aprig. Tu nu înțelegi asta. Și nici eu nu înțeleg. Dar, Dumnezeule mare, aceasta îți dă de gândit!

Se făcu o tăcere adâncă. Ismay încercă să spună ceva, dar se răzgândi. Se uită la Harvey dintr-o parte, apoi își întoarse iarăși privirea. Făcu un gest vag din umeri. Nu voia să continue pe această temă, la naiba! Avea propriile lui convingeri practice asupra tuturor acestor prostii insesizabile. Lui să i se arate un apendice perforat și el va ști foarte bine ce are de făcut. Dar așa ceva? Și apoi, după ce totul s-a terminat, ce importanță mai avea? Principalul era că Harvey s-a întors, sănătos la trup și suflet, gata – se vedea că era gata să ia totul de la început. Planul său fusese bun. A știut-o chiar de la început și avusese dreptate. Fără să dea atenție ceasului ieftin de pe cămin, scoase ceasornicul său fin de buzunar, se uită la el și închise capacul la loc cu un țăcănit ușor.

— Și acum, ce naiba ai de gând să faci? întrebă cu o veselie bruscă.

— Ceva la care s-ar fi gândit poate Corcoran, răspunse Harvey încet. În legătură cu nevoia de a ține capul sus. Cită din memorie: „Lasă-mă să plec de la toate acestea nu plângând, ci cântând ca lebăda” – e din Platon, Ismay. Apoi adăugă cu un zâmbet slab: „Platon ăsta a fost un tip măreț – ar trebui să-l citești, tinere, dacă ai ceva timp liber”.

— Ai să pleci, pe dracu’, strigă Ismay. Știi foarte bine că n-ai să mai pleci nicăieri. Ai devenit un alt om… datorită mie. Și trebuie să dovedești că am dreptate. Se ridică în picioare, își luă paltonul de pe scaun, îl îmbrăcă și se încheie la toți nasturii. Pe urmă scoase cu grijă din buzunar mănușile galbene, își luă pălăria și umbrela. Mai zăbovi puțin: Între altele, își luă un aer de parcă ar fi anunțat o veste proastă: era momentul să dea la iveală surpriza pe care o păstrase pentru sfârșit: Există un post vacant la Central Metropolitan. Făcu iarăși o pauză. M-am gândit că poate te interesează, că poate chiar ai să vrei să faci o cerere.

Harvey îi aruncă o privire rapidă. Se lăsă un moment de tăcere.

— Vorbești despre Spitalul cel nou din Tuke Street? Cei de acolo n-or să vrea… N-or să mă angajeze niciodată la ei.

Ismay își inspectă unghiile cu acea indiferență pe care obișnuia s-o arboreze în momentele importante.

— În locul tău eu aș face o încercare.

Harvey zâmbi trist.

— Tot mai aranjezi treburile universului, Ismay?

— În orice caz, ale unei părți destul de importante.

— Vrei să spui…

— Vreau să spun că poți foarte bine intra acolo. N-am lăsat să crească iarba. Săptămâna trecută am vorbit de două ori cu Craig, despre asta. Poate că acum în sfârșit ai înțeles despre ce-i vorba? De fapt, ei vor să te angajeze. Uită de unghii și se lăsă furat de un entuziasm juvenil. E un mare noroc că te-ai întors tocmai acum! Spitalul e nou… Oamenii cumsecade, vei putea lucra cu ei, iar laboratorul este cel mai bine utilat din Londra. Ai toate posibilitățile să-ți desfășori munca. Se opri scurt. Ești de acord?

În tăcerea din cameră se auzeau parcă bătăile unei inimi. Harvey avea impresia că revine de foarte departe. Să lucreze! Sigur că dorea să lucreze. Îl năpădi un val subit de speranță. Toate simțurile i se trezeau treptat din abisul acela de melancolie ca să se concentreze împreună asupra viitorului. Trecutul era departe. Acum… Da… În fața lui stătea viitorul.

— Da, articulă el în cele din urmă. Sunt de acord.

Ismay își îndesă pălăria pe cap.

— Știam eu, strigă el. Am să-l sun pe Craig cum ajung acasă. Zâmbetul îi lumină toată fața. La ușă se întoarse, duse umbrela la umăr. Ai să le arăți tu, Harvey. Ai să-i faci tu pe cei de la Victoria să crape de necaz. Ți-am spus eu că așa va fi. Să știi, ziua aceea nu mai este departe.

— Nu vreau să fac în necaz nimănui, spuse Harvey încet. Totul s-a schimbat. Mi-am pierdut îngâmfarea prostească de odinioară. Nu vreau decât să muncesc, să muncesc cu umilință, Ismay. Vreau numai să încerc… să încerc…

Dar Ismay nu-l mai asculta. Cuvintele îi fură acoperite de zgomotul ușii închise. Ismay plecase.

Harvey rămase în mijlocul camerei. Deasupra tăciunilor aprinși, care se stingeau încet în cămin, mai pâlpâiau slab ultimele flăcări albăstrui. Era ostenit. Și totuși, în ciuda oboselii, o energie nouă, neostoită strălucea în el ca o lumină prin ceață. Să lucreze! Oftă din adânc. Era o șansă mare, unică, pe care o datora lui Ismay. N-o va lăsa să-i scape, pentru nimic în lume. Simțea cum crește în el o nouă credință, o nouă inspirație.

Trupul îi era încă moale, vlăguit, nu avea ce face. Totuși, mânat de o forță invizibilă se urni din loc și se duse la mica lui masă de lucru. Toate erau aceleași, la locul lor. Microscopul, centrifuga, lamelele, reactivii, eprubetele. Prăfuite, foarte prăfuite și nefolosite. De pe perete, micul portret în creion al lui Pasteur se uita la el cu o expresie austeră.

Subit simți cum îl cuprinde dorința de a lucra. O să încerce, sigur, o să încerce. Niciodată încă nevoia aceasta nu fusese mai imperioasă, senzația de trezire spirituală, mai deplină. Luă în mână o eprubetă. Contactul cu sticla rece îl reconfortă și îl liniști. Va putea să lucreze

din nou. Va lucra!

În jurul lui liniștea era adâncă. Casa era cufundată în tăcere, zgomotul străzii amuțise.

Se gândi la Mary și evocă în minte chipul ei, privirea pierdută, înstrăinată. Se strădui să reconstituie firul întâmplărilor. Dar fragmentele nu voiau să se înlănțuie și nicio ființă omenească nu va putea vreodată să le facă să se înlănțuie. Și totuși aventura lui a fost reală, totul s-a întâmplat aievea. Înțelese cu un oftat că ceea ce trăise atunci făcea acum parte din trecut. Viitorul… nu-l cunoștea și nici nu putea să-l prevadă. Dar cel puțin îi rămăsese amintirea lui Mary – un ideal de acum înainte indisolubil legat de munca lui.

Și cum stătea acolo, cu o expresie de melancolie și oboseală, acea oboseală imensă care îi stăpânea întreaga ființă, percepu un zgomot vag care venea parcă din strada pustie și se furișa către el, din ceața de afară. La început nu dădu atenție. Dar zgomotul se repetă la ușa de la intrare. Era un sunet ciudat, ca și cum cineva ar fi atins ușa. Întoarse capul încet. E vântul, își spuse. Afară însă nu era vânt. Sau poate e Ismay care o fi uitat ceva și acum s-o fi întors. Dar nu era nici Ismay.

Inima i se strânse. Din nou se auzi un scârțâit în tăcerea casei – un scârțâit slab, ca de pași ușori prin vestibul. Nu e nimic, absolut nimic, își repetă cu disperare. Știa că nu poate fi nimic. Și totuși fața i se făcu albă ca varul. Inima zvâcni și se opri în loc. Nu se mai auzea niciun zgomot, însă în cameră plutea o undă de parfum distinct, îmbătător. Era parfumul florilor de frezia…

Sfârșit

A.J. Cronin

GRAN CANARIA

virtual-project.eu

virtual-project.eu

{1} Păstrăv de mare.

Table of Contents